

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 1/2026

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
ченемдик актылары**

Редакциялык кеңеш:

Төрага:	Темиров К.А.
Коллегия мүчөлөрү:	Абдыразаков Э.О. Жаныбекова Ч.А. Сагыналиева Н.Б. Куанбек кызы Н. Момункулова А.О.
Жооптуу катчы:	

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:

Бишкек шаары, Киев көчөсү, 189, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Юридикалык башкармалыгына:
(996 312) 66 90 15+1096 телефону менен кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:

Бишкек шаары, Киев көчөсү, 189, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын басылмалары бөлүмүнө:
(996 312) 66 90 15+1204 телефону менен кайрылсаңыздар болот

Журналды чыгаруунун максаты болуп Улуттук банктын ченемдик актыларына расмий жарыялоо аркылуу жалпыга маалымдоо саналат.

Журналдын болжолдуу мезгилдүүлүгү - мамлекеттик жана расмий тилдерде чейрек ичинде бир жолу.

Уюштуруучусу – Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.

Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом «М-Махима» тарабынан даярдалган жана басылып чыгарылган.

Бишкек шаары, К.Тыныстанов атындагы көчө, 197/1.

2026-жылдын 30-сентябрында басууга кол коюлган.

2026-жылдын 5-октябрында басылган.

20 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2026-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары» басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционный совет:

Председатель:	Темиров К.А.
Члены коллегии:	Абдыразаков Э.О. Жаныбекова Ч.А. Сагыналиева Н.Б. Куанбек кызы Н.
Ответственный секретарь:	Момункулова А.О.

Повопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу: г. Бишкек, улица Киевская, 189, Национальный банк Кыргызской Республики, Юридическое управление:
телефон: (996 312) 66 90 15+1096; <http://www.nbkr.kg>

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, улица Киевская, 189, Национальный банк Кыргызской Республики, Отдел публикаций Национального банка:
телефон: (996 312) 66 90 15+1204

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и общественности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики. Предположительная периодичность издания журнала – один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики. Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Maxima». г. Бишкек, ул.Тыныстанова, 197/1

Подписано в печать 30-сентября 2026 года

Отпечатано 5 октября 2026 года

Тираж 20 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2026 год. Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын башка басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (Улуттук банктын) өткөн жыл үчүн отчету болуп саналат. Ал өзүндө республиканын экономикалык өнүгүшү жана акча-кредит саясаты, финансылык отчеттуулук, Улуттук банк жөнүндө жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Бул ай сайын чыгарылуучу маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү, экономика секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы секторду өнүктүрүү тенденциялары жана төлөм балансы, тышкы соода, эл аралык камдар, тышкы карыз жана Кыргыз Республикасынын инвестициялык позициялары боюнча маалыматтар чагылдырылат. Чейрек сайын – февраль, июнь, август, ноябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланып турат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Бул отчет финансылык туруктуулукка таасир этүүчү тышкы жана ичкиэкономикалык факторлор боюнча Улуттук банктын жалпы баа берүүсүн, анктардын жана башка финансылык ортомчулук институттарынын абалын, ошондой эле Кыргызстандын финансы рынокторунун күндөлүк абалын жана финансы секторунун туруктуулугун талдап-иликтөөнү агылдырат. Жарым жылдык негизде кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат

Другие издания Национального банка Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Данная публикация является отчетом Национального банка Кыргызской Республики (НБКР) за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность НБКР, общие сведения о НБКР, статистические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Это ежемесячное информационное издание содержит статистические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает тенденции развития внешнего сектора и данные по платежному балансу, внешней торговле, международным резервам, внешнему долгу и международной инвестиционной позиции Кыргызской Республики. Публикуется ежеквартально в феврале, июне, августе, ноябре на кыргызском, русском и английском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики отражает общую оценку Национального банка относительно внешне экономических и внутриэкономических факторов, влияющих на финансовую стабильность, состояния банков, других институтов финансового посредничества, а также анализ текущего состояния финансовых рынков и устойчивости финансового сектора Кыргызстана. Публикуется два раза в год, на кыргызском, русском и английском языках

МАЗМУНУ

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 21-январындагы № 2026-П-39/3-2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 26-январында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 14
2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 26-январындагы № 2026-П-07/5-1-(ДКП) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 27-январында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 19
3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 29-январындагы № 2026-П-12/6-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 5-сентябрындагы № 2022-П-33/55-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 22-июлундагы № 2022-П-33/45-2-(НПА) «Чет өлкө валютасында алмашуу операцияларын жүргүзүү чөйрөсүндө убактылуу чечимдер жөнүндө» токтомунун аракетин убактылуу токтотуу тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 30-январында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 20
4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 11-февралындагы № 2026-П-12/9-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун» бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 13-февралында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 22
5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 18-февралындагы № 2026-П-09/10-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 13-декабрындагы № 2024-П-09/67-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына эскилиги жеткен АКШ долларларын алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2026-жылдын 19-февралында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 27
6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 18-февралындагы № 2026-П-09/10-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 18-июнундагы №2025-П-09/28-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 18-мартындагы №2022-П-09/16-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын, алмашуу бюролорунун, микрофинансылык

жана микрокредиттик компанияларынын казак теңгеси менен операцияларды жүргүзүүсү боюнча убактылуу тартип жөнүндө» токтомунун аракетин токтотуп туруу тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 19-февралында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 29

7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 18-февралындагы № 2026-П-09/10-4-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/15 «Чет өлкө валюталарынын кыргыз сомуна карата расмий курстарын аныктоо» эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 19-февралында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 31
8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 23-февралындагы № 2026-П-07/12-2-(ДКП) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 24-февралында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган).....33
9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 2-мартындагы № 2026-П-14/14-1-(НПА) ««Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 2-сентябрындагы № 2019-П-14/46-1-(ПС) «Төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 2-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган).....34
10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 4-мартындагы № 2026-П-12/15-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2026-жылдын 6-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 36
11. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 4-мартындагы № 2026-П-12/15-4-(БС) «Накталай чет өлкө валютасы менен операцияларды жүргүзүү боюнча айрым маселелер жөнүндө» токтому (2026-жылдын 4-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 40
12. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 11-мартындагы № 2026-П-09/17-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 14-июлундагы № 2025-П-09/34-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына эскилиги жете элек накт чет өлкө валютасын сыртка алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 13-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 43

13. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 2-апрелиндеги № 2026-П-09/20-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/16 «Банктар аралык валюта рыногунда Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Автоматташтырылган тоорук системасы аркылуу тооруктарды жүргүзүү эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 7-апрелинде Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 45
14. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 2 апрелиндеги № 2026-П-12/20-5-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 6-апрелинде Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 52
15. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 23-апрелиндеги № 2026-П-12/25-2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2026-жылдын 28-апрелинде Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 61
16. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 27-апрелиндеги № 2026-П-07/26-1-(ДКП) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 28-апрелинде Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 107
17. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 27-апрелиндеги № 2026-П-12/26-2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 10-мартындагы № 2022-П-12/13-2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын ишин жөнгө салуу боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын убактылуу чечимдери жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2026-жылдын 30-апрелинде Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 108
18. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 27-апрелиндеги № 2026-П-12/26-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 30-апрелинде Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 114
19. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 13-майындагы № 2026-П-17/29-3-(НПА) «Алмашуу бюролорунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 15-майында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 138

20. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 13-майындагы № 2026-П-17/29-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик укуктук актыларына алмашуу бюролорун жана микрофинансылык уюмдарды лицензиялоо маселелери боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2026-жылдын 15-майында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 141
21. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 15-майындагы № 2026-П-12/30-1-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдорун күчүн жоготкон катары таануу жөнүндө» токтому (2026-жылдын 15-майында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 161
22. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 25-майындагы № 2026-П-07/31-2-(ДКП) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 26-майында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 163
23. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 29-майындагы № 2026-П-12/33-4-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 2-июнунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 164
24. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 10-июнундагы № 2026-П-09/34-3-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/15 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан чет өлкө валюталарынын кыргыз сомуна карата расмий курстарын аныктоо эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 11-июнунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 170
25. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 10-июнундагы № 2026-П-12/34-5-(БС) «Тигүү тармагынын ишкердик субъекттерине берилген кредиттерди кайра каржылоо маселелери жөнүндө» токтому (2026-жылдын 11-июнунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 173

СОДЕРЖАНИЕ

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 21 января 2026 года № 2026-П-39/3-2-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 26 января 2026 года)..... 176
2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики» от 26 января 2026 года № 2026-П-07/5-1-(ДКП) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 27 января 2026 года) 181
3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О приостановлении действия постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных решениях в сфере проведения обменных операций с иностранной валютой» от 22 июля 2022 года № 2022-П-33/45-2-(НПА)» от 5 сентября 2022 года № 2022-П-33/55-1-(НПА)» от 29 января 2026 года № 2026-П-12/6-1-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 30 января 2026 года).... 182
4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4» от 11 февраля 2026 года № 2026-П-12/9-3-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 13 февраля 2026 года)..... 184
5. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном разрешении на вывоз ветхих наличных долларов США коммерческими банками Кыргызской Республики» от 13 декабря 2024 года № 2024-П-09/67-2-(БС)» от 18 февраля 2026 года № 2026-П-09/10-1-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 19 февраля 2026 года)..... 189
6. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О приостановлении действия постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном порядке по проведению операций с казахским тенге коммерческими банками, обменными бюро, микрофинансовыми и микрокредитными компаниями Кыргызской Республики» от 18 марта 2022 года №2022-П-09/16-1-(БС)» от 18 июня 2025 года №2025-П-09/28-2-(БС)» от 18 февраля

2026 года № 2026-П-09/10-2-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 19 февраля 2026 года)...191

7. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил определения официальных курсов иностранных валют по отношению к кыргызскому сому» от 28 марта 2013 года № 10/15» от 18 февраля 2026 года № 2026-П-09/10-4-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 19 февраля 2026 года)..... 193
8. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики» от 23 февраля 2026 года № 2026-П-07/12-2-(ДКП) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 24 февраля 2026 года)..... 196
9. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности платежных организаций и операторов платежных систем» от 2 сентября 2019 года № 2019-П-14/46-1-(ПС)»» от 2 марта 2026 года № 2026-П-14/14-1-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 2 марта 2026 года)..... 197
10. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 4 марта 2026 года № 2026-П-12/15-3-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 6 марта 2026 года)..... 199
11. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых вопросах по проведению операций с наличной иностранной валютой» от 4 марта 2026 года № 2026-П-12/15-4-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 4 марта 2026 года).....203
12. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном разрешении на вывоз неветхой наличной иностранной валюты коммерческими банками Кыргызской Республики» от 14 июля 2025 года № 2025-П-09/34-1-(БС)» от 11 марта 2026 года № 2026-П-09/17-1-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 13 марта 2026 года).....206
13. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении

Правил торгов на межбанковском валютном рынке через Автоматизированную торговую систему Национального банка Кыргызской Республики» от 28 марта 2013 года №10/16» от 2 апреля 2026 года № 2026-П-09/20-4-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 7 апреля 2026 года).....	208
14. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 2 апреля 2026 года № 2026-П-12/20-5-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 6 апреля 2026 года).....	215
15. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 23 апреля 2026 года № 2026-П-12/25-2-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 28 апреля 2026 года).....	224
16. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики» от 27 апреля 2026 года № 2026-П-07/26-1-(ДКП) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 28 апреля 2026 года).....	270
17. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных решениях Национального банка Кыргызской Республики по регулированию деятельности коммерческих банков Кыргызской Республики» от 10 марта 2022 года № 2022-П-12/13-2-(НПА)» от 27 апреля 2026 года № 2026-П-12/26-2-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 30 апреля 2026 года).....	271
18. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 27 апреля 2026 года № 2026-П-12/26-3-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 30 апреля 2026 года).....	277
19. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О минимальном размере оборотных средств обменных бюро» от 13 мая 2026 года № 2026-П-17/29-3-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 15 мая 2026 года).....	301

20. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам лицензирования обменных бюро и микрофинансовых организаций» от 13 мая 2026 года № 2026-П-17/29-4-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 15 мая 2026 года).....304
21. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О признании утратившими силу некоторых постановлений Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 15 мая 2026 года № 2026-П-12/30-1-(ПС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 15 мая 2026 года).....324
22. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики» от 25 мая 2026 года № 2026-П-07/31-2-(ДКП) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 26 мая 2026 года).....326
23. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 29 мая 2026 года № 2026-П-12/33-4-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 2 июня 2026 года).....327
24. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил определения официальных курсов иностранных валют по отношению к кыргызскому сому» от 28 марта 2013 года № 10/15» от 10 июня 2026 года № 2026-П-09/34-3-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 11 июня 2026 года).....333
25. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О вопросах рефинансирования кредитов, выданных субъектам предпринимательства в швейной отрасли» от 10 июня 2026 года № 2025-П-12/34-5-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 11 июня 2026 года).....336

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 21-январындагы
№ 2026-П-39/3-2-(НПА)Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине жана «Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 26-беренесине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

- 2015-жылдын 15-апрелиндеги № 22/3 «Кыргыз Республикасында обочо туруп/аралыктан тейлөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76/8 «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2022-жылдын 20-апрелиндеги № 2022-П-14/25-3-(ПС) «Кыргыз Республикасында электрондук акча жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Киберкоопсуздук жана маалыматтык коргонуу башкармалыгы токтом жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде бул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын, Кыргыз Республикасынын төлөм уюмдарын жана төлөм системаларынын операторлорун, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактардын бирикмесин, «KG (КЕЙ-ДЖИ) төлөм системаларынын операторлорунун ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Киберкоопсуздук жана маалыматтык коргонуу башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 21-январындагы
№ 2026-П-39/3-2-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр**

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 15-апрелиндеги № 22/3 «Кыргыз Республикасында обочо туруп/аралыктан тейлөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында обочо туруп/аралыктан тейлөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

1) 6-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Кызматтарды сунуштоочу обочо туруп/аралыктан тейлөө системаларын жана аталган системалардан пайдалануу үчүн белгиленген логиндерди жана сыр сөздөрдү үчүнчү жактарга сатууга/өткөрүп берүүгө тыюу салынгандыгы жөнүндө, ошондой эле пайдалануучунун обочо туруп/аралыктан тейлөө системаларын жана бул системаларды пайдалануу үчүн белгиленген логиндерди жана сыр сөздөрдү үчүнчү жактарга сатуу/өткөрүп берүү үчүн, анын ичинде мыйзамсыз иш-аракеттерди жүргүзүү максатында, үчүнчү жактардын көрсөтмөсү боюнча жана алардын кызыкчылыгында обочо туруп/аралыктан тейлөө системаларын колдонуу менен финансылык операцияларды жүргүзүү үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчилиги тууралуу пайдалануучуга маалымдоого милдеттүү.»;

2) 10-пункту төмөнкү мазмундагы алтынчы абзац менен толукталсын:

«- обочо туруп/аралыктан тейлөө системаларын жана аталган системалардан пайдалануу үчүн белгиленген логиндерди жана

сыр сөздөрдү үчүнчү жактарга сатууга/өткөрүп берүүгө тыюу салынгандыгы жөнүндө, ошондой эле пайдалануучунун обочо туруп/аралыктан тейлөө системаларын жана бул системаларды пайдалануу үчүн белгиленген логиндерди жана сыр сөздөрдү үчүнчү жактарга сатуу жана өткөрүп берүү үчүн, анын ичинде мыйзамсыз иш-аракеттерди жүргүзүү максатында, үчүнчү жактардын көрсөтмөсү боюнча жана алардын кызыкчылыгында обочо туруп/аралыктан тейлөө системаларын колдонуу менен финансылык операцияларды жүргүзүү үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчилиги тууралуу талаптар;».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76/8 «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттар жөнүндө» жобо:

1) 32-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- келишим шарттары менен. Келишим шарттарында банктык төлөм картын жана аны пайдалануу үчүн белгиленген логиндерди жана сыр сөздөрдү үчүнчү жактарга сатууга/өткөрүп берүүгө тыюу салуу жөнүндө, карт ээсинин картты үчүнчү жактарга өткөрүп берүү же сатуу, анын ичинде мыйзамсыз иш-аракеттерди жүргүзүү максатында, үчүнчү жактардын көрсөтмөсү боюнча жана алардын кызыкчылыгында картты колдонуу менен финансылык операцияларды жүргүзүү үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчилиги тууралуу талаптар да камтылууга тийиш;».

2) 33-пункту:

3-1-пунктча менен толукталсын:

«3-1) картты үчүнчү жактарга берүү же сатуу үчүн, анын ичинде мыйзамсыз иш-аракеттерди жүргүзүү максатында, үчүнчү жактардын көрсөтмөсү боюнча жана алардын кызыкчылыгында картты колдонуу менен финансылык операцияларды жүргүзүү үчүн жоопкерчилик жөнүндө;

12-пунктча төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Эмитент карт ээсине банктык төлөм картын жана аны пайдалануу үчүн киргизилген логиндерди жана сыр сөздөрдү үчүнчү жактарга сатууга/өткөрүп берүүгө жол берилбеши жөнүндө, карт ээсинин картты үчүнчү жактарга өткөрүп берүү же сатуу, анын ичинде мыйзамсыз иш-аракеттерди жүргүзүү максатында, үчүнчү жактардын көрсөтмөсү боюнча жана алардын кызыкчылыгында картты колдонуу менен финансылык операцияларды жүргүзүү үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчилиги тууралуу маалымдоого милдеттүү.».

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 20-апрелиндеги № 2022-П-14/25-3-(ПС) «Кыргыз Республикасында электрондук акча жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында электрондук акча жөнүндө» жобонун:

- 28-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Катышуу жөнүндө типтүү келишимде (оферта) электрондук акча ээсине карата электрондук капчыкты жана аны пайдалануу үчүн белгиленген логиндерди жана сыр сөздөрдү үчүнчү жактарга сатууга/өткөрүп берүүгө тыюу салуу жөнүндө, электрондук акча ээсинин картты үчүнчү жактарга өткөрүп берүү же сатуу, анын ичинде мыйзамсыз иш-аракеттерди жүргүзүү максатында, үчүнчү жактардын көрсөтмөсү боюнча жана алардын кызыкчылыгында электрондук акчаны колдонуу менен финансылык операцияларды жүргүзүү үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчилиги тууралуу талаптар да камтылууга тийиш.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 21-январындагы
№ 2026-П-39/3-2-(НПА)Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 13, 63 жана 64-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чени жылдык 11,00 пайыз өлчөмүндө белгиленсин.
2. Токтом 2026-жылдын 27-январынан тартып күчүнө кирет.
3. Акча-кредит саясаты башкармалыгы эсептик чен өлчөмү жөнүндө маалыматты Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына токтом кабыл алынган күндөн тартып 1 (бир) жумуш күнү ичинде жайгаштырсын.
4. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредит саясаты башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 29-январындагы
№ 2026-П-12/6-1-(НПА) Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 5-сентябрындагы № 2022-П-33/55-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 22-июлундагы № 2022-П-33/45-2-(НПА) «Чет өлкө валютасында алмашуу операцияларын жүргүзүү чөйрөсүндө убактылуу чечимдер жөнүндө» токтомунун аракетин убактылуу токтотуу тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 5-сентябрындагы № 2022-П-33/55-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 22-июлундагы № 2022-П-33/45-2-(НПА) «Чет өлкө валютасында алмашуу операцияларын жүргүзүү чөйрөсүндө убактылуу чечимдер жөнүндө» токтомунун аракетин убактылуу токтотуу тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

- 1-пунктундагы «1-февралына чейин» деген сөздөр менен цифра «1-августуна чейин» деген сөздөргө жана цифрага алмаштырылсын.

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 1 (бир) жумуш күнү ичинде ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен коммерциялык банктарды жана «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

5. Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен «Альянс» алмашуу бюролору ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин жана Кыргыз Республикасынын алмашуу бюролорун тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо көзөмөл блогун тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 11-февралындагы
№ 2026-П-12/9-3-(НПА) Токтом

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм
жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун»
бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү
киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун» бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет).

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтер алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом 2026-жылдын 16-февралынан тартып күчүнө кирет.

4. Бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук башкармалыгы жана Банктык эсептешүүлөр башкармалыгы Улуттук банктын «Башкы китеп» банктык маалымат системасындагы, Пакеттик клиринг системасындагы жана Айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасындагы төлөм коддорунун маалымдамасына зарыл өзгөртүүлөрдү киргизсин.

5. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде:

- ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигин жана Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын тааныштырсын;

- Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине караштуу Стандартташтыруу жана метрология борборуна белгиленген тартипте андан ары мамлекеттик каттоодон өткөрүү үчүн жөнөтсүн.

6. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгын, Банктык эсептешүүлөр башкармалыгын, Бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук башкармалыгын тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 11-февралындагы
№ 2026-П-12/9-3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн
мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна
өзгөртүүлөр**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторунун:

1) «Киреше» бөлүмүндө:

- 11511-статья төмөнкү мазмундагы элемент менен толукталсын:

11511100	Электрондук соода товарларына карата бажы алымдары
----------	--

- 11513-статьядан 11513100 элементи алып салынсын;

- 14151-статьяда:

14151200 элемент төмөнкү редакцияда берилсин:

14151200	Жергиликтүү бюджетке жер казынасын пайдалануу укугуна лицензияны кармоо үчүн жыйым
----------	--

төмөнкү мазмундагы элемент менен толукталсын:

14151300	Республикалык бюджетке жер казынасын пайдалануу укугуна лицензияны кармоо үчүн жыйым
----------	--

- 14232-статьядан 14232700 элементи алып салынсын;

- 1423-чакан топтон 14239100, 14239200, 14239300, 14239400,

14239500, 14239700 жана 14239900 элементтери бар 14239-статья алып салынсын;

- 14243-статьядагы 14243300 элементи төмөнкү редакцияда берилсин:

14243300	Жатаканаларда жана офицердик курамдын үйлөрүндө жашоо үчүн түшкөн каражаттар
----------	--

2) «Чыгашалар» бөлүмүндө:

- 22171-статья төмөнкү мазмундагы 22171500 жана 22171600 элементтер менен толукталсын:

22171500	Эпизоотияга каршы иш-чаралар үчүн ветеринардык дары каражаттарын алуу
22171600	Асыл тукум материалдарын алуу

3) Б тиркемеси (маалымат катары):

- "Кирешелердин классификациясы" II бөлүгүндө.:

«11511 Ташып кирүүчү продукцияга бажы төлөмдөрү» деген абзацтан кийин төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«11511100 Жеке жактар тарабынан электрондук соода аркылуу сатып алынган товарларга карата Евразия экономикалык биримдигинин бажы аймагына алып кирүүгө байланыштуу алынуучу бажы алымынын каражаттары эске алынат»;

11513100 элементи көрсөтүлгөн абзац күчүн жоготкон катары таанылсын;

14151200 элементи көрсөтүлгөн абзацта «Республикасында» деген сөздөн кийин «жергиликтүү бюджетте» деген сөздөр менен толукталсын;

төмөнкүдөй мазмундагы 14151300 элементи көрсөтүлгөн абзац менен толукталсын:

«14151300 Кыргыз Республикасында пайдалуу кен казып алууларды издөө жана/же чалгындоо жана/же иштеп чыгуу максатында кендерди пайдалануу укугуна лицензияларды кармоо үчүн жыйымдар республикалык бюджетте эсепке алынат»;

14232700 элементи көрсөтүлгөн абзац күчүн жоготкон катары таанылсын;

14239 чакан тобу жана 14239100, 14239200, 14239300, 14239400, 14239500, 14239700 жана 14239900 элементтери көрсөтүлгөн абзацтарды күчүн жоготкон катары таанылсын;

14243300 элементи көрсөтүлгөн абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«14243300 Жатаканаларда, офицердик курамдын үйлөрүндө жашагандыгы жана коммуналдык тейлөөгө кеткен чыгымдарды жабуу үчүн түшкөн каражаттар, башкача айтканда, окуу жайга таандык жатаканада жашагандыгы үчүн студенттерден, кызматкерлерден же башка адамдардан алынган акча каражаттары эске алынат»;

- «Чыгашалардын экономикалык классификациясы» III бөлүгүндө:

«22171400 Медициналык багыттагы медикаменттерди жана буюмдарды алууга компенсациялык төлөмдөр» деген элементи кирген абзацтан кийин төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«22171500 Профилактикалык диагностикалык жана ликвидациялык ветеринардык иш-чараларды жүргүзүүдө колдонулуучу ветеринардык препараттарды, вакциналарды, диагностикалык каражаттарды жана дезинфекциялоочу каражаттарды сатып алууга байланыштуу чыгымдар

22171600 Асыл тукум (генетикалык) материалын, анын ичинде үрөндүк материалды, эмбриондорду, асыл тукум малды, ошондой эле айыл чарба жаныбарларын көбөйтүү, асыл тукумдук сапатын жакшыртуу жана өндүрүмдүүлүгүн жогорулатуу үчүн зарыл болгон башка биологиялык ресурстарды сатып алууга байланышкан чыгымдар.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 18-февралындагы
№ 2026-П-09/10-1-(БС) Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 13-декабрындагы № 2024-П-09/67-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына эскилиги жеткен нац АКШ долларларын алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 13-декабрындагы № 2024-П-09/67-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына эскилиги жеткен нац АКШ долларларын алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

- 1-пунктундагы «2026-жылдын 1-мартына» деген сөздөр жана сандар «2026-жылдын 1-сентябрына» деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын;

- 2-пунктундагы «2026-жылдын 1-мартына» деген сөздөр жана сандар «2026-жылдын 1-сентябрына» деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын;

- 5-пунктундагы «2026-жылдын 1-мартына» деген сөздөр жана сандар «2026-жылдын 1-сентябрына» деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын.

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде:

- ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы жана Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгы токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын, чет өлкө валютасын сатууга жана сатып алууга укуктуу микрофинансылык жана микрокредиттик компанияларын, алмашуу бюролорун, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин жана «Альянс» алмашуу бюролорунун ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигин, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик бажы кызматын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитетинин Чек ара кызматын тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо көзөмөл блогун тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 18-февралындагы
№ 2026-П-09/10-2-(БС) Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 18-июнундагы №2025-П-09/28-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 18-мартындагы №2022-П-09/16-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын, алмашуу бюролорунун, микрофинансылык жана микрокредиттик компанияларынын казак теңгеси менен операцияларды жүргүзүүсү боюнча убактылуу тартип жөнүндө» токтомунун аракетин токтотуп туруу тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 18-июнундагы №2025-П-09/28-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 18-мартындагы №2022-П-09/16-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын, алмашуу бюролорунун, микрофинансылык жана микрокредиттик компанияларынын казак теңгеси менен операцияларды жүргүзүүсү боюнча убактылуу тартип жөнүндө» токтомунун аракетин токтотуп туруу тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

- 1-пунктундагы «2026-жылдын 15-мартына» деген сандар жана

сөздөр «2026-жылдын 15-сентябрына» деген сандарга жана сөздөргө алмаштырылсын.

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде:

- токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы жана Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгы токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын, чет өлкө валютасын сатууга жана сатып алууга укуктуу микрофинансылык жана микрокредиттик компанияларын, алмашуу бюролорун, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин жана «Альянс» алмашуу бюролорунун ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигин тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо банктык көзөмөл блогун тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 18-февралындагы
№ 2026-П-09/10-4-(БС) Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2013-жылдын 28-мартындагы № 10/15 «Чет өлкө валюталарынын
кыргыз сомуна карата расмий курстарын аныктоо» эрежелерин
бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9, 25 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/15 «Чет өлкө валюталарынын кыргыз сомуна карата расмий курстарын аныктоо» эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизилсин (тиркелет).

2. Токтом 2026-жылдын 19-февралынан тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын

Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигин, Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигин, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик бажы кызматын, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик салык кызматын, Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетин, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредиттик операциялар башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

М. Аттокуров

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 23-февралындагы
№ 2026-П-07/12-2-(ДКП) Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 13, 63 жана 64-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чени жылдык 12,00 пайыз өлчөмүндө белгиленсин.
2. Токтом 2026-жылдын 24-февралынан тартып күчүнө кирет.
3. Акча-кредит саясаты башкармалыгы эсептик чен өлчөмү жөнүндө маалыматты Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына токтом кабыл алынган күндөн тартып 1 (бир) жумуш күнү ичинде жайгаштырсин.
4. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредит саясаты башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

М. Аттокуров

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 2-мартындагы
№ 2026-П-14/14-1-(НПА) Токтому

**«Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2019-жылдын 2-сентябрындагы № 2019-П-14/46-1-(ПС) «Төлөм
уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун
ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»
токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 2-сентябрындагы № 2019-П-14/46-1-(ПС) «Төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун ишин лицензиялоо жөнүндө» жобонун:

19-пунктунун 3) пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3) электрондук акча чыгарууга лицензия берүү жөнүндө арыз берилген күнгө карата Улуттук банк тарабынан колдонулган, бирок аткарылбай калган таасир этүү чаралары болбоого;».

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 1 (бир) жумуш күнү ичинде ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Лицензиялоо башкармалыгы токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 1 (бир) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды, төлөм системаларынын операторлорун жана төлөм уюмдарын, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактардын бирикмесин, «KG (КЕЙ-ЖИ) төлөм тутумдарынын операторлор ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 4-мартындагы
№ 2026-П-12/15-3-(НПА) Токтому**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына
өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет):

- 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;

- 2012-жылдын 4-июлунундагы № 28/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан көзөмөлдөнгөн коммерциялык банктардын жана башка финансы-кредит уюмдарынын күрөөгө коюлган мүлк менен иштөө тартибин» бекитүү жөнүндө».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен «Кыргызстан банктар союзу» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды, «Микрофинансылык уюмдардын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Кыргызстандын кредиттик союздарынын жана кооперативдеринин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ачык акционердик коомун, микрофинансылык уюмдарды жана кредиттик союздарды тааныштырсын.

5. Токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде Башкарманын катчылыгы бөлүмү аны менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 4-мартындагы
№ 2026-П-12/15-3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр**

1. 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит уюмдарында кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

- 3-2 пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3-2. Бланктык кредиттер – бул, эмгек акы долбоорлорунун алкагында төлөм карттары боюнча овердрафттарды, пенсионерлерге берилген төлөм карттары боюнча овердрафттарды эске албаганда, күрөө жөнүндө мыйзамдарда жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында кредиттер боюнча камсыздоо катары каралган кыймылсыз мүлк, кыймылдуу мүлк, гарантиялар, кепилдик, мүлк укуктары, талап кылуу укугу жана башка инструменттер менен камсыздалбаган кредиттер.

Мында жеке мүнөздөгү укуктарды кошпогондо, карыз алуучунун мүлк укуктары, ошондой эле акча каражаттарынын келечектеги түшүүлөрүнө, товарларга, запастарга, дебитордук карызга же карыз алуучунун башка болочок активдерине банктын талап кылуу укугу, анын ичинде эмгек акы, пенсия алуу укугу же жеке кызматтарды алуу укугу, эгерде мындай укуктар колдонуудагы келишимдер же башка документтер менен тастыкталса, кредиттер боюнча күрөө катары таанылат. Эгерде тастыктама жок болсо, мындай кредиттер бланктык кредиттер деп эсептелет.

Бланктык кредиттер Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына

ылайык кредит төлөөгө жөндөмдүү карыз алуучунун киреше деңгээлин баалоонун/төлөөгө жөндөмдүүлүгүн талдоонун негизинде гана берилет.

Эскертүү: Улуттук банк Башкармасынын 2026-жылдын 4-мартындагы № 2026-П-12/15-3-(НПА) токтому менен киргизилген өзгөртүүлөр аталган токтом күчүнө кирген күндөн кийин берилген кредиттерге карата колдонулат.».

2. 2012-жылдын 4-июлунундагы № 28/7 « Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан көзөмөлдөнгөн коммерциялык банктардын жана башка финансы-кредит уюмдарынын күрөөгө коюлган мүлк менен иштөө тартибин» бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан көзөмөлдөнгөн коммерциялык банктардын жана башка финансы-кредит уюмдарынын күрөөлүк мүлк менен иш алып баруу тартибинин:

- 6-пункту төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Мында жеке мүнөздөгү укуктар, анын ичинде эмгек акыны, пенсияны алуу укугу, жеке кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу укугу күрөө предмети боло албайт.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 4-мартындагы
№ 2026-П-12/15-4-(БС) Токтому

Накталай чет өлкө валютасы менен операцияларды жүргүзүү боюнча айрым маселелер жөнүндө

Кыргыз Республикасынын банк системасынын коопсуздугун жана ишенимдүүлүгүн камсыз кылуу, ошондой эле накталай чет өлкө валютасы менен операцияларга мониторингди күчөтүү максатында, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 4, 5, 9, 41 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары:

- накталай чет өлкө валютасы (орус рубли) менен операцияларды жүргүзүүдө кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча мыйзам талаптарынын сакталышына контролду күчөтсүн;

- күн сайын, отчеттук күндөн кийинки күнү саат 11:00дөн кечиктирбестен Улуттук банкка банк кардарларынын бир операциялык күн ичинде 5,0 млн жогору накталай орус рубли менен ишке ашырылган операциялары боюнча маалыматты ушул токтомго тиркелген формага ылайык беришсин.

2. Коммерциялык банктын башкармалыгы ушул токтомдун талаптарынын аткарылышын камсыз кылуу үчүн жоопкерчилик

тартат.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет жана 2027-жылдын 1- мартына чейин колдонулат.

4. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

5. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды жана «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактардын бирикмесин тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 11-мартындагы
№ 2026-П-09/17-1-(БС) Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 14-июлундагы № 2025-П-09/34-1-(БС)
«Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына
эскилиги жете элек нак чет өлкө валютасын сыртка алып
чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө» токтомуна
өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 14-июлундагы № 2025-П-09/34-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына эскилиги жете элек нак чет өлкө валютасын сыртка алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

- 1-пунктундагы «2026-жылдын 1-апрелине» деген сөздөр жана сандар «2026-жылдын 1-октябрына» деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын;

- 4-пунктундагы «2026-жылдын 1-апрелине» деген сөздөр жана сандар «2026-жылдын 1-октябрына» деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын.

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде:

- ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы жана Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгы токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын, чет өлкө валютасын сатууга жана сатып алууга укуктуу микрофинансылык жана микрокредиттик компанияларын, алмашуу бюролорун, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактардын бирикмесин, «Микрофинансылык уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, «Альянс» алмашуу бюролорунун ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигин, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик бажы кызматын жана Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик чек ара кызматын тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктык көзөмөл башкармалыгын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 2 -апрелиндеги
№ 2026-П-09/20-4-(НПА) Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2013-жылдын 28-мартындагы № 10/16 «Банктар аралык валюта
рыногунда Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
Автоматташтырылган тоорук системасы аркылуу тооруктарды
жүргүзүү эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна
өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/16 «Банктар аралык валюта рыногунда Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Автоматташтырылган тоорук системасы аркылуу тооруктарды жүргүзүү эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр киргизилсин (тиркелет).

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү

ичинде ушул токтомду Улуттук банктын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредиттик операциялар башкармалыгын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 2-апрелиндеги
№ 2026-П-09/20-4-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/16 «Банктар аралык валюта рыногунда Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Автоматташтырылган тоорук системасы аркылуу тооруктарды жүргүзүү эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/16 «Банктар аралык валюта рыногунда Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Автоматташтырылган тоорук системасы аркылуу тооруктарды жүргүзүү эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Банктар аралык валюта рыногунда Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Автоматташтырылган тоорук системасы аркылуу тооруктарды жүргүзүү эрежелери:

- төмөнкү мазмундагы 11-1-пункт менен толукталсын:

«11-1. **Комплаенс-текшерүү** – бул кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндөгү мыйзамдарды аткаруу максатында финансылык мекемелер тарабынан колдонулган ички чаралар, жол-жоболор жана контролдоо системалары.»;

жогоруда аталган эрежелерге карата 1-тиркеменин (Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы менен коммерциялык банктын ортосунда түзүлгөн операцияларды жана эсептешүүлөрдү Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын автоматташтырылган тоорук системасы аркылуу жүргүзүү тартиби тууралуу башкы келишим):

- 2.4-пунктундагы «жана эсептен алып салуу» деген сөздөр алып салынсын;

- 2.6- пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2.6. Валюта эсептеринин реквизиттери өзгөргөн шартта, Тараптар бул тууралуу бири-бирине каражаттарды тескөөгө ыйгарым укук чегерилген кызмат адамынын колу коюлган кат жүзүндө, бүтүм түзүлгөн күндөн кечиктирбеген мөөнөттө, токтоосуз маалымдоого милдеттенишет.»;

- 2.9-пунктундагы «банк-корреспонденттин өлкөсүндө» деген сөздөр «соода валютасынын эмитент-өлкөсүндө» деген сөздөргө алмаштырылсын;

5.4.-пунктунун:

- 5.4.2-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5.4.2. Улуттук банк тарабынан улуттук валютадагы акча каражаттарын чегерүү боюнча милдеттенмелери аткарылган, ал эми банк чет өлкө валютасындагы акча каражаттарын чегерүү боюнча милдеттенмелерин аткармаган шартта, банк чет өлкө валютасындагы акча каражаттарын 5 (беш) жумуш күнү ичинде чегерүүгө милдеттенет. Эгерде жогоруда көрсөтүлгөн мөөнөттө каражаттар чегерилбесе, бүтүм токтотулган деп эсептелет жана тараптар мурда алынган каражаттарды кайтарып берүүгө милдеттүү. Чет өлкө валютасындагы акча каражаттарын башка күнү чегерүүдө курстук айырма келип чыккан учурда банк Улуттук банкка келип чыккан курстук айырманы төлөп берүүгө милдеттенет.»;

- төмөнкү редакциядагы 5.4.2.-1.-пункт менен толукталсын:

«5.4.2.-1. Банк Улуттук банкка бүтүм келишүүдө макулдашылган валюталоо күнүнө карата чегерилбеген чет өлкө валютасындагы акча каражаттарынын суммасынан кечиктирилген ар бир календардык күн үчүн туумдун суммасын акцепиз (талашсыз) тартипте эсептен алып салуу укугун ыйгарат. Туумдун суммасын эсептен алып салуу банктын Улуттук банктагы корреспонденттик эсебинен туумдарды эсептен алып салуу күнүнө карата Улуттук банк тарабынан белгиленген расмий курс боюнча улуттук валютада жүзөгө ашырылат. Туумду эсептөө формуласы ушул Башкы келишимдин 5.6-пунктунда көрсөтүлгөн.

Банк тарабынан чет өлкө валютасындагы акча каражаттарын чегерүүнү кечиктирүүгө, ал жеткис күч жагдайлар (форс-мажордук) орун алган шартта, ошондой эле комплаенс-текшерүүгө байланыштуу банк-корреспондент/ортомчу тарабынан төлөмдүн аткарылышы

кечиктирилген учурда гана жол берилет. Бул учурда туум төлөнбөйт. 5 (беш) жумуш күнүнө чейин кечиктирүүгө жол берилет. Эгерде жогоруда көрсөтүлгөн мөөнөттө каражаттар чегерилбесе, бүтүм токтотулду деп эсептелет жана тараптар мурда алынган каражаттарды кайтарып берүүгө милдеттүү.»;

- 5.4.4-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5.4.4. Банктын Улуттук банктагы корреспонденттик эсебинде улуттук валютадагы жеткиликтүү сандагы акча каражаттары болбогон шартта, бүтүм келишүүдө макулдашылган валюталоо күнү чегерилбеген, улуттук валютадагы акча каражаттарынын суммасынан ар бир кечиктирилген календардык күн үчүн туумдун суммасын банктын корреспонденттик эсебинен акцептциз (талашсыз) тартипте эсептен алып салууга Банк Улуттук банкка укук берет. Туумду эсептөө формуласы ушул Башкы келишимдин 5.6-пунктунда көрсөтүлгөн.»;

5.5.-пунктунун:

- 5.5.1-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5.5.1. Улуттук банк бүтүм келишүүдө макулдашылган валюталоо күнү улуттук валютадагы акча каражаттарын чегерүү боюнча милдеттенмелерин аткарбаган шартта, Улуттук банк банктын талабы боюнча бүтүм келишүүдө макулдашылган валюталоо күнүнө чегерилбеген улуттук валютадагы акча каражаттарынын суммасынан мөөнөтүндө төлөнбөгөн ар бир календардык күн үчүн туум төлөөгө милдеттенет. Туумду эсептөө формуласы ушул Башкы келишимдин 5.6-пунктунда көрсөтүлгөн.»;

- 5.5.2-пунктчасы төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«Улуттук банк чет өлкө валютасындагы акча каражаттарын бүтүм келишүүдө макулдашылган валюталоо күнү чегерүү боюнча милдеттенмелерин аткарбаган шартта, Улуттук банк акча каражаттарды 5 (беш) жумуш күнү ичинде чегерүүгө жана банктын талабы боюнча бүтүм келишүүдө макулдашылган валюталоо күнүнө чегерилбеген акча каражаттардын суммасынан мөөнөтүндө төлөнбөгөн ар бир календардык күн үчүн туум төлөп берүүгө милдеттенет. Туумду эсептөө формуласы ушул Башкы келишимдин 5.6-пунктунда көрсөтүлгөн.

Туумдун суммасы Улуттук банк тарабынан улуттук валютада,

которуу күнү Улуттук банк белгиленген расмий курс боюнча банктын Улуттук банктагы корреспонденттик эсебине которуу жолу менен төлөнөт.

Улуттук банк тарабынан чет өлкө валютасындагы акча каражаттарын которууну кечиктирүүгө ал жеткич күч жагдайлар (форс-мажордук) орун алган учурларда гана, ошондой эле комплаенс-текшерүүгө байланыштуу банк-корреспондент/ортомчу тарабынан төлөмдүн аткарылышы кечиктирилген учурда гана жол берилет. Бул учурда туум төлөнбөйт. 5 (беш) жумуш күнүнө чейин кечиктирүүгө жол берилет. Эгерде жогоруда көрсөтүлгөн мөөнөттө каражаттар чегерилбесе, бүтүм токтотулду деп эсептелет жана тараптар мурда алынган каражаттарды кайтарып берүүгө милдеттүү.»;

- 5.5.4-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5.5.4. Улуттук банк накталай чет өлкө валютасын сунуштоо милдеттенмелерин аткарбаган шартта, Улуттук банк банктын талабы боюнча которуу күнү Улуттук банк белгилеген расмий курс боюнча, келишилген бүтүмдүн суммасынын 0,1% өлчөмүндө банкка бир жолку айып пул төлөйт. Бул учурда туум төлөнбөйт.»;

- 5.6.-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5.6. Тараптар накталай эмес чет өлкө/улуттук валютаны чегерүү боюнча милдеттенмелерин аткарбаган учурда, тараптар үчүн туумдун өлчөмү төмөнкүдөй аныкталат:

- бузган Тарап, келишим түзүлгөн күнгө карата колдонулуп жаткан, 1% көбөйтүлгөн жана мындай төлөмдүн мөөнөтүн кечиктирген ар бир календардык күн үчүн бүтүмдүн суммасынан эсептелген, чегерилбеген валюта өлкөсүнүн-эмитентинин Борбордук/Улуттук банкынын эсептик пайыздык ченинин өлчөмүндө белгиленген тартипте туум төлөйт. Эсептөө базасы катары бардык валюталар боюнча жылына 360 күн алынат.

- накталай эмес чет өлкө валютасы чегерилбеген учурда туумду эсептөө формуласы: бүтүмдүн суммасы * (чегерилбеген валютаны чыгарган өлкөнүн борбордук/улуттук банкынын чендери + 1 %) * кечиктирилген күндөрдүн саны / 360 күн.

- накталай эмес улуттук валюта чегерилбеген учурда туумдарды эсептөө формуласы: бүтүмдүн суммасы * (Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын чени + 1 %) * кечиктирилген күндөрдүн саны / 360

күн.»;

- төмөнкү редакциядагы 5.7-пункт менен толукталсын:

«5.7. Туумдарды төлөө тараптарды бүтүм боюнча милдеттенмелерди аткаруудан бошотпойт.»;

- 6.2-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 7-главанын аталышы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«7. АЛ ЖЕТКИС КҮЧ (ФОРС-МАЖОРДУК) ЖАГДАЙЛАРЫ»;

- 7.3.-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«7.3. Ал жеткис күч (форс-мажордук) жагдайлар орун алган, же комплаенс-текшерүүгө байланыштуу банк-корреспондент/ортомчу тарабынан төлөмдүн аткарылышы кечиктирилген шартта, Тараптардын ушул башкы келишим боюнча милдеттенмелерин аткаруу мөөнөттөрү, мындай жагдайлар жана алардын натыйжалары орун алып турган убакытка жараша жылдырылат.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 2 -апрелиндеги
№ 2026-П-12/20-5-(НПА) Токтому**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (тиркелет):

1) 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү тууралуу»;

2) 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;

3) 2012-жылдын 12-октябрындагы № 40/1 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган каржылоо чектери жөнүндө» нускоону бекитүү жөнүндө»;

4) 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

5) 2019-жылдын 13-июнундагы № 2019-П-12/31-2-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ачылган банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу жөнүндө нускоону бекитүү тууралуу»;

6) 2019-жылдын 15-ноябрындагы № 2019-П-12/56-3-(НПА) «Коммерциялык банктардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык баалуу металлдар менен жүзөгө ашырылуучу операциялары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен коммерциялык банктарды, микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, «Кыргызстан Банктарынын Союзу» юридикалык жактардын бирикмесин, «Микрофинансылык Уюмдарынын Ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ачык акционердик коомун, «Кыргызстандын кредиттик союздарынын жана кооперативдеринин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин тааныштырсин.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү ушул токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын түзүмдүк бөлүмдөрүн,

областтык башкармалыктарын, Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 2-апрелиндеги
№ 2026-П-12/20-5-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым
ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр**

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоонун:

1) 17-пунктунун 3-пункчасы төмөнкү мазмундагы үчүнчү абзац менен толукталсын:

«Мында Банктын директорлор кеңешинин жазуу жүзүндөгү арызы боюнча Улуттук банктын уруксаты менен капиталдын башка инструменттери биринчи деңгээлдеги кошумча капиталдын курамына киргизилиши мүмкүн.»;

2) 24-пункту төмөнкү мазмундагы он үчүнчү абзац менен толукталсын:

«и) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «AAA» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге, же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири тарабынан жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары аткарууга милдеттүү болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка

рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ эл аралык финансылык уюмдардын гарантиялары менен камсыздалган активдер же алардын бөлүгү.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камдарга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобонун:

- 42-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Банк баланстан тышкаркы милдеттенмелерди «нормалдуу» категорияларына классификациялоого укуктуу, алар боюнча банк кардарга алдын ала билдирүүсүз, кайсыл болбосун убакта шартсыз кайтарып алуу/жокко чыгаруу укугуна ээ.».

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 12-октябрындагы № 40/1 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган каржылоо чектери жөнүндө» нускоону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган каржылоо чектери жөнүндө» нускоонун:

- 9-пунктунун:

2-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2) банк тарабынан кабыл алынган талаптар же баланстан тышкаркы милдеттенмелер, алар боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин чечими менен, анын ичинде өлкөнүн улуттук жана азык-түлүк коопсуздугун камсыз кылууга көмөктөшүү максатында, улуттук экономика субъектине мамлекеттик гарантия же кепилдик берилген.»;

3-пунктчасынын экинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Ушул Нускоонун 8 жана 9-пункттарында көрсөтүлгөн талаптар

жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин чечими боюнча берилген гарантиялар/кепилдиктер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, Кыргыз Республикасынын бюджетинде алардын чагылдырылышын тастыктоону кошо алганда, тиешелүү түрдө таризделинүүгө тийиш. Мында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин чечими боюнча берилген гарантиялардын/кепилдиктердин жалпы суммасы банктын таза суммардык капиталынын 60% өлчөмүнөн ашпоого тийиш.».

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

1) 12-пунктунун жыйырма тогузунчу абзацындагы «250000» деген сан «300 000» деген санга алмаштырылсын;

2) 29-пунктунун онунчу абзацындагы «атынан иш алып барган» деген сөздөр «чечими менен аныкталган» деген сөздөргө алмаштырылсын;

3) 68-1-пунктунун үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- акыркы календардык жыл ичинде келишимдин шарттарын бузууга жол берилбеген жана/же реструктуризациялоо жүргүзүлбөгөн 500000 сомго чейинки активдерди кошпогондо, калган активдер үчүн жылына кеминде бир жолу. Акыркы календардык жыл ичинде келишимдин шарттарын бузууга жол берилбеген жана/же реструктуризациялоо жүргүзүлбөгөн 500000 сомго чейинки активдер боюнча төлөмдөргө мониторинг жүргүзүлөт, мында актив боюнча жүргүзүлгөн төлөмдөрдүн негизинде талдоо болжолдонот.»;

4) 70-пунктун он биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- 300000 сомдон ашпаган өлчөмдөгү активди жана банктарларды жана/же кызмат көрсөтүүлөрдү сатуучунун/сунуштоочунун эсебине

акча каражаттарын накталай эмес түрдө которгон учурда, 500 000 сомдон ашпаган өлчөмдөгү активдерди эске албаганда, каржылоо максаттарына жараша, эгерде болгон болсо тиешелүү документтер (келишимдер, кабыл алуу актылары, эсеп-фактуралар, коштомо каттар ж.б) менен тастыкталган, кредиттик тобокелдикти камтыган активдин максаттуу пайдаланылышына баа берүүгө.»;

5) 73-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«73. Күрөөгө коюлган мүлктүн сакталышын жана анын учурдагы наркынын өзгөрүп кетиши мүмкүндүгүн туруктуу негизде контролдоо максатында, банк күрөөлүк мүлккө, анын ичинде сакталган жерине жана жайгашкан ордуна баруу жана/же күрөөнү реалдуу убакыт режиминде текшерүүгө мүмкүндүк берген видео жана фотосүрөткө тартууну колдонуу аркылуу мониторинг жүргүзүп турууга тийиш. Мында банк, анын ичинде видео жана фотосүрөткө тартуу аркылуу жүргүзүлгөн мониторинг жөнүндө отчетту, кардардын каржылоо боюнча таржымалын сактоонун белгиленген мөөнөттөрүнө ылайык сактоону камсыз кылууга тийиш.

Банк тарабынан күрөөгө мониторинг жүргүзүү мезгил аралыгы жана ыкмалары каржылоо саясатына/күрөө саясатына ылайык жана активдин сапатына, ошондой эле жоготуу тобокелдигин эске алуу менен күрөөнүн түрүн кошо алганда, башка факторлорго жараша аныкталат. Кыймылдуу мүлк түрүндөгү күрөөгө мониторинг суммасы 300 000 сомдон кем болгон актив боюнча жылына бир жолу жүргүзүлүп турууга тийиш.

Суммасы 300 000 сомду жана андан көптү түзгөн, өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча кыймылдуу мүлк түрүндөгү күрөөгө төмөнкүчө мониторинг жүргүзүлүүгө тийиш:

- эгерде актив 30 жана андан көп пайыз чегинде кыймылдуу мүлк менен камсыздалган болсо жарым жылда кеминде бир жолу;
- эгерде актив 30 пайызга жетпеген чекте кыймылдуу мүлк менен камсыздалган болсо жыл ичинде кеминде бир жолу.

Банк күрөөлүк мүлктүн сакталышын милдеттүү түрдө контролдоого тийиш. Мында, төмөнкү учурларга өзгөчө көңүл буруу зарыл:

- камсыздоонун рыноктук наркынын төмөндөшүнө;
- акыркы текшерүүдөн бери күрөөнүн ликвиддүүлүгүн төмөндөткөн кандайдыр-бир факторлордун орун алышына;

- күрөөнүн сакталышы камсыз кылынышына.

Бул чаралардын бардыгы кардардын/өнөктөштүн абалынын, демек, кредиттик тобокелдикти камтыган активдин да абалынын начарлоо тенденциясын аныктоого мүмкүндүк берет. Мындай тенденциялар канчалык тез аныкталса, банк түптөлгөн жагдайды жөнгө салуу жана өз таламынын корголушун камсыз кылуу боюнча зарыл чараларды ошончолук тезирээк кабыл ала алат.»;

6) Жобого карата 1-тиркеменин:

- 1-пункту төмөнкү мазмундагы он сегизинчи абзац менен толукталсын:

«- кардардын жолдошунун/жубайынын каржылоону алууга макулдугу (бир карыз алуучуга 300 000 (үч жүз миң) сомдон ашкан каржылоо боюнча, жана эгерде колдонуудагы кредиттер/каржылоо бар болсо, каржылоо алууда).»;

- 19-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«19. 300 000 сомдон ашпаган өлчөмдөгү каржылоону жана банк товарларды жана/же кызмат көрсөтүүлөрдү сатуучунун/сунуштоочунун эсебине акча каражаттарын накталай эмес түрдө которгон учурда, 500 000 сомдон ашпаган өлчөмдөгү каржылоону эске албаганда, каржылоо максаттарына жараша, эгерде болгон болсо тиешелүү документтер (келишимдер, кабыл алуу актылары, эсеп-фактуралар, коштомо каттар ж.б) менен тастыкталган каржылоонун максаттуу пайдаланылышы жөнүндө отчет.».

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 13-июнундагы № 2019-П-12/31-2-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ачылган банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу жөнүндө нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ачылган банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу жөнүндө нускоонун:

1) 9-пункту төмөнкү мазмундагы он экинчи абзац менен толукталсын:

«Виртуалдык активдер боюнча эскроу-эсеби – бул виртуалдык активдер боюнча кызматтарды сунуштоочу, кардар жана банк ортосунда түзүлгөн үч тараптуу келишимдин негизинде ачылган, келишимде каралган жагдайлар келип жеткенге чейин же милдеттенмелер аткарылганга чейин акча каражаттарын эсепке алуу жана бөгөт коюу үчүн каралган атайын эсеп, андан кийин банк виртуалдык активдерди сатуучуга акча каражаттарын которот. Мында виртуалдык активдерди Кыргыз Республикасынын «Виртуалдык активдер жөнүндө» Мыйзамында белгиленген мааниде түшүнүүгө болот, ал эми банктын операциялары Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2023-жылдын 3-февралындагы № 2023-П-14/8-2-(НПА) токтому менен бекитилген Виртуалдык активдерге байланышкан кызматтарды сунуштоо тартибине ылайык виртуалдык активдер менен кызмат көрсөтүүлөр чегинде жүргүзүлөт.»;

2) 13-пункттун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Атайын эсептерге эскроу эсеби, максаттуу рекультивацялык эсеп, нотариустун депозити, виртуалдык активдер боюнча эскроу эсеби кириши мүмкүн.».

6. 2019-жылдын 15-ноябрындагы №2019-П-12/56-3-(НПА) «Коммерциялык банктардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык баалуу металлдар менен жүзөгө ашырылуучу операциялары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Коммерциялык банктардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык баалуу металлдар менен жүзөгө ашырылуучу операциялары жөнүндө» жобонун:

- 15-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Баалуу металлдардагы активдердин максималдуу көлөмүн жана баалуу металлдар менен операцияларды жүзөгө ашырууга каражаттардын суммасын эсептөөдөн «Виртуалдык активдер жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык эмитенттин виртуалдык активдерин баштапкы жайгаштырууга байланыштуу финансылык кызмат көрсөтүүлөрдүн алкагында баалуу металл түрүндөгү активдер жана каражаттар алынып салынат.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 23-апрелиндеги
№ 2026-П-12/25-2-(НПА) Токтому**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына
өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

1) 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө жобону бекитүү тууралуу»;

2) 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;

3) 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

4) 2015-жылдын 24-июнундагы № 35/10 «Финансылык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо жана керектөөчүлөрдүн кайрылууларын кароо тартибине карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

5) 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан банктарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобо тууралуу»;

6) 2018-жылдын 19-декабрындагы № 2018-П-12/55-6-(НПА) «Укук бузуулар боюнча иштерди кароо жөнүндө нускоону бекитүү тууралуу»;

7) 2020-жылдын 23-декабрындагы № 2020-П-33/73-12-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу».

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготкон катары таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/7 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар» жөнүндө жобону бекитүү тууралуу»;

2) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 10-февралындагы № 7/3 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтондорунда өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун алтынчы абзацы;

- тиркеменин 5-пункту;

3) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 30-ноябрындагы № 47/6 «Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/7 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому;

4) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/11 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун үчүнчү абзацы;

- тиркеменин 2-пункту;

5) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 21-декабрындагы № 2022-П-12/81-7-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтомунун:

- 1-пунктунун онунчу абзацы;

- тиркеменин 9-пункту;

6) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2023-жылдын 14-июнундагы № 2023-П-12/38-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун жетинчи абзацы;

- тиркеменин 6-пункту;

7) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2023-жылдын 20-декабрындагы № 2023-П-12/80-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун он биринчи абзацы;

- тиркеменин 10-пункту;

8) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 14-августундагы № 2024-П-12/36-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун жетинчи абзацы;

- тиркеменин 6-пункту;

9) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 31-октябрындагы № 2024-П-12/58-2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарын ишке ашыруу маселелери боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун сегизинчи абзацы;

- тиркеменин 7-пункту;

10) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын

2025-жылдын 22-январындагы № 2025-П-12/2-2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтомунун:

- 1-пунктунун бешинчи абзацы;
- тиркеменин 4-пункту;

11) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 18-июнундагы № 2025-П-12/28-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун тогузунчу абзацы;
- тиркеменин 8-пункту;

12) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 12-сентябрындагы № 2025-П-12/46-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун 9-пунктчасы;
- тиркеменин 9-пункту;

13) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 23-октябрындагы № 2025-П-12/55-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун 6-пунктчасы;
- тиркеменин 6-пункту;

14) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 23-октябрындагы № 2025-П-12/55-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтомунун:

- 1-пунктунун он алтынчы абзацы;
- тиркеменин 15-пункту;

15) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 19-декабрындагы № 2025-П-12/68-2-(НПА) «Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү максатында алмашуу бюролорунда ички контролду уюштурууга карата минималдуу талаптар жөнүндө»

жобону бекитүү жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү маселелери боюнча айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтомунун:

- 2-пунктунун он бешинчи абзацы;
- 2-тиркеменин 16-пункту.

3. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. 2026-жылдын 1-августуна чейин коммерциялык банктар, микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар өздөрүнүн ички ченемдик документтерин ушул токтомдун талаптарына, атап айтканда, ушул токтомго карата тиркеменин 1-пунктунун 8-пунктчасында, 2-пунктунун 7-пунктчасында жана 3-пунктунун 6-пунктчасында көрсөтүлгөн карыз оорчулугу көрсөткүчүн эсептөө тартибине тиешелүү бөлүгү боюнча, ылайык келтирсин.

5. Токтом расмий жарыялангандан 10 (он) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет, мында токтомго карата тиркеменин 2-пунктунун 11-пунктчасы эске алынбайт, ал 2026-жылдын 1-августунан тартып күчүнө кирет.

6. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен «Микрофинансылык уюмдардын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Кредиттик союздарынын жана кооперативдеринин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактардын

бирикмесин, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, кепилдик фонддорду, коммерциялык банктарды, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

7. Башкарманын катчылыгы бөлүмү ушул токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

8. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 23-апрелиндеги
№ 2026-П-12/25-2-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр**

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө жободо:

1) 1.2-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«1.2. Кредиттик союздарда, анын ичинде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан кредиттик союздарда кредиттик тобокелдикти тескөөнүн шайкеш системасын калыптандыруу боюнча минималдуу талаптарды аныктоо, ушул Жобонун максаты болуп саналат.

Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча колдонулган терминдер жана аныктамалар өз ишин ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча жүзөгө ашырышкан кредиттик союздардын ишин жөнгө салган Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында келтирилген терминдерге жана аныктамаларга ылайык келет.»;

2) төмөнкү мазмундагы 1.6, 1.7 жана 1.8-пункттар менен толукталсын:

«1.6. Керектөөчү кредиттин толук наркы – карыз алуучунун келишим боюнча керектөөчү кредитти алуу жана тейлөө менен байланышкан бардык чыгашаларынын чогуу алгандагы өлчөмү, анын ичинде пайыздар (үстөк баа), комиссиялар жана башка милдеттүү төлөмдөр, ошондой эле товардын (жумуштун же кызмат көрсөтүүнүн) наркынын керектөөчү кредитти берүүдөн улам көбөйүшү.

1.7. Керектөөчү кредит – кредиттик союз тарабынан мөөнөттүүлүк, кайтарымдуулук жана төлөө шарттарында, анын ичинде карыз алуучу керектөөчү кредит келишиминин алкагында акчалай милдеттенмени бөлүп төлөө (мөөнөтүн кийинкиге калтыруу) менен товарлар, жумуштар же кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө максаттарында берилүүчү кредит же ислам принциптери боюнча каржылоо. Керектөөчү кредит жеке адамдарга ишкердик иш жана пайда табуу менен байланышпаган жеке, үй-бүлөлүк же тиричилик максаттары үчүн берилет. Ушул Жобонун максаттары үчүн турак жай кыймылсыз мүлкүн сатып алууга, курууга же бүтүрүүгө байланыштуу жана кыймылсыз мүлк менен камсыздалган кредиттер жана бөлүп төлөөлөр керектөөчү кредиттерге кирбейт. Керектөөчү кредиттер тараптардын макулдашуусу боюнча пайыздык чендерди (үстөк бааларды) эсептебестен берилиши мүмкүн.

Кредит берүүнүн жалпы шарттары, пайыздык чендердин өлчөмү, кошумча баа, ошондой эле кызмат көрсөтүүлөр үчүн комиссиялык сый акылар жана тарифтер жөнүндө маалымат кардарлар үчүн ачык жана жеткиликтүү болушу керек жана коммерциялык же банктык сырдын предмети боло албайт.

Керектөөчү кредит берүүнүн шарттары жана тартиби кардарларды тейлөө жайларында жана кредиттик союздун расмий интернет-сайтында (эгерде бар болсо) адамдардын чектелбеген чөйрөсү үчүн эркин жеткиликтүү түрдө милдеттүү түрдө ачыкка чыгарылууга тийиш.

Керектөөчү кредиттер боюнча пайыздык чендердин өзгөрүшү жөнүндө маалымат кардарларды тейлөө жайларында, кредиттик союздун расмий интернет-сайтында (эгерде бар болсо) жана/же байланыштын башка каналдары аркылуу алар күчүнө кирген күндөн кечиктирилбестен жарыяланат.

1.8. Ушул жобонун максаттары үчүн:

- «кредит» термини ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча берилген каржылоону да билдирет;
- «кредиттик келишим» термини ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча берилген каржылоо келишимин да билдирет;
- «пайыздык чен» термини ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча берилген каржылоо боюнча үстөк бааны да билдирет.

Үстөк баа – ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык келишимдер боюнча кирешелүүлүктүн номиналдык жылдык пайыздык мааниге келтирилген нормасы, ошондой эле товардын, жумуштун же кызмат көрсөтүүнүн баасына (наркына) салыштырмалуу карыз алуучунун милдеттенмесинин суммасынын толук бир жолку төлөмдө көбөйүшү.

Ушул жобонун максаттары үчүн ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча келишимде үстөк баа номиналдык жылдык пайыздык маанисин кошумча ачып көрсөтүү менен абсолюттук мааниде көрсөтүлүшү керек (карызды төлөө же кирешени эсептөө графиги түзүлгөн операциялар боюнча).»;

3) төмөнкү мазмундагы 2.6-пункт менен толукталсын:

«2.6. Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүргүзгөн кредиттик союздар кредиттик тобокелдикти тескөө алкагында кредиттик саясаттын, типтүү келишимдердин, бардык продукттарды берүүнүн жалпы шарттарынын Шариат стандарттарына жана Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык келүүсүн камсыз кылууга тийиш.

Кредиттик саясаттын, типтүү кредиттик келишимдердин, бардык продукттарды берүүнүн жалпы шарттарынын Шариат стандарттарына ылайык келүүсүн кредиттик союзда же финансы-кредит уюмдардын ассоциацияларынын (бирикмелеринин) алдында түзүлгөн Шариат кеңеши камсыз кылат.

Кредиттик саясаттын шарттарына, типтүү кредиттик келишимдерге, продукттарды берүү шарттарына киргизилген бардык олуттуу өзгөртүүлөр Шариат кеңеши тарабынан жактырылууга тийиш.

Өз милдеттерин аткарууда Шариат кеңеши кредиттик союздун Башкармасынан көз карандысыз болуусу зарыл.

Шариат кеңеши жөнүндө жободо төмөнкүлөр аныкталууга тийиш:

- Шариат кеңешинин ишин уюштуруу (регламент) - кеңештин курамы, отурумдарды өткөрүү тартиби;
- Шариат кеңешинин ыйгарым укуктары жана жоопкерчилиги;
- Башкарма жана Каржылоо боюнча комитет менен өз ара иш алып баруу тартиби;
- отурумдарды өткөрүү тартиби, алар бетме-бет же аралыктан

өткөрүлүшү мүмкүн. Мында Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн түз катышуусу менен отурумдар жылына кеминде бир жолу өткөрүлүүгө тийиш экендигин, ал эми эгерде отурумга Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн 2/3 бөлүгү катышса, Шариат кеңеши күн тартибиндеги маселелерди кароого жана чечим кабыл алууга укуктуу экендигин аныктоо зарыл;

- Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу тартиби.

Каржылоо келишими (кредиттик келишим) Шариат кеңеши тарабынан бекитилген типтүү келишимдин бардык маанилүү (негизги) шарттары өзгөрүүсүз сакталган шартта, кредиттик союз тарабынан (акча каражаттарын жайгаштыруу боюнча бүтүмдүн өзгөчөлүктөрүн жана талаптарын эске алуу менен анын шарттарын тактоо боюнча) Шариат кеңеши менен кошумча макулдашуусуз өзгөртүлүшү жана толукталышы мүмкүн.

Шариат кеңеши тарабынан кабыл алынган чечимдер кредиттик союздун кардары сыяктуу эле, үчүнчү жактар үчүн да жеткиликтүү болушу керек. Кредиттик союз Шариат кеңешинин чечимине түшүндүрмө берүүгө милдеттүү. Мында кардарларга берилүүчү түшүндүрмө Шариат кеңеши менен алдын ала макулдашылышы керек.»;

4) 3-2-пунктунун 3.2.1-пунктчасы төмөнкү мазмундагы алтынчы абзац менен толукталсын:

«- ушул Жобонун талаптарына ылайык керектөөчү кредиттер боюнча карыздык жүктүн көрсөткүчүн эсептөө тартибин кошо алганда, потенциалдуу карыз алуучулардын төлөө жөндөмдүүлүгүн аныктоо тартиби;»;

5) 3-2-пунктунун 3.2.3-пунктчасынын тогузунчу абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Эскертүү: Эгерде кредиттин катышуучусу кредитти максатсыз пайдалангандыгы тууралуу фактылар аныкталса, кредиттик союз Кыргыз Республикасынын кредит боюнча пайыздык чендин (үстөк баанын) чектүү жол берилген өлчөмү жөнүндө мыйзамдарынын талаптары, анын ичинде Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасында сүткорлук ишти чектөө жөнүндө» Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө»

Мыйзамынын талаптары сакталган шартта, кредит боюнча пайыздык ченди жогорулатууга укуктуу. Мында кредиттик союздун ички документтеринде катышуучунун жоопкерчилик чаралары боюнча так эрежелерди белгилеген ченемдер, анын ичинде кредит боюнча пайыздык ченди жогорулатуунун өлчөмү каралышы керек.»;

6) 3.3-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Кредиттик союз Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасында сүткорлук ишти чектөө жөнүндө» Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» Мыйзамынын талаптарын кошо алганда, Кыргыз Республикасынын пайыздык чендин (кошумча баанын) жол берилген чектүү өлчөмү жөнүндө мыйзам талаптарынын, ошондой эле Кыргыз Республикасынын керектөө кредиттерин берүү тартибин жөнгө салуучу мыйзамдарынын башка талаптарынын сакталышын камсыз кылууга милдеттүү.»;

7) 5.1-пунктунун 5.1.3-пунктчасынын алтынчы абзацы төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Мында керектөөчү кредитти берүүдө кредиттик кызматкер ушул Жобонун 5.1.3-2-пунктуна ылайык карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчүн эсептөөгө милдеттүү.»;

8) 5.1-пункту төмөнкү мазмундагы 5.1.3-2 жана 5.1.3-3-пунктчалар менен толукталсын:

«5.1.3-2. Керектөөчү кредитти берүүдө кредиттик союз карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчүн төмөнкү учурларда эсептөөгө милдеттүү:

1) керектөөчү кредит берүү жөнүндө чечим кабыл алууда, анын ичинде башка керектөөчү кредитти кайра каржылоо максатында;

2) керектөөчү кредит келишиминин шарттарын өзгөртүүдө, бул орточо айлык төлөмдүн көбөйүшүнө же келишимдин мөөнөтүнүн узартылышына алып келсе.

Эгерде өзгөртүүлөрдө төлөмдөрдүн өлчөмүнүн азайышы же токтотулушу каралса, карыз алуучунун демилгеси боюнча келишим шарттарын өзгөртүүдө карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчү эсептелбейт.

Карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчү пайыздарда,

үтүрдөн кийин бир белгиге чейинки тактык менен, карыз алуучунун бардык карыздык милдеттенмелери боюнча орточо айлык төлөмдөрдүн суммасынын (негизги карыз жана пайыздык төлөмдөр/үстөк акы боюнча төлөмдөр), анын ичинде берүү жөнүндө арыз каралып жаткан керектөөчү кредиттин, кредиттик союзга жеткиликтүү болгон маалыматтарга ылайык, анын орточо айлык кирешесине болгон катышы катары эсептелет.

Кредиттик союз өзүнүн ички документтеринде карыз алуучунун орточо айлык төлөмдөрүнүн жана орточо айлык кирешесинин суммасын эсептөө тартибин бекитүүгө милдеттүү, ал төмөнкүлөрдү камтышы керек:

- керектөөчү кредиттин өлчөмүнө жана түрүнө, кардардын ишине жана кирешесине жараша карыз алуучунун кирешесин/төлөөгө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган документтердин жана/же маалыматтын тизмеси;

- керектөөчү кредиттин өлчөмүнө жана түрүнө, кардардын ишине жана кирешесине жараша орточо айлык көрсөткүчтөр эсептелиши керек болгон мезгил. Мында орточо айлык кирешени эсептөө үчүн бул мезгил кредит алууга арыз берилген күндөн тартып акыркы 3 айдан кем болбошу керек.

Эгерде карыз алуучунун ушул пунктка ылайык эсептелген карыздык жүгүнүн көрсөткүчү, анын ичинде кредитти кайра каржылоо учурунда 60 пайыздан ашса, кредиттик союз керектөөчү кредит келишимин түзүүгө чейин карыз алуучуга милдеттенмелерди аткарбай коюу тобокелдиктери жана ага карата жоопкерчилик чараларын колдонуу ыктымалдуулугу жөнүндө кол койдуруу менен эскертүүгө милдеттүү, мында кредиттик союз карыз алуучуга мындан ары кредит берүүдөн баш тарткан же келишимдин шарттарына ылайык керектөөчү кредитти мөөнөтүнөн мурда толук кайтарып берүүнү талап кылган учурлар эске алынбайт. Көрсөтүлгөн учурда керектөөчү кредит карыз алуучунун тобокелдиктер жөнүндө маалыматы бар экендигин ырастаган жазуу жүзүндөгү макулдугу болгондо гана берилет.

Ушул пунктта көрсөтүлгөн билдирүүлөр менен карыз алуучунун таанышкандыгы фактысы анын өз колу менен коюлган кол тамгасы же Кыргыз Республикасынын санариптик чөйрөнү жөнгө салган мыйзамдарында каралган башка ыкмалар менен ырасталат.

5.1.3-3. Кредиттик союз карыз алуучуга керектөөчү кредитин берүү шарттары менен таанышуу жана салыштыруу үчүн келишим түзүлгөнгө чейин кагаз же электрондук түрдө стандартташтырылган маалымат барагын акысыз берүүгө милдеттүү. Маалымат барагына карата талаптар Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» Мыйзамында белгиленген.»;

9) 5-1-пунктунун 5.1.6-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5.1.6. Кредиттик союз өз катышуучуларына кыймылсыз мүлк менен камсыздалган турак жайды сатып алууга, курууга же бүткөрүүгө, анын ичинде мурабаха келишимине жана ислам каржылоо принциптери боюнча башка келишимдерге ылайык турак жай кыймылсыз мүлкүн сатып алууну жана курууну каржылоого (мурабаха келишимдери боюнча турак жайды сатып алуу, куруу ж.б.) чет өлкө валютасында кредиттерди берүүгө укугу жок, мында салык кызматы органынын күбөлүгүнүн же патентинин негизинде ишкердик жүргүзгөн же өзгөчө режимдеги соода аймагында салык төлөөнү колдонуу жөнүндө чечими бар адамдар эске алынбайт. Кредиттик союз, эмгек акы долбоорлорунун алкагында төлөм карталары боюнча овердрафттарды кошпогондо, чет өлкө валютасында керектөөчү кредиттерди берүүгө укугу жок.

Кызмат көрсөтүүлөрдүн толук наркын бурмалаган же кредиттик келишимдин валютасынан башка валютага байланган кредит боюнча төлөмдөрдү индексациялоону караган кредиттик продуктуларды, эсептөө ыкмаларын же шарттарды колдонууга жол берилбейт.».

10) 5-2-пунктунун 5.2.5-1-пунктчасы күчүн жоготкон катары таанылсын;

11) 5-2-пунктунун 5.2.6-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5.2.6. Кредиттик келишимде кеминде төмөнкүлөр көрсөтүлөт:

- тараптардын аталыштары, анын ичинде керектөөчү кредиттерин берүүдө жеке адамдар үчүн инсандыгын тастыктаган документтердин реквизиттерин көрсөтүү менен;

- тараптардын жашаган жери/жайгашкан жери (юридикалык дарегі);

- келишим предмети;

- кредиттик келишимди колдонуу мөөнөтү;

- кредит берүүнүн негизги шарттары, анын ичинде максаттуу багытын, суммасын, үстөк баасын же пайыздык чендерди (номиналдык (ислам принциптерине ылайык каржылоодо үстөк баа карызды төлөө же киреше эсептөө графиги түзүлгөн операциялар боюнча жылдык номиналдык пайыздык маанисин кошумча ачып берүү менен абсолюттук мааниде көрсөтүлүшү керек) жана эффективдүү (ислам принциптерине ылайык каржылоодо жылдык эффективдүү пайыздык чен карызды төлөө же киреше эсептөө графиги түзүлгөн операциялар боюнча ачып көрсөтүлөт), кредиттин толук наркын, төлөө тартибин жана мөөнөтүн, камсыздоонун түрүн (эгерде болсо) көрсөтүү менен;

- карыз алуучунун укуктары жана милдеттери, анын ичинде кредиттик келишим боюнча өзүнө алган милдеттенмелерди аткарбай койгон же талаптагыдай аткарбаган учурда;

- кредиттик союздун укуктары жана милдеттери;

- кредиттик бюролорго карыз алуучу жөнүндө маалымат берүү шарттары, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарына жана персоналдык маалыматтар боюнча мыйзамдарына ылайык, карыз алуучу жөнүндө маалыматтарды пайдалануунун башка учурлары;

- катышуучунун кредиттик келишимге кол койгон учурдан тартып акча каражаттарын алганга чейин же лизинг келишими боюнча тиешелүү мүлккө төлөөлөрдү жүргүзгөнгө чейин кредит алуудан (лизинг боюнча кызмат көрсөтүүдөн) акысыз негизде баш тартуу укугу. Көрсөтүлгөн учурда кредиттик союз билдирмени карагандыгы үчүн катышуучудан белгиленген тариф боюнча комиссиялык төлөм алууга укуктуу;

- катышуучунун Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык кандайдыр бир комиссиялык төлөмдөрдү, айыптык санкцияларды жана башка төлөмдөрдү албастан, кредитти каалаган убакта мөөнөтүнөн мурда толугу менен же бөлүп төлөө укугу. Керектөөчү кредитти мөөнөтүнөн мурда толугу менен же бөлүп төлөгөн учурда, кредиттик союз келишим боюнча кардардын милдеттенмелерин кайра эсептеп чыгууга, төлөм графигин жана төлөнүүгө тийиш болгон пайыздык сумманы (кошумча бааны) негизги карыздын азайтылган суммасына пропорционалдуу түрдө оңдоого милдеттүү. Милдеттенмелердин өзгөргөндүгү же толук аткарылгандыгы жөнүндө тастыктоо кардардын талабы боюнча

кардар менен макулдашылган, бирок беш жумуш күнүнөн ашпаган мөөнөттө жазуу жүзүндө же электрондук түрдө берилет;

- форс-мажордук жагдайлар орун алган шартта, кредиттик союз менен карыз алуучу ортосундагы өз ара иш алып баруу шарттары. Форс-мажордук жагдайларда жаратылыш кырсыктары (сел жүрүү, жер титирөө, өрт жана башка жаратылыш же техногендик кырсыктар), эпидемия, өзгөчө кырдаалдардын киргизилиши, массалык баш аламандык, талап-тоноочулук, согуштук аракеттер ж.б. ушул сыяктуу окуялар камтылышы мүмкүн, бирок булар менен эле чектелип калбайт;

- катышуучунун кредиттик союздан карыздын айкын өлчөмү тууралуу маалыматты жана кредиттик келишимдин шарттары өзгөргөн учурда - жаңы төлөө графигин алуу укугу;

- катышуучунун кредиттин мөөнөтүн узартуу (пролонгация) же реструктуризациялоо өтүнүчү менен кредиттик союзга кайрылуу укугу. Катышуучу кредиттик союзга кредиттин мөөнөтүн узартуу (пролонгация) же реструктуризациялоо өтүнүчү менен кат жүзүндө кайрылган учурда, кредиттик союз аны кароого жана өтүнүч ээсине бул кайрылуу боюнча кабыл алынган чечим тууралуу кат жүзүндө жооп берүүгө милдеттүү. Мында керектөөчү кредитин кайра каржылоо эки жолудан ашык жүргүзүлбөшү керек;

- эгерде кредиттин негизги суммасынын 50 пайызынан көбүрөөгү төлөнгөн болсо, кардардын мурдагы күрөөнү башка күрөөгө алмаштыруу укугу. Мында анын наркы кредиттик союздун ички документтеринин талаптарына ылайык жана кредиттик союздун макулдугу боюнча кредит боюнча карыздын калган суммасын жабууга тийиш. Ошону менен бирге эле, кредиттин камсыздоосуна бирден ашык күрөөлүк мүлк сунушталган болсо жана күрөө коюучу катары үчүнчү жак (карыз алуучу эмес) саналган учурда, кредиттик союз күрөө коюучуга (үчүнчү жакка) күрөөнү алмаштырууга же бошотууга артыкчылыктуу (карыз алуучуга карата) укукту сунуштоого тийиш.

- кредиттик союздун карыз алуучунун талабы боюнча анын кредит алгандыгы жана ошол кредит боюнча кредиттик тартипти сактагандыгы тууралуу маалыматты башка финансы-кредит уюмуна берүү үчүн үч жумуш күнү ичинде сунуштоо, ошондой эле карыз алуучунун эсеби жөнүндө так жана анык маалымат (эсептин, чектин көчүрмөсү, баланстын абалы, кредит боюнча төлөмдүн тастыктамасы

жана башка зарыл маалыматтар) берүү милдети;

- кредиттик союздун кредит боюнча күрөө предметинен өндүрүүнү жүргүзүү жол-жобосу башталгандыгы жөнүндө билдирүү жөнөтүлгөн күндөн тартып 15 күн өткөндөн кийин үстөк айыпты (айып пул, туумдарды) эсептөөнү токтотуу милдети, мында кредиттин бүтүндөй колдонуу мөөнөтү ичинде эсептелген үстөк айыптын (айып пулдун, туумдардын) өлчөмү берилген кредиттин суммасынын 10 пайызынан ашпоого тийиш;

- эгерде күрөө предмети коом үчүн тарыхый, көркөм же башка маданий баалуулукка ээ болсо, же жеке адамдын менчик укугуна таандык жалгыз турак жай болуп саналса, күрөө предметинин эсебинен сот аркылуу гана өндүрүү.

- тараптардын жоопкерчилиги;

- келишимди өзгөртүү жана бузуу тартиби;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка шарттар.»;

12) 5.2-пунктунун 5.2.7-пунктчасынын үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Кредиттик союз кредиттик келишим шарттарына банк мыйзамдарында каралбаган кошумча жыйымдарды, комиссиялык төлөмдөрдү жана кредиттик союздун бекитилген тарифтеринен тышкары анда алынуучу/төлөнүүчү жана кредиттик келишимди түзүүгө жана аны аткарууга байланыштуу башка төлөмдөрдү, ошондой эле карыз алуучу менен макулдашылгандыгына карабастан, акы төлөнүүчү башка тиешелүү кызмат көрсөтүүлөрдү кошууга укугу жок.»;

13) 5.2-пункту төмөнкү мазмундагы 5.2.7-1-пунктча менен толукталсын:

«5.2.7-1. Кошуп эсептөөлөрдүн (анын ичинде пайыздар (үстөк баа), комиссиялар, үстөк айыптар, айып пулдар, туумдар), анын ичинде керектөөчү кредит реструктуризацияланган учурдагы жалпы суммасы берилген керектөөчү кредиттин суммасынын 60 пайызынан ашпоого тийиш.»;

14) 5.3-пункту төмөнкү мазмундагы 5.3.4-1-пунктча менен толукталсын:

«5.3.4-1. Камсыздоону сунуштоо керектөөчү кредитти берүүнүн милдеттүү шарты болуп саналбайт.

Карыз алуучунун өмүрүн жана ден соолугун же башка жеке тобокелдиктерин камсыздандыруу керектөөчү кредит келишими боюнча милдеттенмелердин аткарылышын камсыздоо катары таанылбайт.»;

15) 1-тиркеменин «Карыз алуучу жөнүндө жалпы маалымат» деген I бөлүгү төмөнкү мазмундагы 4-1 жана 4-2-пункттар менен толукталсын:

«4-1. Ушул Жободо каралган учурларда карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчүн эсептөө (керектөөчү кредитин берүүдө);

4-2. Керектөөчү кредитти алууга карыз алуучунун жазуу жүзүндөгү макулдугу, ага милдеттенмелерди аткарбоо тобокелдиктери жана ага карата жоопкерчилик чаралары (ушул Жобонун 5.1.3-2-пунктуна ылайык) колдонулушу мүмкүн экендиги жөнүндө маалымат берилгендигин тастыктайт.»;

16) 2-тиркеме төмөнкү редакцияда баяндалсын:

**Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча
минималдык талаптар жөнүндө» жобого карата**

2-тиркеме

**Кредиттик союздун катышуучуларынын чыгашаларынын
(төлөмдөрүнүн) жана айыптык санкциялардын тизмеги**

Кредиттик союздун катышуучуларынын укуктары	
Кредиттик союздун катышуучусунун кредит боюнча чыгашалары (төлөмдөрү)	
Кредиттин суммасы	Кредиттик келишимде көрсөтүлөт Ислам принциптерине ылайык каржылоо боюнча үстөк баа абсолюттук мааниде көрсөтүлөт, буга кошумча карызды төлөө же кирешени эсептөө графиги түзүлгөн операциялар боюнча номиналдык жылдык пайыздык мааниси чагылдырылат. Ислам принциптерине ылайык каржылоо боюнча эффективдүү пайыздык чен карызды төлөө же кирешени эсептөө графиги түзүлгөн операциялар боюнча көрсөтүлөт.
Кредит боюнча пайыздык төлөмдөр же үстөк баа Кредиттин/каржылоонун толук наркы Эффективдүү пайыздык чен	
Кардардын арызы боюнча келишим шарттарын өзгөртүү үчүн комиссиялык төлөм (Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына ылайык кредит реструктуризацияланган учурларды кошпогондо)	Комиссиялык төлөмдөр болгон учурда, алар кредиттик союз бекиткен тарифтерге ылайык, кредиттик келишимде пайыздык же нарктык мааниде көрсөтүлөт.
Келишимде кредиттик союздун кредиттик каражаттарды берүү боюнча шартсыз милдеттенмеси каралган болсо, акча каражаттарын (кредиттик линиянын пайдаланылбаган бөлүгү үчүн) резервге чегерүү үчүн комиссиялык төлөм	

Коммерциялык банктын (коммерциялык банктарда тейлөө, накталай акча алуу) тарифтерине ылайык, кредиттик союздун банктык кызмат көрсөтүүлөргө байланышкан чыгымдарын камтыган, кассалык тейлөө үчүн комиссиялык төлөм (кредитти түздөн-түз берүүгө байланышпаган), ошондой эле үчүнчү жактардын накталай акчаны инкассациялоого байланышкан чыгашалары	
Үчүнчү жактардын пайдасына төлөмдөр (мисалы, камсыздандыруу, нотариус, мамлекеттик органдарда каттоо кызмат көрсөтүүлөрү үчүн төлөө акысы, кредиттик союздун коммерциялык банктын тарифтерине ылайык, кредитти карыз алуучунун коммерциялык банктарда ачылган эсебине накталай эмес которууга байланыштуу чыгымдары ж.б.)	Кредиттик союз мындай кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштабаган учурларда, кардарга маалымат берүү үчүн, бул чыгашалар карыз алуучу тарабынан үчүнчү жактардын пайдасына жүргүзүлөрүн, ошондой эле мындай баалоо келечекте өзгөрүшү мүмкүн экендигин белгилөө менен, кредиттик келишим түзүлгөн күнгө карата үчүнчү жактардын колдонуудагы тарифтери боюнча мындай чыгашалардын наркын көрсөтүүгө тийиш.
Кредиттик союздун айыптык санкциялары жана туумдары	
Карыздын негизги суммасы жана пайыздары боюнча төлөмдөрдүн мөөнөтүндө төлөнбөгөндүгү үчүн	Кредиттик келишимдин негизинде кредиттик союз тарабынан алынуучу айыптык санкциялардын бекитилген өлчөмдөрүнө ылайык, пайыздык же нарктык мааниде көрсөтүлөт. Мында негизги сумма жана пайыздар/үстөк баа боюнча мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыз үчүн үстөк айыптын (айып пулдардын, туумдардын) пайызынын өлчөмү кредиттик келишимде көрсөтүлгөн кредит боюнча номиналдык пайыздык ченден/кошумча төлөмдөн ашпоого тийиш (пайызсыз керектөөчү кредиттерин кошпогондо), ал эми кредиттин бүтүндөй колдонуу мөөнөтү ичинде эсептелген үстөк айыптын (айып пулдардын, туумдардын) максималдуу өлчөмү берилген кредиттин суммасынын 10 пайызынан ашпоого тийиш.

Акча каражаттарын алгандан кийин кредиттик келишимди токтотуу шарттары	
Башка чыгашалар	
Кредиттик союздун катышуучусунун укугу	

(Ыйгарым укуктуу адистин аты-жөнү)

(кол тамгасы)

(датасы)

(Кредиттик союздун катышуучусунун аты-жөнү)

(кол тамгасы)

(датасы)

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит уюмдарында кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жободо:

1) төмөнкү мазмундагы 3-6 жана 3-7-пункттар менен толукталсын:

«3-6. Керектөөчү кредиттин толук наркы – карыз алуучунун келишим боюнча керектөөчү кредитти алуу жана тейлөө менен байланышкан бардык чыгашаларынын чогуу алгандагы өлчөмү, анын ичинде пайыздар (үстөк баа), комиссиялар жана башка милдеттүү төлөмдөр, ошондой эле товардын (жумуштун же кызмат көрсөтүүнүн) наркынын керектөөчү кредитти берүү менен шартталган көбөйүшү.

3-7. Керектөөчү кредит - банк тарабынан мөөнөттүүлүк, кайтарымдуулук жана төлөө шарттарында, анын ичинде керектөөчү кредит келишиминин алкагында акчалай милдеттенме карыз алуучу тарабынан бөлүп төлөө (мөөнөтүн кийинкиге калтыруу) менен товарлар, жумуштар же кызмат көрсөтүүлөр үчүн акы төлөө максаттары үчүн берилүүчү кредит. Керектөөчү кредит жеке адамдарга ишкердик ишке жана пайда табууга байланышпаган жеке,

үй-бүлөлүк же тиричилик максаттары үчүн берилет. Ушул Жобонун максаттарында кыймылсыз мүлк менен камсыздалган, турак жай кыймылсыз мүлкүн сатып алууга, курууга же бүтүрүүгө байланыштуу кредиттер жана бөлүп төлөөлөр керектөөчү кредиттерине кирбейт. Керектөөчү кредиттер тараптардын макулдашуусу боюнча пайыздык чендерди (үстөк бааны) эсептебестен берилиши мүмкүн.»;

2) 8.1-пунктун алтынчы абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- Ушул Жобонун талаптарына ылайык керектөөчү кредиттер үчүн карыздык жүктүн көрсөткүчүн эсептөө тартибин кошо алганда, карыз алуучулардын төлөө жөндөмдүүлүгүн баалоо критерийлери;»;

3) 8.8-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«8.8. Жоопкерчиликтүү насыялоо принциптери, анын ичинде карыз алуучунун ашыкча карызга батышын алдын алууга багытталган баалоо жана отчеттуулук системасын иштеп чыгуу жана киргизүү боюнча талаптарды камтыйт (карыз алуучунун параллелдүү милдеттенмелери болгондо, анын ичинде бирден ашык финансы-кредиттик уюмдарда, ошого байланыштуу карыз алуучунун карыздык жүгү анын милдеттенмелерди тейлөө мүмкүнчүлүгүнөн ашып кетиши мүмкүн), анын ичинде ушул Жобонун талаптарына ылайык керектөөчү кредиттер үчүн карыздык жүктүн көрсөткүчүн колдонуу.»;

4) 9-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«9. Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларында жана Улуттук банктын ченемдик актыларында белгиленген ченемдик талаптардын чегинде, банк келечектеги карыз алуучулардын чөйрөсүн, кредиттердин түрүн өз алдынча аныктайт, кредиттик портфельди түптөйт жана Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарында белгиленген салыктарды камтыган пайыздык чендерди белгилейт.

Банк Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын кредиттер боюнча пайыздык чендин (кошумча баанын) чектүү жол берилген өлчөмү жөнүндө талаптарынын, анын ичинде Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасында сүткорлук ишти чектөө жөнүндө» мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» мыйзамынын, ошондой эле керектөөчү кредиттерди берүү тартибин жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын башка талаптарынын сакталышын камсыз кылууга милдеттүү.

Мында, банктын ички документтеринде карыз алуучу - юридикалык

жактын ишине ал анык иш алып баруусун, атап айтканда рынокто белгилүү бир ишти жүзөгө ашыруусун жана товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоосун баалоо жол-жобосу камтылууга тийиш.»;

5) 12-пункту төмөнкү мазмундагы он биринчи абзац менен толукталсын:

«Керектөөчү кредиттерин берүүдө карыз алуучунун төлөө жөндөмдүүлүгүн баалоо системасы ушул Жобонун талаптарына ылайык карыздык жүк көрсөткүчүн эсептөөнү камтууга тийиш.»;

6) 25-пункттун он төртүнчү абзацы «(контракттар, келишимдер, сунуштама каттар, мамлекеттик реестрлерден көчүрмөлөр ж.б.)» деген сөздөрдөн кийин «жана керектөөчү кредит берүүдө карыздык жүгүнүн көрсөткүчүн эсептөө,» деген сөздөр менен толукталсын;

7) төмөнкү мазмундагы 25-2 жана 25-3 пункттар менен толукталсын:

«25-2. Банк кардар менен келишим түзүүгө чейин керектөөчү кредит берүү шарттары менен таанышуу жана салыштыруу үчүн кагаз же электрондук түрдөгү стандартташтырылган маалымат баракчасын акысыз берүүгө милдеттүү. Маалымат баракчасына карата талаптар Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» Мыйзамында белгиленген.

25-3. Банк төмөнкү учурларда карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчүн эсептөөгө милдеттүү:

1) керектөөчү кредитин берүү жөнүндө чечим кабыл алууда, анын ичинде башка керектөө кредитин кайра каржылоо максатында;

2) керектөөчү кредиттик келишимшарттарын өзгөртүүдө, бул орточо айлык төлөмдүн көбөйүшүнө же келишимдин мөөнөтүнүн узартылышына алып келет.

Келишимдин шарттары карыз алуучунун демилгеси боюнча өзгөртүлгөндө, эгерде өзгөртүүлөр төлөмдөрдүн өлчөмүн азайтууну же токтотууну караса, карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчү эсептелбейт.

Карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчү банк тарабынан пайыздарда, үтүрдөн кийинки бир белгиге чейин тактык менен, карыз алуучунун бардык карыздык милдеттенмелери боюнча орточо айлык төлөмдөрдүн суммасынын (негизги карыз жана пайыздык төлөмдөр/баанын үстүнөн төлөмдөр), анын ичинде берүү жөнүндө арыз

каралып жаткан керектөөчү кредитинин, банкка жеткиликтүү болгон маалыматтарга ылайык анын орточо айлык кирешесинин чоңдугуна болгон катышы катары эсептелет.

Банк өзүнүн ички документтеринде карыз алуучунун орточо айлык төлөмдөрүнүн жана орточо айлык кирешесинин суммасын эсептөө тартибин бекитүүгө милдеттүү, ал төмөнкүлөрдү камтууга тийиш:

- керектөөчү кредитинин өлчөмүнө жана түрүнө, кардардын ишине жана кирешесине жараша карыз алуучунун кирешесин/төлөө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган документтердин жана/же маалыматтын тизмеси;

- керектөөчү кредитинин өлчөмүнө жана түрүнө, кардардын ишине жана кирешесине жараша орточо айлык көрсөткүчтөр эсептелүүгө тийиш болгон мезгил. Мында орточо айлык кирешени эсептөө үчүн бул мезгил кредит алууга арыз берилген күндөн тартып акыркы 3 айдан кем болбошу керек.

Эгерде карыз алуучунун ушул пунктка ылайык эсептелген карыздык жүгүнүн көрсөткүчү, анын ичинде кредитти кайра каржылоо учурунда 60 пайыздан ашса, банк, эгерде керектөөчү кредитин берүүгө ушул Жобонун 34.1-пунктуна ылайык жол берилсе, керектөөчү кредиттик келишимин түзүүгө чейин карыз алуучуга милдеттенмелерди аткарбай коюу тобокелдиктери жана ага карата жоопкерчилик чараларын колдонуу мүмкүн экендиги жөнүндө кол койдуруу менен эскертүүгө милдеттүү, мында банк карыз алуучуну андан ары кредиттөөдөн баш тарткан же келишимдин шарттарына ылайык керектөөчү кредитин мөөнөтүнөн мурда толук кайтарып берүүнү талап кылган учурлар камтылбайт. Мындай көрсөтүлгөн учурда керектөөчү кредитин берүүгө карыз алуучуга тобокелдиктер жөнүндө маалымат берилгендигин тастыктаган, жазуу жүзүндөгү макулдугу болгондо гана жол берилет.

Карыз алуучунун ушул пунктта көрсөтүлгөн билдирүүлөр менен таанышкандыгы фактысы анын өз колу менен коюлган кол тамгасы же Кыргыз Республикасынын санариптик чөйрөнү жөнгө салган мыйзамдарында каралган башка ыкмалар менен тастыкталат.»;

8) 26-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«26. Банктык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо учурунда банк, төмөнкү укуктарды кошо алганда, кардарлардын укуктарынын сакталышын камсыз кылууга тийиш:

- алынып жаткан кредит, анын ичинде ал боюнча абсолюттук суммада сыяктуу эле, натыйжалуу пайыздык чен түрүндө бардык чыгашалар жөнүндө ишенимдүү, толук жана түшүнүктүү маалыматты мамлекеттик тилде жана кардар менен макулдашуу боюнча расмий тилде алуу. Зарыл болгон учурда маалымат башка тилге которулушу мүмкүн;

- кредиттик келишимге кол коюлган учурдан тартып акча каражаттарын алганга чейин же болбосо лизингдин алкагында мүлк үчүн төлөм жүргүзүлгөнгө чейин кардардын кредит алуудан акысыз негизде баш тартуу укугу.

Мындай учурларда банк кардардан билдирмени кароо үчүн белгиленген тариф боюнча комиссиялык төлөм алууга укуктуу.

- кардардын келишимге кол коюлган учурга чейин келишим долбоорун ага карата кошо тиркелген документтер менен бирге алуу жана банктан тышкары юридикалык консультация алуу үчүн кайрылуу укугу, мында кардарга келишим менен таанышуу үчүн берилген убакыт бир күндөн кем болбоого, бирок үч күндөн ашпоого тийиш;

- кредитти андан ары реструктуризациялоо өтүнүчү менен кардардын банкка кайрылууга укугу. Мында керектөөчү кредити эки жолу гана реструктуризацияланууга тийиш;

- кардардын Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык каалаган убакта эч кандай комиссиясыз, айыптык санкцияларсыз жана башка төлөмдөрсүз кредитин мөөнөтүнөн мурда толугу менен же бөлүп төлөө укугу. Керектөөчү кредитти мөөнөтүнөн мурда толугу менен же бөлүп төлөгөн учурда, банк келишим боюнча кардардын милдеттенмелерин кайра эсептөөгө, төлөмдөрдүн графигин жана төлөнүүгө тийиш болгон пайыздардын (үстөк баанын) жалпы суммасын негизги карыздын азайтылган суммасына пропорционалдуу түрдө оңдоого милдеттүү. Милдеттенмелердин өзгөргөндүгү же толук аткарылгандыгы жөнүндө тастыктоо кардардын талабы боюнча кардар менен макулдашылган, бирок беш жумуш күнүнөн ашпаган мөөнөттө кардарга жазуу жүзүндө же электрондук түрдө берилет;

- эгерде кредиттин негизги суммасынын 50% ашыгыраагы төлөнгөн шартта, комиссиялык жана башка төлөмдөрдү төлөөсүз, мурдагы күрөөнү наркы кредит боюнча карыздын калган суммасынын ордун

жапкан башка күрөөгө эки тарапка тең алгылыктуу, банктын ички документтерине ылайык алмаштыруу укугу;

- төлөө мөөнөтү өткөрүлгөн бир нече (бирден ашык) кредит (анын ичинде бир же бир нече кредиттик линиялардын чегинде транштар) болгон учурда, мыйзамга ылайык кардардын кредиттик карыздын ордун жабууга багытталган акча каражаттарын бөлүштүрүү кезегин өз алдынча тандоо укугу;

Жеке адам, анын ичинде жеке ишкер болуп саналган кардар менен кредиттик келишим түзүүдө банк мындай кардарларга кредит алуунун төмөнкүдөй ыкмаларын тандоо укугун берет:

- кредиттик каражаттарды нак акчага айландыруу үчүн комиссиялык жана башка төлөмдөрдү төлөөсүз нак формада алуу;

- кредиттик каражаттарды эсептешүү (күндөлүк) эсептерден/ талап боюнча төлөнүүчү банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептерден алуу, аны тейлөө шарттары тиешелүү келишимде аныкталат.

- кардардын керектөөчү кредитин алууга байланыштуу камсыздандыруу келишимин түзүү же түзүүдөн баш тартуу укугу, мында Кыргыз Республикасынын камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарында камсыздандыруунун милдеттүүлүгү түздөн-түз каралган учурлар эске алынбайт;

- кардардын Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, анын ичинде Кыргыз Республикасынын "Керектөөчү кредит жөнүндө" мыйзамында каралган башка укуктары.

Мында кардар-жеке адамдар, анын ичинде жеке ишкерлер кредитти нак формада сыяктуу эле, нак эмес формада да төлөө укугуна ээ.

Нак акчага айландыруу үчүн комиссиялык жана башка төлөмдөрдү төлөөсүз кредиттик каражаттарды алуу укугун банк, ипотекалык кредиттерин, ошондой эле экономиканы өнүктүрүүгө багытталган мамлекеттик/өкмөттүк программалардын алкагында кардар-жеке адамдарга, анын ичинде жеке ишкерлерге берүүдө сунуштайт.»;

9) 27-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«27. Банктын кредиттик ишинин ачык-айкындуулугун жогорулатуу жана кардарлардын кредиттөө шарттары боюнча кабарлар болуусун

жакшыртуу максатында, банктын расмий интернет - сайтында жана банктын кардарларды тейлөө жерлеринде кредиттөөнүн шарттары жана тартиби, кредит алуу үчүн зарыл болгон документтердин тизмеги, кредиттөө процессин жөнгө салган Улуттук банктын негизги ченемдик укуктук актыларынын тизмеги жөнүндө маалыматтар (стенддерде) жайгаштырышы керек. Ошондой эле аларда кардарлардын укуктары, банкта даттануулардын жана сунуштардын китепчесинин бар экендиги жөнүндө маалыматтар жана кардарлар үчүн пайдалуу болгон башка маалыматтар чагылдырылууга тийиш.

Кредит берүүнүн жалпы шарттары, пайыздык чендин өлчөмү, үстөк баа, ошондой эле кызмат көрсөтүүлөр үчүн комиссиялык сый акылар жана тарифтер жөнүндө маалымат кардарлар үчүн ачык-айкын жана жеткиликтүү болууга тийиш жана коммерциялык же банктык сырдын предмети боло албайт.

Керектөөчү кредиттери боюнча пайыздык чендердин/үстөк баанын өзгөрүшү жөнүндө маалымат банктын расмий интернет-сайтында алар күчүнө кирген күндөн кечиктирилбестен жарыяланат.»;

10) 30-пункттун үчүнчү пунктчасынын биринчи абзацы төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Мында керектөөчү кредитин берүүдө банктын кызматкери ушул Жобонун 25-3-пунктуна ылайык карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчүн эсептөөгө милдеттүү.»;

11) 34.1-пунктту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«34-1. Банк керектөөчүгө улуттук валютада кредит бере алат, эгерде ушул Жобонун 25-3-пунктунун талаптарына ылайык эсептелген карыздык жүгүнүн көрсөткүчү төмөнкү маанилерден ашпаса:

- эгерде карыз алуучунун орточо айлык кирешеси 1000 эсептик көрсөткүчтөн аз болсо, 50 пайыздан ашпаган;

- эгерде карыз алуучунун орточо айлык кирешеси 1000ден 2000ге чейинки эсептик көрсөткүчтү түзсө, 60 пайыздан ашпаган;

- эгерде карыз алуучунун орточо айлык кирешеси 2000 эсептик көрсөткүчтөн ашык болсо, 70 пайыздан ашпаган.»;

12) 34-2-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«34-2. Банк кыймылсыз мүлк менен камсыздалган турак жайды сатып алууга, курууга же бүткөрүүгө кредитти чет өлкөлүк валютада

жеке адамга берүүгө укугу жок, жеке ишкердик менен алектенген, күбөлүк же патенттин негизинде иштеген же салык кызматынын сооданын өзгөчө режиминде салык төлөө жөнүндө чечими бар адамдардан тышкары. Банк чет өлкөлүк валютада керектөөчү кредиттин берүүгө укугу жок, эмгек акы долбоорлорунун алкагындагы төлөм карталары боюнча овердрафттарды жана депозиттин күрөөсү астында чет өлкөлүк валютадагы төлөм карталарына кредиттик лимиттерди кошпогондо.

Кызмат көрсөтүүлөрдүн толук наркын бурмалаган же кредиттик келишимдин валютасынан башка валютага байланган кредит боюнча төлөмдөрдү индексациялоону караган кредиттик продуктыларды, эсептөө ыкмаларын же шарттарды колдонууга жол берилбейт.»;

13) 41-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«41. Кредиттик келишимде кеминде төмөнкүлөр көрсөтүлөт:

- тараптардын аталышы, анын ичинде керектөөчү кредитти берүүдө жеке адамдар үчүн инсандыгын тастыктаган документтердин реквизиттерин көрсөтүү менен;

- тараптардын жашаган/жайгашкан жери (юрдикалык дареги);

- келишимди колдонуу мезгил аралыгы;

- кредиттин негизги шарттары - суммасы, ордун жабуу мөөнөтү, камсыздоо, жылдык эсептөөдө пайыздык чен, үстөк баа, кредиттин толук наркы, жылдык пайыздык ставка, кредит берүү формасы: накталай (касса аркылуу) жана/же накталай эмес түрдө (анын ичинде банктык төлөм карталарын пайдалануу менен кардардын эсебине которуу ж.б.);

- кредиттин максаттуу багыты;

- тараптардын укуктары жана милдеттери;

- кардардын Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык кандайдыр бир комиссиялык төлөмдөрдү, айыптык санкцияларды жана башка төлөмдөрдү албастан, кредитти (лизингди) каалаган убакта толугу менен же бөлүп төлөө аркылуу мөөнөтүнөн мурда төлөөгө укугу. Кошо жоопкерчиликтүү топтун катышуучусунун бири кредитти мөөнөтүнөн мурда төлөгөн шартта, банк кошо жоопкерчиликтүү топтун мүчөлөрүнүн кат жүзүндө макулдугун сурашы мүмкүн;

- кардар жөнүндө маалыматты кредиттик бюрокго берүү шарттары, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарына жана персоналдык маалыматтар боюнча мыйзамдарга ылайык кардар жөнүндө маалыматтарды пайдалануунун башка учурлары;

- тараптардын кайсыл биринин өз милдеттенмелерин бузгандыгы үчүн санкциялар, кредиттик келишимди токтотуу учурлары.

- тараптардын жоопкерчилиги;

- келишимди өзгөртүү жана токтотуу тартиби;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка шарттар.

Кошо жоопкерчиликтүү топтун катышуучуларынын бири өзүнө тиешелүү кредит бөлүгүн мөөнөтүнөн мурда төлөгөн учурда, ал ошол кошо жоопкерчиликтүү топтун курамында алынган кредит толугу менен төлөнгөнгө чейин кепилдик келишими боюнча биргелешип жоопкерчилик тартуу шарты сакталып турат. Кошо жоопкерчиликтүү топтун катышуучулары жана банк макулдук берген учурда, ошондой эле кошо жоопкерчиликтүү топтун курамынын минималдуу саны боюнча шарттар сакталган учурда, кредит боюнча өзүнө тиешелүү бөлүгүн төлөгөн катышуучу биргелешип жоопкерчилик тартуудан бошотулушу мүмкүн.»;

14) 42-пунктта:

- сегизинчи абзац төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Кредиттик келишимге банк мыйзамдарында каралбаган комиссиялык жана башка төлөмдөрдү, анын ичинде 6-тиркемеде белгиленгендерден тышкары айыптык санкцияларды, ошондой эле карыз алуучу менен макулдашылганына карабастан, акы төлөнүүчү башка кошумча кызматтарды киргизүүгө тыюу салынат.»;

- он үчүнчү абзацтагы расмий тилдеги «с момента» деген сөздөр «со дня», деген сөздөргө алмаштырылсын, мамлекеттик тилде «аяктаганга чейин» деген сөздөр «өткөндөн кийин» деген сөздөргө алмаштырылсын;

15) төмөнкү мазмундагы 42-1-пункт менен толукталсын:

«42-1. Керектөөчү кредит боюнча чегерүүлөрдүн (пайыздарды, (үстөк бааны), комиссияны, айып пулду, туумду кошо алганда), анын ичинде реструктуризациялоо учурунда да, керектөө максаттарына

берилген кредиттин суммасынын 60 пайызынан ашпоого тийиш.»;

16) төмөнкү мазмундагы 51-1-пункт менен толукталсын:

«51-1. Керектөөчү кредитти берүүдө камсыздоо кредит берүүнүн милдеттүү шарты болуп саналбайт.

Карыз алуучунун өмүрүн жана ден соолугун же карыз алуучунун башка жеке тобокелдиктерин камсыздандыруу керектөөчү кредиттик келишими боюнча милдеттенмелердин аткарылышын камсыздоо деп таанылбайт.»;

17) 1-тиркеменин «Карыз алуучу жөнүндө жалпы маалымат» I бөлүмүндө:

- төмөнкү мазмундагы 1-2-пункт менен толукталсын:

«1-2. Ушул Жободо каралган учурларда кардардын карыздык жүгүн эсептөө (керектөөчү кредитти берүүдө).»;

- төмөнкү мазмундагы 2-3-пункт менен толукталсын:

«2-3. Керектөөчү кредитти алууга карыз алуучунун жазуу жүзүндөгү макулдугу, ага милдеттенмелерди аткарбоо тобокелдиктери жана ага карата жоопкерчилик чаралары (ушул Жобонун 25-3-пунктуна ылайык) колдонулушу мүмкүн экендиги жөнүндө маалымат берилгендигин тастыктайт.»;

18) 6-тиркеме төмөнкү редакцияда баяндалсын:

**Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча
минималдуу талаптар жөнүндө» жобого карата**

6-тиркеме

**Банк кардарынын чыгашаларынын (төлөмдөрүнүн) жана
айыптык санкциялардын
ТИЗМЕГИ**

Банк кардарынын кредит боюнча чыгашалары (төлөмдөрү)	
Кредит суммасы	Келишимге ылайык көрсөтүлөт
Кредит боюнча пайыздык төлөмдөр же үстөк баа	
Кредиттин толук наркы	
Эффективдүү пайыздык чен	
Кредиттик келишимге кол коюу учурунан тартып акча каражаттарын алганга чейин же болбосо лизингдин алкагында мүлк үчүн төлөөгө чейин кредит алуудан баш тарткан учурда, билдирмени кароо үчүн комиссиялык төлөм	Комиссия болгон шартта, банктын бекитилген тарифтерине ылайык пайыздарда же нарктык туюндурулушунда көрсөтүлөт
Эсептешүү (күндөлүк)/талап боюнча төлөнүүчү банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептерди ачуу (эгерде эсеп кредиттик келишим түзүүдөн улам ачылса) жана тейлөө (эгерде кредит боюнча операциялар нак эмес формада ишке ашырылса) үчүн комиссиялык төлөм	
Эсептешүү-кассалык тейлөө үчүн комиссиялык төлөм (анын ичинде кардардын банкомат аркылуу нак акча каражаттарын салуусу жана алуусу)	
Кардардын өтүнүч каты боюнча келишимдин шарттарын өзгөртүү үчүн комиссиялык төлөм (Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына ылайык кредитти реструктуризациялоо учурларын эске албаганда)	

Эгерде келишимде кредиттик каражаттарды берүү боюнча банктын шексиз милдеттенмеси каралган болсо, акча каражаттарын резервге коюу үчүн комиссиялык төлөм (кредиттик линиянын пайдаланылбаган бөлүгү үчүн)	
Үчүнчү жактардын пайдасына төлөмдөр (мисалы, камсыздандыруу, нотариус, мамлекеттик органдарда каттоо кызматтарына ж.б. төлөө)	Келечекте мындай чыгашалар өзгөрүшү мүмкүндүгүн көрсөтүү менен ошол чыгашалардын болжолдуу наркы (диапазону) чагылдырылат
Банктын айыптык санкциялары жана туумдары	
Карыздын негизги суммасы жана пайыздары боюнча төлөмдөрдү төлөөнү кечиктиргендиги үчүн	Банкта түзүлгөн келишимдин негизинде кармалып калуучу айыптык санкциялардын бекитилген өлчөмүнө ылайык, пайыздык катышта же нарктык туюндурулушунда чагылдырылат
Кредит боюнча күрөөгө сунушталган депозит 30 календардык күндөн ашык мөөнөткө толукталбагандыгы үчүн	
Күрөөлүк камсыздоо боюнча документтердин түп нускаларынын топтомун өз убагында кайтарбагандыгы үчүн (форс-мажордук жагдайларга жана банк тарабынан каралууга милдеттүү болгон башка объективдүү себептерге байланыштуу өз убагында кайтарбаган учурларды эске албаганда)	
Акча каражаттарын алгандан кийин келишимди токтотуу шарттары	
Башка чыгашалар (төлөмдөр)	

(Ыйгарым укуктуу адистин аты-жөнү)

(кол тамгасы)

(датасы)

(Кредиттик союздун катышуучусунун аты-жөнү)

(кол тамгасы)

(датасы)

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

1) 5-пункту төмөнкү мазмундагы он экинчи жана он үчүнчү абзацтар менен толукталсын:

«- Керектөөчү кредиттин толук наркы – карыз алуучунун келишим боюнча керектөөчү кредитти алуу жана тейлөө менен байланышкан бардык чыгашаларынын бардык чогуу алгандагы өлчөмү, анын ичинде пайыздар (үстөк баа), комиссиялар жана башка милдеттүү төлөмдөр, ошондой эле товардын (жумуштун, кызмат көрсөтүүнүн) наркынын керектөөчү кредитти берүүдөн улам көбөйүшү;

- Керектөөчү кредит – МФУ тарабынан тарабынан мөөнөттүүлүк, кайтарымдуулук жана төлөө шарттарында, анын ичинде карыз алуучу керектөөчү кредит келишиминин алкагында акчалай милдеттенмени бөлүп төлөө (мөөнөтүн кийинкиге калтыруу) менен товарлар, жумуштар же кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө максаттарында берилүүчү кредит же ислам принциптери боюнча каржылоо. Керектөөчү кредит жеке адамдарга ишкердик иш жана пайда табуу менен байланышпаган жеке, үй-бүлөлүк же тиричилик максаттары үчүн берилет. Ушул Жобонун максаттары үчүн турак жай кыймылсыз мүлкүн сатып алууга, курууга же бүтүрүүгө байланыштуу жана кыймылсыз мүлк менен камсыздалган кредиттер жана бөлүп төлөөлөр керектөөчү кредиттерге кирбейт. Керектөөчү кредиттер тараптардын макулдашуусу боюнча пайыздык чендерди (үстөк бааларды) эсептебестен берилиши мүмкүн;»;

2) төмөнкү мазмундагы 5-2 пункт менен толукталсын:

«5-2. Ушул Жобонун максаттары үчүн:

- «кредит» термини ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча берилген каржылоону да билдирет;

- «кредиттик келишим» термини ислам банк иши жана каржылоо

принциптери боюнча берилген каржылоо келишимин да билдирет;

- «пайыздык чен» термини ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча берилген каржылоо боюнча үстөк бааны да билдирет.

Үстөк баа – ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык келишимдер боюнча кирешелүүлүктүн номиналдык жылдык пайыздык мааниге келтирилген нормасы, ошондой эле товардын, жумуштун же кызмат көрсөтүүнүн баасына (наркына) салыштырмалуу карыз алуучунун милдеттенмесинин суммасынын толук бир жолку төлөмдө көбөйүшү.

Ушул Жобонун максаттары үчүн ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча келишимде үстөк баа карызды төлөө же кирешени эсептөө графиги түзүлгөн операциялар боюнча номиналдык жылдык пайыздык маанисин кошумча ачып көрсөтүү менен абсолюттук мааниде көрсөтүлүшү керек.»;

3) 13-пунктунун 1-пунктчасынын алтынчы абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- ушул Жобонун талаптарына ылайык керектөөчү кредиттер боюнча карыздык жүктүн көрсөткүчүн эсептөө тартибин кошо алганда, потенциалдуу карыз алуучулардын төлөөгө жөндөмдүүлүгүн аныктоо тартиби;»;

4) 13-1-пункту төмөнкү мазмундагы үчүнчү абзац менен толукталсын:

«Керектөөчү кредиттерди берүүдө карыз алуучунун төлөөгө жөндөмдүүлүгүн баалоо системасы ушул Жобонун талаптарына ылайык карыздык жүктүн көрсөткүчүн эсептөөнү камтууга тийиш.»;

5) 20-пунктунун 5-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5) формалдуу эмес кирешеге ээ болгон кардарларды кошо алганда, кардардын төлөөгө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган акча каражаттарынын келип чыгуу булактарына баа берүү, ошону менен бирге карыз алуучунун керектөөчү кредиттерин кошпогондо, анын чогуу алгандагы кирешесинин кредит боюнча (негизги сумма жана пайыздар боюнча) бир айлык төлөмгө карата катышына барабар болгон карызын жабуучу коэффициенти 130 пайыздан кем болбоого тийиш. Керектөөчү кредиттери боюнча карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчү ушул Жобонун 20-1-пунктуна ылайык эсептелет;»;

төмөнкү мазмундагы 20-1-пункт менен толукталсын:

«20-1. Керектөөчү кредитти берүүдө МФУ карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчүн төмөнкү учурларда эсептөөгө милдеттүү:

1) керектөөчү кредит берүү жөнүндө чечим кабыл алууда, анын ичинде башка керектөөчү кредитти кайра каржылоо максатында;

2) керектөөчү кредит келишиминин шарттарын өзгөртүүдө, бул орточо айлык төлөмдүн көбөйүшүнө же келишимдин мөөнөтүнүн узартылышына алып келсе.

Эгерде өзгөртүүлөрдө төлөмдөрдүн өлчөмүнүн азайышы же токтотулушу каралса, карыз алуучунун демилгеси боюнча келишим шарттарын өзгөртүүдө карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчү эсептелбейт.

Карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчү МФУ тарабынан пайыздарда, үтүрдөн кийин бир белгиге чейинки тактык менен, карыз алуучунун бардык карыздык милдеттенмелери боюнча орточо айлык төлөмдөрдүн суммасынын (негизги карыз жана пайыздык төлөмдөр/үстөк акы боюнча төлөмдөр), анын ичинде берүү жөнүндө арыз каралып жаткан керектөөчү кредиттин, МФУга жеткиликтүү болгон маалыматтарга ылайык, анын орточо айлык кирешесине болгон катышы катары эсептелет.

МФУ өзүнүн ички документтеринде карыз алуучунун орточо айлык төлөмдөрүнүн жана орточо айлык кирешесинин суммасын эсептөө тартибин бекитүүгө милдеттүү, ал төмөнкүлөрдү камтышы керек:

- керектөөчү кредиттин өлчөмүнө жана түрүнө, кардардын ишине жана кирешесине жараша карыз алуучунун кирешесин/төлөөгө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган документтердин жана/же маалыматтын тизмеси;

- керектөөчү кредиттин өлчөмүнө жана түрүнө, кардардын ишине жана кирешесине жараша орточо айлык көрсөткүчтөр эсептелиши керек болгон мезгил. Мында орточо айлык кирешени эсептөө үчүн бул мезгил кредит алууга арыз берилген күндөн тартып акыркы 3 айдан кем болбошу керек.

Эгерде карыз алуучунун ушул пунктка ылайык эсептелген карыздык жүгүнүн көрсөткүчү, анын ичинде кредитти кайра каржылоо учурунда 60 пайыздан ашса, МФУ керектөөчү кредит келишимин түзүүгө чейин

карыз алуучуга милдеттенмелерди аткарбай коюу тобокелдиктери жана ага карата жоопкерчилик чараларын колдонуу ыктымалдуулугу жөнүндө кол койдуруу менен эскертүүгө милдеттүү, мында МФУ карыз алуучуга мындан ары кредит берүүдөн баш тарткан же келишимдин шарттарына ылайык керектөөчү кредитти мөөнөтүнөн мурда толук кайтарып берүүнү талап кылган учурлар эске алынбайт. Көрсөтүлгөн учурда керектөөчү кредит карыз алуучунун тобокелдиктер жөнүндө маалымат берилгендигин ырастаган жазуу жүзүндөгү макулдугу болгондо гана берилет.

Ушул пунктта көрсөтүлгөн билдирүүлөр менен карыз алуучунун таанышкандыгы фактысы анын өз колу менен коюлган кол тамгасы же Кыргыз Республикасынын санариптик чөйрөнү жөнгө салган мыйзамдарында каралган башка ыкмалар менен ырасталат.»;

22-пунктунун 2-пунктчасында:

- экинчи абзац төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кредит берүү шарттары жөнүндө, анын ичинде пайыздык чен же үстөк баа (ислам принциптерине ылайык каржылоодо үстөк баа абсолюттук мааниде берилиши керек, карызды төлөө же киреше кошуу графиги түзүлгөн операциялар боюнча номиналдык жылдык пайыздык маанисин кошумча ачып көрсөтүү менен), кредиттик продуктунун толук наркы абсолюттук мааниде жана эффективдүү пайыздык чен тууралуу маалымат (ислам принциптерине ылайык каржылоодо карызды төлөө же киреше кошуу графиги түзүлгөн операциялар боюнча натыйжалуу пайыздык чен ачылып көрсөтүлөт) мамлекеттик тилде жана кардар менен макулдашуу боюнча расмий тилде, ошондой эле зарыл болгон учурда маалымат башка тилге которулушу мүмкүн;»;

- алтынчы абзац күчүн жоготкон катары таанылсын;

8) 24-пунктунун:

- 2-пунктчасы төмөнкү мазмундагы сүйлөмдөр менен толукталсын:

«Керектөөчү кредитти мөөнөтүнөн мурда толугу менен же бөлүп төлөгөн учурда, МФУ карыз алуучунун келишим боюнча милдеттенмелерин кайра эсептеп чыгууга, төлөм графигин жана төлөнүүгө тийиш болгон жалпы пайыздык сумманы (үстөк бааны) негизги карыздын азайтылган суммасына пропорционалдуу түрдө

ондоого милдеттүү. Милдеттенмелердин өзгөргөндүгү же толук аткарылгандыгы жөнүндө тастыктоо карыз алуучунун талабы боюнча, карыз алуучу менен макулдашылган, бирок беш жумуш күнүнөн ашпаган мөөнөттө жазуу жүзүндө же электрондук түрдө берилет;»;

- 3-пунктчасы төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Мында керектөөчү кредитти эки жолудан ашык кайра каржылоого жол берилбейт;»;

- төмөнкү мазмундагы 5-пунктча менен толукталсын:

«5) керектөөчү кредитти алууга байланыштуу камсыздандыруу келишимин түзүүгө же түзүүдөн баш тартууга, эгерде камсыздандыруунун милдеттүүлүгү Кыргыз Республикасынын камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарында түздөн-түз каралбаса.»;

9) 25-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«25. Кредит берүүнүн жалпы шарттары, пайыздык чендердин, үстөк баанын, ошондой эле комиссиялык сый акылардын жана кызмат көрсөтүүлөргө тарифтердин өлчөмү кардарлар үчүн ачык-айкын жана жеткиликтүү болууга тийиш жана коммерциялык же банктык сыр болушу мүмкүн эмес.»;

10) 26-пунктунун:

- биринчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«МФУнун кредиттик ишинин ачык-айкындуулугун жогорулатуу жана кардарлардын кредиттөө шарттарынан кабардар болуусун жакшыртуу максатында, МФУнун расмий интернет-сайтында (эгерде бар болсо) жана МФУнун тейлөө жайларында (маалымат тактасында) төмөнкү маалыматтар жайгаштырылууга тийиш:»;

- төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Керектөөчү кредиттер боюнча пайыздык чендердин/үстөк баалардын өзгөрүшү жөнүндө маалымат тейлөө жайларында, МФУнун расмий интернет-сайтында (эгерде бар болсо) жана/же байланыштын башка каналдары аркылуу алар күчүнө кирген күндөн кечиктирилбестен жарыяланат.»;

11) 27-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«27. МФУ кардар менен кредиттик келишим түзгөнгө (кол койгонго) чейин төмөнкүлөргө милдеттүү:

- кардарга (потенциалдуу карыз алуучуну) анын укуктары жана милдеттери, кредит алууга жана аны төлөө шарттарын бузууга байланышкан тобокелдиктер, кредит берүү шарттары жөнүндө, анын ичинде пайыздык чен же үстөк баа (ислам принциптери боюнча каржылоодо үстөк баа абсолюттук мааниде берилүүгө тийиш, карызды төлөө же киреше эсептөө графиги түзүлгөн операциялар боюнча номиналдык жылдык пайыздык мааниси кошумча ачылып көрсөтүлөт), кредиттин абсолюттук маанидеги жана эффективдүү пайыздык чен түрүндө толук наркы, келишимдин шарттарын мамлекеттик тилде жана кардар менен макулдашуу боюнча расмий тилде өзгөртүү мүмкүнчүлүгү жана тартиби жөнүндө анык, толук жана жеткиликтүү маалымат берүү, ошондой эле зарыл болгон учурда маалымат башка тилге которулушу мүмкүн;

Сунушталуучу кызматтардын шарттары жана наркы, анын ичинде үстөк баа жана/же пайыздык чен жөнүндө толук маалымат берүүдөн баш тартууга жол берилбейт. Маалыматтын формасы ар башка кредиторлордун кредиттик продуктуларын салыштыруу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылуу үчүн бирдейлештирилген жана системалаштырылган болушу зарыл;

- керектөөчү кредитти алган учурда, кардарга карыз алуучунун эскертмесин жана маалымат баракчасын таанышуу үчүн берүү (кагаз же электрондук түрдө). Маалымат барагына карата талаптар Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» Мыйзамында белгиленген;

- кардарга даттанууларды кароонун жол-жобосу жөнүндө жана МФУда суроо-талаптарды, даттанууларды алуу жана аларды кароо үчүн жооп берүүчү байланыш адамы тууралуу жана кардар даттануулар жана сунуштар Китепчесине (мындан ары - Китепче) өз сын-пикирлерин жана сунуштарын жазып коюуга укуктуу экендигин маалымдоо, ал номерленип, көктөлүп, ошондой эле МФУнун аткаруу органы тарабынан кол коюлуп жана мөөр менен бекемделүүгө тийиш (ушул жобого карата 2-тиркеме). Китепте камтылган маалыматтар алты жылдан кем эмес мөөнөткө сакталуусу зарыл.»;

12) 28-1-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«28-1. МФУ, күбөлүктүн же патенттин же болбосо салык кызматы органынын өзгөчө режимдеги соода аймагында салык төлөөнү колдонуу жөнүндө чечиминин негизинде ишкердикти

жүзөгө ашырган жактарды эске албаганда, кардарга - жеке адамга кыймылсыз мүлк менен камсыздалган турак жайды сатып алууга, курууга же бүткөрүүгө (мурабаха, ж.б. келишимдер боюнча турак жай сатып алуу/куруу) чет өлкө валютасында кредит берүүгө укугу жок. МФУ чет өлкө валютасында керектөөчү кредиттерди берүүгө укугу жок.

Кызмат көрсөтүүлөрдүн толук наркын бурмалаган же кредиттик келишимдин валютасынан башка валютага байланган кредит боюнча төлөмдөрдү индексациялоо каралган кредиттик продуктуларды, эсептөө ыкмаларын же шарттарды колдонууга жол берилбейт.»;

13) 33-1-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«33-1. МФУ Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын кредиттер боюнча пайыздык ченинин (үстөк баанын) чектүү жол берилген өлчөмү жөнүндө талаптарынын, анын ичинде Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасындагы сүткорлук ишти чектөө жөнүндө» мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» мыйзамынын, ошондой эле Кыргыз Республикасынын керектөөчү кредиттерди берүү тартибин жөнгө салуучу мыйзамдарынын башка талаптарынын сакталышын камсыз кылууга милдеттүү.»;

14) 34-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«34. Кредиттик келишимде, кеминде, төмөнкүлөр көрсөтүлөт:

1) тараптардын аталышы, анын ичинде керектөөчү кредиттерин берүүдө жеке жактар үчүн инсандыгын тастыктаган документтердин реквизиттерин көрсөтүү менен;

2) тараптардын жашаган жери/жайгашкан жери (юридикалык дареги);

3) келишим предмети;

4) кредиттик келишимдин колдонуудагы мөөнөтү;

5) кредит берүүнүн негизги шарттары, анын ичинде максаттуу багытын, суммасын, үстөк баасын же пайыздык чендерин (номиналдык (ислам принциптерине ылайык каржылоодо үстөк баа карызды төлөө же киреше эсептөө графиги түзүлгөн операциялар боюнча жылдык номиналдык пайыздык маанисин кошумча ачып берүү менен абсолюттук мааниде көрсөтүлүшү керек) жана эффективдүү (ислам

принциптерине ылайык каржылоодо эффективдүү пайыздык чен карызды төлөө же киреше эсептөө графиги түзүлгөн операциялар боюнча ачып көрсөтүлөт), кредиттин толук наркы, төлөө тартиби жана мөөнөтү, камсыздоонун түрүн (эгерде болсо) көрсөтүү менен;

6) карыз алуучунун укуктары жана милдеттери, анын ичинде кредиттик келишим боюнча өзү кабыл алган милдеттенмелерди аткарбай койгон же талаптагыдай аткарбаган учурдагы;

7) МФУнун укуктары жана милдеттери;

8) кредиттик бюролорго кардар жөнүндө маалымат берүү шарттары, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарына жана персоналдык маалыматтар боюнча мыйзамдарына ылайык, кардар жөнүндө маалыматтарды пайдалануунун башка учурлары;

9) кардардын кредиттик келишимге кол койгон учурдан тартып акча каражаттарын алган же келишими боюнча лизингге тиешелүү мүлккө төлөөлөрдү жүргүзгөн учурга чейин кредит алуудан (лизинг боюнча кызмат көрсөтүүдөн) кайтарымсыз негизде баш тартуу укугу;

10) кардардын Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык кандайдыр бир комиссиялык төлөмдөрдү, айыптык санкцияларды жана башка төлөмдөрдү алуусуз, кредитти каалаган убакта мөөнөтүнөн мурда толугу менен же бөлүп-бөлүп төлөөгө укугу;

11) форс-мажордук жагдайлар орун алган шарттар;

12) МФУнун карыз алуучунун эсеби жөнүндө так жана анык маалыматты берүү милдети (эсептин, чектин көчүрмөсү, баланстын абалы, кредит боюнча төлөмдүн тастыктамасы жана башка зарыл маалымат);

13) МФУнун кредит боюнча күрөө предметинен өндүрүүнү жүргүзүү жол-жобосу башталгандыгы жөнүндө билдирүү жөнөтүлгөн күндөн тартып 15 күн өткөндөн кийин үстөк айыпты (айып пулду, туумдарды) эсептөөнү токтотуу милдети, мында кредиттин бүтүндөй колдонуу мөөнөтү ичинде эсептелген үстөк айыптын (айып пулду, туумдардын) өлчөмү берилген кредиттин суммасынын 10 пайызынан ашпоого тийиш;

14) эгерде күрөө предмети коом үчүн тарыхый, көркөм же башка маданий баалуулукка ээ болсо же жеке адамдын менчик укугуна таандык жалгыз турак жай болуп саналса, күрөө предметинин

эсебинен сот аркылуу гана өндүрүү.

15) тараптардын жоопкерчилиги;

16) келишимди өзгөртүү жана бузуу тартиби;

17) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка шарттар.»;

15) 36-пунктунун үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«МФУ кредиттик келишимдин шарттарына банк мыйзамдарында каралбаган кошумча жыйымдарды, комиссиялык жана МФУ тарабынан алынган/төлөнгөн жана анын бекитилген тарифтерине ылайык жарыялангандардан тышкары, кредиттик келишимди түзүү жана аткарууга байланыштуу башка төлөмдөрдү, ошондой эле карыз алуучулар менен макулдашылгандыгына карабастан, акы төлөнүүчү негиздеги башка кызматтарды кошууга укугу жок.»;

16) төмөнкү мазмундагы 36-1-пункту менен толукталсын:

«36-1. Кошуп эсептөөлөрдүн (анын ичинде пайыздар (үстөк баа), комиссиялар, үстөк айыптар, айып пулдар, туумдар), анын ичинде керектөөчү кредит реструктуризацияланган учурдагы жалпы суммасы берилген керектөөчү кредиттин суммасынын 60 пайызынан ашпоого тийиш.»;

17) 39-1-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Эскертүү: Эгерде карыз алуучу кредитти максатсыз пайдалангандыгы тууралуу фактылар аныкталса, МФУ Кыргыз Республикасынын кредит боюнча пайыздык чендин (үстөк баанын) чектүү жол берилген өлчөмү жөнүндө мыйзамдарынын талаптары, анын ичинде Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасында сүткорлук ишти чектөө жөнүндө» Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» Мыйзамынын талаптары сакталган шартта, кредит боюнча пайыздык ченди жогорулатууга укуктуу. Мында МФУ ички документтеринде карыз алуучунун жоопкерчилик чаралары боюнча так эрежелерди белгилеген ченемдер, анын ичинде кредит боюнча пайыздык ченди жогорулатуунун өлчөмү каралышы керек.»;

18) төмөнкү мазмундагы 41-1-пункту менен толукталсын:

«41-1. Камсыз кылууну берүү керектөөчү кредитти берүүнүн

милдеттүү шарты болуп саналбайт.

Карыз алуучунун өмүрүн жана ден соолугун же башка жеке тобокелдиктерин камсыздандыруу керектөөчү кредит келишими боюнча милдеттенмелердин аткарылышын камсыз кылуу катары таанылбайт.»;

19) 1-тиркеменин I бөлүмүнүн («Карыз алуучу жөнүндө жалпы маалымат») 1-пункту:

- төмөнкүдөй мазмундагы 7-1-пунктчасы менен толукталсын:

«7-1) ушул Жободо каралган учурларда кардардын карыздык жүгүнүн көрсөткүчүн эсептөө (керектөө кредитин берүүдө);»;

- төмөнкүдөй мазмундагы 10-пунктча менен толукталсын:

«10) керектөөчү кредитти алууга карыз алуучунун жазуу жүзүндөгү макулдугу, ага милдеттенмелерди аткарбоо тобокелдиктери жана ага карата жоопкерчилик чаралары (ушул Жобонун 20-1-пунктуна ылайык) колдонулушу мүмкүн экендиги жөнүндө маалымат берилгендигин тастыктайт.»;

20) 3-тиркеме төмөнкү редакцияда баяндалсын:

**«Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда
кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар
жөнүндө» жобого карата
3-тиркеме**

**МФУ кардарларынын чыгашаларынын (төлөмдөрүнүн)
жана айыптык санкциялардын
ТИЗМЕГИ**

МФУ кардарынын укуктары	
МФУ кардарынын кредит боюнча чыгашалары (төлөмдөрү)	
Кредиттин суммасы	Кредиттик келишимде көрсөтүлөт
Кредит боюнча пайыздык төлөмдөр же үстөк баа Кредиттин/каржылоонун толук наркы Эффективдүү пайыздык чен	Ислам принциптерине ылайык каржылоо боюнча үстөк баасы абсолюттук мааниде көрсөтүлүшү керек, карызды төлөө же киреше кошуу графиги түзүлгөн операциялар боюнча номиналдык жылдык пайыздык мааниси кошумча ачыкталат. Ислам принциптерине ылайык каржылоо боюнча эффективдүү пайыздык чен карызды төлөө же киреше кошуу графиги түзүлгөн операциялар боюнча ачыкталат.
Кардардын арызы боюнча келишим шарттарын өзгөртүү үчүн комиссиялык төлөм (Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына ылайык кредит реструктуризацияланган учурларды кошпогондо)	Комиссиялык төлөмдөр болгон учурда, алар МФУ бекиткен тарифтерге ылайык, кредиттик келишимде пайыздык же нарктык мааниде көрсөтүлөт
Келишимде МФУнун кредиттик каражаттарды берүү боюнча шартсыз милдеттенмеси каралган болсо, акча каражаттарын (кредиттик линиянын пайдаланылбаган бөлүгү үчүн) резервге чегерүү үчүн комиссиялык төлөм	

Коммерциялык банктын (коммерциялык банктарда тейлөө, накталай акча алуу) тарифтерине ылайык, МФУнун банктык кызмат көрсөтүүлөргө байланышкан чыгымдарын камтыган, кассалык тейлөө үчүн комиссиялык төлөм (кредитти түздөн-түз берүүгө байланышпаган), ошондой эле үчүнчү жактардын нак акчаны инкассациялоого байланышкан чыгашалары	
Үчүнчү жактардын пайдасына төлөмдөр (мисалы, камсыздандыруу, нотариус, мамлекеттик органдарда каттоо кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөө акысы, коммерциялык банктын тарифтерине ылайык, кредитти карыз алуучунун коммерциялык банктарда ачылган эсебине нак эмес түрдө которууга байланыштуу МФУнун чыгашалары ж.б.)	МФУ мындай кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштабаган учурларда, кардарга маалымат берүү үчүн, бул чыгашалар карыз алуучу тарабынан үчүнчү жактардын пайдасына жүргүзүлөрүн, ошондой эле мындай баалоо келечекте өзгөрүшү мүмкүн экендигин белгилөө менен, кредиттик келишим түзүлгөн күнгө карата үчүнчү жактардын колдонуудагы тарифтери боюнча мындай чыгашалардын наркын көрсөтүүгө тийиш.
МФУнун айыптык санкциялары жана туумдары	
Карыздын негизги суммасы жана пайыздары боюнча төлөмдөрдүн мөөнөтүндө төлөнбөгөндүгү үчүн	Кредиттик келишимдин негизинде МФУ тарабынан пайыздык же нарктык мааниде алынуучу айыптык санкциялардын бекитилген өлчөмдөрүнө ылайык көрсөтүлөт. Мында негизги сумма жана пайыздар/үстөк баа боюнча мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыз үчүн үстөк айып (айып пулдардын, туумдардын) боюнча пайыздын өлчөмү кредиттик келишимде көрсөтүлгөн кредит боюнча (пайызсыз керектөөчү кредиттерин кошпогондо), номиналдык пайыздык ченден/үстөк баадан ашпоого тийиш, ал эми кредиттин бүтүндөй колдонуу мөөнөтү ичинде эсептелген үстөк айыптын (айып пулдардын, туумдардын) максималдуу өлчөмү берилген кредиттин суммасынын 10 пайызынан ашпоого тийиш
Күрөөлүк камсыздоо боюнча документтердин түп нускаларынын топтому өз учурунда кайтарылып берилбегендиги үчүн (форс-мажордук жагдайларга жана башка МФУ тарабынан каралууга тийиш болгон объективдүү себептерге байланыштуу өз учурунда кайтарылып берилбеген учурларды кошпогондо)	

Акча каражаттарын алгандан кийин кредиттик келишимди токтотуу шарттары	Кредиттик келишимдин негизинде МФУ тарабынан пайыздык же нарктык мааниде алынуучу айыптык санкциялардын бекитилген өлчөмдөрүнө ылайык көрсөтүлөт
Башка чыгашалар	

(МФУнун кредит боюнча адисинин аты-жөнү)

(кол тамгасы)

(күнү)

(МФУнун кардарынын аты-жөнү)

(кол тамгасы)

(күнү)

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 24-июнундагы № 35/10 «Финансылык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо жана керектөөчүлөрдүн кайрылууларын кароо тартибине карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

«Финансылык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо жана керектөөчүлөрдүн кайрылууларын кароо тартибине карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

- 16-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Керектөөчү-потенциалдуу карыз алуучу кредит алуу үчүн кайрылган учурунда, ушул жобого карата 1-тиркемедеги формага ылайык ФКУ потенциалдуу кредит тууралуу керектөөчү кредиттерин берүү учурларынан тышкары, негизги маалыматтар баракчасын кардар менен биргеликте толтурууга жана аны керектөөчүгө берүүгө тийиш. Керектөөчү негизги маалымат баракчасын башка ФКУлардын кызмат көрсөтүүлөрү менен салыштырып көрүү үчүн өзүндө калтырууга укуктуу. Керектөөчү ФКУдан кредиттик келишим долбоорун акысыз алууга жана аны менен ФКУ чегинен тышкары үч жумуш күн ичинде таанышып чыгууга укуктуу. Керектөөчү - потенциалдуу карыз алуучу керектөөчү кредитин алуу үчүн кайрылганда, ФКУ ага Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» мыйзамынын талаптарына ылайык маалыматтык баракчаны берет.».

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан банктарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобо тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан банктарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобонун:

1) 1-главасынын бешинчи абзацы ««Банктык аманаттарды (депозиттерди) коргоо жөнүндө»,» деген сөздөрдөн кийин ««Керектөөчү кредит жөнүндө», «Кыргыз Республикасында сүткорлук ишти чектөө жөнүндө»» деген сөздөр менен толукталсын;

2) 2-пунктунун 2-пунктчасынын он алтынчы абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарын, кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүүгө тиешелүү мыйзамдарды жана Кыргыз Республикасынын сүткорлук ишти чектөө жөнүндө мыйзамдарынын талаптарын бузуу болуп саналган операциялардын мүнөзү, мезгил аралыгы жана/же көлөмү.»;

3) 24-пунктунун биринчи абзацы ««Банктык аманаттарды (депозиттерди) коргоо жөнүндө».» деген сөздөрдөн кийин ««Керектөөчү кредит жөнүндө», «Кыргыз Республикасында сүткорлук ишти чектөө жөнүндө»» деген сөздөр менен толукталсын.

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 19-декабрындагы № 2018-П-12/55-6-(НПА) «Укук бузуулар боюнча иштерди кароо жөнүндө нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Укук бузуулар боюнча иштерди кароо жөнүндө» нускоонун:

- 2-пунктунун 1-пунктчасындагы «Төлөм системалары башкармалыгы» деген сөздөр «Төлөм системаларына көзөмөл башкармалыгы» деген сөздөр менен алмаштырылсын.

7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-декабрындагы № 2020-П-33/73-12-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобонун:

1) 4-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Таасир этүү чаралары Улуттук банк тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарында, кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легализациялоого (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндөгү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана сүткорлук ишти чектөө жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик укуктук актыларында жана ушул жободо каралган негизде жана тартипте өз алдынча колдонулат.»;

2) 7-пунктунун он үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарын, террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө мыйзамдардын талаптарын жана Кыргыз Республикасынын сүткорлук ишти чектөө жөнүндө мыйзамдарын бузуу болуп саналган операциянын (операциялардын) мүнөзү, мезгил аралыгы жана/же көлөмү.»;

3) 26-пунктунун «(депозиттерди) коргоо жөнүндө»,» деген сөздөрдөн кийин ««Керектөөчү кредит жөнүндө», «Кыргыз Республикасында сүткорлук ишти чектөө жөнүндө»» деген сөздөр менен толукталсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 27-апрелиндеги
№ 2026-П-07/26-1-(ДКП) Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 13, 63 жана 64-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чени жылдык 12,00 пайыз өлчөмүндө белгиленсин.
2. Токтом 2026-жылдын 28-апрелинен тартып күчүнө кирет.
3. Акча-кредит саясаты башкармалыгы эсептик чен өлчөмү жөнүндө маалыматты Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына токтом кабыл алынган күндөн тартып 1 (бир) жумуш күнү ичинде жайгаштырсын.
4. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредит саясаты башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 27-апрелиндеги
№ 2026-П-12/26-2-(НПА) Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2022-жылдын 10-мартындагы № 2022-П-12/13-2-(НПА) «Кыргыз
Республикасынын коммерциялык банктарынын ишин жөнгө
салуу боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
убактылуу чечимдери жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү
киргизүү тууралуу**

Банк системасынын натыйжалуулугун, коопсуздугун жана ишенимдүүлүгүн камсыз кылуу, чет өлкө валютасында эсептешүүлөрдүн натыйжалуу жүргүзүлүшүн жогорулатуу максатында, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 9 жана 64-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 10-мартындагы № 2022-П-12/13-2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын ишин жөнгө салуу боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын убактылуу чечимдери жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

- төмөнкү мазмундагы 2-1, 2-2, 2-3, 2-4, 2-5, 2-6, 2-7-пункттар менен толукталсын:

«2-1. Кардарлардын тышкы экономикалык операциялар боюнча товарлар, жумуштар жана/же кызмат көрсөтүүлөр үчүн чек аралар

аркылуу төлөмдөрүн бир учурда төмөнкү критерийлерге жооп берген эл аралык төлөм системаларынын инфраструктурасы аркылуу жүргүзүү максатында, коммерциялык банктарга банк-резиденттер менен чет өлкө валютасында эсептер боюнча корреспонденттик мамиле түзүүгө уруксат берилсин:

- система ичинде борборлоштурулган клиринг жана акыркы жана кайтарылгыс эсептешүүлөрдүн болушу;

- системанын алкагында катышуучулардын эсептерин ачуу жана жүргүзүү жана/же катышуучуларга башка эсептик кызмат көрсөтүү мүмкүнчүлүгү;

- тиешелүү эл аралык төлөм системасы каттоодон өткөн мамлекеттин ыйгарым укуктуу органы тарабынан жөнгө салынган жана көзөмөлү астында иштеген.

2-2. Чек аралар аркылуу эсептешүүлөрдү камсыз кылган эл аралык төлөм системасынын тике катышуучусу болуп саналган банк-резидент төмөнкүлөргө милдеттүү:

- банк-резиденттердин кардарларынын чек аралар аркылуу төлөмдөрүн жүргүзүүгө байланыштуу тобокелдиктерди, анын ичинде ликвиддүүлүк, эсептешүү, операциялык, укуктук, комплаенс-тобокелдиктерин, кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу (адалдоо) тобокелдиктерди, ошондой эле эл аралык санкцияларды колдонууга байланыштуу санкциялык тобокелдиктерди баалоого жана операцияларды жүргүзүүгө чейин мындай тобокелдерди башкаруу системасын камсыз кылууга;

- операцияларды жүзөгө ашыруу үчүн зарыл болгон кадрдык, технологиялык жана башка ресурстардын жетиштүү экендигин баалоого жана операциялардын көлөмүнө жана кабыл алынуучу кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу (адалдоо) тобокелдиктеринин, комплаенс-тобокелдиктердин, санкциялык тобокелдиктин ж.б. деңгээлине жараша контролдоо бөлүмдөрүнүн ресурстарынын болушун жана жетиштүүлүгүн камсыз кылууга;

- ушул токтомдун алкагында жүзөгө ашырылуучу операцияларды эске алуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан белгиленген экономикалык ченемдердин жана талаптардын аткарылышын камсыз кылууга;

- өз кардарларынын жана банк-резиденттердин кардарларынын төлөмдөрүн үзгүлтүксүз жүргүзүү үчүн жетиштүү деңгээлдеги ликвиддүүлүктү, анын ичинде чет өлкө валютасында ликвиддүүлүк булактарынан пайдалануу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга;

- кардарлардын тышкы экономикалык операциялар боюнча милдеттенмелери болгон учурда корреспонденттик эсептерди ушул токтомдо каралган операцияларды жүргүзүү үчүн гана пайдаланууну камсыз кылууга;

- бардык транзакцияларды эл аралык төлөм системасынын жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына, анын ичинде кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндөгү талаптарга ылайык келүүсүн текшерүүгө, ошондой эле кардарды, пайда алуучуну (эгерде бар болсо), төлөм багытын жана операциянын экономикалык маанисин идентификациялоо үчүн жетиштүү маалыматтардын болушун камсыз кылууга, көрсөтүлгөн маалыматтар жок же жетишсиз болгон учурда операциялардын жүргүзүлүшүнө жол бербөөгө;

- төлөм кызматтарын көрсөтүүнүн үзгүлтүксүздүгүн, эсептешүүлөрдү жүзөгө ашырууда маалыматтык коопсуздукту жана өз кардарларынын жана банк-резиденттердин кардарларынын жеке маалыматтарын коргоону камсыз кылууга;

- операциялардын көлөмүнө жана тобокелдиктердин топтолушуна ички лимиттерди, анын ичинде бир банк-резидентке карата лимиттерди белгилөөгө;

- ушул токтомдун алкагында жүзөгө ашырылуучу операцияларды өзүнчө чагылдырууну/эсепке алууну камсыз кылууга;

- банк-резиденттердин кардарларынын төлөмдөрү жөнүндө маалыматтын купуялуулугун камсыз кылууга, мындай маалыматтан пайдаланууну чектөөгө жана аны операцияларды жүргүзүү, тобокелдиктерди жөнгө салуу жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарын сактоо максатында гана колдонууга;

- Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын суроо-талабы боюнча жүргүзүлгөн транзакциялар жөнүндө отчетторду берүүгө.

2-3. Ушул токтомдун 2-2-пунктунда көрсөтүлгөн банк-резидент Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, корреспонденттик

мамилелерди жөнгө салуучу келишимде жана тобокелдиктерди жөнгө салуу боюнча ички жол-жоболордо каралган учурларда төлөмдү жүргүзүүдөн баш тартууга, операцияны жүргүзүүнү токтотууга же корреспонденттик мамилелерди токтотууга укуктуу.

Операцияларды жүргүзүүдө акча каражаттарын кармап турууга, кайтарып берүүгө же токтотуп турууга байланыштуу маселелерди жөнгө салуу тартиби корреспонденттик мамилелерди жөнгө салган келишимде аныкталат.

2-4. Банк-резиденттер ушул токтомдун 2-2-пунктунда көрсөтүлгөн банк-резиденттин суроо-талабы боюнча операциянын экономикалык маңызын тастыктаган документтерди жана маалыматтарды (анын ичинде инвойсторду, контракттарды жана башка тастыктоочу документтерди), ошондой эле кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттерди көрүү максатында зарыл болгон маалыматтарды, ички көзөмөлдү жана тобокелдиктерди жөнгө салууга байланыштуу негиздер болгон учурда берүүгө милдеттүү.

2-5. Ушул токтомдун 2-2-пунктунда көрсөтүлгөн банк-резидент:

- ушул токтомго ылайык төлөмдөрдү жүргүзүү үчүн зарыл болгон операцияларды кошпогондо, банк-резиденттердин чет өлкө валютасындагы корреспонденттик эсептери боюнча жана көрсөтүлгөн эл аралык төлөм системасы аркылуу ушул токтомдо каралбаган операцияларды, анын ичинде банктар аралык эсептешүүлөрдү, клирингдик операцияларды жана өз ара эсептешүүлөрдү, ошондой эле тышкы экономикалык операциялар боюнча товарлар, жумуштар жана (же) кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөөгө байланышпаган операцияларды жүргүзүүгө укугу жок;

- ушул токтомдун жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын, анын ичинде кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндөгү, анын ичинде банк-резиденттердин кардарларынын транзакцияларын жүзөгө ашырууда талаптардын сакталышы үчүн жоопкерчилик тартат.

2-6. Ушул токтомдун 2-2-пунктунда көрсөтүлгөн банк-резидент ушул токтомдун алкагында операцияларды жүргүзүү башталганга чейин Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына мындай операцияларды

жүргүзүү үчүн пайдаланылган эл аралык төлөм системасы жөнүндө билдирет. Улуттук банк көзөмөл ишинин алкагында операцияларды жүргүзүүнүн көлөмү жана шарттары боюнча кошумча чектөөлөрдү белгилөөгө, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын, ушул токтомдун талаптары бузулган учурда же тобокелдиктерди башкаруу системасы жетишсиз болгон учурда аларды жүргүзүүнү токтото турууга укуктуу.

2-7. Улуттук банктан банктык операцияларды жүргүзүүгө лицензия алган жаңы түзүлгөн банк-резиденттерге банк ишин жүзөгө ашыруунун алкагында кардарлардын төлөмдөрүнүн жүзөгө ашырылышын жана контрагенттер алдында милдеттенмелердин аткарылышын камсыз кылуу максатында банк-резиденттердин бири менен чет өлкө валютасындагы эсептер боюнча корреспонденттик мамилелерди түзүүгө уруксат берилсин.

Бул корреспонденттик эсептер Улуттук банктан банк операцияларын жүргүзүүгө лицензия алган банк-резиденттер резидент эмес банктарда корреспонденттик эсептерди ачууга чейин, бирок банк лицензия алган учурдан тартып алты айдан ашпаган мөөнөт ичинде иштей алат.»;

2) 3-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет жана Улуттук банк Башкармасынын тиешелүү чечими кабыл алынганга чейин колдонулат, мында 2-1, 2-2, 2-3, 2-4, 2-5, 2-6, 2-7-пункттар 2026-жылдын 31-декабрына чейин колдонулат.».

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды жана «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактардын бирикмесин тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 27-апрелиндеги
№ 2026-П-12/26-3-(НПА) Токтому**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына
өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет):

1) 2008-жылдын 27-августундагы № 33/4 «Банктык кызмат көрсөтүүлөр боюнча сыйакылар өлчөмү жөнүндө маалыматты таркатууда эффективдүү пайыздык чендерди эсептөө тууралуу» жобону бекитүү жөнүндө»;

2) 2009-жылдын 23-сентябрындагы № 38/8 «Банк ишинин жана каржылоонун ислам принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

3) 2009-жылдын 30-сентябрындагы № 39/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлүүчү типтүү келишимдерге талаптар жөнүндө» жобо тууралуу»;

4) 2011-жылдын 26-октябрындагы № 60/8 «Микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар тарабынан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар

жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

5) 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

6) 2013-жылдын 23-октябрындагы № 39/9 «Микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

7) 2021-жылдын 29-декабрындагы № 2021-П-12/75-1-(БС) «Банктык, төлөм жана микрофинансылык уюмдар тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн баасын белгилөө саясатына жана маркетингдик иш-чараларды жүргүзүүгө карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

8) 2021-жылдын 29-декабрындагы № 2021-П-12/75-2-(НПА) «Мурабаха операциясын эсепке алуу тартибин бекитүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашыруучу коммерциялык банктар 2026-жылдын 1-августуна чейин өз ички ченемдик документтерин ушул токтомдун талаптарына, атап айтканда, ушул токтомго карата тиркеменин 5-пунктунун 5-пунктчасында көрсөтүлгөн карыздык жүктүн көрсөткүчүн эсептөө тартибине тиешелүү бөлүгүнө ылайык келтирсин.

4. Токтом расмий жарыялангандан 10 (он) күн өткөндөн кийин

күчүнө кирет, мында ушул токтомго карата тиркеменин 5-пунктунун 9-пунктчасы 2026-жылдын 1-августунан тартып күчүнө кирет.

5. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен коммерциялык банктарды, микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактардын бирикмесин, «Микрофинансылык уюмдардын ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ачык акционердик коомун, «Кыргызстандын кредиттик союздарынын жана кооперативдеринин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, «KG (КЕЙ-ДЖИ) төлөм системаларынын операторлорунун ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун тааныштырсын.

6. Башкарманын катчылыгы бөлүмү ушул токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын, Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 27-апрелиндеги
№ 2026-П-12/26-3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр**

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2008-жылдын 27-августундагы № 33/4 «Банктык кызмат көрсөтүүлөр боюнча сыйакылар өлчөмү жөнүндө маалыматты таркатууда эффективдүү пайыздык чендерди эсептөө тууралуу» жобону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Банктык кызмат көрсөтүүлөр боюнча сыйакылар өлчөмү жөнүндө маалыматты таркатууда эффективдүү пайыздык чендерди эсептөө тууралуу» жобонун:

4.1-пунктунун:

- биринчи абзацындагы «(1)» деген сан алынып салынсын;
- 1-эскертүү күчүн жоготкон катары таанылсын;
- төмөнкү редакциядагы абзац менен толукталсын:

«Ислам банкы же «ислам терезесине» ээ банк, ал операциялар боюнча карызды төлөө же киреше чегерүү графиги түзүлүүчү операциялар боюнча жылдык эффективдүү пайыздык чен жөнүндө маалыматты кошпогондо, ислам каржылоо принциптери боюнча операциялардын өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен жылдык эффективдүү пайыздык чен жөнүндө маалыматтарды алдын ала ачык көрсөтпөшү мүмкүн. Ислам банкы же «ислам терезесине» ээ банк кардарларды ушул Жобонун 4.2-пунктуна ылайык бардык маалыматтар менен тааныштырууга тийиш.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-сентябрындагы № 38/8 «Банк ишинин жана каржылоонун ислам принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү

өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобонун:

- I бөлүгү төмөнкү мазмундагы 1.11-пункт менен толукталсын:

«1.11. Ал боюнча карызды төлөө же киреше чегерүү графигин түзүү мүмкүн болгон каржылоону берүүдө келишимде үстөк баа/киреше же кардардын Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 29-декабрындагы № 2021-П-12/75-1-(БС) токтому менен бекитилген «Банктык, төлөм жана микрофинансылык уюмдар тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн баасын белгилөө саясатына жана маркетингдик иш-чараларды жүргүзүүгө карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобого ылайык номиналдык жылдык пайыздык мааниде эсептелген товардын, иштин же кызмат көрсөтүүнүн баасына (наркына) салыштырмалуу карызынын суммасынын көбөйүшү кошумча көрсөтүлүүгө тийиш.».

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 30-сентябрындагы № 39/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлүүчү типтүү келишимдерге талаптар жөнүндө» жобо тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлүүчү типтүү келишимдерге талаптар жөнүндө» жобонун:

1) I бөлүгү төмөнкү мазмундагы 1.11-пункт менен толукталсын:

«1.11. Банктын керектөө максаттарына каржылоо берүү боюнча келишими ислам каржылоо принциптеринин өзгөчөлүгүн эске алуу менен Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» мыйзамынын, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын жана ушул Жобонун талаптарына ылайык түзүлүүгө тийиш.»;

2) II бөлүгүнүн 2-главасынын 2.2-пунктунун 2.2.1-пунктчасынын төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Мурабаха келишиминин маанилүү шарты болуп сатуу баасында үстөк баанын өлчөмүн милдеттүү түрдө чагылдыруу жана бөлүп

көрсөтүү саналат. Келишимде кошумча Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 29-декабрындагы № 2021-П-12/75-1-(БС) токтому менен бекитилген «Банктык, төлөм жана микрофинансылык уюмдар тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн баасын белгилөө саясатына жана маркетингдик иш-чараларды жүргүзүүгө карата минималдуу талаптар жөнүндө» (мындан ары – Банктык кызмат көрсөтүүлөргө баа белгилөө саясаты жөнүндө жобо) жобого ылайык эсептелген үстөк баа номиналдык жылдык пайыздык мааниде көрсөтүлүүгө тийиш.»;

3) II бөлүгүнүн 2-главасынын 2.2-пунктунун 2.2.5-пунктчасынын төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«в) номиналдык жылдык пайыздык маанисин кошумча ачык көрсөтүү менен абсолюттук маанидеги үстөк баанын өлчөмү - келишимдин шарттарына ылайык банк ала турган сый акы.»;

4) II бөлүгүнүн 3-главасы төмөнкү мазмундагы 3.5-пункт менен толукталсын:

«3.5. Иджара мунтахийя биттамлик келишиминин маанилүү шарты болуп ижара төлөмдөрүн (кирешени) милдеттүү түрдө абсолюттук мааниде көрсөтүү саналат. Келишимде кошумча ижара төлөмдөрү (киреше) Банктык кызмат көрсөтүүлөргө баа белгилөө саясаты жөнүндө жобого ылайык эсептелген номиналдык жылдык пайыздык мааниде көрсөтүлүүгө тийиш.»;

5) 2-тиркеменин 5-пунктунун «г» пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«г) _____ сом - номиналдык жылдык пайыздык мааниде үстөк баанын суммасы – _____%.»;

6) 3-тиркеменин негизги иджара мунтахийя биттамлик келишимине карата иджара келишиминин 1.1-пункту төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Ижара төлөмдөрү (киреше) _____ сом, номиналдык жылдык пайыздык мааниде – _____%.».

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 26-октябрындагы № 60/8 «Микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар тарабынан ислам банк иши жана

каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар тарабынан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылуучу операциялар жөнүндө» жобонун:

1) 4 жана 5-пункттары төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«4. ФКУлар үчүн бүтүмдөрдүн жана операциялардын түрлөрү Шариат кеңеши тарабынан жактырылууга тийиш, алардын негизги функциялары бул ФКУлар тарабынан жүзөгө ашырылган операциялардын жана бүтүмдөрдүн Шариат стандарттарына ылайык келүүсүн камсыз кылуу болуп саналат.

Шариат кеңеши ФКУ ассоциациялары (бирикмелери) тарабынан түзүлүшү мүмкүн.

5. ФКУ ассоциациялары (бирикмелери) тарабынан түзүлгөн Шариат кеңешинин иши, ФКУ ассоциацияларынын мүчөлөрү тарабынан бекитилген Шариат кеңеши жөнүндө жобо аркылуу жөнгө салынат.»;

2) 7-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«7. Шариат кеңешинин мүчөлөрү Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) ченемдик укуктук актыларында белгиленген талаптарга ылайык келүүлөрү тийиш.»;

3) 9-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«9. ФКУ Улуттук банктан тиешелүү лицензия/күбөлүк алган шартта, Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарынын жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарын сактаган учурда, ушул жобонун II бөлүгүндө көрсөтүлгөн операцияларды жүзөгө ашырууга укуктуу.»;

4) төмөнкү мазмундагы 10-3-пункт менен толукталсын:

«10-3. Ал боюнча карызды төлөө же киреше чегерүү графигин түзүү мүмкүн болгон каржылоону берүүдө келишимде үстөк баа/киреше же кардардын Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 29-декабрындагы № 2021-П-12/75-1-(БС) токтому менен бекитилген «Банктык, төлөм жана микрофинансылык уюмдар

тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн баасын белгилөө саясатына жана маркетингдик иш-чараларды жүргүзүүгө карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобого ылайык номиналдык жылдык пайыздык мааниде эсептелген товардын, иштин же кызмат көрсөтүүнүн баасына (наркына) салыштырмалуу карызынын суммасынын көбөйүшү кошумча көрсөтүлүүгө тийиш.».

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо:

1) төмөнкү мазмундагы 3-6 жана 3-7-пункттар менен толукталсын:

«3-6. Керектөө максаттарына каржылоонун толук наркы – бул кардардын келишим боюнча керектөө максаттарына каржылоону алуу жана тейлөө менен байланышкан бардык чыгашаларынын жалпы суммасы, анын ичинде үстөк баа, комиссиялар жана башка милдеттүү төлөмдөр, ошондой эле керектөө максаттарына каржылоо берилишинен улам товардын (иштин, кызматтын) наркынын жогорулашы.

3-7. Керектөө максаттарына каржылоо – банк мөөнөттүүлүк, кайтарымдуулук шарттарында жана үстөк бааны/кирешени төлөө милдеттенмеси каралган, анын ичинде кардар керектөө максаттарына каржылоо келишиминин алкагында акчалай милдеттенмени бөлүп төлөө (мөөнөтүн кийинкиге калтыруу) менен кардар товарлар, иштер же кызмат көрсөтүүлөр үчүн кийин төлөөсү максатында берилүүчү каржылоо. Керектөө максаттарына каржылоо жеке адамдарга, ишкердик ишти жүргүзүү жана пайда табуудан тышкары, жеке, үй-бүлөлүк же тиричилик максаттары үчүн берилет. Ушул Жобонун максаттарында кыймылсыз мүлк менен камсыздалган турак жай кыймылсыз мүлкүн сатып алууга, курууга же бүтүрүүгө

байланыштуу каржылоо жана бөлүп төлөө керектөө максаттарын каржылоого кирбейт. Керектөө максаттарын каржылоо тараптардын макулдашуусу боюнча үстөк баа төлөөсүз берилиши мүмкүн.»;

2) 9-пунктунун:

- 1-пунктчасынын жетинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кардарлардын/өнөктөштөрдүн төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө баа берүү критерийлерин, ошондой эле ушул Жобонун талаптарына ылайык керектөө максаттарын каржылоо үчүн карыздык жүгүнүн көрсөткүчүн эсептөө тартиби;»;

- 8-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«8) кайра кредиттөөгө жол бербөөгө багытталган баа берүү жана отчет түзүү системасын иштеп чыгуу жана ишке киргизүү талаптарын камтыган жоопкерчиликти каржылоо принциптери (кардардын/өнөктөштүн бир нече финансы-кредит уюмунда (мындан ары - ФКУ) катар милдеттенмелери болсо, кардардын/өнөктөштүн карыздык жүгү кардар/өнөктөш өз милдеттенмелерин тейлөө мүмкүнчүлүгүнөн жогору болуп кетиши мүмкүн), анын ичинде ушул Жобонун талаптарына ылайык керектөө максаттарын каржылоо үчүн карыздык жүгү көрсөткүчүн колдонуу.

Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, анын ичинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында белгиленген талаптардын чегинде, банк келечектеги кардарларынын/өнөктөштөрүнүн чөйрөсүн, өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдердин түрүн өз алдынча аныктайт, каржылоо портфелин түзөт жана Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарында белгиленген салыктарды камтыган, өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдер боюнча үстөк бааны/кирешени белгилейт.

Мында банктын ички документтеринде кардар/өнөктөш-юридикалык жактын айкын иш жүргүзүүсү, тактап айтканда рынокто белгилүү бир товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо ишине баа берүү жол-жобосу камтылууга тийиш.

Банк Кыргыз Республикасынын каржылоо боюнча чектүү жол берилген үстөк баанын/кирешенин өлчөмү жөнүндө мыйзам талаптарынын, анын ичинде Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасындагы сүткорлук ишти чектөө жөнүндө» мыйзамынын

жана Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» мыйзамынын талаптарынын, ошондой эле Кыргыз Республикасынын керектөө максаттарына каржылоо берүү тартибин жөнгө салган мыйзамдарынын башка талаптарынын сакталышын камсыз кылууга милдеттүү.»;

3) 12-пункту төмөнкү мазмундагы онунчу абзац менен толукталсын:

«Керектөө максаттарына каржылоо берүүдө кардардын төлөөгө жөндөмдүүлүгүн баалоо системасында ушул Жобонун талаптарына ылайык карыздык жүк көрсөткүчүн эсептөө камтылууга тийиш.»;

4) 29-пунктунун он үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Банк жогоруда белгиленген документтерден тышкары банкка зарыл болгон башка документтерди, анын ичинде кардардын/өнөктөштүн төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө баа берүү (контракттар, келишимдер, сунуштама каттар ж.б.у.с.) жана керектөө максаттарына каржылоо берүүдө банктын каалоосу боюнча карыздык жүгү көрсөткүчүн эсептөө үчүн талап кылынган башка документтерди да талап кылышы мүмкүн, алар электрондук документ формасында же кагаз түрүндө сунушталышын мүмкүн.»;

5) төмөнкү мазмундагы 29-2 жана 29-3-пункттар менен толукталсын:

«29-2. Банк кардар менен келишим түзүүгө чейин керектөө максаттарына каржылоону берүү шарттары менен таанышуу жана салыштыруу үчүн кагаз же электрондук түрдөгү стандартташтырылган маалымат баракчасын акысыз берүүгө милдеттүү. Маалымат баракчасына карата талаптар Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» Мыйзамында белгиленген.

29-3. Банк төмөнкү учурларда кардардын карыздык жүгү көрсөткүчүн эсептөөгө милдеттүү:

1) керектөө максаттарына каржылоо берүү жөнүндө чечим кабыл алууда, анын ичинде мурда алынган керектөө максаттарына каржылоону кайра каржылоо максатында;

2) керектөө максаттарына каржылоо келишиминин орточо айлык төлөмдүн көбөйүшүнө же келишимдин мөөнөтүнүн узартылышына алып келген шарттары өзгөргөндө.

Келишимдин шарттары кардардын демилгеси боюнча өзгөртүлгөндө, эгерде өзгөртүүлөрдө төлөмдөрдүн өлчөмүн азайтуу

же токтотуу каралса, карыз алуучунун карыздык жүгүнүн көрсөткүчү эсептелбейт.

Кардардын карыздык жүгүнүн көрсөткүчү банк тарабынан пайыздарда, үтүрдөн кийин бир белгиге чейин тактык менен, кардардын бардык карыздык милдеттенмелери боюнча орточо айлык төлөмдөрдүн суммасынын (негизги каржылоо суммасы (товардын/мүлктүн наркы) жана үстөк баасы/кирешеси), анын ичинде берилиши каралып жаткан керектөө максаттарына каржылоонун, банкка жеткиликтүү болгон маалыматтарга ылайык анын орточо айлык кирешесинин чоңдугуна болгон катышы катары эсептелет.

Банк өзүнүн ички документтеринде кардардын орточо айлык төлөмдөрүнүн жана орточо айлык кирешесинин суммасын эсептөө тартибин бекитүүгө милдеттүү, анда төмөнкүлөр камтылышы керек:

- керектөө максаттарына каржылоо өлчөмүнө жана түрүнө, кардардын ишине жана кирешесине жараша кардардын кирешесин/төлөөгө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган документтердин жана/же маалыматтын тизмеси;

- кардардын керектөө максаттарына, ишмердүүлүгүнө жана кирешесине жараша каржылоо өлчөмүнө жана түрүнө жараша орточо айлык көрсөткүчтөр эсептелиши керек болгон мезгил. Мында орточо айлык кирешени эсептөө үчүн бул мезгил керектөө максаттарына каржылоо алууга арыз берилген күндөн тартып акыркы 3 айдан кем болбошу керек.

Эгерде кардардын ушул пунктка ылайык эсептелген карыздык жүгүнүн көрсөткүчү, анын ичинде мурда керектөө максаттарына алынган каржылоону кайра каржылоо 60 пайыздан ашса, эгерде ушул Жобонун 38-1-пунктуна ылайык керектөө максаттарына каржылоо берүүгө жол берилсе, банк керектөө максаттарына каржылоо келишимин түзүүгө чейин кардарга милдеттенмелер аткарылбай калышы тобокелдиктери жана ага карата жоопкерчилик чаралары колдонулушу мүмкүндүгү жөнүндө кол койдуруп эскертүүгө милдеттүү, мында банк кардарды андан ары каржылоодон баш тарткан же келишимдин шарттарына ылайык керектөө максаттарына каржылоону толугу менен мөөнөтүнөн мурда кайтарып берүү талап кылынган учурларды кошпогондо. Көрсөтүлгөн учурда керектөө максаттарына каржылоо берүү кардардын тобокелдиктер жөнүндө маалымдуулугун тастыктаган жазуу жүзүндөгү макулдугу болгондо

гана жол берилет.

Кардар ушул пунктта көрсөтүлгөн билдирүүлөр менен таанышып чыккандыгын кол тамга коюп же Кыргыз Республикасынын санариптик чөйрөнү жөнгө салуу чөйрөсүндөгү мыйзамдарында каралган башка ыкмаларда тастыкталат.»;

6) 30-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«30. Банктык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо учурунда банк, төмөнкү укуктарды кошо алганда, кардарлардын/өнөктөштөрдүн укугунун сакталышын камсыз кылууга тийиш:

- каржылоо жөнүндө ишенимдүү, кеңири жана түшүнүктүү маалымат берүү, анын ичинде анын бардык чыгымдарын абсолюттук суммада, ошондой эле эффективдүү пайыздык чен түрүндө (карызды төлөө же киреше чегерүү графиги түзүлгөн операциялар боюнча) мамлекеттик тилде жана кардар/өнөктөш менен макулдашуу боюнча расмий тилде алуу. Зарыл болгон учурда маалымат башка тилге которулушу мүмкүн;

- мурабаха, истиснаа, ижара келишимдери боюнча кардар келишимге кол койгон учурдан тартып товар/мүлк үчүн акы төлөө учуруна чейин өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди алуудан баш тартуу укугу;

- мудараба жана кемүүчү мушарака келишимдери боюнча өнөктөш келишимге кол койгон учурдан тартып акча каражаттарын алганга чейин өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди алуудан баш тартуу укугу;

- келишимге кол коюуга чейин кардарга/өнөктөшкө келишимдин долбоору жана ага карата бардык документтер берилип, ал банктын аймагынан тышкары юридикалык консультация алуу укугу, мында кардарга/өнөктөшкө келишим менен таанышып чыгуу үчүн берилген убакыт 1 (бир) күндөн кем эмес, бирок 3 (үч) күндөн ашпоого тийиш;

- өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди пролонгациялоо же реструктуризациялоо өтүнүчү менен кардардын/өнөктөштүн банкка кайрылуу укугу. Мурда керектөө максаттарына алынган каржылоону кайра каржылоого эки жолу гана жол берилет;

- кардардын/өнөктөштүн өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык каалаган убакта эч кандай комиссиясыз,

айыптык санкцияларсыз жана башка төлөмдөрсүз толугу менен же бөлүп-бөлүп мөөнөтүнөн мурда төлөө укугу. Керектөө максаттарына каржылоо толугу менен же мөөнөтүнөн мурда бөлүп төлөнгөн учурда, банк кардардын/өнөктөштүн келишими боюнча милдеттенмелерин кайра эсептөөгө, төлөө графигин жана төлөнүүгө тийиш болгон жалпы үстөк/киреше суммасын каржылоонун негизги суммасынын азайтылган өлчөмүнө пропорционалдуу түрдө оңдоого милдеттүү. Милдеттенмелер өзгөртүлгөндүгүн же толук аткарылгандыгын тастыктоо кардардын/өнөктөштүн талабы боюнча кардар/өнөктөш менен макулдашылган мөөнөттө, бирок беш жумуш күнүнөн ашпаган мөөнөттө жазуу жүзүндө же электрондук түрдө берилет;

- кардар/өнөктөш өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдин негизги суммасынын 50% көбүн төлөгөн шартта, күрөөнүн наркын банктын ички документтерине ылайык комиссиялык жана башка төлөмдөрдү төлөөсүз, өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча карыздын калган суммасынын ордун жапкан, эки тарапка тең алгылыктуу башка күрөөгө алмаштыруу укугу;

- кардардын/өнөктөштүн өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган, мөөнөтү өтүп кеткен бир нече (бирден көп) активи болгон учурда, каржылоо боюнча карыздын ордун жабууга багытталган акча каражаттарын (анын ичинде бир же бир нече каржылоо линияларынын алкагында транштарды) мыйзамга ылайык бөлүштүрүү кезегин өз алдынча тандоо укугу.

Жеке адам, анын ичинде жеке ишкер болуп саналган кардар/өнөктөш менен каржылоо боюнча келишим түзүүдө банк мындай кардарларга/өнөктөштөргө каржылоо алуунун төмөнкү ыкмаларын тандоо укугун берет:

- акча каражаттарын нак акчага айландыруу үчүн комиссиялык жана башка төлөмдөрдү төлөөсүз нак формада алуу;

- акча каражаттарын эсептешүү (күндөлүк) эсептеринен/банктык/ талап боюнча төлөнүүчү аманаттар (депозиттер) боюнча эсептерден алуу, аны тейлөө шарттары тиешелүү келишимде аныкталат;

- кардардын керектөө максаттарына каржылоо алууга байланыштуу камсыздандыруу келишимин түзүү же түзүүдөн баш тартуу укугу, Кыргыз Республикасынын камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарында камсыздандыруунун милдеттүүлүгү түздөн-түз

каралган учурларды кошпогондо;

- кардардын Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, анын ичинде Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» мыйзамында каралган башка укуктары. Мында жеке адам, анын ичинде жеке ишкер болуп саналган кардарлар/өнөктөштөр каржылоону нак формада сыяктуу эле, нак эмес формада да төлөө укугуна ээ.

Акча каражаттарын нак акчага айландыруу үчүн комиссиялык жана башка төлөмдөрдү төлөөсүз алуу укугу ипотекалык каржылоодо, ошондой эле жеке адам, анын ичинде жеке ишкер болуп саналган кардарларга/өнөктөштөргө экономиканы өнүктүрүүгө багытталган мамлекеттик/өкмөттүк жана социалдык программалардын алкагында каржылоодо банк тарабынан берилет.»;

7) 31-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«31. Банктын каржылоо боюнча ишинин ачык-айкындуулугун арттыруу жана кардарлар/өнөктөштөр каржылоо шарттары менен кылдат таанышып чыгуусу максатында, банктын расмий сайтында жана банктын кардарларды/өнөктөштөрдү тейлөө жерлеринде (дубалдарда) каржылоо шарттары жана тартиби, өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди алуу үчүн зарыл болгон тиешелүү документтердин тизмеги, каржылоо процессин жөнгө салган Улуттук банктын негизги ченемдик укуктук актыларынын тизмеги жөнүндө маалымат жайгаштырылууга тийиш. Маалымат такталарында ошондой эле, кардар/өнөктөштөрдүн укуктары, даттануулар жана сунуш-пикирлер жазылуучу китеп каралгандыгы жана кардарлар/өнөктөштөр үчүн зарыл болгон башка маалыматтар да чагылдырылууга тийиш.

Өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди берүү боюнча жалпы шарттар, үстөк баанын/кирешенин өлчөмү, ошондой эле кызмат көрсөтүүлөр үчүн комиссиялык сый акылар жана тарифтер жөнүндө маалымат ачык-айкын жана андан пайдалануу мүмкүнчүлүгү берилүүгө тийиш жана мындай маалымат коммерциялык же банктык сырдын предмети боло албайт.

Керектөө максаттарына каржылоо боюнча үстөк баанын/киреше өлчөмүнүн өзгөрүшү жөнүндө маалымат банктын расмий сайтында алар күчүнө кирген күндөн кечиктирилбестен жарыяланат.»;

8) 34-пунктунун сегизинчи абзацы төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Мында керектөө максаттарына каржылоо берүүдө банк кызматкери ушул Жобонун 29-3-пунктуна ылайык кардардын карыздык жүгүнүн көрсөткүчүн эсептөөгө милдеттүү.»;

9) 38-1-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Кардардын ушул Жобонун 29-3-пунктунун талаптарына ылайык эсептелген карыздык жүгүнүн көрсөткүчү төмөнкү маанилерден ашпаган шартта Банк кардарга керектөө максаттарына улуттук валютада каржылоо сунушташы мүмкүн:»;

10) 38-2-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«38-2. Банк, күбөлүктүн же патенттин же болбосо салык кызматы органынын өзгөчө режимдеги соода аймагында салык төлөөнү колдонуу жөнүндө чечиминин негизинде ишкердикти жүзөгө ашырган жактарды эске албаганда, кардар – жеке адамга турак жай кыймылсыз мүлкү менен камсыздалган же турак жай кыймылсыз мүлкүн бүтүрүүгө (мурабаха жана истиснаа ж.б. келишими боюнча турак жайды сатып алуу/куруу) чет өлкө валютасында каржылоону бере албайт. Эмгек акы долбоорлорунун алкагында төлөм карталары боюнча овердрафттарды жана депозиттин күрөөсү астында чет өлкө валютасында төлөм карталарына каржылоо лимиттерин кошпогондо, банккардарга чет өлкө валютасында керектөө максаттарына каржылоо сунуштай албайт. Мында, эгерде депозит да каржылоо валютасында болсо, анда ал кредит суммасынын кеминде 100% ордун, ал эми эгерде депозит каржылоо валютасынан башка валютада болсо – сом эквивалентинде анын кеминде 120% ордун жабууга тийиш.

Кызмат көрсөтүүлөрдүн толук наркын бурмалаган же каржылоо төлөмдөрүн каржылоо келишиминин валютасынан башка валютага байланган индексациялоо каралган каржылоо продуктыларын, эсептөө ыкмаларын же шарттарын колдонууга жол берилбейт.»;

11) 44-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«44. Келишимде кеминде төмөнкүлөр көрсөтүлүүгө тийиш:

- тараптардын аталышы, анын ичинде жеке адамдарга керектөө максаттарына каржылоо берилген учурда инсандыгын тастыктаган документтердин реквизиттерин көрсөтүү менен;

- тараптардын жашаган/жайгашкан жери (юридикалык дареги);

- келишим предмети;

- келишим колдонулуучу мезгил аралыгы;

- өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди сунуштоонун негизги шарттары, суммасы, төлөө мөөнөтү, камсыздоо шарттары, ал боюнча үстөк баа/киреше (алар боюнча карызды төлөө же киреше чегерүү графиги түзүлгөн операциялар боюнча номиналдык жылдык пайыздык маанисин кошумча чечмелөө менен абсолюттук мааниде), карызды төлөө же киреше чегерүү графиги түзүлгөн операциялар боюнча эффективдүү пайыздык чен, каржылоонун толук наркы жана эсептөө ыкмалары, активди сунуштоо формасы: нак түрдө (касса аркылуу) же нак эмес түрдө (анын ичинде банктык төлөм карталары аркылуу кардардын/өнөктөштүн эсебине чегерүү);

- өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдин максаттуу багытталышы;

- тараптардын укуктары жана милдеттери;

- Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык кандайдыр бир комиссиялык төлөмдөрдү, айыптык санкцияларды жана башка төлөөлөрдү өндүрүүсүз кайсы болбосун убакта өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди мөөнөтүнөн мурда толугу менен же анын бир бөлүгүнүн ордун жабууга кардар/өнөктөштүн укугу (анын ичинде иджара мунтахийя биттамлик келишими боюнча). Кошо жоопкерчиликти түтпүтүн бир катышуучусу өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди мөөнөтүнөн мурда төлөөдө банк анын катышуучуларынын кат жүзүндөгү макулдугун талап кылышы мүмкүн;

- кредиттик бюролорго кардар/өнөктөш тууралуу маалыматты берүү шарттары, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарына жана персоналдык маалыматтар чөйрөсүндөгү мыйзамдарга ылайык кардар/өнөктөш тууралуу маалыматты пайдалануунун башка учурлары;

- тараптардын кимдир бирөөсү өз милдеттенмелерин бузууга жол бергендиги үчүн санкциялар, келишимди токтотууга түрткү берген учурлар жана шарттар.

- тараптардын жоопкерчилиги;

- келишимди өзгөртүү жана бузуу тартиби;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка шарттар.

Кошо жоопкерчиликтүү топтун катышуучуларынын бири өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдин бөлүгүн мөөнөтүнөн мурда төлөгөн болсо да ал топтун курамында алынган активдин орду толук жабылганга чейин кепилдик келишими боюнча чогуу жоопкерчиликтүү болуп саналат. Чогуу жоопкерчиликтүү топтун катышуучуларынын жана банктын макулдугу болгон шартта, ошондой эле чогуу жоопкерчиликтүү топтун курамынын минималдуу саны боюнча шарттар сакталган учурда өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдин ага тиешелүү бөлүгүн төлөгөн катышуучу чогуу жоопкерчиликтен бошотулушу мүмкүн.»;

12) 45-пунктунун:

- сегизинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Каржылоо келишиминде банк мыйзамдарында каралбаган кошумча жыйымдарды, комиссияларды жана башка төлөмдөрдү, анын ичинде 6-тиркемеде белгиленгендерден тышкары айыптык санкцияларды, ошондой эле кардар/өнөктөш менен макулдашылганына карабастан, акы төлөнүүчү башка кошумча кызматтарды каржылоо келишимине киргизүүгө тыюу салынат.»;

- он бешинчи абзацтын биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кардар/өнөктөш-жеке адамдын, анын ичинде юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердин күрөө предметинен өндүрүү жол-жобосу башталгандыгы жөнүндө билдирүү жөнөткөн учурдан тартып 15 (он беш) күн өткөндөн кийин кошумча төлөм (айыптык төлөм, туум) чегерүүнү токтотуу боюнча банктын милдети.»;

13) төмөнкү мазмундагы 45-1-пункт менен толукталсын:

«45-1. Керектөө максаттарына каржылоо боюнча жалпы кошумча төлөмдөрдүн суммасы (анын ичинде үстөк баа, комиссиялык төлөмдөр, үстөк айыптар, айып пулдар жана туумдар), анын ичинде реструктуризациялоо учурунда да, керектөө максаттарына берилген каржылоо суммасынын 60 пайызынан ашпоого тийиш.»;

14) төмөнкү мазмундагы 52-1-пункт менен толукталсын:

«52-1. Камсыздоо сунуштоо керектөө максаттарында каржылоонун милдеттүү шарты болуп саналбайт.

Кардардын өмүрүн жана ден соолугун же аны башка жеке тобокелдиктерден камсыздандыруу керектөө максаттарында каржылоо келишими боюнча милдеттенмелердин аткарылышын камсыздоо катары таанылбайт.»;

15) 63-пунктунун:

- төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- керектөө максаттарында каржылоо үчүн: активдин суммасы 300000 сомдон аз же барабар, мөөнөтү – 36 айдан ашпаган, аннуитеттик төлөө графиги;»;

- жетинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча үстөк баа/ киреше Улуттук банктын расмий интернет сайтында ай сайын жарыялануучу керектөө максаттарына каржылоо боюнча орточо салмактанып алынган пайыздык чендин (бир мезгилдин акырына карата) маанисинен ашпоого тийиш.»;

16) 1-тиркеме төмөнкү мазмундагы 3-1 жана 3-2-пунктары менен толукталсын:

«3-1. Ушул Жободо каралган учурларда кардардын карыздык жүгү көрсөткүчүн эсептөө (керектөө максаттарына каржылоодо).

3-2. Керектөө максаттарына каржылоо алууга кардардын жазуу жүзүндөгү макулдугу, ага милдеттенмелер аткарылбаган шартта келип чыгышы мүмкүн болгон тобокелдиктер жана ага карата жоопкерчилик чаралары (ушул Жобонун 29-3-пунктуна ылайык) колдонулушу мүмкүндүгү жөнүндө маалымдалышын тастыктоо.»;

17) 6-тиркеме төмөнкү редакцияда баяндалсын:

Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобого карата

6-тиркеме

**Банк кардарларынын/өнөктөштөрүнүн чыгашаларынын
(төлөмдөрүнүн) жана айыптык санкцияларынын
ТИЗМЕГИ**

Банк кардарынын/өнөктөшүнүн кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча чыгашалары (төлөмдөрү)	
Кредиттик тобокелдикти камтыган активдин суммасы	Келишимге ылайык көрсөтүлөт Үстөк баа абсолюттук мааниде көрсөтүлүүгө жана анда алар боюнча карызды төлөө же киреше чегерүү графиги түзүлгөн операциялар боюнча номиналдык жылдык пайыздык маанисин кошумча чечмелөө көрсөтүлүүгө тийиш. Эффективдүү пайыздык чен карызды төлөө же киреше чегерүү графиги түзүлгөн операциялар боюнча чечмеленет.
Кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча үстөк баа/киреше Эффективдүү пайыздык чен Каржылоонун толук наркы	
Каржылоо келишимине кол койгон учурдан тартып товарды сатуучу банктан акча каражаттарын алганга чейин же иджара мунтахия биттамликтин алкагында банк мүлк үчүн төлөгөнгө чейин өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди алуудан баш тарткан учурда билдирмени кароо үчүн комиссиялык төлөм	Комиссиялык төлөм төлөнө турган болсо, алардын өлчөмү банктын бекитилген тарифтерине ылайык пайыздык же нарктык туюндурулушунда белгиленет
Эсептешүү (күндөлүк)/талап боюнча төлөнүүчү банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептерди ачуу (эгерде эсеп кредиттик келишим түзүүдөн улам ачылса) жана тейлөө (эгерде кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча операциялар нак эмес формада ишке ашырылса) үчүн комиссиялык төлөм	

Эсептешүү-кассалык тейлөө үчүн комиссиялык төлөм (анын ичинде кардар/өнөктөш нак акчаларды банкомат аркылуу салуусу жана алуусу)	
Кардардын/өнөктөштүн өтүнүч каты боюнча келишим шарттарын өзгөртүү үчүн комиссиялык төлөм (Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына ылайык, кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди реструктуризациялоо учурларын кошпогондо)	
Эгерде келишимде банктын акча каражаттарын сунуштоо боюнча шартсыз милдеттенмеси каралса, акча каражаттары боюнча резерв түзүү үчүн (каржылоонун пайдаланылбаган бөлүгү үчүн) комиссиялык төлөм	
Үчүнчү жактардын пайдасына төлөмдөр (мисалы, мамлекеттик органдарда камсыздандыруу, нотариус, каттоо ж.б. кызмат көрсөтүүлөрү үчүн төлөмдөр)	Келечекте мындай чыгашалар өзгөрүшү ыктымалдыгын көрсөтүү менен чыгашалардын болжолдуу наркы (диапазону) чагылдырылат
Банктын айыптык санкциялары жана туумдары	
Кредиттик тобокелдикти камтыган активдин негизги суммасы жана банктын үстөк баасы/кирешеси боюнча төлөмдөрдү мөөнөтүнөн кечиктиргендиги үчүн	Банкта келишимдин негизинде алынуучу, бекитилген айыптык санкциялардын өлчөмдөрүнө ылайык пайыздык же нарктык туюндуруу менен көрсөтүлөт.
Кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча күрөөгө сунушталган депозитти толуктоо 30 календарлык күндөн ашык мөөнөткө кечиктирилгендиги үчүн	
Күрөөлүк камсыздоо боюнча документтердин түп нускаларынын топтому өз учурунда кайтарып берилбегендиги үчүн (форс-мажордук жагдайларга жана жүйөлүү себептерге байланыштуу өз учурунда кайтарылбай калган, банк тарабынан каралууга тийиш болгон учурларды кошпогондо)	

Өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди алгандан кийин келишимди токтотуу шарттары	
Башка чыгашалар	

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-октябрындагы № 39/9 «Микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобо:

1) төмөнкү мазмундагы 9-4-пункту менен толукталсын:

«9-4. ФКУнун керектөө максаттарына каржылоо берүү боюнча келишими ислам каржылоо принциптеринин өзөгөчөлүктөрүн эске алуу менен Кыргыз Республикасынын «Керектөөчү кредит жөнүндө» мыйзамынын, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын жана ушул Жобонун талаптарына ылайык түзүлүүгө тийиш.»;

2) 32-пунктунун төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Мурабаха келишиминин маанилүү шарты болуп сатуу баасында үстөк баанын өлчөмүн өзүнчө бөлүп көрсөтүү саналат. Келишимде Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 29-декабрындагы № 2021-П-12/75-1-(БС) токтому менен бекитилген «Банктык, төлөм жана микрофинансылык уюмдар тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн баасын белгилөө саясатына жана маркетингдик иш-чараларды жүргүзүүгө карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобого ылайык эсептелген номиналдык жылдык пайыздык мааниде үстөк баа кошумча көрсөтүлүүгө тийиш.»;

3) 36-пунктунун «в» пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«в) ушул бүтүмдөн ФКУ ала турган сыйакыны - номиналдык жылдык пайыздык маанини кошумча чечмелөө менен абсолюттук

мааниде үстөк баанын өлчөмү.»;

4) 2-тиркеменин 5-пунктунун «г» пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«г) _____ сом – номиналдык жылдык пайыздык мааниде үстөк баанын суммасы – _____%.».

7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 29-декабрындагы № 2021-П-12/75-1-(БС) «Банктык, төлөм жана микрофинансылык уюмдар тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн баасын белгилөө саясатына жана маркетингдик иш-чараларды жүргүзүүгө карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Банктык, төлөм жана микрофинансылык уюмдар тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн баасын белгилөө саясатына жана маркетингдик иш-чараларды жүргүзүүгө карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

1) 2-пункту төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«Ушул Жобонун максаттарында:

- «кредит» термини ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча берилген каржылоону да билдирет;

- «пайыздык чен» термини ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча берилген каржылоо боюнча үстөк бааны да билдирет.

Үстөк баа – ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык келишимдер боюнча кирешелүүлүктүн номиналдык жылдык пайыздык мааниге келтирилген ченеми, ошондой эле толугу менен бир жолку төлөөдө товар, иш же кызмат көрсөтүү баасына (наркына) салыштырмалуу карыз алуучунун милдеттенмесинин суммасынын көбөйүшү.»;

2) 3-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Пайыздык чен өлчөмү жана комиссиялык сый акылар, ошондой эле тарифтер Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарынын талаптарын эске алуу менен жана Кыргыз Республикасынын

сүткорлук ишкердигин чектөө жөнүндө мыйзамдарына ылайык банктык кызматтарды сунуштаган жактар тарабынан өз алдынча белгиленет.»;

3) төмөнкү мазмундагы 7-3-пункт менен толукталсын:

«7-3. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык банктык кызматтарды көрсөткөн жактар ал боюнча карызды төлөө же киреше чегерүү графигин түзүү мүмкүн болгон каржылоону берүүдө Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык каржылоо наркы жөнүндө маалыматты чечмелөө максатында, кардардын үстөк баасынын/кирешесинин же карызынын суммасынын товардын, иштин же кызмат көрсөтүүнүн баасына (наркына) салыштырмалуу көбөйүшүн (мындан ары – үстөк баа) номиналдык жылдык пайыздык мааниге кайра эсептөөгө тийиш. Номиналдык жылдык пайыздык чен ($R_{\text{ном}}$) үстөк баанын (I) иш жүзүндөгү абсолюттук суммасынын негизинде төмөнкү алгоритм боюнча аныкталат:

1) бирдей ар айлык аннуитеттик төлөм (A) төмөнкүчө аныкталат:

$A = (\text{каржылоо суммасы } (P) + \text{үстөк баа } (I)) / (\text{каржылоо мөөнөтү айларда } (k))$

мында:

P – каржылоо суммасы;

I – үстөк баа;

k – каржылоо мөөнөтү айларда;

2) номиналдык айлык чен (r) итерация ыкмасы менен аныкталат:

$$A = P \times (r \times (1+r)^k) / ((1+r)^k - 1)$$

мында:

r – ай ичинде номиналдык чен;

A – ар айлык аннуитеттик төлөм;

P – каржылоо суммасы;

k – каржылоо мөөнөтү айларда;

3) номиналдык жылдык пайыздык чен аныкталат:

$$R_{\text{ном}} = r \times 12.$$

Ислам принциптерине ылайык каржылоо боюнча номиналдык жылдык пайыздык ченди эсептөө карызды ай сайын аннуитеттик төлөөгө жол берүүнү эске алуу менен жүргүзүлөт.

Номиналдык жылдык пайыздык чен он миңдикке чейин тегеректелет (үтүрдөн кийин төрт белги).

Номиналдык жылдык пайыздык ченди эсептөө үчүн Microsoft EXCEL программасынын «СТАВКА» финансылык функциясын колдонсо болот («rate» функциясы, эгерде Microsoft EXCELдин версиясы англис тилинде болсо):

- «Кпер» мааниси катары каржылоо мөөнөтүн айларда көрсөтүүдө колдонулат;

- «Плт» мааниси катары минус белгиси менен ай сайын аннуитеттик төлөмдүн (А) суммасы көрсөтүлөт, ал ушул пункттун 1-пунктчасына ылайык аныкталат;

- «Пс» катары каржылоо суммасы колдонулат.

Microsoft EXCEL программасынын «ставка» функциясы аркылуу алынган маанини жылдык номиналдык пайыздык ченди алуу үчүн 12ге көбөйтүлөт.».

8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 29-декабрындагы № 2021-П-12/75-2-(НПА) «Мурабаха операциясын эсепке алуу тартибин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Мурабаха операциясын эсепке алуу тартибинин:

- 17-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«17. Мурабаха келишими боюнча карызды мөөнөтүнөн мурда төлөгөндүгү же кандайдыр бир башка себептерден улам кардарга жеңилдик (арзандату) берилген сумма бухгалтердик баланста «мурабаха боюнча келечекте алынуучу пайда» жана «мурабаха боюнча үстөк баа» статьяларын төмөндөтүү менен чагылдырылууга тийиш.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 13-майындагы
№ 2026-П-17/29-3-(НПА) Токтому

Алмашуу бюролорунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. 2026-жылдын 1-июнунан тартып жаңыдан ачылган алмашуу бюролору, кошумча алмашуу бюролору жана сезондук негизде иш жүргүзгөн алмашуу бюролору үчүн жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү төмөнкүчө белгиленсин:

1) 3 000 000 (үч миллион) сом, мында Бишкек жана Ош шаарларынын аймагында жайгашкан алмашуу бюролору эске алынбайт;

2) 5 000 000 (беш миллион) сом – Бишкек жана Ош шаарларынын аймагында жайгашкан алмашуу бюролору үчүн;

3) 1 000 000 (бир миллион) сом – жайгашкан жерине карабастан, сезондук негизде иш жүргүзгөн алмашуу бюролору үчүн.

2. Иштеп жаткан алмашуу бюролору, кошумча алмашуу бюролору жана сезондук негизде иш жүргүзгөн алмашуу бюролору үчүн жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жана аны түзүү мөөнөттөрү төмөнкүчө белгиленсин:

1) Бишкек жана Ош шаарларынын аймагында жайгашкан алмашуу

бюролорунан башка алмашуу бюролору үчүн:

- 2026-жылдын 1-октябрына чейин – 1 000 000 (бир миллион) сомдон кем эмес өлчөмдө;
- 2028-жылдын 1-октябрына чейин – 2 000 000 (эки миллион) сомдон кем эмес өлчөмдө;
- 2030-жылдын 1-октябрына чейин – 3 000 000 (үч миллион) сомдон кем эмес өлчөмдө.

2) Бишкек жана Ош шаарларынын аймагында жайгашкан алмашуу бюролору үчүн:

- 2026-жылдын 1-октябрына чейин – 2 000 000 (эки миллион) сомдон кем эмес өлчөмдө;
- 2028-жылдын 1-октябрына чейин – 3 000 000 (үч миллион) сомдон кем эмес өлчөмдө;
- 2030-жылдын 1-октябрына чейин – 5 000 000 (беш миллион) сомдон кем эмес өлчөмдө.

3) жайгашкан жерине карабастан, сезондук негизде иш жүргүзгөн алмашуу бюролору үчүн 2026-жылдын 1-октябрына чейин – 1 000 000 (бир миллион) сомдон кем эмес өлчөмдө.

3. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;
- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

5. Лицензиялоо башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен «Альянс» алмашуу бюролорунун ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин жана алмашуу бюролорун тааныштырсын.

6. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын

Лицензиялоо башкармалыгын, Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгын, Банктык көзөмөл башкармалыгын, Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгын, Финансылык туруктуулукка мониторинг жана талдоо бөлүмүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо Лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 13-майындагы
№ 2026-П-17/29-4-(НПА) Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
ченемдик укуктук актыларына алмашуу бюролорун жана
микрофинансылык уюмдарды лицензиялоо маселелери боюнча
өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

- 2011-жылдын 27-июлундагы №40/4 «Нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензия берүү тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2015-жылдын 9-декабрындагы №76/9 «Микрокредиттик компанияларды жана микрокредиттик агенттиктерди түзүү жана алардын иши жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2015-жылдын 23-декабрындагы №78/26 «Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий

интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Лицензиялоо башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен «Альянс алмашуу бюролорунун ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, «Микрофинансылык уюмдар ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, алмашуу бюролорду жана микрофинансылык уюмдарды тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгын, Банктык көзөмөл башкармалыгын, Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгын, областтык башкармалыктарды жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 13-майындагы
№ 2026-П-17/29-4-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик укуктук
актыларына алмашуу бюролорун жана микрофинансылык
уюмдарды лицензиялоо маселелери боюнча өзгөртүүлөр**

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 27-июлундагы № 40/4 «Нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензия берүү тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Нак чет өлкө валюталары менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензияларды берүү тартиби жөнүндө» жобонун:

1) 1-пунктунун:

а) бешинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Алмашуу бюролорунун жүгүртүү каражаттары» - бул юридикалык жактын бюджетке салык төлөөдөн бошотулган өздүк акча каражаттары, ал алмашуу бюросуна нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү үчүн бөлүнүп берилет. Бир алмашуу бюросу үчүн жүгүртүү каражаттарынын минималдуу суммасы Улуттук банктын алмашуу бюролорунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө ченемдик укуктук актысында белгиленет.»;

б) алтынчы абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

««Лицензиаттын бенефициардык ээси» деген аныктаманы «Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамында каралган мааниде түшүнүү зарыл (мындан ары - бенефициардык ээси).»;

в) жетинчи абзацы күчүн жоготкон катары таанылсын;

2) төмөнкү мазмундагы 6-2 жана 6-3-пункттар менен толукталсын:

«6-2. Ушул Жобого ылайык Улуттук банкка сунушталуучу жана бир барактан ашкан документтердин ар бир барагы бирден баяндалып, көктөлүп, номер коюлуп, кол коюлуп, тиешелүү түрдө күбөлөндүрүлүүгө тийиш.

Чет өлкөлүк уюштуруучулар/катышуучулар (бенефициарлар) тарабынан чет тилде берилүүчү документтер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, анын ичинде Кыргыз Республикасы катышуучусу болуп саналган эл аралык келишимдерде белгиленген тартипте легалдаштырылууга жана расмий тилге жана зарыл учурда Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тилине которулууга (нотариалдык жактан күбөлөндүрүлгөн котормосу берилет) тийиш.

Ушул Жободо белгиленген документтер Улуттук банкка толук көлөмдө берилбесе же алар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана ушул Жободо белгиленген талаптарга ылайык келбесе, Улуттук банк сунушталган документтер топтомун кароо үчүн бөлүнгөн мөөнөттө документтерди толуктап иштеп чыгууга кайтарып берүүгө укуктуу.

Улуттук банк акча каражаттарынын келип чыгуу булактарын тастыктоо жол-жобосу үчүн зарыл болгон кошумча маалыматтарды жана документтерди сурашы мүмкүн, алар арыз ээлери тарабынан суроо-талапта көрсөтүлгөн мөөнөттө берилүүгө тийиш.

6-3. Өтүнүч ээси ушул Жободо каралган документтер менен бирге алардын жеке маалыматтары Улуттук банкка сунушталууга тийиш болгон адамдардын жеке маалыматтарын ушул Жобого карата 12-тиркемеге ылайык топтоого жана иштеп чыгууга макулдугун берүүгө тийиш.»;

3) 9-пунктунун:

а) 3-пунктчасы күчүн жоготкон катары таанылсын;

б) 5 жана 8-пунктчаларындагы «ушул Жобонун 1-пунктунда көрсөтүлгөн суммага ылайык» деген сөздөр «Улуттук банктын ченемдик укуктук актысында белгиленген алмашуу бюролорунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө суммаларга ылайык» дегенге алмаштырылсын;

в) 10-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүүдө кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди

легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча ички контролдоо эрежелеринин сакталышы үчүн жоопкерчиликтүү кызмат адамын дайындоо жөнүндө буйрук жана нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүүдө кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча окуудан өткөндүгү тууралуу документ;»;

г) 11-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«11) юридикалык жак-өтүнүч ээсинин уюштуруучусунун/ катышуучусунун (бенефициардык ээсинин) жана алмашуу бюросунун жетекчисинин жана кызматкеринин (кызматкерлеринин) паспортунун көчүрмөсү;»;

д) төмөнкү мазмундагы 11-1-пунктча менен толукталсын:

«11-1) юридикалык жак-өтүнүч ээсинин уюштуруучусунун/ катышуучусунун, алмашуу бюросунун жетекчисинин жана кызматкеринин (кызматкерлеринин) паспортунун көчүрмөсү;»;

е) 12-пунктчасы күчүн жоготкон катары таанылсын;

4) 9-1-пунктунун:

а) 2-пунктчасындагы «ушул Жобонун 1-пунктунда көрсөтүлгөн суммага ылайык» деген сөздөр «Улуттук банктын ченемдик укуктук актысында белгиленген алмашуу бюролорунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө суммаларга ылайы» дегенге алмаштырылсын;

б) 7-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүүдө кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча ички контролдоо эрежелеринин сакталышы үчүн жоопкерчиликтүү кызмат адамын дайындоо жөнүндө буйрук, жана нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүүдө кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча окуудан өткөндүгү тууралуу документ;»;

в) 8-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«8) юридикалык жак-өтүнүч ээсинин уюштуруучусунун/ катышуучусунун, алмашуу бюросунун жетекчисинин жана кызматкеринин (кызматкерлеринин) паспортунун көчүрмөсү;»;

г) төмөнкү мазмундагы 8-1-пунктча менен толукталсын:

«8-1) юридикалык жактын акыркы бенефициарлары жөнүндө маалымат (жеке адамга чейин же акыркы логикалык пайда алуучуга чейин);»;

5) 9-2, 11-пункттары күчүн жоготкон катары таанылсын;

6) 21-пунктундагы «алынып салынат» деген сөздөр «кайтарылып алынат» дегенге алмаштырылсын;

7) 25-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«25. Уюштуруучунун алмашуусу жана юридикалык жактын катышуучуларынын курамынын өзгөрүшү Улуттук банк менен макулдашылууга тийиш.

Улуттук банк менен макулдашуу үчүн Лицензиат Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу органында кайра каттоодон өтүү жол-жобосунан өткөнгө чейин жайгашкан жери боюнча Улуттук банкка төмөнкү документтерди берет:

1) уюштуруучунун/катышуучунун курамын өзгөртүүнү макулдашуу жөнүндө өтүнүчтү;

2) катышуучунун чечиминин (бир катышуучу болсо) же катышуучулардын (бирден ашык катышуучу болсо) уюштуруу документтерине өзгөртүүлөр киргизилгендиги тууралуу жалпы жыйынында толтурулган протоколдун лицензиаттын мөөрү менен күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсүн;

3) Улуттук банктын алмашуу бюролорунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө ченемдик укуктук актысында белгиленген суммаларга ылайык, улуттук валютадагы жүгүртүү акча каражаттарынын бар экендигин тастыктаган документтерди берүү күнүнө чейин 14 календардык күн гана мурда берилген документтер;

4) алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарынын келип чыгуу булактары тууралуу маалыматты (8-1-тиркеме);

5) юридикалык жак-өтүнүч ээсинин потенциалдуу уюштуруучусунун (уюштуруучуларынын)/катышуучусунун (катышуучуларынын) паспортунун (паспортторунун) көчүрмөсү;

6) өзгөртүүлөр киргизилген, лицензиаттын мөөрү менен күбөлөндүрүлгөн уюштуруу документтеринин долбоору.

Сунушталган документтер толук берилсе жана Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык келген шартта, ошондой эле ушул Жобонун 44-пунктуна ылайык баш тартуу үчүн негиздер жок болгон учурда, Улуттук банк бардык зарыл документтер келип түшкөн күндөн тартып 10 (он) жумуш күнү ичинде лицензиаттын дарегине уюштуруучунун (уюштуруучулардын)/ катышуучунун(катышуучулардын) курамын өзгөртүүгө макулдук жөнөтөт.

Ыйгарым укуктуу органда мамлекеттик кайра каттоодон өткөндөн кийин лицензиат 10 (он) жумуш күнү ичинде бул тууралуу Улуттук банкка маалымдайт.

Бенефициардык ээси алмашкан учурда лицензиат алмашкан күндөн тартып 10 (он) календардык күндөн кечиктирбестен бенефициардык ээсинин алмашкандыгы жөнүндө кабарлоону, ошондой эле бенефициардык ээлеринин паспортторунун/уюштуруу документтеринин көчүрмөлөрүн берүүгө тийиш.

Бенефициардык ээлер ушул Жобонун 44-пунктунун талаптарына ылайык келүүгө тийиш.»;

8) 25-1-пунктунун биринчи абзацында жана 25-1-пунктунун 2-пунктчасындагы «ушул Жобонун 1-пунктунда көрсөтүлгөн суммага ылайык» деген сөздөр «Улуттук банктын алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө ченемдик укуктук актысында белгиленген суммаларга ылайык» дегенге алмаштырылсын;

9) төмөнкү мазмундагы 25-2-пункт менен толукталсын:

«25-2. Алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарынын суммасы 1000000 (бир миллион) сомго же андан ашык өлчөмгө көбөйтүлгөндө, лицензиат 3 жумуш күнү ичинде Улуттук банкка төмөнкү документтерди берүүгө тийиш:

1) билдирүү;

2) юридикалык жак-өтүнүч ээсинин ыйгарым укуктуу башкаруу органынын алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарын көбөйтүү жөнүндө чечими;

3) өтүнүч ээсинин (юридикалык жак) коммерциялык банкагы эсебинде улуттук валютада жүгүртүү акча каражаттарынын бар экендигин тастыктаган коммерциялык банктан маалым кат (маалым

кат документтер берилген күнгө чейин 14 (он төрт) календардык күндөн эрте эмес берилүүгө тийиш);

4) алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарынын келип чыгуу булактары тууралуу маалыматты (8-1-тиркеме).

Жүгүртүү каражаттарынын суммасы 1000000 (бир миллион) сомго же андан ашык өлчөмгө азайганда лицензиат 3 жумуш күнү ичинде Улуттук банкка билдирүү жөнөтүүгө тийиш, мында алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарынын суммасы Улуттук банктын алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө ченемдик укуктук актысында белгиленген суммадан төмөн болбоого тийиш.»;

10) 26 жана 27-пункттар төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«26. Алмашуу бюросунун ишине катышкан жаңы кызматкерлерди ишке тартууда лицензиат 3 (үч) жумуш күнү ичинде нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүүдө кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча окуудан өткөндүгү тууралуу документти берүү менен бирге (нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүүдө кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча ички контролдоо эрежелеринин сакталышы үчүн жооптуу кызматкер алмашкан учурда) бул тууралуу Улуттук банкка кат жүзүндө маалымдоого тийиш.

Өз жетекчиси (юридикалык жактар үчүн), ошондой эле алмашуу бюросунун жетекчиси алмашкан шартта, лицензиат бул тууралуу Улуттук банкка 3 (үч) жумуш күнү ичинде кат жүзүндө билдирүүгө милдеттүү.

27. Лицензиаттын аталышы өзгөргөн шартта, нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензияны жана кошумча алмашуу бюросу каттоодон өткөндүгү жөнүндө катты ушул Жобонун 28-пунктунун 1-пунктчасынын («а» жана «в») талаптарына ылайык кайра тариздөө зарыл.

Улуттук банк нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензияны жана кошумча алмашуу бюросу каттоодон өткөндүгү жөнүндө катты кайра тариздөө боюнча арызды бардык зарыл документтер келип түшкөн күндөн тартып 5 (беш)

жумуш күнү ичинде карайт.»;

11) 28-пункттун «а» жана «в» пунктчаларындагы «лицензиясын» жана «лицензиясынын» деген сөздөрдөн кийин «жана/же кошумча алмашуу бюросунун каттоодон өткөндүгү жөнүндө катты» деген сөздөр менен толукталсын;

12) 32-пунктунун:

а) 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2) кошумча алмашуу бюросу жайгашкан жайды идентификациялоого мүмкүндүк берген маалыматтарды камтыган ижара келишиминин көчүрмөсү же лицензиятын мөөрү менен тастыкталган, кошумча алмашуу бюросу жайгашкан жайга менчик укугун тастыктаган документтин көчүрмөсү;»;

б) 3-пунктчасындагы «ушул Жобонун 1-пунктунда көрсөтүлгөн суммага ылайык» деген сөздөр «Улуттук банктын алмашуу бюролорунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө ченемдик укуктук актысында белгиленген суммаларга ылайык» дегенге алмаштырылсын;

в) 4-пунктчасындагы «жетекчисинин» деген сөздөн кийин «жана кошумча алмашуу бюросунун кызматкеринин (кызматкерлеринин)» деген сөздөр менен толукталсын;

г) 6-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«6) кошумча алмашуу бюросун ачуу жана Улуттук банктын алмашуу бюролорунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө ченемдик укуктук актысында белгиленген суммаларга ылайык кошумча алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарын толуктоо үчүн уюштуруучунун/катышуучунун акча каражаттарын киргизүү жөнүндө чечими;»;

д) төмөнкү мазмундагы 8-пунктча менен толукталсын:

«8) «нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүүдө кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча ички контролдоо эрежелеринин сакталышы үчүн жоопкерчиликтүү кызмат адамын дайындоо жөнүндө буйрук, жана нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүүдө кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди

легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча окуудан өткөндүгү тууралуу документ.»;

13) 32-1-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Кошумча алмашуу бюросун каттоо жөнүндө жаңы кат алуу үчүн ушул Жобонун 9-1-пунктуна ылайык жаңы лицензия алгандан кийин 5 (беш) жумуш күндөн кечиктирбестен юридикалык жак ушул Жобонун 32-пунктунун 1-2, 4-6 жана 8-пунктчаларында көрсөтүлгөн документтерди жана ушул Жобого карата 8-1-тиркемеге ылайык кошумча алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарынын келип чыгуу булактары тууралуу (эгер мурда берилбесе) жана/же жүгүртүү каражаттарынын суммасындагы айырма боюнча маалыматты (жүгүртүү каражаттары көбөйтүлсө), ошондой эле Улуттук банктын алмашуу бюролорунун жүгүртүү каражаттарынын минималдуу өлчөмү жөнүндө ченемдик укуктук актысында белгиленген суммаларга ылайык жүгүртүү акча каражаттарынын бар экендигин тастыктаган документтерди (документтер берилген күнгө чейин 14 календардык күндөн кийин гана берилүүгө тийиш) бере алат.»;

14) 38-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«38. Өзүнчө жайгашкан имаратты ижарага алышкан же ээлешкен алмашуу бюролорунун жайларынын, өзүнчө эшиги менен эл жашабаган имараттарды же батирди ижарага алган жайларында төмөнкүлөр болушу керек:

- касса терезелеринде темир тор же брондолгон айнек (коргоо классын тастыктаган жана сапат стандарттарына ылайык келген документтерди тиркөө менен);

- терезелерде металл торлор;

- имаратка кирүү эшиги металлдан жасалган;

- металл торчолор же металл менен капталган дубалдар (эгерде убактылуу же капиталдык эмес кошумча курулуштун дубалдары жеңил каркас конструкциясында жасалган болсо);

- кардарлар менен накталай акча каражаттарын алмашуу боюнча операциялардын жазылышын жана маалыматтардын 1 айдан кем эмес сакталышын камсыз кылган видеобайкоо системасы.

Алмашуу бюролорунун жайларында кардарларды тейлөө касса терезеси аркылуу гана жүзөгө ашырылат.»;

15) 40-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«40. Алмашуу бюросунун кассалык жайында жумушка кабыл алгандыгы тууралуу билдирүү Улуттук банкка жөнөтүлгөн алмашуу бюросунун жетекчиси жана кызматкерлери гана болушу мүмкүн, башка адамдардын кирүүсүнө жол берилбейт. Алмашуу бюросунун кызматкерлеринин өздүк акчалары жана башка буюмдары касса жайынан тышкары жайгашкан өзүнчө бөлмөдө сакталуусу зарыл.»;

16) 43-пунктунун 10-абзацындагы «иш аймагында» деген сөз «жайында» дегенге алмаштырылсын;

17) 44-пунктунун:

а) биринчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Улуттук банк төмөнкү учурларда лицензия берүүдөн жана каттоодон өткөрүүдөн баш тартат:»;

б) 1-пунктчадагы «лицензия» деген сөздөн кийин «жана кошумча алмашуу бюросунун каттоодон өткөндүгү жөнүндө катты» деген сөздөр менен толукталсын;

в) 2-пунктчадагы «лицензия» деген сөздөн кийин «кошумча алмашуу бюросунун каттоодон өткөндүгү жөнүндө катты» деген сөздөр менен толукталсын;

г) 3-пунктчадагы «берилгендиги» деген сөз алынып салынсын;

д) 8-пунктчасындагы «өтүнүч ээси» деген сөздөрдөн кийин «(бенефициардык ээлери)» деген сөздөр менен толукталсын;

е) 9-пунктчасындагы:

- «өтүнүч ээси» деген сөздөрдөн кийин «(бенефициардык ээлери)» деген сөздөр менен толукталсын;

- «террористтик» деген сөздөр «кылмыштуу» дегенге алмаштырылсын;

ё) 10-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«10) өтүнүч ээсине, уюштуруучусуна/катышуучусуна (бенефициардык ээсине (ээлерине), өтүнүч ээсинин жетекчисине, алмашуу бюросунун (кошумча алмашуу бюросунун) жетекчисине жана/же кызматкерине (кызматкерлерине) карата иштин бул түрүн жүзөгө ашырууга тыюу салган соттун чечими болсо;»;

ж) 11, 14, 15 жана 17-пунктчалары төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«11) акыркы 5 (беш) жыл ичинде мыйзам талаптарын жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын, анын ичинде кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө мыйзам талаптарын бузууга жол берилгендиги үчүн накт чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензиясы кайтарылып алынган өтүнүч ээси жана/же анын кайсы болбосун катышуучусу кайталап кайрылган учурда (анын ичинде жаңы юридикалык жакты түзүү же башка юридикалык жактын уставдык капиталында катышуу аркылуу);

14) юридикалык жактын-өтүнүч ээсинин уюштуруучусунун/катышуучусунун «бенефициардык ээси», юридикалык жактын жетекчиси, алмашуу бюросунун (кошумча алмашуу бюросунун) жетекчисинин жана/же кызматкерлердин экономика чөйрөсүндө кылмыш ишине жол бергендиги үчүн алынып салынбаган жана тындырылбаган соттуулугу болсо;

15) юридикалык жактын-өтүнүч ээсинин уюштуруучусунун/катышуучусунун (бенефициардык ээси), жетекчисинин, алмашуу бюросунун (кошумча алмашуу бюросунун) жетекчисинин жана/же кызматкерлеринин накт чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүүгө байланыштуу бузууларга жол бергендиги үчүн төлөнбөгөн карызы (айыптык төлөм) болсо;

17) лицензиянын мөөнөтү аяктагандан кийин, анын ичинде Жобонун 9, 9-1, 32 жана 32-1-пункттарына ылайык, жаңы лицензияны/кошумча алмашуу бюросун каттоодон өткөргөндүгү тууралуу катты алуу үчүн документтерди тапшыруу жана кароо учурунда накт чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү»;;

з) төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Ушул пункттун 1, 2, 5 жана 8-15-пунктчалары катышуучуну алмаштырууга жана лицензияттын катышуучуларынын курамы өзгөртүүгө макулдук берүүдөн баш тартуу үчүн негиз катары да колдонулушу мүмкүн.»;

18) 45-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Улуттук банктын жооптуу түзүмдүк бөлүмү лицензияны берүүдөн/кошумча алмашуу бюросун каттоодон баш тартуу чечими кабыл алынгандан кийинки 3 (үч) жумуш күнү ичинде ал тууралуу жазуу жүзүндө өтүнүч ээсине маалымдайт.»;

19) 49-пунктунун:

а) 1-абзацындагы «эскертүү» деген сөз алып салынсын;

б) 1-пунктчасындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» дегенге алмаштырылсын;

20) 51-пунктунун:

а) 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«алмашуу операцияларын жүзөгө ашырууга лицензиясы бар юридикалык жактын, анын ичинде ушул юридикалык жактын уюштуруучусуна (уюштуруучуларына)/катышуучусуна (катышуучуларына) (бенефициардык ээсине) карата да иштин бул түрүн аткарууга тыюу салган, соттун мыйзамдуу күчүндөгү чечими болсо;»;

б) 3-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3) сезондук негизде нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүзөгө ашырган алмашуу бюросун эске албаганда, алмашуу бюросу 3 (үч) календардык ай катары менен өз ишин жүзөгө ашырбаса;»;

в) 5-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5) алмашуу бюролорунун кызмат көрсөтүүлөрүнө карата керектөөчүлөрдүн кайрылуусунда баяндалган Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын бузуу фактылары тастыкталса;»;

21) 52-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

22) «Нак чет өлкө валюталары менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензияларды берүү тартиби жөнүндө» жобого карата 8-1-тиркеме төмөнкү редакцияда берилсин:

Онак чет өлкө валюталары менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензияларды берүү тартиби жөнүндө» жобого карата

8-1 - тиркеме

Юридикалык жактар жана жеке адамдар тарабынан сунушталуучу алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарынын келип чыгуу булактары камтылган документтердин болжолдуу тизмеги:

1) юридикалык жактар:

- Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу органдары тарабынан күбөлөндүрүлгөн бухгалтердик баланстын, киреше жана чыгаша боюнча отчеттордун көчүрмөлөрү же;

- өтүнүч ээси тарабынан күбөлөндүрүлгөн финансылык отчеттун, декларациянын же анын финансылык абалы тууралуу башка документтердин көчүрмөлөрү;

- аудитордук корутундунун көчүрмөсү (эгерде бул талап мыйзамда белгиленген болсо);

2) жеке адамдар: маалымкаттар, декларациялар, сатып алуу-сатуу/тартуулоо келишимдери, акча каражаттарды, мүлктү ж.б. мурастап алуу укуктары;

3) Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларына ылайык тыюу салынбаган, алмашуу бюросунун жүгүртүү каражаттарынын келип чыгуу булактарын тастыктаган башка документтер.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76/9 «Микрокредиттик компанияларды жана микрокредиттик агенттиктерди түзүү жана алардын иши жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрокредиттик компанияларды жана микрокредиттик агенттиктерди түзүү жана алардын иши жөнүндө» жобонун:

1) 3-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

««МКК/МКАнын бенефициардык ээси» аныктамасын «Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын

Мыйзамында каралган мааниде түшүнүү зарыл (мындан ары - бенефициардык ээси).»;

2) 17-пунктунун:

а) 3-пунктчасындагы «террористик» деген сөз «кылмыштуу» дегенге алмаштырылсын;

б) 7-пунктчасынын биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«7) уюштуруучулар (катышуучулар, акционерлер) МКК/МКАнын уставдык капиталына акча каражаттарын салган учурда акча каражаттарынын келип чыгуу булактарын аныктоого мүмкүндүк берген жана төмөнкү маалыматтар камтылган документтерди;»;

в) 9-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«9) бенефициардык ээлерине чейин бардык уюштуруучулары/акционерлери (катышуучулары) жана контролдоочу жактары жөнүндө маалыматтар/документтер (уюштуруу документтери, юридикалык жактарды/акционерлерди каттоо боюнча ыйгарым укуктуу органдан көчүрмөлөр/маалыматтар).»;

3) 44-пунктунун:

а) 5-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«5) уюштуруучулар (катышуучулар, акционерлер), алардын ичинде жаңы катышуучулар/акционерлер МККнын уставдык капиталына акча каражаттарын салууда же уставдык капиталдагы үлүштү сатып алууда ушул Жобонун 17-пунктунун 7-пунктчасында белгиленген документтер тизмегине ылайык, акча каражаттарынын келип чыгуу булактарын аныктоого мүмкүндүк берген маалымат камтылган документтер (бөлүштүрүлбөгөн пайданын эсебинен уставдык капиталды көбөйтүүнү эске албаганда);»;

б) төмөнкү мазмундагы 9-пунктча менен толукталсын:

«9) бенефициардык ээлерине чейин бардык уюштуруучулары/акционерлери (катышуучулары) жана контролдоочу жактары жөнүндө маалыматтар/документтер (уюштуруу документтери, юридикалык жактарды/акционерлерди каттоо боюнча ыйгарым укуктуу органдан көчүрмөлөр/маалыматтар).»;

4) 74-пункту төмөнкү мазмундагы 6-10-пунктчалар менен толукталсын:

«6) МКК/МКАнын бенефициардык ээсинин финансылык жана/

же экономикалык кылмыштар чөйрөсүндө мыйзам тарабынан белгиленген тартипте алынып салынбаган жана жоюлбаган соттуулугу бар болсо;

7) МКК/МКАнын бенефициардык ээсине банктык жана/же финансылык иш менен алектенүүгө тыюу салган соттун чечими болсо;

8) эгерде алардын тизмеги Улуттук банк тарабынан түзүлгөн оффшордук аймактарда жашаган, оффшордук аймактардын резиденттери болуп саналган МКК/МКАнын бенефициардык ээлери болсо;

9) эгерде бенефициардык ээлер резидент болуп саналса жана/же кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү, ошондой эле экстремисттик ишти каржылоого жана массалык кыргын салуучу куралды таркатууну каржылоого каршы аракеттенүү боюнча эл аралык стандарттарды иштеп чыгуу жана колдонууга киргизүү боюнча эл аралык уюмдардын сунуш-көрсөтмөлөрүн колдонбогон жана кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө эл аралык кызматташтыкка катышпаган жогору тобокелдүү өлкөлөрдүн аймагында жашаса, ошондой эле эгерде бенефициардык ээлер, аларды түзүү жана жаңыртып туруу үчүн жооптуу катары финансылык чалгындоо органы саналган, аларга карата алар кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) катышкандыгы жөнүндө маалыматка ээ санкциялык тизмелерде жана жактардын, топтордун жана уюмдардын тизмесинде катталса;

10) эгерде бенефициардык ээлер резидент болуп саналса жана/же аларга карата Кыргыз Республикасы ага кошулган эл аралык уюмдардын ошол мамлекеттердин жеке адамдары жана юридикалык жактары менен кызматташууга тыюу салуу жана/же чектөөлөр каралган санкцияларды колдонуу жөнүндө чечимдери (резолюциялары) кабыл алынган мамлекеттердин аймагында жашаса.».

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 23-декабрындагы № 78/26 «Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү

тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобо:

1) төмөнкү мазмундагы 1-1-пункт менен толукталсын:

«1-1. «МФКнын бенефициардык ээси» аныктамасын «Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамында каралган мааниде түшүнүү зарыл (мындан ары - бенефициардык ээси).»;

2) төмөнкү мазмундагы 21-1-пункт менен толукталсын:

«21-1. Лицензия/кошумча лицензия берүү/баш тартуу/МФКнын лицензиясындагы чектөөлөрдү алып салуу, МФКны/филиалды/МФК өкүлчүлүгүн мамлекеттик каттоодон/кайра каттоодон өткөртүүгө макулдук берүү, МФКга «ислам терезесин» ачууга макулдук берүү/МФКны ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган МФКга кайра өзгөртүп түзүү, МФКнын добуш берүүчү акцияларынын 5 (беш) жана андан ашык пайызын сатып алуу, МКК/МКА/КСТИ МФКга кайра өзгөртүп түзүүгө макулдук берүү, МФКны кайра уюштурууга макулдук Улуттук банк Башкармасынын төрагасынын лицензиялоо маселелерин тескөөгө алган орун басары/мүчөсү тарабынан берилет.»;

3) 23-пунктунун:

а) 2-пунктчасындагы «акционер» деген сөздөн кийин «(бенефициардык ээсинин)» деген сөздөр менен толукталсын;

б) 3-пунктчасындагы «акционерге» деген сөздөн кийин «(бенефициардык ээсине)» деген сөздөр менен толукталсын;

в) 5-пунктчасындагы «жеке адамдар» деген сөздөрдөн кийин «жана бенефициардык ээлер» деген сөздөр менен толукталсын;

г) 6-пунктчасындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» дегенге алмаштырылсын;

д) 7-пунктчасындагы:

- «жеке адамдар» деген сөздөрдөн кийин «жана бенефициардык ээлер» деген сөздөр менен толукталсын;

- «экстремисттик» жана «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» дегенге алмаштырылсын;

е) 9-пунктчасындагы «жеке адамдар» деген сөздөрдөн кийин «жана бенефициардык ээлер» деген сөздөр менен толукталсын;

4) 50-пункту төмөнкү мазмундагы 11-пунктча менен толукталсын:

«11) бенефициардык ээлерине чейин бардык өз уюштуруучулары/ акционерлери (катышуучулары) жана контролдоочу жактары жөнүндө маалыматтар/документтер (уюштуруу документтери, юридикалык жактарды/акционерлерди каттоо боюнча ыйгарым укуктуу органдан көчүрмөлөрү/маалыматтары).»;

5) 63-пунктунун:

а) төртүнчү абзацындагы «календардык» деген сөз «жумуш» дегенге алмаштырылсын;

б) төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Айрым банктык операцияларды жүргүзүү укугуна лицензия берилгенден кийин же аманаттарды кабыл алуу боюнча лицензиядагы чектөөлөр алынып салынгандан кийин 3 (үч) жумуш күнү ичинде Кыргыз Республикасынын Депозиттерди коргоо боюнча агенттигине айрым банктык операцияларды жүргүзүү укугуна лицензия берилгенин же жеке адамдардан жана юридикалык жактардан аманаттарды кабыл алуу укугуна лицензиядагы чектөөлөр алынып салынгандыгын тастыктаган билдирүүнү микрофинансылык компаниянын депозиттерди коргоо системасына катышууга арызынын көчүрмөсүн кошо тиркөө менен жөнөтөт.»;

6) 67-пункту төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«МФК өз ишин баштаган учурдан тартып алгачкы 2 (эки) жыл ичинде кардарлардын жыйымдарын топтоо максатында жеке адамдардан жана юридикалык жактардан мөөнөттүү аманаттарды кабыл алуу боюнча (кайтарымдуулук, мөөнөттүүлүк жана төлөөгө жөндөмдүүлүк шарттарында), анын ичинде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык "мудараба" бүтүмү боюнча операцияларды жүзөгө ашыруу үчүн лицензияда белгиленген чектөөнү алып салуу (мындан ары - аманаттарды тартуу укугуна чектөөнү алып салуу) жөнүндө өтүнүч бере албайт, төмөндөгү учурларды эске албаганда:

1) эгерде уюм өз ишин «Кыргыз Республикасындагы микрофинансы уюмдары жөнүндө» Кыргыз Республиканын Мыйзамы күчүнө киргенге чейин жүргүзүп келген болсо жана ушул лицензияны алганга чейинки эки жыл ичинде мыйзамдуу негизде аманаттарды кабыл алып,

кредиттерди берип келсе жана микрофинансы компаниясы катары лицензия алуу максатында уюштуруу-укуктук формасын өзгөртсө жана Улуттук банк бул мурдатан бери эле иштеп келген ошол эле юридикалык жак экенине ынанса;

2) «Кредиттик союздар жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык кредиттик союз катары түзүлгөн жак эки жыл ичинде жигердүү иштеп, өз ара аманаттарды кабыл алып, кредиттерди берсе, МФК катары лицензия алуу максатында уюштуруу-укуктук формасын акционердик коомго өзгөртсө;

3) МКК/МКА катары түзүлгөн жак Улуттук банк тарабынан берилген күбөлүктүн негизинде эки жыл иштеп, ошол эле учурда ал мөөнөттүү аманаттарды кабыл алуу боюнча ишти жүзөгө ашыруу укугуна лицензия алуу үчүн Улуттук банктын квалификациялык жана башка талаптарына ылайык келсе.»;

7) 68-69-пункттары күчүн жоготкон катары таанылсын;

8) 70-пункттагы «ниети тууралуу каттар» деген сөздөр «жеке адамдардан жана юридикалык жактардан мөөнөттүү аманаттарды кабыл алуу боюнча операцияларды жүргүзүүгө лицензиядагы чектөөлөрдү алып салуу жөнүндө өтүнүч кат берилген учурдан тартып» (кайтарымдуулук, мөөнөттүүлүк жана төлөөгө жөндөмдүүлүк шарттарында) деген сөздөргө алмаштырылсын;

9) 73-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«73. Улуттук банк, МФК лицензиядагы чектөөнү алып салуу же жеке адамдардан жана юридикалык жактардан мөөнөттүү аманаттарды кабыл алуу боюнча операцияларды (кайтарымдуулук, мөөнөттүүлүк жана төлөөгө жөндөмдүүлүк шарттарында) жүргүзүүгө лицензия алуу жөнүндө өтүнүч берген учурдан тартып 6 (алты) ай ичинде МФКнын ишине инспектордук текшерүү жүргүзөт.»;

10) 75-пункттагы «ушул жобонун 5-главасында белгиленген тартипте жана мөөнөттөрдө» деген сөздөр «7 (жети) айдан ашпаган мөөнөттө» дегенге алмаштырылсын;

11) 93-пункту төмөнкү мазмундагы 6-пунктча менен толукталсын:

«б) бенефициардык ээлерине чейинки бардык уюштуруучулары/ акционерлери (катышуучулары) жана контролдоочу жактары жөнүндө маалыматтар/документтер (уюштуруу документтери, юридикалык жактарды/акционерлерди каттоо боюнча ыйгарым укуктуу органдан

көчүрмөлөр/маалыматтар).»;

12) 130-пунктунун:

а) 1-пунктчасындагы «5 (беш) жыл» деген сөздөр «2 (эки) жыл» дегенге алмаштырылсын;

б) 2-пунктчадагы:

- «2 (эки) жыл» деген сөздөр «12 (он эки) ай» дегенге алмаштырылсын;

- «эскертүүлөрдү» жана «жана сунуш-көрсөтмөлөрдү» деген сөздөр алынып салынсын;

в) төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«Депозиттик лицензияга ээ МФКга өзгөртүлүүгө ниеттенген МКК/МКА/КС төмөнкү талаптарга жооп берүүгө тийиш:

- акыркы жыл ичинде классификацияланган кредиттердин кредит портфелге карата катышы 5% ашпоого;

- МККнын МФКнын корпоративдик башкаруу принциптерине ылайык келүүсүн тастыктоого (МККнын уюштуруу түзүмүнүн, башкаруу түзүмүнүн, МККнын жетектөөчү курамынын өздүк жана ишкердик мүнөздөгү квалификациясынын болушу).»;

13) 132-пункт төмөнкү мазмундагы 11-пунктча менен толукталсын:

«11) Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында аманаттарды тартуу укугуна ээ МФКлар үчүн белгиленген көлөмгө жана өлчөмгө келтирилген экономикалык ченемдерди жана талаптарды сактоо менен келерки 3 (үч) жылга МФКнын болжолдуу эсептөөлөрү (кардарлардын жыйымдардын топтоо максатында кайтарымдуулук шарттарында жеке адамдардан жана юридикалык жактардан мөөнөттүү аманаттарды кабыл алуу операцияларын жүзөгө ашырууга ниеттенген МКК/МКА/КС үчүн).»;

14) 136-пунктунун 2-пунктчасындагы «2 (эки) жыл» деген сөздөр «12 (он эки) ай» дегенге алмаштырылсын;

15) 142-8-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 15-майындагы
№ 2026-П-12/30-1-(ПС) Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдорун күчүн жоготкон катары таануу жөнүндө

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдору күчүн жоготкон катары таанылсын:

- 2024-жылдын 4-сентябрындагы № 2024-П-14/41-3-(ПС) «Экономикалык коопсуздукту камсыз кылуу жана финансылык туруктуулукту колдоо жөнүндө»;

- 2024-жылдын 22-ноябрындагы № 2024-П-14/61-2-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 4-сентябрындагы № 2024-П-14/41-3-(ПС) «Экономикалык коопсуздукту камсыз кылуу жана финансылык туруктуулукту колдоо жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу»;

- 2025-жылдын 24-сентябрындагы № 2025-П-14/48-4-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 4-сентябрындагы № 2024-П-14/41-3-(ПС) «Экономикалык коопсуздукту камсыз кылуу жана финансылык туруктуулукту колдоо жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы токтом жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Төлөм системалары методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн

Төрага

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 25-майындагы
№ 2026-П-07/31-2-(ДКП) Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 13, 63 жана 64-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чени жылдык 12,00 пайыз өлчөмүндө белгиленсин.
2. Токтом 2026-жылдын 26-майынан тартып күчүнө кирет.
3. Акча-кредит саясаты башкармалыгы эсептик чен өлчөмү жөнүндө маалыматты Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына токтом кабыл алынган күндөн тартып 1 (бир) жумуш күнү ичинде жайгаштырсын.
4. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредит саясаты башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 29-майындагы
№ 2026-П-12/33-4-(БС) Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (тиркелет):

1) 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервке тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобону бекитүү жөнүндө» токтому;

2) 2022-жылдын 12-октябрындагы № 2022-П-12/63-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү жөнүндө» токтому.

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 12-октябрындагы № 2022-П-12/63-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү жөнүндө» токтомунун 4-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын.

3. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

5. Көзөмөл методологиясы башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен коммерциялык банктарды, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты жана кепилдик фонддорун тааныштырсын.

6. Башкармалыктын катчылыгы бөлүмү ушул токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгын, Банктык көзөмөл башкармалыгын, Финансылык туруктуулукка мониторинг жүргүзүү жана талдоо бөлүмүн, Финансы статистикасы жана маалымдоо башкармалыгын, Лицензиялоо башкармалыгын, Акча-кредит саясаты башкармалыгын, Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү бөлүмүн, Санариптик финансылык технологиялар башкармалыгын жана Юридика башкармалыгын тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 29-майындагы
№ 2026-П-12/33-4-(БС)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр**

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 токтому менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервке тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобого төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана мүмкүн болуучу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабууга резервке тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобонун:

1) 4.2-пункту төмөнкү мазмундагы 4.2.8-пунктча менен толукталсын:

«4.2.8. Банк чет өлкө валютасындагы кредитти, эгерде ал ушул Жобонун 4.2-пунктунун 4.2.1 жана 4.2.2-пунктчаларында көрсөтүлгөн ченемдерге ылайык келсе, ошондой эле бир эле учурда төмөнкү шарттар аткарылса, «канааттандыруу актив» катары классификациялоого укуктуу:

- кредит Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары жайгашкан коммерциялык банктын филиалы тарабынан чет өлкө валютасында берилген;

- кредит филиал жайгашкан өлкөнүн аймагында берилген жана тейленет;

- филиал жайгашкан өлкө Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «BBB» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ;

- кредит валютасы карыз алуучунун киреше валютасына дал

келет (карыз алуучунун кирешесинин кеминде 75 пайызы кредит валютасында түзүлөт).»;

2) 11.1-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«11.1. Банк чек ара аркылуу өтүүчү кредиттерди жана Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары жайгашкан күрөө менен камсыздалган кредиттерди, ушул Жобонун 4.2-пунктунун 4.2.8-пунктчасында каралган учурлардан тышкары, эң аз дегенде «байкоого алынган активдер» катары классификациялоого тийиш.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 12-октябрындагы № 2022-П-12/63-1-(НПА) "Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү жөнүндө" токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоонун:

1) 21-пунктунун 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2) материалдык эмес активдер, төмөнкүлөрдү кошпогондо:

а) Улуттук банкка тастыктоочу документтерди берүү менен алдын ала маалымдалган учурда, алдамчылыкка каршы аракеттенүүгө багытталган программалык чечимдерди (антифрод-системаларды) түшүндүргөн, Улуттук банктын талаптарына жооп берген материалдык эмес активдер;

б) чет өлкөлөрдө филиалдарды ачууга жана иштетүүгө арналган материалдык эмес активдер, мындай активдерге Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (мындан ары – ФОЭС) ылайык таанылган, идентификациялануучу материалдык эмес активдерди сатып алуунун же иштеп чыгуунун натыйжасында келип чыккан программалык чечимдер гана кирет, ошол эле учурда төмөнкү шарттар сакталууга тийиш:

- мындай активдер тиешелүү филиалдын ишин камсыз кылуу үчүн гана пайдаланылат жана чет өлкөдөгү филиалдын маалыматтарын кошо алганда, маалыматтарды чогултуу, түзүмдөштүрүү, иштеп

чыгуу, сактоо, ошондой эле консолидацияланган отчетту түзүү үчүн каралган материалдык эмес активдерди эске албаганда, банктын башка бөлүмдөрү тарабынан колдонулбайт;

- сарптоолор бир жолку мүнөзгө ээ жана техникалык колдоого, жаңыртууга жана пайдаланууга, ошондой эле персоналды окутууга байланышкан чыгашаларды камтыбайт;

- активдер ФОЭСке ылайык амортизацияланууга тийиш, мында амортизациялоо мөөнөтү 5 (беш) жылдан ашпайт;

- бул активдер боюнча нарксыздануу белгилери жок;

- банк мындай активдердин өзүнчө эсебин камсыз кылат;

- Улуттук банкка алдын ала билдирүүдө тастыктоочу документтер берилет.

Көрсөтүлгөн шарттар сакталбаган учурда, мындай активдер ушул пунктка ылайык эсептен чыгарылууга тийиш.»;

2) 25-пунктунун:

- 4-пунктчасы төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«д) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «BBB» деңгээлинен төмөн эмес кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири тарабынан жана «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар» жөнүндө жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ юридикалык жактарга кредиттер, мында аталган юридикалык жак иш жүргүзгөн өлкөнүн суверендүү кредиттик рейтинги жогоруда көрсөтүлгөн рейтингден төмөн болбоого жана кредиттин валютасы карыз алуучунун киреше валютасына дал келүүгө тийиш.

Эгерде бул кредиттерди төлөө мөөнөтү 30 күндөн ашык кечиктирилсе жана/же реструктуризацияланса, анда алар кредиттик тобокелдик деңгээли 100% болгон 5-категорияда көрсөтүлөт.»;

- 5-пунктчасы төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«к) 25-пунктун 4-пунктчасынын «д) пунктчасынын биринчи абзацында көрсөтүлгөн кредиттерди кошпогондо, Кыргыз

Республикасынын чегинен тышкары жайгашкан коммерциялык банктын филиалы тарабынан чет өлкө валютасында берилген кредиттер, бир эле учурда төмөнкү шарттар сакталса:

- кредит филиал жайгашкан өлкөнүн аймагында берилген жана тейленет;

- филиал жайгашкан өлкө Standard & Poor's рейтинг агенттиги тарабынан ыйгарылган «BBB» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтинг агенттиктеринин бири тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ;

- кредит валютасы карыз алуучунун киреше валютасына дал келет (карыз алуучунун кирешесинин кеминде 75 пайызы кредит валютасында түзүлөт.).

- 6-пунктчанын экинчи абзацындагы «4-категорияда» деген сөздөр «4 жана 5-категорияларда» деген сөздөргө алмаштырылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 10-июнундагы
№ 2026-П-09/34-3-(БС) Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2013-жылдын 28-мартындагы № 10/15 «Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкы тарабынан чет өлкө валюталарынын кыргыз
сомуна карата расмий курстарын аныктоо эрежелерин бекитүү
тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9, 25 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/15 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан чет өлкө валюталарынын кыргыз сомуна карата расмий курстарын аныктоо эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр киргизилсин (тиркелет).

2. Токтом 2026-жылдын 15-июнунан тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик

реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигин, Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигин, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик бажы кызматын, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик салык кызматын, Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетин, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредиттик операциялар башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 10-июнундагы
№ 2026-П-09/34-3-(БС)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2013-жылдын 28-мартындагы № 10/15 «Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкы тарабынан чет өлкө валюталарынын кыргыз
сомуна карата расмий курстарын аныктоо эрежелерин бекитүү
тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/15 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан чет өлкө валюталарынын кыргыз сомуна карата расмий курстарын аныктоо эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан чет өлкө валюталарынын кыргыз сомуна карата расмий курстарын аныктоо эрежелеринин:

- Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан чет өлкө валюталарынын кыргыз сомуна карата расмий курстарын аныктоо эрежелерине карата 2-тиркеме төмөнкү мазмундагы 44, 45 жана 46-пункттар менен толукталсын:

«44. Бахрейн динары.

45. Вьетнам донгу.

46. Тай баты.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2026-жылдын 10-июнундагы
№ 2026-П-12/34-5-(БС) Токтому

Тигүү тармагынын ишкердик субъекттерине берилген кредиттерди кайра каржылоо маселелери жөнүндө

Кыргыз Республикасынын банк системасынын натыйжалуулугун жана коопсуздугун камсыз кылуу максатында, «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан бекитилген долбоорду ишке ашыруунун алкагында финансы-кредит уюмдары, төмөнкү шарттар аткарылган учурда, потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга 5% өлчөмүндө тиешелүү резерв (мындан ары – РППУ) түзүү менен кайра каржылоо максатында тигүү тармагындагы ишкердик субъекттерине жаңыдан берилген кредиттерди «байкоого алынган актив» категориясына классификациялоого укуктуу:

- тигүү тармагындагы ишкердик субъекттери кеминде 12 ай иштесе, Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарына ылайык иштеп, салык жана камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча аткарылбаган милдеттенмелери жок болсо;

- эсептөөлөр документ менен тастыкталып, карыз алуучунун финансылык абалына кылдат талдоо жүргүзүлсө (тиешелүү эсептөөлөр, финансылык көрсөткүчтөр менен);

- финансы-кредит уюму карыз алуучуга төлөөлөрдү жаңы графикке

ылайык төлөө мүмкүнчүлүгүн бериши мүмкүн болсо (такталган, документ менен тастыкталган финансылык маалыматтардын негизинде);

- негизги карызды төлөө боюнча жеңилдик берилген мезгил аралыгы 6 (алты) айдан ашпаса;

- акыркы реструктуризациялоодон 1 (бир) жылдан ашык убакыт өтсө.

Жогоруда көрсөтүлгөн кайра каржыланган кредит боюнча мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыз аныкталган учурда, финансы-кредит уюму төмөнкү классификацияны колдонууга тийиш:

Классификация категориясы	П л а н д а ш т ы р ы л г а н төлөмдөрдүн мөөнөтү өтүп кеткен календардык күндөрдүн саны	РППУ, %
Байкоого алынган	4-29	10
Субстандарттык	30-59	25
Шектүү	60-89	50
Жоготуулар	90 же андан көп	100

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик укуктук актыларынын жөнгө салуучу талаптарынын ушул токтомго каршы келбеген бөлүгү гана финансы-кредит уюмдарга карата колдонулат.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет жана 2027-жылдын 1-апрелине чейин колдонулат.

4. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 1 (бир) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

5. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, «Микрофинансылык уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды жана микрофинансылык уюмдарды тааныштырсын.

6. Башкарманын катчылыгы бөлүмү ушул токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 21 января 2026 года
№ 2026-П-39/3-2-(НПА)**

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» и статьей 26 Закона Кыргызской Республики «О платежной системе Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагается):

- «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по предоставлению удаленного/дистанционного обслуживания в Кыргызской Республике» от 15 апреля 2015 года № 22/3»;
- «Об утверждении Положения «О банковских платежных картах в Кыргызской Республике» от 9 декабря 2015 года № 76/8;
- «Об утверждении Положения «Об электронных деньгах в Кыргызской Республике» от 20 апреля 2022 года № 2022-П-14/25-3-(ПС)».

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской

Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

4. Управлению кибербезопасности и информационной защиты со дня официального опубликования настоящего постановления в течение 3 (трех) рабочих дней довести его до сведения коммерческих банков Кыргызской Республики, платежных организаций и операторов платежных систем Кыргызской Республики, Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана» и Объединения юридических лиц «Ассоциация операторов платежных систем КГ (КЕЙ-ДЖИ)».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения соответствующих структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление кибербезопасности и информационной защиты.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 21 января 2026 года
№ 2026-П-39/3-2-(НПА)**

**Изменения в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по предоставлению удаленного/ дистанционного обслуживания в Кыргызской Республике» от 15 апреля 2015 года № 22/3 следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по предоставлению удаленного/дистанционного обслуживания в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) пункт 6 дополнить абзацем следующего содержания:

«Поставщик услуг также должен информировать пользователя о запрете продажи/передачи третьим лицам систем удаленного/ дистанционного обслуживания, логинов и паролей доступа к системам удаленного/дистанционного обслуживания, а также об ответственности пользователя в соответствии с законодательством Кыргызской Республики за передачу или продажу третьим лицам систем удаленного/дистанционного обслуживания, логинов и паролей доступа к системам удаленного/дистанционного обслуживания, в том числе за осуществление финансовых операций с использованием систем удаленного/дистанционного обслуживания по указанию и в интересах третьих лиц в целях совершения неправомерных действий.»;

2) пункт 10 дополнить абзацем шестым следующего содержания:

«- требования о запрете продажи/передачи третьим лицам систем удаленного/дистанционного обслуживания, логинов и паролей доступа к системам удаленного/дистанционного обслуживания,

а также об ответственности пользователя в соответствии с законодательством Кыргызской Республики за передачу или продажу третьим лицам систем удаленного/дистанционного обслуживания, логинов и паролей доступа к системам удаленного/дистанционного обслуживания, в том числе за осуществление финансовых операций с использованием систем удаленного/дистанционного обслуживания по указанию и в интересах третьих лиц в целях совершения неправомерных действий;».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О банковских платежных картах в Кыргызской Республике» от 9 декабря 2015 года № 76/8 следующие изменения:

в Положении «О банковских платежных картах в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) абзац второй пункта 32 изложить в следующей редакции:

«- с условиями договора. Условия договора также должны содержать требования о запрете продажи/передачи третьим лицам банковской платежной карты, логинов и паролей доступа к банковской платежной карте, об ответственности держателя карты в соответствии с законодательством Кыргызской Республики за передачу или продажу третьим лицам карты, в том числе за осуществление финансовых операций с использованием карты по указанию и в интересах третьих лиц в целях совершения неправомерных действий;»;

2) пункт 33:

дополнить подпунктом 3-1:

«3-1) об ответственности за передачу или продажи третьим лицам карты, в том числе за осуществление финансовых операций с использованием карты по указанию и в интересах третьих лиц в целях совершения неправомерных действий;»;

подпункт 12 дополнить абзацем следующего содержания:

«Эмитент должен информировать держателя карты о недопустимости продажи/передачи третьим лицам банковской платежной карты, логинов и паролей доступа к банковской платежной

карте, об ответственности держателя карты в соответствии с законодательством Кыргызской Республики за передачу или продажу третьим лицам карты, в том числе за осуществление финансовых операций с использованием карты по указанию и в интересах третьих лиц в целях совершения неправомерных действий.».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об электронных деньгах в Кыргызской Республике» от 20 апреля 2022 года № 2022-П-14/25-3-(ПС) следующее изменение:

в Положении «Об электронных деньгах в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 28 дополнить абзацем следующего содержания:

«Типовой договор об участии (оферта) также должен содержать требования к держателю электронных денег о запрете на продажу/ передачу третьим лицам электронного кошелька, логинов и паролей доступа к электронному кошельку, об ответственности держателя электронных денег в соответствии с законодательством Кыргызской Республики за передачу или продажу третьим лицам карты, в том числе за осуществление финансовых операций с использованием электронных денег по указанию и в интересах третьих лиц в целях совершения неправомерных действий.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 января 2026 года
№ 2026-П-07/5-1-(ДКП)**

О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 13, 63 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить учетную ставку Национального банка Кыргызской Республики в размере 11, 00 процента годовых.
2. Настоящее постановление вступает в силу с 27 января 2026 года.
3. Управлению денежно-кредитной политики разместить информацию о размере учетной ставки на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики в течение 1 (одного) рабочего дня со дня принятия настоящего постановления.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление денежно-кредитной политики.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 29 января 2026 года
№ 2026-П-12/6-1-(НПА)

О внесении изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О приостановлении действия постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных решениях в сфере проведения обменных операций с иностранной валютой» от 22 июля 2022 года № 2022-П-33/45-2-(НПА)» от 5 сентября 2022 года № 2022-П-33/55-1-(НПА)

В соответствии со статьями 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О приостановлении действия постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных решениях в сфере проведения обменных операций с иностранной валютой» от 22 июля 2022 года № 2022-П-33/45-2-(НПА)» от 5 сентября 2022 года № 2022-П-33/55-1-(НПА) следующее изменение:

- в пункте 1 слова и цифру «до 1 февраля» заменить словами и цифрой «до 1 августа».

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 1 (одного) рабочего дня опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков и ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана».

5. Управлению надзора за небанковскими организациями в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения ОЮЛ «Ассоциация обменных бюро «Альянс» и обменных бюро Кыргызской Республики.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего надзорный блок.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 11 февраля 2026 года
№ 2026-П-12/9-3-(НПА)

**О внесении изменений в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении
«Государственного классификатора платежного оборота» от 30
ноября 2007 года № 51/4**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4 (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу с 16 февраля 2026 года.

4. Управлению бухгалтерского учета и отчетности и управлению банковских расчетов внести необходимые изменения в справочники кодов платежей в Банковской информационной системе «Главная книга», Системе пакетного клиринга и Гроссовой системе расчетов в режиме реального времени Национального банка Кыргызской Республики.

5. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней настоящее постановление:

- довести до сведения Министерства финансов Кыргызской Республики и коммерческих банков Кыргызской Республики;

- направить в Центр по стандартизации и метрологии при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики для последующей государственной регистрации в установленном порядке.

6. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления методологии надзора, управления банковских расчетов и управления бухгалтерского учета и отчетности.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 11 февраля 2026 года
№ 2026-П-12/9-3-(НПА)**

**Изменения в постановление Правления Национального банка
Кыргызской Республики «Об утверждении «Государственного
классификатора платежного оборота» от
30 ноября 2007 года № 51/4**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4 следующие изменения:

в Государственном классификаторе платежного оборота, утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в разделе «Доходы»:

- статью 11511 дополнить элементом следующего содержания:

11511100	Таможенная пошлина в отношении товаров в электронной торговле
----------	---

- в статье 11513 исключить элемент 11513100;

- в статье 14151:

элемент 14151200 изложить в следующей редакции:

14151200	Сбор за удержание лицензии на право пользования недрами в местный бюджет
----------	--

дополнить элементом следующего содержания:

14151300	Сбор за удержание лицензии на право пользования недрами в республиканский бюджет
----------	--

- в статье 14232 исключить элемент 14232700;

- в подгруппе 1423 исключить статью 14239 с элементами 14239100, 14239200, 14239300, 14239400, 14239500, 14239700 и 14239900;

- в статье 14243 элемент 14243300 изложить в следующей редакции:

14243300	Поступления за проживание в общежитиях и домах офицерского состава
----------	--

2) в разделе «Расходы»:

- статью 22171 дополнить элементами 22171500 и 22171600 следующего содержания:

22171500	Приобретение ветеринарных лекарственных средств для противоэпизоотических мероприятий
22171600	Приобретение племенного материала

3) в Приложении Б (справочное):

- в разделе II. «Классификация доходов»:

после абзаца с указанием «11511 Таможенные платежи с ввозимой продукцией» дополнить абзацем следующего содержания:

«11511100 Учитываются средства таможенной пошлины в отношении товаров электронной торговли, приобретенных физическими лицами, взимаемой в связи с их ввозом на таможенную территорию Евразийского экономического союза»;

признать утратившим силу абзац с указанием элемента 11513100;

в абзаце с указанием элемента 14151200 после слова «Республике» дополнить словами «в местном бюджете»;

дополнить абзацем с указанием элемента 14151300 следующего содержания:

«14151300 Учитываются сборы за удержание лицензий на право пользования недрами, с целью поиска и/или разведки, и/или разработки месторождений полезных ископаемых в Кыргызской Республике в республиканском бюджете»;

признать утратившим силу абзац с указанием элемента 14232700;

признать утратившими силу абзацы с указанием подгруппы 14239 и элементов 14239100, 14239200, 14239300, 14239400, 14239500, 14239700 и 14239900;

абзац с указанием элемента 14243300 изложить в следующей

редакции:

«14243300 Учитываются поступления за проживание в общежитиях, домах офицерского состава и покрытия расходов коммунального обслуживания, то есть денежные средства, полученные от студентов, сотрудников или иных лиц за проживание в общежитии, принадлежащем учебному заведению»;

- в разделе III. «Экономическая классификация расходов»:

после абзаца с элементом «22171400 Компенсационные выплаты на приобретение медикаментов и изделий медицинского назначения.» дополнить абзацами следующего содержания:

«22171500 Расходы, связанные с приобретением ветеринарных препаратов, вакцин, диагностических средств и дезинфицирующих средств, используемых при проведении профилактических диагностических и ликвидационных ветеринарных мероприятий

22171600 Расходы, связанные с приобретением племенного (генетического) материала включая семенной материал, эмбрионы, племенных животных, а также иные биологические ресурсы, необходимые для воспроизводства, улучшения породных качеств и повышения продуктивности сельскохозяйственных животных.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 18 февраля 2026 года
№ 2026-П-09/10-1-(БС)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном разрешении на вывоз ветхих наличных долларов США коммерческими банками Кыргызской Республики» от 13 декабря 2024 года № 2024-П-09/67-2-(БС)

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном разрешении на вывоз ветхих наличных долларов США коммерческими банками Кыргызской Республики» от 13 декабря 2024 года № 2024-П-09/67-2-(БС) следующие изменения:

- в пункте 1 слова и цифры «1 марта 2026 года» заменить словами и цифрами «1 сентября 2026 года»;
- в пункте 2 слова и цифры «1 марта 2026 года» заменить словами и цифрами «1 сентября 2026 года»;
- в пункте 5 слова и цифры «1 марта 2026 года» заменить словами и цифрами «1 сентября 2026 года».

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению в течение 3 (трех) рабочих дней со дня получения соответствующих документов:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению денежно-кредитных операций и управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, микрофинансовых и микрокредитных компаний, имеющих право на покупку и продажу иностранной валюты, обменных бюро Кыргызской Республики, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОЮЛ «Ассоциация Микрофинансовых Организаций» и ОЮЛ «Ассоциация обменных бюро «Альянс», а также Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики, Государственной таможенной службы при Кабинете Министров Кыргызской Республики и Пограничной службы Государственного комитета национальной безопасности Кыргызской Республики.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения всех структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего надзорный блок.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 18 февраля 2026 года
№ 2026-П-09/10-2-(БС)

**О внесении изменений в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«О приостановлении действия постановления Правления
Национального банка Кыргызской Республики «О временном
порядке по проведению операций с казахским тенге
коммерческими банками, обменными бюро, микрофинансовыми
и микрокредитными компаниями Кыргызской Республики» от
18 марта 2022 года №2022-П-09/16-1-(БС)» от 18 июня 2025 года
№2025-П-09/28-2-(БС)»**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О приостановлении действия постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном порядке по проведению операций с казахским тенге коммерческими банками, обменными бюро, микрофинансовыми и микрокредитными компаниями Кыргызской Республики» от 18 марта 2022 года №2022-П-09/16-1-(БС)» от 18 июня 2025 года №2025-П-09/28-2-(БС)» следующие изменения:

- в пункте 1 цифры и слова «15 марта 2026 года» заменить

цифрами и словами «15 сентября 2026 года».

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению в течение 3 (трех) рабочих дней со дня получения соответствующих документов:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению денежно-кредитных операций и управлению надзора за небанковскими организациями в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, микрофинансовых и микрокредитных компаний, имеющих право на покупку и продажу иностранной валюты, обменных бюро Кыргызской Республики, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций» и ОЮЛ «Ассоциация обменных бюро «Альянс», а также Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения всех структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего банковский надзор.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 18 февраля 2026 года
№ 2026-П-09/10-4-(БС)

**О внесении изменения в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики «Об
утверждении Правил определения официальных курсов
иностраннных валют по отношению к кыргызскому сому»
от 28 марта 2013 года № 10/15**

В соответствии со статьями 5, 9, 25 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменение в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил определения официальных курсов иностраннных валют по отношению к кыргызскому сому» от 28 марта 2013 года № 10/15 (прилагаются).

2. Настоящее постановление вступает в силу с 19 февраля 2026 года.

3. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению денежно-кредитных операций в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, Министерства финансов Кыргызской Республики, Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики, Государственной таможенной службы при Кабинете Министров Кыргызской Республики, Государственной налоговой службы при Кабинете Министров Кыргызской Республики, Национального статистического комитета Кыргызской Республики, соответствующих структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление денежно-кредитных операций.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 18 февраля 2026 года
№ 2026-П-09/10-4-(БС)**

**Изменение в постановление Правления Национального банка
Кыргызской Республики «Об утверждении Правил определения
официальных курсов иностранных валют по отношению к
кыргызскому сом» от 28 марта 2013 года № 10/15**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил определения официальных курсов иностранных валют по отношению к кыргызскому сом» от 28 марта 2013 года № 10/15 следующее изменение:

в Правилах определения официальных курсов иностранных валют по отношению к кыргызскому сом, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- пункт 7 Приложения 2 к Правилам определения официальных курсов иностранных валют по отношению к кыргызскому сом (Перечень иностранных валют, официальные курсы которых по отношению к кыргызскому сом определяются Национальным банком на еженедельной основе) признать утратившим силу.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 февраля 2026 года
№ 2026-П-07/12-2-(ДКП)**

О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 13, 63 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить учетную ставку Национального банка Кыргызской Республики в размере 12,00 процента годовых.
2. Настоящее постановление вступает в силу с 24 февраля 2026 года.
3. Управлению денежно-кредитной политики разместить информацию о размере учетной ставки на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики в течение 1 (одного) рабочего дня со дня принятия настоящего постановления.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление денежно-кредитной политики.

Исполняющий обязанности председателя

М. Аттокуров

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 2 марта 2026 года
№ 2026-П-14/14-1-(НПА)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности платежных организаций и операторов платежных систем» от 2 сентября 2019 года № 2019-П-14/46-1-(ПС)»

В соответствии со статьями 5, 9, 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности платежных организаций и операторов платежных систем» от 2 сентября 2019 года № 2019-П-14/46-1-(ПС)» следующие изменения:

в Положении «О лицензировании деятельности платежных организаций и операторов платежных систем», утвержденном вышеуказанным постановлением:

подпункт 3 пункта 19-3 изложить в следующей редакции:

«3) не иметь неисполненных мер воздействий, примененных со стороны Национального банка, по состоянию на дату подачи заявления о выдаче лицензии на выпуск электронных денег».

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 1 (одного) рабочего дня опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению лицензирования в течение 1 (одного) рабочего дня со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, операторов платежных систем и платежных организаций, Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана», Объединения юридических лиц «Ассоциация операторов платежных систем KG (КЕЙ-ДЖИ)».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление лицензирования.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 4 марта 2026 года
№ 2026-П-12/15-3-(НПА)**

**О внесении изменений
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

- «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4;
- «Об утверждении «Порядка работы коммерческих банков и других финансово-кредитных организаций, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с залоговым имуществом» от 4 июля 2012 года № 28/7.

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее

постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, Объединения юридических лиц «Ассоциация Микрофинансовых Организаций», Объединения юридических лиц «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов Кыргызстана», Открытого акционерного общества «Финансовая компания кредитных союзов», микрофинансовых организаций и кредитных союзов.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 4 марта 2026 года
№ 2026-П-12/15-3-(НПА)**

**Изменения
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4 следующее изменение:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 3-2 изложить в следующей редакции:

«3-2. Бланковые кредиты – это кредиты, обеспечением по которым не являются недвижимое имущество, движимое имущество, гарантии, поручительство, имущественные права, право требования и иные инструменты, предусмотренные законодательством о залоге и нормативными правовыми актами Национального банка в качестве обеспечения по кредитам, за исключением овердрафтов по платежным картам в рамках зарплатных проектов, овердрафтов по платежным картам, выданным пенсионерам.

При этом имущественные права заемщика, а также право требования банка на будущие поступления денежных средств, товары, запасы, дебиторскую задолженность или иные будущие активы заемщика, за исключением прав, носящих личный характер, в том числе права на получение заработной платы, пенсии или права на получение личных услуг, признаются обеспечением по кредитам при условии подтверждения таких прав действующими договорами или иными документами. При отсутствии подтверждения такие

кредиты считаются бланковыми кредитами.

Бланковые кредиты выдаются исключительно кредитоспособному заемщику на основании оценки уровня его доходов/анализа платежеспособности в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка.

Примечание: Изменения, внесенные постановлением Правления Национального банка № 2026-П-12/15-3-(НПА) от 4 марта 2026 года, действуют для кредитов, выданных после даты вступления в силу указанного постановления.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Порядка работы коммерческих банков и других финансово-кредитных организаций, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с залоговым имуществом» от 4 июля 2012 года № 28/7 следующее изменение:

в Порядке работы коммерческих банков и других финансово-кредитных организаций, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с залоговым имуществом, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 6 дополнить предложением следующего содержания:

«При этом предметом залога не могут быть права, носящие личный характер, в том числе право на получение заработной платы, пенсии или право на получение личных услуг.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 4 марта 2026 года
№ 2026-П-12/15-4-(БС)**

О некоторых вопросах по проведению операций с наличной иностранной валютой

В целях обеспечения безопасности и надежности банковской системы Кыргызской Республики, а также усиления мониторинга за операциями с наличной иностранной валютой, в соответствии со статьями 4, 5, 9, 41 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Коммерческим банкам Кыргызской Республики:

- усилить контроль за операциями с наличной иностранной валютой (с российскими рублями) в части соблюдения законодательства по противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмывания) преступных доходов;
- на ежедневной основе, не позднее 11:00 часов дня, следующего за отчетным, предоставлять в Национальный банк Кыргызской Республики информацию по операциям клиентов банков с наличными российскими рублями, превышающим 5,0 млн рублей в течение операционного дня по форме, согласно приложению к настоящему постановлению (прилагается).

2. Правление коммерческого банка несет ответственность за обеспечение исполнения требований настоящего постановления.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования и действует до 1 марта 2027 года.

4. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

5. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня опубликования настоящего постановления довести его до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана» и коммерческих банков Кыргызской Республики.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 11 марта 2026 года
№ 2026-П-09/17-1-(БС)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном разрешении на вывоз неветхой наличной иностранной валюты коммерческими банками Кыргызской Республики» от 14 июля 2025 года № 2025-П-09/34-1-(БС)

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном разрешении на вывоз неветхой наличной иностранной валюты коммерческими банками Кыргызской Республики» от 14 июля 2025 года № 2025-П-09/34-1-(БС) следующие изменения:

- в пункте 1 слова и цифры «1 апреля 2026 года» заменить словами и цифрами «1 октября 2026 года»;
- в пункте 4 слова и цифры «1 апреля 2026 года» заменить словами и цифрами «1 октября 2026 года».

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению в течение 3 (трех) рабочих дней со дня получения соответствующих документов:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению денежно-кредитных операций и управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, микрофинансовых и микрокредитных компаний, имеющих право на покупку и продажу иностранной валюты, обменных бюро Кыргызской Республики, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОЮЛ «Ассоциация обменных бюро «Альянс», а также Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики, Государственной таможенной службы при Кабинете Министров Кыргызской Республики и Государственной пограничной службы Кыргызской Республики.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения всех структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление банковского надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 2 апреля 2026 года
№ 2026-П-09/20-4-(НПА)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил торгов на межбанковском валютном рынке через Автоматизированную торговую систему Национального банка Кыргызской Республики» от 28 марта 2013 года №10/16

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил торгов на межбанковском валютном рынке через Автоматизированную торговую систему Национального банка Кыргызской Республики» от 28 марта 2013 года №10/16 (прилагаются).

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской

Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению денежно-кредитных операций в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление денежно-кредитных операций.

Председатель

А. Бакетаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 2 апреля 2026 года
№ 2026-П-09/20-4-(НПА)**

**Изменения в постановление Правления Национального банка
Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил торгов на
межбанковском валютном рынке через Автоматизированную
торговую систему Национального банка Кыргызской
Республики» от 28 марта 2013 года №10/16**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил торгов на межбанковском валютном рынке через Автоматизированную торговую систему Национального банка Кыргызской Республики», от 28 марта 2013 года №10/16 следующие изменения:

в Правилах торгов на межбанковском валютном рынке через Автоматизированную торговую систему Национального банка Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- дополнить пунктом 11-1. следующего содержания:

«11-1. Комплаенс-проверка – это внутренние меры, процедуры и системы контроля, применяемые финансовыми учреждениями в целях исполнения законодательства в сфере противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов.»;

в Приложении 1 (Генеральное соглашение между Национальным банком Кыргызской Республики и коммерческим банком о порядке проведения операций через Автоматизированную торговую систему Национального банка Кыргызской Республики и расчетов) к вышеуказанным Правилам:

- в пункте 2.4. слова «и списание» исключить;

- пункт 2.6. изложить в следующей редакции:

«2.6. В случае изменения реквизитов валютных счетов, стороны

обязуются незамедлительно уведомить друг друга в письменном виде, с подписью должностных лиц, уполномоченных распоряжаться средствами, в срок не позднее дня заключения сделки.»;

- в пункте 2.9. слова «стране банков-корреспондентов» заменить словами «стране-эмитенте валюты торговли»;

в пункте 5.4.:

- подпункт 5.4.2. изложить в следующей редакции:

«5.4.2. В случае неисполнения банком своих обязательств по зачислению денежных средств в иностранной валюте и при исполнении со стороны Национального банка обязательств по зачислению денежных средств в национальной валюте, банк обязуется зачислить денежные средства в иностранной валюте в течении 5 (пяти) рабочих дней. В случае незачисления средств в вышеуказанный срок, сделка считается расторгнутой и стороны обязаны возвратить ранее полученные средства. В случае возникновения курсовой разницы при зачислении денежных средств в иностранной валюте в иную дату банк обязуется уплатить Национальному банку возникшую курсовую разницу.»;

- дополнить подпунктом 5.4.2.-1. следующего содержания:

«5.4.2.-1. Банк предоставляет право Национальному банку безакцептно (беспспорно) списать сумму пени за каждый календарный день просрочки от суммы денежных средств в иностранной валюте, не зачисленных в согласованную при заключении сделки дату валютирования. Списание суммы пени осуществляется в национальной валюте с корреспондентского счета банка в Национальном банке по официальному курсу, установленному Национальным банком на дату списания пени. Формула расчета пени представлена в пункте 5.6. настоящего Генерального соглашения.

Задержка зачисления денежных средств в иностранной валюте со стороны банка возможна только в случаях наступления обстоятельств непреодолимой силы (форс-мажор), а также при задержке исполнения платежа банком-корреспондентом/посредником в связи с комплаенс-проверкой. В этом случае пеня не начисляется. Задержка возможна до 5 (пяти) рабочих дней. В случае незачисления средств в вышеуказанный срок, сделка считается расторгнутой и стороны обязаны возвратить ранее полученные средства.»;

- подпункт 5.4.4. изложить в следующей редакции:

«5.4.4. Банк предоставляет право Национальному банку в случае отсутствия на корреспондентском счете банка в Национальном банке достаточного количества денежных средств в национальной валюте, безакцептно (бесспорно) списать с корреспондентского счета банка сумму пени за каждый календарный день просрочки от суммы денежных средств в национальной валюте, не зачисленных в согласованную при заключении сделки дату валютирования. Формула расчета пени представлена в пункте 5.6. настоящего Генерального соглашения.»;

в пункте 5.5.:

- подпункт 5.5.1. изложить в следующей редакции:

«5.5.1. В случае неисполнения обязательств Национальным банком по зачислению денежных средств в национальной валюте в дату валютирования, согласованную при заключении сделки, Национальный банк обязуется по требованию банка уплатить пеню за каждый календарный день просрочки от суммы денежных средств в национальной валюте, не зачисленных в согласованную при заключении сделки дату валютирования. Формула расчета пени представлена в пункте 5.6. настоящего Генерального соглашения.»;

- подпункт 5.5.2. дополнить абзацами следующего содержания:

«В случае неисполнения обязательств Национальным банком по зачислению денежных средств в иностранной валюте в дату валютирования, согласованную при заключении сделки, Национальный банк обязуется зачислить денежные средства в течении 5 (пяти) рабочих дней и по требованию банка уплатить пеню за каждый календарный день просрочки от суммы средств, не зачисленных денежных средств в согласованную при заключении сделки дату валютирования. Формула расчета пени представлена в пункте 5.6. настоящего Генерального соглашения.

Сумма пени выплачивается Национальным банком в национальной валюте путем перечисления на корреспондентский счет банка в Национальном банке по официальному курсу, установленному Национальным банком на дату перечисления.

Задержка зачисления денежных средств в иностранной валюте со стороны Национального банка возможна только в случаях

наступления обстоятельств непреодолимой силы (форс-мажор), а также при задержке исполнения платежа банком-корреспондентом/посредником в связи с комплаенс-проверкой. В этом случае пеня не начисляется. Задержка возможна до 5 (пяти) рабочих дней. В случае незачисления средств в вышеуказанный срок, сделка считается расторгнутой и стороны обязаны возвратить ранее полученные средства.»;

- подпункт 5.5.4 изложить в следующей редакции:

«5.5.4. В случае неисполнения обязательств Национального банка по поставке наличной иностранной валюты, Национальный банк по требованию банка выплачивает банку единовременный штраф в размере 0,1% от суммы заключенной сделки по официальному курсу, установленному Национальным банком на дату перечисления. В этом случае пени не выплачивается.»;

- пункт 5.6. изложить в следующей редакции:

«5.6. В случае неисполнения сторонами обязательств по зачислению безналичной иностранной/национальной валюты размер пени для Сторон определяется следующим образом:

- нарушившая Сторона в установленном порядке уплачивает пеню в размере учетной процентной ставки Центрального/Национального банка страны-эмитента данной не зачисленной валюты, действующей на дату заключения сделки, увеличенной на 1% и рассчитанной от суммы сделки за каждый календарный день просрочки такого платежа. За базу расчета принимается 360 дней в году по всем валютам.

- формула расчета пени в случае не зачисления иностранной безналичной валюты: $\text{сумма сделки} * (\text{ставки Центрального/Национального банка страны-эмитента данной не зачисленной валюты} + 1 \%) * \text{количество дней просрочки} / 360 \text{ дней}$.

- формула расчета пени в случае не зачисления национальной безналичной валюты: $\text{сумма сделки} * (\text{ставка Национального банка Кыргызской Республики} + 1 \%) * \text{количество дней просрочки} / 360 \text{ дней}$.»;

- дополнить пунктом 5.7. следующего содержания:

«5.7. Уплата пени не освобождает сторону от исполнения обязательств по сделке.»;

- пункт 6.2. признать утратившим силу;

- наименование главы 7. изложить в следующей редакции:

«7. ОБСТОЯТЕЛЬСТВА НЕПРЕОДОЛИМОЙ СИЛЫ (ФОРС-МАЖОР)»;

- пункт 7.3. изложить в следующей редакции:

«7.3. В случаях наступления обстоятельств непреодолимой силы (форс-мажор) или задержки исполнения платежа банком-корреспондентом/посредником в связи с комплаенс-проверкой, срок исполнения Сторонами обязательств по настоящему Генеральному соглашению отодвигается соразмерно времени, в течение которого действуют такие обстоятельства и их последствия.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 2 апреля 2026 года
№ 2026-П-12/20-5-(НПА)**

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

1) «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/4;

2) «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года № 51/6;

3) «Об утверждении Инструкции «О пределах финансирования, осуществляемого в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 12 октября 2012 года № 40/1;

4) «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13;

5) «Об утверждении Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), открытыми в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 13 июня 2019 года № 2019-П-12/31-2-(НПА);

6) «Об утверждении Положения «Об операциях коммерческих банков с драгоценными металлами, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 15 ноября 2019 года № 2019-П-12/56-3-(НПА).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, микрофинансовых организаций, кредитных союзов, Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана», Объединения юридических лиц «Ассоциация Микрофинансовых Организаций», ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» и Объединения юридических лиц «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

А. Бакетаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 2 апреля 2026 года
№ 2026-П-12/20-5-(НПА)**

**Изменения
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/4 следующие изменения:

в Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденной вышеуказанным постановлением:

1) подпункт 3 пункта 17 дополнить абзацем третьим следующего содержания:

«При этом другие инструменты капитала могут быть включены в состав дополнительного капитала первого уровня с разрешения Национального банка по письменному заявлению Совета директоров банка.»;

2) пункт 24 дополнить абзацем тринадцатым следующего содержания:

«и) активы или их часть, обеспеченные гарантиями международных финансовых организаций, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «AAA», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами,

соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА).».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года № 51/6 следующее изменение:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 42 дополнить абзацем следующего содержания:

«Банк вправе классифицировать забалансовые обязательства в категории «нормальные», по которым банк имеет право безусловного отзыва/аннулирования в любое время без предварительного уведомления клиента.».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О пределах финансирования, осуществляемого в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 12 октября 2012 года № 40/1 следующие изменения:

в Инструкции «О пределах финансирования, осуществляемого в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденной вышеуказанным постановлением:

- в пункте 9:

подпункт 2 изложить в следующей редакции:

«2) Требования или забалансовые обязательства, принятые банком, по которым имеется государственная гарантия или поручительство, выданное по решению Кабинета Министров Кыргызской Республики субъекту национальной экономики, в том числе в целях содействия в обеспечении национальной и продовольственной безопасности

страны.»;

абзац второй подпункта 3 изложить в следующей редакции:

«Требования, указанные в пунктах 8 и 9 настоящей Инструкции, и гарантии/поручительства, выданные по решению Кабинета Министров Кыргызской Республики, должны быть оформлены соответствующим образом, включая подтверждение отражения их в бюджете Кыргызской Республики в соответствии с законодательством Кыргызской Республики. При этом общая сумма гарантий/поручительств, выданных по решению Кабинета Министров Кыргызской Республики, не должна превышать 60% размера чистого суммарного капитала банка.».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13 следующие изменения:

в «Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в абзаце двадцать девятом пункта 12 цифру «250000» заменить цифрой «300 000»;

2) в абзаце десятом пункта 29 слово «в лице» заменить словами «, определенного решением»;

3) абзац третий пункта 68-1 изложить в следующей редакции:

«- не реже одного раза в год для остальных активов, за исключением активов до 500000 сомов, по которым в течение последнего календарного года не допускались нарушения условий договора и/или не проводились реструктуризации. По активам до 500000 сомов, по которым в течение последнего календарного года не допускались нарушения условий договора и/или не проводились реструктуризации, проводится платежный мониторинг, предполагающий анализ на основе произведенных платежей по активу.»;

4) абзац одиннадцатый пункта 70 изложить в следующей редакции:

«- оценке целевого использования актива, несущего в себе кредитный риск, которая подтверждена документами (договоры, акты приемки, счета-фактуры, накладные и т.п.) при их наличии, в зависимости от целей финансирования, за исключением актива в размере не более 300000 сомов и актива в размере не более 500000 сомов при перечислении денежных средств банком в безналичной форме на счет продавца/поставщика товаров и/или услуг.»;

5) пункт 73 изложить в следующей редакции:

«73. С целью постоянного контроля за сохранностью заложенного имущества и выявления возможных изменений его текущей стоимости банк должен проводить мониторинг залога, в том числе путем посещения места его хранения и местонахождения и/или путем использования видео- и фотосъемки, позволяющих осуществить проверку залога в режиме реального времени. При этом банк должен обеспечить хранение отчета о мониторинге, проведенном, в том числе, через видео- и фотосъемку, в соответствии с установленными сроками хранения досье клиента.

Периодичность и способы мониторинга залога определяются банком самостоятельно в соответствии с политикой финансирования/залоговой политикой и зависит от качества актива и других факторов, включая вид залога с учетом риска потери. Мониторинг залога в виде движимого имущества должен проводиться по активу, сумма которого менее 300 000 сомов, не реже одного раза в год.

По активу, несущему в себе кредитный риск, сумма которого составляет 300 000 и более сомов, мониторинг залога в виде движимого имущества должен проводиться:

- не реже одного раза в полгода, если актив обеспечен на 30 и более процентов движимым имуществом;
- не реже одного раза в год, если актив обеспечен менее чем на 30 процентов движимым имуществом.

Обязательным условием должно быть обеспечение банком контроля за сохранностью заложенного имущества. При этом особое внимание необходимо обратить на следующие моменты:

- снизилась ли рыночная стоимость обеспечения;
- имеются ли какие-либо факторы, снизившие ликвидность залога со времени последней проверки;

- обеспечивается ли сохранность залога.

Все эти меры помогут банку в выявлении возможных тенденций ухудшения состояния клиента/партнера, а, следовательно, и актива, несущего в себе кредитный риск. Чем быстрее будут выявлены и определены эти тенденции, тем оперативнее банк сможет принять необходимые меры по исправлению ситуации и обеспечить защиту своих интересов.»;

б) в Приложении 1 к Положению:

- пункт 1 дополнить абзацем восемнадцатым следующего содержания:

«- согласие супруга/супруги клиента на получение финансирования (по финансированию свыше 300 000 сомов на одного заемщика и при получении финансирования, при наличии действующих кредитов/финансирования);»;

- пункт 19 изложить в следующей редакции:

«19. Отчет о целевом использовании финансирования, подтвержденный документами (договоры, акты приема, счета-фактуры, накладные и т.п.) при их наличии, в зависимости от целей финансирования, за исключением финансирования в размере не более 300 000 сомов и финансирования в размере не более 500 000 сомов при перечислении денежных средств банком в безналичной форме на счет продавца/поставщика товаров и/или услуг.».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), открытыми в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 13 июня 2019 года № 2019-П-12/31-2-(НПА) следующие изменения:

в Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), открытыми в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденной вышеуказанным постановлением:

1) пункт 9 дополнить абзацем двенадцатым следующего содержания:

«Эскроу-счет по виртуальным активам – специальный счет,

открываемый на основе трехстороннего договора, который заключен между поставщиком услуг виртуальных активов, клиентом и банком, предназначенный для учета и блокирования денежных средств до наступления обстоятельств либо выполнения обязательств, предусмотренных договором, после чего банк осуществляет перечисление денежных средств продавцу виртуальных активов. При этом виртуальные активы понимаются в значении Закона Кыргызской Республики «О виртуальных активах», а операции банка совершаются в пределах услуг с виртуальными активами в соответствии с Порядком предоставления услуг, связанных с виртуальными активами, утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 3 февраля 2023 года № 2023-П-14/8-2-(НПА).»;

2) абзац второй пункта 13 изложить в следующей редакции:

«К специальным счетам могут относиться эскроу-счет, целевой рекультивационный счет, депозит нотариуса, эскроу-счет по виртуальным активам».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях коммерческих банков с драгоценными металлами, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 15 ноября 2019 года № 2019-П-12/56-3-(НПА) следующее изменение:

в Положении «Об операциях коммерческих банков с драгоценными металлами, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 15 дополнить абзацем следующего содержания:

«Из расчета максимального объема активов в драгоценных металлах и суммы средств на осуществление операций с драгоценными металлами исключаются активы и средства в драгоценных металлах в рамках оказания финансовых услуг, связанных с первичным размещением виртуальных активов эмитента в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О виртуальных активах».».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 апреля 2026 года
№ 2026-П-12/25-2-(НПА)**

**О внесении изменений
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

1) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7;

2) «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4;

3) «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14;

4) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к порядку предоставления финансовых услуг и рассмотрения обращений потребителей» от 24 июня 2015 года № 35/10;

5) «О Положении «О мерах воздействия, применяемых к банкам,

лицензируемым Национальным банком Кыргызской Республики» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-4-(НПА);

6) «Об утверждении Инструкции по рассмотрению дел о правонарушениях» от 19 декабря 2018 года № 2018-П-12/55-6-(НПА);

7) «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики» от 23 декабря 2020 года № 2020-П-33/73-12-(НФКУ).

2. Признать утратившими силу:

1) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 декабря 2013 года № 52/7;

2) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 10 февраля 2016 года № 7/3:

- абзац шестой пункта 1;

- пункт 5 приложения;

3) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 декабря 2013 года № 52/7» от 30 ноября 2016 года № 47/6;

4) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 31 мая 2017 года № 21/11:

- абзац третий пункта 1;

- пункт 2 приложения;

5) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 21 декабря 2022 года № 2022-П-12/81-7-(НФКУ):

- абзац десятый пункта 1;

- пункт 9 приложения;

6) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 14 июня 2023 года № 2023-П-12/38-4-(НПА):

- абзац седьмой пункта 1;

- пункт 6 приложения;

7) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 20 декабря 2023 года № 2023-П-12/80-3-(НПА):

- абзац одиннадцатый пункта 1;

- пункт 10 приложения;

8) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 14 августа 2024 года № 2024-П-12/36-1-(НПА):

- абзац седьмой пункта 1;

- пункт 6 приложения;

9) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам реализации налогового законодательства Кыргызской Республики» от 31 октября 2024 года № 2024-П-12/58-2-(НПА):

- абзац восьмой пункта 1;

- пункт 7 приложения;

10) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской

Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 22 января 2025 года № 2025-П-12/2-2-(НПА):

- абзац пятый пункта 1;
- пункт 4 приложения;

11) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 18 июня 2025 года № 2025-П-12/28-1-(НПА):

- абзац девятый пункта 1;
- пункт 8 приложения;

12) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 12 сентября 2025 года № 2025-П-12/46-1-(НПА):

- подпункт 9 пункта 1;
- пункт 9 приложения;

13) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 23 октября 2025 года № 2025-П-12/55-3-(НПА):

- подпункт 6 пункта 1;
- пункт 6 приложения;

14) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 23 октября 2025 года № 2025-П-12/55-4-(НПА):

- абзац шестнадцатый пункта 1;
- пункт 15 приложения;

15) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к организации внутреннего контроля в обменных бюро в целях противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» и внесении

изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» от 19 декабря 2025 года № 2025-П-12/68-2-(НПА):

- абзац пятнадцатый пункта 2;
- пункт 14 приложения 2.

3. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Коммерческим банкам, микрофинансовым организациям и кредитным союзам привести свои внутренние нормативные документы в соответствие с требованиями настоящего постановления в части, касающейся порядка расчета показателя долговой нагрузки, указанного в подпункте 8 пункта 1, подпункте 7 пункта 2 и подпункте 6 пункта 3 приложения к настоящему постановлению, до 1 августа 2026 года.

5. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 10 (десяти) дней со дня официального опубликования, за исключением подпункта 11 пункта 2 приложения к настоящему постановлению, который вступает в силу с 1 августа 2026 года.

6. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения Объединения юридических лиц «Ассоциация микрофинансовых организаций», Объединения юридических лиц

«Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов», ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», микрофинансовых организаций, кредитных союзов, гарантийных фондов, коммерческих банков и Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана».

7. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

8. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

А. Бакетаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 апреля 2026 года
№ 2026-П-12/25-2-(НПА)**

**Изменения
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7 следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) пункт 1.2 изложить в следующей редакции:

«1.2. Целью настоящего Положения является определение минимальных требований к формированию в кредитных союзах, в том числе в кредитных союзах, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования (далее – кредитный союз), адекватной системы управления кредитным риском.

Термины и определения, используемые в части исламских принципов банковского дела и финансирования, соответствуют терминам и определениям, приведенным в законодательстве Кыргызской Республики, регулирующем деятельность кредитных союзов, осуществляющих свою деятельность по исламским принципам банковского дела и финансирования.»;

2) дополнить пунктами 1.6, 1.7 и 1.8 следующего содержания:

«1.6. Полная стоимость потребительского кредита – совокупный размер всех расходов заемщика по договору, связанных с получением и обслуживанием потребительского кредита, включая проценты (наценку), комиссии и иные обязательные платежи, а

также увеличение стоимости товара (работы, услуги), обусловленное предоставлением потребительского кредита.

1.7. Потребительский кредит – кредит или финансирование по исламским принципам, предоставляемый кредитным союзом на условиях срочности, возвратности и платности, в том числе для целей оплаты товаров, работ или услуг с последующей оплатой заемщиком в рассрочку (отсрочку) исполнения денежного обязательства в рамках договора потребительского кредита. Потребительский кредит предоставляется физическим лицам для личных, семейных или бытовых целей, не связанных с предпринимательской деятельностью и извлечением прибыли. Для целей настоящего Положения к потребительским кредитам не относятся кредиты и рассрочки, связанные с приобретением, строительством или завершением жилой недвижимости, обеспеченные недвижимостью. Потребительские кредиты могут предоставляться без начисления процентов (наценки) по соглашению сторон.

Информация об общих условиях предоставления кредитов, размере процентных ставок, наценок, а также комиссионных вознаграждений и тарифов за оказание услуг должна быть открытой и доступной для клиентов и не может быть предметом коммерческой или банковской тайны.

Условия и порядок предоставления потребительского кредита подлежат обязательному раскрытию в местах обслуживания клиентов и на официальном интернет-сайте (при наличии) кредитного союза, в свободном доступе для неограниченного круга лиц.

Информация об изменениях процентных ставок по потребительским кредитам публикуется в местах обслуживания клиентов, на официальном интернет-сайте кредитного союза (при наличии) и/или посредством иных каналов коммуникации не позднее даты введения их в действие.

1.8. В целях настоящего положения:

- под термином «кредит» понимается также финансирование, предоставленное по исламским принципам банковского дела и финансирования;
- под термином «кредитный договор» понимается также договор финансирования, предоставленного по исламским принципам

банковского дела и финансирования;

- под термином «процентная ставка» понимается также наценка по финансированию, предоставленному по исламским принципам банковского дела и финансирования.

Наценка – норма доходности по договорам в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, приведенная в номинальное годовое процентное значение, а также увеличение суммы обязательства заемщика по сравнению с ценой (стоимостью) товара, работы или услуги при полной единовременной оплате.

В целях настоящего положения в договоре по исламским принципам банковского дела и финансирования наценка должна указываться в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения (по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода).»;

3) дополнить пунктом 2.6 следующего содержания:

«2.6. Кредитные союзы, осуществляющие операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, в рамках управления кредитным риском должны обеспечить соответствие кредитной политики, типовых договоров, общих условий предоставления всех продуктов стандартам Шариата и нормативным правовым актам Кыргызской Республики.

Соответствие кредитной политики, типовых кредитных договоров, общих условий предоставления всех продуктов стандартам Шариата обеспечивает Шариатский совет, созданный в кредитном союзе или при ассоциациях (объединениях) финансово-кредитных организаций.

Все существенные изменения, внесенные в условия кредитной политики, типовых кредитных договоров, в условия предоставления продуктов должны быть одобрены Шариатским советом.

При выполнении своих функций Шариатский совет должен быть независимым от Правления кредитного союза.

Положение о Шариатском совете должно определять:

- организацию работы Шариатского совета (регламент) – состав совета, порядок проведения заседаний;

- полномочия и ответственность Шариатского совета;
- порядок взаимодействия с Правлением и Комитетом по финансированию;
- порядок проведения заседаний, которые могут проходить в очном или заочном формате. При этом следует определить, что заседания с физическим участием членов Шариатского совета должны проводиться не реже одного раза в год, а Шариатский совет правомочен рассматривать и принимать решение по вопросам повестки дня, если на заседании присутствуют 2/3 членов Шариатского совета;
- порядок досрочного прекращения полномочий членов Шариатского совета.

Договор финансирования (кредитный договор) может быть изменен и дополнен кредитным союзом (в части уточнения его условий с учетом специфики и деталей сделки по размещению денежных средств) без дополнительного согласования с Шариатским советом при условии сохранения в нем без изменений всех существенных (основных) условий типового договора, одобренного Шариатским советом.

Решения, принимаемые Шариатским советом, должны быть доступны, как для клиента кредитного союза, так и для третьих лиц. Кредитный союз обязан предоставить разъяснение решения Шариатского совета. При этом представляемое разъяснение клиентам должно быть предварительно согласовано с Шариатским советом.»;

4) подпункт 3.2.1 пункта 3.2 дополнить абзацем шестым следующего содержания:

«- порядок определения платежеспособности потенциальных заемщиков, включая порядок проведения расчета показателя долговой нагрузки для потребительских кредитов в соответствии с требованиями настоящего Положения;»;

5) абзац девятый подпункта 3.2.3 пункта 3.2 изложить в следующей редакции:

«Примечание: При выявлении фактов использования участником кредита по нецелевому назначению кредитный союз вправе увеличить процентную ставку по кредиту, при соблюдении

требований законодательства Кыргызской Республики о предельно допустимом размере процентной ставки (наценки) по кредитам, при соблюдении требований законодательства Кыргызской Республики о предельно допустимом размере процентной ставки (наценки) по кредитам, включая требования Закона Кыргызской Республики «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике» и Закона Кыргызской Республики «О потребительском кредите». При этом внутренними документами кредитного союза должны быть предусмотрены нормы, устанавливающие четкие правила по мерам ответственности участника, в том числе размеру увеличения процентной ставки по кредиту.»;

6) пункт 3.3. дополнить абзацем следующего содержания:

«Кредитный союз обязан обеспечивать соблюдение требований законодательства Кыргызской Республики о предельно допустимом размере процентной ставки (наценки) по кредитам, включая требования Закона Кыргызской Республики «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике» и Закона Кыргызской Республики «О потребительском кредите», а также иных требований законодательства Кыргызской Республики, регулирующих порядок предоставления потребительских кредитов.»;

7) абзац шестой подпункта 5.1.3 пункта 5.1 дополнить предложением следующего содержания:

«При этом при предоставлении потребительского кредита кредитный сотрудник обязан осуществить расчет показателя долговой нагрузки заемщика в соответствии с подпунктом 5.1.3-2 настоящего Положения;»;

8) пункт 5.1 дополнить подпунктами 5.1.3-2 и 5.1.3-3 следующего содержания:

«5.1.3-2. При предоставлении потребительского кредита кредитный союз обязан осуществлять расчет показателя долговой нагрузки заемщика в следующих случаях:

1) принятия решения о предоставлении потребительского кредита, в том числе для целей рефинансирования другого потребительского кредита;

2) изменения условий договора потребительского кредита, влекущих увеличение среднемесячного платежа или продление

срока действия договора.

Показатель долговой нагрузки заемщика не рассчитывается при изменении условий договора по инициативе заемщика, если изменения предусматривают уменьшение размера или приостановление платежей.

Показатель долговой нагрузки заемщика рассчитывается в процентах, с точностью до одного знака после запятой как отношение суммы среднемесячных платежей по всем долговым обязательствам заемщика (основной долг и процентные платежи/платежи по наценке), включая потребительский кредит, заявление о предоставлении которого рассматривается, к величине его среднемесячного дохода, согласно данным, доступным кредитному союзу.

Кредитный союз обязан закрепить в своих внутренних документах порядок расчета суммы среднемесячных платежей и среднемесячного дохода заемщика, который должен содержать, как минимум, следующее:

- перечень документов и/или информации, подтверждающих доходы/платежеспособность заемщика, в зависимости от размера и вида потребительского кредита, деятельности и доходов клиента;
- период, за который должны рассчитываться среднемесячные показатели, в зависимости от размера и вида потребительского кредита, деятельности и доходов клиента. При этом для расчета среднемесячного дохода данный период не должен быть менее последних 3 месяцев с даты подачи заявки на получение кредита.

Если показатель долговой нагрузки заемщика, рассчитанный в соответствии с настоящим пунктом, в том числе в случае рефинансирования кредита, превышает 60 процентов, кредитный союз до заключения договора потребительского кредита обязан под роспись уведомить заемщика о рисках неисполнения обязательств и возможном применении к нему мер ответственности, за исключением случая, когда кредитный союз отказывается от дальнейшего кредитования заемщика или требует полного досрочного возврата потребительского кредита в соответствии с условиями договора. Выдача потребительского кредита в указанном случае допускается только при наличии письменного согласия заемщика, подтверждающего его информированность о рисках.

Факт ознакомления заемщика с уведомлениями, указанными в настоящем пункте, подтверждается его собственноручной подписью либо иными способами, предусмотренными законодательством Кыргызской Республики, регулирующим цифровую среду.

5.1.3-3. Кредитный союз обязан бесплатно предоставить заемщику стандартизированный информационный лист в бумажной или электронной форме для ознакомления и сравнения условий предоставления потребительского кредита до заключения договора. Требования к информационному листу установлены в Законе Кыргызской Республики «О потребительском кредите».»;

9) подпункт 5.1.6. пункта 5.1 изложить в следующей редакции:

«5.1.6. Кредитный союз не вправе выдавать кредиты на приобретение, строительство или завершение жилой недвижимости, обеспеченные недвижимостью, в том числе финансирование на приобретение, строительство и завершение жилой недвижимости в соответствии с исламскими принципами финансирования в иностранной валюте своим участникам, за исключением лиц, осуществляющих предпринимательскую деятельность на основе свидетельства или патента, или решения органа налоговой службы о применении уплаты налога в зоне торговли с особым режимом. Кредитный союз не вправе выдавать потребительские кредиты в иностранной валюте, за исключением овердрафтов по платежным картам в рамках зарплатных проектов.

Не допускается использование кредитных продуктов, способов начисления или условий, искажающих полную стоимость услуг или предусматривающих индексирование платежей по кредиту, привязанных к валюте, отличной от валюты кредитного договора.»;

10) подпункт 5.2.5-1 пункта 5.2 признать утратившим силу;

11) подпункт 5.2.6 пункта 5.2 изложить в следующей редакции:

«5.2.6. В кредитном договоре как минимум указывается:

- наименование сторон, в том числе с указанием реквизитов документов, удостоверяющих личность, для физических лиц при выдаче потребительских кредитов;

- место жительства/место нахождения (юридический адрес) сторон;

- предмет договора;
- срок действия кредитного договора;
- основные условия предоставления кредита, в том числе с указанием целевого назначения, суммы, наценки или процентных ставок (номинальной (по финансированию в соответствии с исламскими принципами наценка указываться в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода) и эффективной (по финансированию в соответствии с исламскими принципами эффективная процентная ставка раскрывается по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода)), полной стоимости кредита, порядка и срока погашения, вида обеспечения (если имеется);
- права и обязанности заемщика, в том числе при неисполнении или ненадлежащем исполнении принятых им обязательств по кредитному договору;
- права и обязанности кредитного союза;
- условия предоставления информации о заемщике в кредитные бюро, а также иные случаи использования данных о заемщике в соответствии с банковским законодательством и законодательством в сфере персональных данных Кыргызской Республики;
- право участника на безвозмездной основе отказаться от получения кредита (услуги по лизингу) с момента подписания кредитного договора до момента получения денежных средств или осуществления платежа в оплату за имущество по договору лизинга. В указанном случае кредитный союз вправе взимать с участника комиссию по установленному тарифу за рассмотрение заявки;
- право участника на досрочное погашение кредита полностью или по частям в любое время без взимания каких-либо комиссий, штрафных санкций и иных платежей в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики. В случае полного или частичного досрочного погашения потребительского кредита, кредитный союз обязан произвести перерасчет обязательств клиента по договору, скорректировать график платежей и общую сумму процентов (наценки), подлежащих уплате, пропорционально

уменьшенной сумме основного долга. Подтверждение об изменении либо полном исполнении обязательств предоставляется клиенту в письменной или электронной форме по его требованию в срок, согласованный с клиентом, но не превышающий пяти рабочих дней;

- условия взаимоотношений между кредитным союзом и заемщиком при наступлении форс-мажорных обстоятельств. Форс-мажорные обстоятельства могут включать, но не ограничиваются такими событиями, как: стихийные бедствия (наводнения, землетрясения, пожары и иные природные либо техногенные катастрофы), эпидемии, введение чрезвычайного положения, массовые беспорядки, мародерство, военные действия и т.п.;

- право участника получать от кредитного союза информацию о размере фактической задолженности и в случае изменения условий кредитного договора - новый график платежей;

- право участника обратиться в кредитный союз с просьбой о пролонгации или реструктуризации кредита. В случае письменного обращения участника в кредитный союз с просьбой о пролонгации или реструктуризации кредита кредитный союз обязан рассмотреть его и письменно предоставить ответ заявителю о принятом решении по данному обращению. При этом рефинансирование потребительского кредита не может осуществляться более двух раз;

- в случае если более 50 процентов от основной суммы кредита погашено право клиенту предоставить взамен имеющегося залога другой залог, стоимость которого покрывает оставшуюся сумму задолженности по кредиту, в соответствии с требованиями внутренних документов кредитного союза и при согласии кредитного союза. При этом, в случае, когда под обеспечение кредита было представлено более одного залогового имущества и в качестве залогодателя выступает третье лицо (не заемщик), кредитный союз должен представить залогодателю (третьему лицу) преимущественное (по отношению к заемщику) право на замену или высвобождение залога;

- обязанность кредитного союза предоставлять в течение трех рабочих дней по запросу заемщика информацию о получении кредита и о соблюдении кредитной дисциплины заемщиком по данному кредиту для ее предоставления в другую финансово-кредитную организацию, а также предоставлять четкую и точную информацию о счете заемщика (выписки со счета, чека, состояние

баланса, подтверждение платежа по кредиту и другую необходимую информацию);

- обязанность кредитного союза прекратить начисление неустойки (штрафов, пени) по истечении 15 дней со дня направления извещения о начале процедуры обращения взыскания на предмет залога по кредиту, при этом размер неустойки (штрафов, пени), начисленной за весь период действия кредита, не должен превышать 10 процентов от суммы выданного кредита;

- обращение взыскания на предмет залога исключительно через суд, если предмет залога имеет значительную историческую, художественную или иную культурную ценность для общества либо является единственным жильем, принадлежащим на праве собственности физическому лицу;

- ответственность сторон;

- порядок изменения и расторжения договора;

- иные условия, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики.»;

12) абзац третий подпункта 5.2.7 пункта 5.2 изложить в следующей редакции:

«Кредитный союз не вправе включать в условия кредитного договора не предусмотренные банковским законодательством дополнительные сборы, комиссионные и другие платежи, взимаемые/оплачиваемые в кредитном союзе и связанные с заключением и исполнением кредитного договора, помимо утвержденных тарифами кредитного союза, а также иные сопутствующие услуги на платной основе, вне зависимости от договоренности с заемщиком.»;

13) пункт 5.2 дополнить подпунктом 5.2.7-1 следующего содержания:

«5.2.7-1. Общая сумма начислений (включая проценты (наценку), комиссии, неустойку, штрафы, пени) по потребительскому кредиту, в том числе в случае его реструктуризации, не может превышать 60 процентов от суммы выданного потребительского кредита.»;

14) пункт 5.3 дополнить подпунктом 5.3.4-1 следующего содержания:

«5.3.4-1. Предоставление обеспечения не является обязательным

условием предоставления потребительского кредита.

Страхование жизни и здоровья или иных личных рисков заемщика не признается обеспечением исполнения обязательств по договору потребительского кредита.»;

15) Раздел I «Общая информация о заемщике» Приложения 1 дополнить пунктами

4-1. и 4-2. следующего содержания:

«4-1. Расчет показателя долговой нагрузки заемщика (при выдаче потребительского кредита) в случаях, предусмотренных настоящим Положением;

4-2. Письменное согласие заемщика на получение потребительского кредита, подтверждающее его информированность о рисках неисполнения обязательств и возможном применении к нему мер ответственности (в соответствии с пунктом 5.1.3-2. настоящего Положения);»;

16) Приложение 2 изложить в следующей редакции:

Приложение 2

к Положению о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах

Перечень расходов (платежей) участников кредитного союза и штрафных санкций

Права участника кредитного союза	
Расходы (платежи) участника кредитного союза по кредиту	
Сумма кредита	Указывается в кредитном договоре По финансированию в соответствии с исламскими принципами наценка должна указываться в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода. По финансированию в соответствии с исламскими принципами эффективная процентная ставка раскрывается по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода.
Процентные платежи или наценка по кредиту	
Полная стоимость кредита/финансирования Эффективная процентная ставка	
Комиссия за изменение условий договора по заявлению клиента (за исключением случаев реструктуризации кредита в соответствии с требованиями нормативных правовых актов Национального банка)	При наличии комиссий они указываются в кредитном договоре в соответствии с утвержденными тарифами кредитного союза в процентном либо стоимостном выражении
Комиссия за резервирование денежных средств (за неиспользуемую часть кредитной линии), если договором предусмотрено безусловное обязательство кредитного союза по предоставлению кредитных средств	

Комиссия за кассовое обслуживание (несвязанная с прямой выдачей кредита), которая включает в себя расходы кредитного союза, связанные с банковскими услугами, согласно тарифам коммерческого банка (обслуживание в коммерческих банках, обналичивание в коммерческих банках), а также расходы третьих лиц, связанные с инкассированием денежной наличности	
Платежи в пользу третьих лиц (например, плата за услуги страхования, нотариуса, услуг регистрации в государственных органах, расходы кредитного союза, связанные с безналичным перечислением кредита на счет заемщика, открытым в коммерческих банках, согласно тарифам коммерческого банка и т.п.)	В тех случаях, когда кредитный союз не предоставляет такие услуги, кредитный союз для осведомленности клиента должен указывать стоимость таких расходов по действующим тарифам третьих лиц на дату заключения кредитного договора с указанием того, что данные расходы осуществляются заемщиком в пользу третьих лиц, а также того, что данная расценка может измениться в будущем
Штрафные санкции и пени кредитного союза	
За просрочку оплаты платежей по основной сумме долга и по процентам	Указываются в соответствии с утвержденными размерами штрафных санкций, взимаемых в кредитном союзе на основании кредитного договора, в процентном либо стоимостном выражении. При этом размер процента по неустойке (штрафам, пени) за просроченную задолженность по основной сумме и процентам/наценке не должен превышать номинальную процентную ставку/наценку по кредиту, указанную в кредитном договоре (за исключением беспроцентных потребительских кредитов), а максимальный размер неустойки (штрафов, пени), начисленной за весь период действия кредита, не должен превышать 10 процентов от суммы выданного кредита
За несвоевременный возврат пакета оригиналов документов по залоговому обеспечению (за исключением случаев несвоевременного возврата в связи с форс-мажорными обстоятельствами и другими объективными причинами, которые должны быть рассмотрены кредитным союзом)	
Условия расторжения кредитного договора после получения денежных средств	

Другие расходы	
Права участника кредитного союза	

(ФИО уполномоченного специалиста)

(подпись)

(дата)

(ФИО участника кредитного союза)

(подпись)

(дата)

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4 следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) дополнить пунктами 3-6 и 3-7 следующего содержания:

«3-6. Полная стоимость потребительского кредита – совокупный размер всех расходов заемщика по договору, связанных с получением и обслуживанием потребительского кредита, включая проценты (наценку), комиссии и иные обязательные платежи, а также увеличение стоимости товара (работы, услуги), обусловленное предоставлением потребительского кредита.

3-7. Потребительский кредит – кредит, предоставляемый банком на условиях срочности, возвратности и платности, в том числе для целей оплаты товаров, работ или услуг с последующей оплатой заемщиком в рассрочку (отсрочку) исполнения денежного обязательства в рамках договора потребительского кредита. Потребительский кредит предоставляется физическим лицам для личных, семейных или бытовых целей, не связанных с предпринимательской деятельностью и извлечением прибыли. Для целей настоящего Положения к

потребительским кредитам не относятся кредиты и рассрочки, связанные с приобретением, строительством или завершением жилой недвижимости, обеспеченные недвижимостью. Потребительские кредиты могут предоставляться без начисления процентов (наценки) по соглашению сторон.»;

2) абзац шестой пункта 8.1 изложить в следующей редакции:

«- критерии оценки кредитоспособности заемщиков, а также порядок проведения расчета показателя долговой нагрузки для потребительских кредитов в соответствии с требованиями настоящего Положения;»;

3) пункт 8.8 изложить в следующей редакции:

«8.8. Принципы ответственного кредитования, содержащие требования по разработке и внедрению системы оценки и отчетности, направленные на предотвращение перекредитованности (когда у заемщика имеются параллельные обязательства, в том числе более чем в одной финансово-кредитной организации, в связи с чем долговая нагрузка заемщика может превысить его возможности по обслуживанию обязательств), включая применение показателя долговой нагрузки для потребительских кредитов в соответствии с требованиями настоящего Положения.»;

4) пункт 9 изложить в следующей редакции:

«9. В пределах нормативных требований, установленных законодательством Кыргызской Республики и нормативными правовыми актами Национального банка, банк самостоятельно определяет круг будущих заемщиков, виды кредитов, формирует кредитный портфель и устанавливает процентные ставки, включающие налоги, установленные налоговым законодательством Кыргызской Республики.

Банк обязан обеспечивать соблюдение требований законодательства Кыргызской Республики о предельно допустимом размере процентной ставки (наценки) по кредитам, включая требования Закона Кыргызской Республики «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике» и Закона Кыргызской Республики «О потребительском кредите», а также иных требований законодательства Кыргызской Республики, регулирующих порядок предоставления потребительских кредитов.

При этом внутренние документы банка должны содержать процедуры оценки деятельности заемщика - юридического лица на предмет ведения им действительной деятельности, а именно осуществления и предоставления на рынке определенных товаров/услуг.»;

5) пункт 12 дополнить абзацем одиннадцатым следующего содержания:

«При предоставлении потребительских кредитов система оценки платежеспособности заемщика должна включать расчет показателя долговой нагрузки в соответствии с требованиями настоящего Положения.»;

6) абзац четырнадцатый пункта 25 после слов «(контракты, договора, рекомендательные письма, выписки из государственных реестров и т.п.)» дополнить словами «и расчета показателя долговой нагрузки при предоставлении потребительского кредита.»;

7) дополнить пунктами 25-2 и 25-3 следующего содержания:

«25-2. Банк обязан бесплатно предоставить клиенту стандартизированный информационный лист в бумажной или электронной форме для ознакомления и сравнения условий предоставления потребительского кредита до заключения договора. Требования к информационному листу установлены в Законе Кыргызской Республики «О потребительском кредите».

25-3. Банк обязан осуществлять расчет показателя долговой нагрузки заемщика в следующих случаях:

1) принятия решения о предоставлении потребительского кредита, в том числе для целей рефинансирования другого потребительского кредита;

2) изменения условий договора потребительского кредита, влекущих увеличение среднемесячного платежа или продление срока действия договора.

Показатель долговой нагрузки заемщика не рассчитывается при изменении условий договора по инициативе заемщика, если изменения предусматривают уменьшение размера или приостановление платежей.

Показатель долговой нагрузки заемщика рассчитывается банком в

процентах, с точностью до одного знака после запятой как отношение суммы среднемесячных платежей по всем долговым обязательствам заемщика (основной долг и процентные платежи/платежи по наценке), включая потребительский кредит, заявление о предоставлении которого рассматривается, к величине его среднемесячного дохода, согласно данным, доступным банку.

Банк обязан закрепить в своих внутренних документах порядок расчета суммы среднемесячных платежей и среднемесячного дохода заемщика, который должен содержать, как минимум, следующее:

- перечень документов и/или информации, подтверждающих доходы/платежеспособность заемщика, в зависимости от размера и вида потребительского кредита, деятельности и доходов клиента;
- период, за который должны рассчитываться среднемесячные показатели, в зависимости от размера и вида потребительского кредита, деятельности и доходов клиента. При этом для расчета среднемесячного дохода данный период не должен быть менее последних 3 месяцев с даты подачи заявки на получение кредита.

Если показатель долговой нагрузки заемщика, рассчитанный в соответствии с настоящим пунктом, в том числе в случае рефинансирования кредита, превышает 60 процентов, банк, в случаях, когда предоставление потребительского кредита допускается в соответствии с пунктом 34-1 настоящего Положения, до заключения договора потребительского кредита обязан под роспись уведомить заемщика о рисках неисполнения обязательств и возможном применении к нему мер ответственности, за исключением случая, когда банк отказывается от дальнейшего кредитования заемщика или требует полного досрочного возврата потребительского кредита в соответствии с условиями договора. Выдача потребительского кредита в указанном случае допускается только при наличии письменного согласия заемщика, подтверждающего его информированность о рисках.

Факт ознакомления заемщика с уведомлениями, указанными в настоящем пункте, подтверждается его собственноручной подписью либо иными способами, предусмотренными законодательством Кыргызской Республики, регулирующим цифровую среду.»;

- 8) пункт 26 изложить в следующей редакции:

«26. При оказании банковских услуг банк должен обеспечить соблюдение прав клиентов, включая следующие права:

- получать достоверную, полную и доступную для восприятия информацию о получаемом кредите, включая все расходы по нему как в абсолютных суммах, так и в виде эффективной процентной ставки на государственном языке и по согласованию с клиентом на официальном языке. При необходимости информация может быть переведена на другой язык;

- право клиента на безвозмездной основе отказаться от получения кредита с момента подписания кредитного договора до момента получения денежных средств либо осуществления платежа по оплате за имущество в рамках лизинга.

В указанном случае банк вправе взимать с клиента комиссию по установленному тарифу за рассмотрение заявки;

- право клиента до момента подписания договора получить на руки проект договора со всеми прилагаемыми к нему документами и обратиться за юридической консультацией за пределами банка, при этом время, предоставляемое клиенту на ознакомление с договором должно быть не менее одного дня, но не более трех дней;

- право клиента обратиться к банку в последующем с просьбой о реструктуризации кредита. При этом рефинансирование потребительского кредита не может осуществляться более двух раз;

- право клиента на досрочное погашение кредита полностью или по частям в любое время без каких-либо комиссий, штрафных санкций и иных платежей в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики. В случае полного или частичного досрочного погашения потребительского кредита, банк обязан произвести перерасчет обязательств клиента по договору, скорректировать график платежей и общую сумму процентов (наценки), подлежащих уплате, пропорционально уменьшенной сумме основного долга. Подтверждение об изменении либо полном исполнении обязательств предоставляется клиенту в письменной или электронной форме по его требованию в срок, согласованный с клиентом, но не превышающий пяти рабочих дней;

- право клиента в случае, если более 50% от основной суммы кредита погашено, предоставить взамен имеющегося залога другой

залог, приемлемый для обеих сторон, стоимость которого покрывает оставшуюся сумму задолженности по кредиту в соответствии с внутренними документами банка, без уплаты комиссионных и иных платежей;

- право клиента самостоятельно выбрать очередность распределения его денежных средств в соответствии с законодательством, направленных на погашение кредитной задолженности в случае наличия нескольких (более одного) просроченных кредитов (в том числе траншей в рамках одной или нескольких кредитных линий).

При заключении кредитного договора с клиентом - физическим лицом, в том числе с индивидуальным предпринимателем, банк предоставляет указанным клиентам право выбора следующих способов получения кредита:

- получение кредитных средств в наличной форме без уплаты комиссионных и иных платежей за обналичивание;

- получение кредитных средств с расчетного (текущего) счета/счета по банковским вкладам (депозитам)/до востребования, условия обслуживания которого определяются в соответствующем договоре.

- право выбора клиента заключить или отказаться от заключения договора страхования в связи с получением потребительского кредита, за исключением случаев, когда обязательность страхования прямо предусмотрена законодательством Кыргызской Республики в сфере страхования;

- иные права клиента, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики, в том числе Законом Кыргызской Республики «О потребительском кредите».

При этом клиенты - физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели вправе осуществлять погашение кредита как в наличной, так и в безналичной формах.

Право получения кредитных средств без уплаты комиссионных и иных платежей за обналичивание денежных средств предоставляется банком при выдаче ипотечных кредитов, а также кредитов в рамках государственных/правительственных и социальных программ, направленных на развитие экономики клиентам - физическим лицам, в том числе индивидуальным предпринимателям.»;

9) пункт 27 изложить в следующей редакции:

«27. В целях повышения прозрачности кредитной деятельности банка и улучшения осведомленности клиентов об условиях кредитования на официальном интернет-сайте банка и в местах обслуживания клиентов банка (стенды) должна быть размещена информация об условиях и порядке кредитования, о перечне основных нормативных правовых актов Национального банка и внутренних нормативных документов банка, регламентирующих процесс кредитования. Также на стендах должна быть представлена информация о правах клиентов, о наличии в банке Книги жалоб и предложений и другая полезная информация для клиентов.

Информация об общих условиях предоставления кредита, размере процентной ставки, наценки, а также комиссионных вознаграждений и тарифов за оказание услуг должна быть открытой и доступной для клиентов и не может быть предметом коммерческой или банковской тайны.

Информация об изменениях процентных ставок/наценки по потребительским кредитам публикуется на официальном интернет-сайте банка не позднее даты введения их в действие.»;

10) абзац первый подпункта 3 пункта 30 дополнить предложением следующего содержания:

«При этом при предоставлении потребительского кредита сотрудник банка обязан осуществить расчет показателя долговой нагрузки заемщика в соответствии с пунктом 25-3 настоящего Положения.»;

11) пункт 34.1 изложить в следующей редакции:

«34-1. Банк может выдать потребительский кредит заемщику в национальной валюте при условии, что показатель долговой нагрузки заемщика, рассчитанный в соответствии с требованиями п. 25-3 настоящего Положения, не превышает следующих значений:

- не более 50 процентов, если среднемесячный доход заемщика составляет менее 1000 расчетных показателей;
- не более 60 процентов, если среднемесячный доход заемщика составляет от 1000 до 2000 расчетных показателей;
- не более 70 процентов, если среднемесячный доход заемщика

составляет более 2000 расчетных показателей.»;

12) пункт 34-2 изложить в следующей редакции:

«34-2. Банк не вправе выдавать кредит на приобретение, строительство или завершение жилой недвижимости, обеспеченный недвижимостью, в иностранной валюте заемщику - физическому лицу, за исключением лиц, осуществляющих предпринимательскую деятельность на основе свидетельства или патента, либо решения органа налоговой службы о применении уплаты налога в зоне торговли с особым режимом. Банк не вправе выдавать потребительский кредит в иностранной валюте, за исключением овердрафтов по платежным картам в рамках зарплатных проектов и кредитных лимитов на платежные карты в иностранной валюте под залог депозита.

Не допускается использование кредитных продуктов, способов начисления или условий, искажающих полную стоимость услуг или предусматривающих индексирование платежей по кредиту, привязанных к валюте, отличной от валюты кредитного договора.»;

13) пункт 41 изложить в следующей редакции:

«41. В кредитном договоре как минимум указываются:

- наименование сторон, в том числе с указанием реквизитов документов, удостоверяющих личность, для физических лиц при выдаче потребительского кредита;

- место жительства/место нахождения (юридический адрес) сторон;

- период действия договора;

- основные условия кредита - сумма, срок погашения, обеспечение, процентная ставка в годовом исчислении, наценка, полная стоимость кредита, годовая эффективная процентная ставка, форма выдачи кредита: наличная (через кассу) и/или безналичная (в том числе на счет клиента, посредством использования банковских платежных карт и др.);

- целевое назначение кредита;

- права и обязанности сторон;

- право клиента на досрочное погашение кредита (лизинга) полностью или по частям в любое время без взимания каких-либо комиссий, штрафных санкций и иных платежей в соответствии

с требованиями законодательства Кыргызской Республики. При досрочном погашении кредита одним из участников ГСО, банк может запросить письменное согласие участников ГСО;

- условия предоставления информации о клиенте в кредитные бюро, а также иные случаи использования данных о клиенте в соответствии с банковским законодательством и законодательством в сфере персональных данных Кыргызской Республики;

- санкции за нарушение какой-либо стороной своих обязательств, случаи расторжения кредитного договора;

- ответственность сторон;

- порядок изменения и расторжения договора;

- иные условия, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики.

В случае досрочного погашения кредита одним из участников ГСО в своей части, он продолжает нести солидарную ответственность по договору поручительства до полного погашения кредита, полученного в составе данного ГСО. При условии согласия участников ГСО и банка, а также соблюдения условий по минимальному количеству состава ГСО, участник, погасивший кредит в своей части, может быть освобожден от солидарной ответственности.»;

14) в пункте 42:

- абзац восьмой изложить в следующей редакции:

«В кредитный договор запрещается включение не предусмотренных банковским законодательством дополнительных сборов, комиссионных и других платежей, в том числе штрафных санкций, кроме установленных в Приложении 6, а также иных сопутствующих услуг на платной основе, вне зависимости от договоренности с заемщиком.»;

- в абзаце тринадцатом на официальном языке слова «с момента» заменить словами «со дня», на государственном языке слова «аяктаганга чейин» заменить словами «өткөндөн кийин»;

15) дополнить пунктом 42-1 следующего содержания:

«42-1. Общая сумма начислений (включая проценты (наценку), комиссии, неустойку, штрафы, пени) по потребительскому кредиту, в том числе в случае его реструктуризации, не может превышать 60

процентов от суммы выданного потребительского кредита.»;

16) дополнить пунктом 51-1 следующего содержания:

«51-1. При предоставлении потребительских кредитов предоставление обеспечения не является обязательным условием выдачи кредита.

Страхование жизни и здоровья заемщика или иных личных рисков заемщика не признается обеспечением исполнения обязательств по договору потребительского кредита.»;

17) Раздел I «Общая информация о заемщике» Приложения 1:

- дополнить пунктом 1-2 следующего содержания:

«1-2. Расчет показателя долговой нагрузки заемщика (при выдаче потребительского кредита) в случаях, предусмотренных настоящим Положением.»;

- дополнить пунктом 2-3 следующего содержания:

«2-3. Письменное согласие заемщика на получение потребительского кредита, подтверждающее его информированность о рисках неисполнения обязательств и возможном применении к нему мер ответственности (в соответствии с пунктом 25-3 настоящего Положения).»;

18) Приложение 6 изложить в следующей редакции:

Приложение 6

**к Положению о минимальных требованиях по управлению кредитным
риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных
организациях, лицензируемых Национальным банком
Кыргызской Республики**

**ПЕРЕЧЕНЬ
расходов (платежей) клиентов банка и штрафных санкций**

Расходы (платежи) клиента банка по кредиту	
Сумма кредита	Указывается согласно договору
Процентные платежи по кредиту или наценка	
Полная стоимость кредита	
Эффективная процентная ставка	
Комиссия за рассмотрение заявки в случае отказа от получения кредита с момента подписания кредитного договора до момента получения денежных средств либо осуществления платежа по оплате за имущество в рамках лизинга	При наличии комиссий они указываются в соответствии с утвержденными тарифами банка в процентном либо стоимостном выражении
Комиссия за открытие (если открытие счета обусловлено заключением кредитного договора) и обслуживание (если операции по кредиту проводятся в безналичной форме) расчетного (текущего)/счета по банковским вкладам (депозитам) до востребования счетов	
Комиссия за расчетно-кассовое обслуживание (в том числе внесение и получение клиентом наличных денег через банкомат)	
Комиссия за изменение условий договора по заявлению клиента (за исключением случаев реструктуризации кредита в соответствии с требованиями нормативных правовых актов Национального банка)	

Комиссия за резервирование денежных средств (за неиспользуемую часть кредитной линии), если договором предусмотрено безусловное обязательство банка по предоставлению кредитных средств	
Платежи в пользу третьих лиц (например, плата за услуги страхования, нотариуса, услуг регистрации в государственных органах и др.)	Указывается примерная стоимость (диапазон) таких расходов с указанием того, что данные расходы могут измениться в будущем
Штрафные санкции и пени банка	
За просрочку оплаты платежей по основной сумме долга и по процентам	Указываются в соответствии с утвержденными размерами штрафных санкций, взимаемых в банке на основании договора, в процентном либо стоимостном выражении
За просрочку более 30 календарных дней пополнения депозита, предоставленного в залог по кредиту	
За несвоевременный возврат пакета оригиналов документов по залоговому обеспечению (за исключением случаев несвоевременного возврата в связи с форс-мажорными обстоятельствами и другими объективными причинами, которые должны быть рассмотрены банком)	
Условия расторжения договора после получения денежных средств	
Другие расходы (платежи)	

(ФИО уполномоченного сотрудника банка)

(подпись)

(дата)

(ФИО клиента банка)

(подпись)

(дата)

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14 следующие изменения:

в Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты), утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) пункт 5 дополнить абзацами двенадцатым и тринадцатым следующего содержания:

«- Полная стоимость потребительского кредита – совокупный размер всех расходов заемщика по договору, связанных с получением и обслуживанием потребительского кредита, включая проценты (наценку), комиссии и иные обязательные платежи, а также увеличение стоимости товара (работы, услуги), обусловленное предоставлением потребительского кредита;

- Потребительский кредит – кредит или финансирование по исламским принципам, предоставляемый МФО на условиях срочности, возвратности и платности, в том числе для целей оплаты товаров, работ или услуг с последующей оплатой заемщиком в рассрочку (отсрочку) исполнения денежного обязательства в рамках договора потребительского кредита. Потребительский кредит предоставляется физическим лицам для личных, семейных или бытовых целей, не связанных с предпринимательской деятельностью и извлечением прибыли. Для целей настоящего Положения к потребительским кредитам не относятся кредиты и рассрочки, связанные с приобретением, строительством или завершением жилой недвижимости, обеспеченные недвижимостью. Потребительские кредиты могут предоставляться без начисления процентов (наценки) по соглашению сторон;»;

2) дополнить пунктом 5-2 следующего содержания:

«5-2. В целях настоящего Положения:

- под термином «кредит» понимается также финансирование, предоставленное по исламским принципам банковского дела и финансирования;

- под термином «кредитный договор» понимается также договор

финансирования, предоставленного по исламским принципам банковского дела и финансирования;

- под термином «процентная ставка» понимается также наценка по финансированию, предоставленному по исламским принципам банковского дела и финансирования.

Наценка – норма доходности по договорам в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, приведенная в номинальное годовое процентное значение, а также увеличение суммы обязательства заемщика по сравнению с ценой (стоимостью) товара, работы или услуги при полной единовременной оплате.

В целях настоящего Положения в договоре по исламским принципам банковского дела и финансирования наценка должна указываться в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода.»;

3) абзац шестой подпункта 1 пункта 13 изложить в следующей редакции:

«- порядок определения платежеспособности потенциальных заемщиков, включая порядок проведения расчета показателя долговой нагрузки для потребительских кредитов в соответствии с требованиями настоящего Положения.»;

4) пункт 13-1 дополнить абзацем третьим следующего содержания:

«При предоставлении потребительских кредитов система оценки платежеспособности заемщика должна включать расчет показателя долговой нагрузки в соответствии с требованиями настоящего Положения.»;

5) подпункт 5 пункта 20 изложить в следующей редакции:

«5) проведение оценки источников денежных средств, подтверждающих платежеспособность клиента, в том числе по клиентам, которые имеют неформальные доходы, при этом коэффициент покрытия долга заемщика, равный отношению совокупного дохода заемщика к ежемесячному взносу по кредиту (по основной сумме и процентам), за исключением потребительских

кредитов, должен составлять не менее 130 процентов. Расчет показателя долговой нагрузки заемщика по потребительским кредитам проводится в соответствии с пунктом 20-1 настоящего Положения;»;

6) дополнить пунктом 20-1 следующего содержания:

«20-1. При предоставлении потребительского кредита МФО обязана осуществлять расчет показателя долговой нагрузки заемщика в следующих случаях:

1) принятия решения о предоставлении потребительского кредита, в том числе для целей рефинансирования другого потребительского кредита;

2) изменения условий договора потребительского кредита, влекущих увеличение среднемесячного платежа или продление срока действия договора.

Показатель долговой нагрузки заемщика не рассчитывается при изменении условий договора по инициативе заемщика, если изменения предусматривают уменьшение размера или приостановление платежей.

Показатель долговой нагрузки заемщика рассчитывается МФО в процентах, с точностью до одного знака после запятой как отношение суммы среднемесячных платежей по всем долговым обязательствам заемщика (основной долг и процентные платежи/платежи по наценке), включая потребительский кредит, заявление о предоставлении которого рассматривается, к величине его среднемесячного дохода, согласно данным, доступным МФО.

МФО обязана закрепить в своих внутренних документах порядок расчета суммы среднемесячных платежей и среднемесячного дохода заемщика, который должен содержать, как минимум, следующее:

- перечень документов и/или информации, подтверждающих доходы/платежеспособность заемщика, в зависимости от размера и вида потребительского кредита, деятельности и доходов клиента;

- период, за который должны рассчитываться среднемесячные показатели, в зависимости от размера и вида потребительского кредита, деятельности и доходов клиента. При этом для расчета среднемесячного дохода данный период не должен быть менее последних 3 месяцев с даты подачи заявки на получение кредита.

Если показатель долговой нагрузки заемщика, рассчитанный в соответствии с настоящим пунктом, в том числе в случае рефинансирования кредита, превышает 60 процентов, МФО до заключения договора потребительского кредита обязана под роспись уведомить заемщика о рисках неисполнения обязательств и возможном применении к нему мер ответственности, за исключением случая, когда МФО отказывается от дальнейшего кредитования заемщика или требует полного досрочного возврата потребительского кредита в соответствии с условиями договора. Выдача потребительского кредита в указанном случае допускается только при наличии письменного согласия заемщика, подтверждающего его информированность о рисках.

Факт ознакомления заемщика с уведомлениями, указанными в настоящем пункте, подтверждается его собственноручной подписью либо иными способами, предусмотренными законодательством Кыргызской Республики в сфере цифровой среды.»;

7) в подпункте 2 пункта 22:

- абзац второй изложить в следующей редакции:

«- об условиях предоставления кредитов, включая информацию о процентной ставке или наценке (по финансированию в соответствии с исламскими принципами наценка должна предоставляться в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода), полной стоимости кредитного продукта в абсолютном значении и эффективную процентную ставку (по финансированию в соответствии с исламскими принципами эффективная процентная ставка раскрывается по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода) на государственном языке и по согласованию с клиентом на официальном языке, а также при необходимости информация может быть переведена на другой язык;»;

- абзац шестой признать утратившим силу;

8) в пункте 24:

- подпункт 2 дополнить предложениями следующего содержания:

«В случае полного или частичного досрочного погашения

потребительского кредита, МФО обязана произвести перерасчет обязательств заемщика по договору, скорректировать график платежей и общую сумму процентов (наценки), подлежащих уплате, пропорционально уменьшенной сумме основного долга. Подтверждение об изменении либо полном исполнении обязательств предоставляется заемщику в письменной или электронной форме по его требованию в срок, согласованный с заемщиком, но не превышающий пяти рабочих дней»;

- подпункт 3 дополнить предложением следующего содержания:

«При этом рефинансирование потребительского кредита не может осуществляться более двух раз»;

- дополнить подпунктом 5 следующего содержания:

«5) заключить или отказаться от заключения договора страхования в связи с получением потребительского кредита, за исключением случаев, когда обязательность страхования прямо предусмотрена законодательством Кыргызской Республики в сфере страхования.»;

9) пункт 25 изложить в следующей редакции:

«25. Информация об общих условиях предоставления кредитов, размере процентных ставок, наценок, а также комиссионных вознаграждений и тарифов за оказание услуг должна быть открытой и доступной для клиентов и не может быть предметом коммерческой или банковской тайны.»;

10) в пункте 26:

- абзац первый изложить в следующей редакции:

«В целях повышения прозрачности кредитной деятельности МФО и улучшения осведомленности клиентов об условиях кредитования на официальном интернет-сайте МФО (при наличии) и в местах обслуживания клиентов МФО (стенды) должна быть размещена следующая информация:»;

- дополнить абзацем следующего содержания:

«Информация об изменениях процентных ставок/наценки по потребительским кредитам публикуется в местах обслуживания, на официальном интернет-сайте МФО (при наличии) и/или посредством иных каналов коммуникации не позднее даты введения их в действие.»;

11) пункт 27 изложить в следующей редакции:

«27. МФО обязана до заключения (подписания) кредитного договора с клиентом:

- предоставлять клиенту (потенциальному заемщику) достоверную, полную и доступную информацию о его правах и обязанностях, о рисках, связанных с получением кредита и нарушениями условий его погашения, об условиях предоставления кредитов, включая информацию о процентной ставке или наценке (по финансированию в соответствии с исламскими принципами наценка должна предоставляться в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода), полной стоимости кредита в абсолютном выражении и в виде эффективной процентной ставки, о возможности и порядке изменения условий договора на государственном языке и по согласованию с клиентом на официальном языке, а также при необходимости информация может быть переведена на другой язык;

Отказ в предоставлении исчерпывающей информации об условиях и стоимости предоставляемых услуг, в том числе о наценке и/или процентной ставке, не допускается. Форма информации должна быть унифицированной и систематизированной для обеспечения возможности сравнения кредитных продуктов разных кредиторов;

- передать клиенту для ознакомления Памятку заемщика и информационный лист в случае получения потребительского кредита (в бумажной или электронной форме). Требования к информационному листу установлены в Законе Кыргызской Республики «О потребительском кредите»;

- проинформировать клиента о процедуре рассмотрения жалоб и о контактном лице, отвечающем в МФО за получение запросов, жалоб и их рассмотрение, а также о том, что клиент имеет право зафиксировать свои замечания и предложения в Книге жалоб и предложений клиентов (далее - Книга), которая должна быть пронумерована, прошнурована, а также заверена Исполнительным органом МФО и скреплена печатью МФО (приложение 2 к настоящему Положению). Хранить содержащуюся в Книге информацию следует не менее шести лет.»;

12) пункт 28-1 изложить в следующей редакции:

«28-1. МФО не вправе выдавать кредит на приобретение, строительство или завершение жилой недвижимости, обеспеченный недвижимостью, в том числе финансирование на приобретение, строительство и завершение жилой недвижимости в соответствии с исламскими принципами финансирования в иностранной валюте клиенту - физическому лицу, за исключением лиц, осуществляющих предпринимательскую деятельность на основе свидетельства или патента, или решения органа налоговой службы о применении уплаты налога в зоне торговли с особым режимом. МФО не вправе выдавать потребительские кредиты в иностранной валюте.

Не допускается использование кредитных продуктов, способов начисления или условий, искажающих полную стоимость услуг или предусматривающих индексирование платежей по кредиту, привязанных к валюте, отличной от валюты кредитного договора.»;

13) пункт 33-1 изложить в следующей редакции:

«33-1. МФО обязана обеспечивать соблюдение требований законодательства Кыргызской Республики о предельно допустимом размере процентной ставки (наценки) по кредитам, включая требования Закона Кыргызской Республики «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике» и Закона Кыргызской Республики «О потребительском кредите», а также иных требований законодательства Кыргызской Республики, регулирующих порядок предоставления потребительских кредитов.»;

14) пункт 34 изложить в следующей редакции:

«34. В кредитном договоре, как минимум, указывается:

1) наименование сторон, в том числе с указанием реквизитов документов, удостоверяющих личность, для физических лиц при выдаче потребительских кредитов;

2) место жительства/место нахождения (юридический адрес) сторон;

3) предмет договора;

4) срок действия кредитного договора;

5) основные условия предоставления кредита, в том числе с указанием целевого назначения, суммы, наценки или процентных

ставок (номинальной (по финансированию в соответствии с исламскими принципами наценка должна указываться в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода) и эффективной (по финансированию в соответствии с исламскими принципами эффективная процентная ставка раскрывается по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода)), полной стоимости кредита, порядка и срока погашения, вида обеспечения (если имеется);

6) права и обязанности заемщика, в том числе при неисполнении или ненадлежащего исполнения принятых им обязательств по кредитному договору;

7) права и обязанности МФО;

8) условия предоставления информации о клиенте в кредитные бюро, а также иные случаи использования данных о клиенте в соответствии с банковским законодательством и законодательством в сфере персональных данных Кыргызской Республики;

9) право клиента на безвозмездной основе отказаться от получения кредита (услуги по лизингу) с момента подписания кредитного договора до момента получения денежных средств или осуществления платежа в оплату за имущество по лизингу по договору;

10) право клиента на досрочное погашение кредита полностью или по частям в любое время без взимания каких-либо комиссий, штрафных санкций и иных платежей в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики;

11) условия наступления форс-мажорных обстоятельств;

12) обязанность МФО предоставлять четкую и точную информацию о счете заемщика (выписки со счета, чека, состояние баланса, подтверждение платежа по кредиту и другую необходимую информацию);

13) обязанность МФО прекратить начисление неустойки (штрафов, пени) по истечении 15 дней со дня направления извещения о начале процедуры обращения взыскания на предмет залога по кредиту, при этом размер неустойки (штрафа, пени), начисленной за весь период

действия кредита, не должен превышать 10 процентов от суммы выданного кредита;

14) обращение взыскания на предмет залога исключительно через суд, если предмет залога имеет значительную историческую, художественную или иную культурную ценность для общества либо является единственным жильем, принадлежащим на праве собственности физическому лицу;

15) ответственность сторон;

16) порядок изменения и расторжения договора;

17) иные условия, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики.»;

15) абзац третий пункта 36 изложить в следующей редакции:

«МФО не вправе включать в условия кредитного договора не предусмотренные банковским законодательством дополнительные сборы, комиссионные и другие платежи, взимаемые/оплачиваемые в МФО и связанные с заключением и исполнением кредитного договора, помимо публикуемых, согласно утвержденным тарифам МФО, а также иных сопутствующих услуг на платной основе, вне зависимости от договоренности с заемщиком.»;

16) дополнить пунктом 36-1 следующего содержания:

«36-1. Общая сумма начислений (включая проценты (наценку), комиссии, неустойку, штрафы, пени) по потребительскому кредиту, в том числе в случае его реструктуризации, не может превышать 60 процентов от суммы выданного потребительского кредита.»;

17) абзац второй пункта 39-1 изложить в следующей редакции:

«Примечание: при выявлении фактов использования заемщиком кредита по нецелевому назначению МФО вправе увеличить процентную ставку по кредиту, при соблюдении требований законодательства Кыргызской Республики о предельно допустимом размере процентной ставки (наценки) по кредитам, включая требования Закона Кыргызской Республики «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике» и Закона Кыргызской Республики «О потребительском кредите». При этом внутренними документами МФО должны быть предусмотрены нормы, устанавливающие четкие правила по мерам ответственности

заемщика, в том числе размеру увеличения процентной ставки по кредиту.»;

18) дополнить пунктом 41-1 следующего содержания:

«41-1. Предоставление обеспечения не является обязательным условием предоставления потребительского кредита.

Страхование жизни и здоровья или иных личных рисков заемщика не признается обеспечением исполнения обязательств по договору потребительского кредита.»;

19) пункт 1 Раздела I «Общая информация о заемщике» Приложения 1:

- дополнить подпунктом 7-1 следующего содержания:

«7-1) расчет показателя долговой нагрузки клиента (при выдаче потребительского кредита) в случаях, предусмотренных настоящим Положением;»;

- дополнить подпунктом 10 следующего содержания:

«10) письменное согласие заемщика на получение потребительского кредита, подтверждающее его информированность о рисках неисполнения обязательств и возможном применении к нему мер ответственности (в соответствии с пунктом 20-1 настоящего Положения).»;

20) Приложение 3 изложить в следующей редакции:

Приложение 3

**к Положению о минимальных требованиях по управлению кредитным
риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады
(депозиты)**

**ПЕРЕЧЕНЬ
расходов (платежей) клиентов МФО и штрафных санкций**

Права клиента МФО	
Расходы (платежи) клиента МФО по кредиту	
Сумма кредита	Указывается в кредитном договоре По финансированию в соответствии с исламскими принципами наценка должна указываться в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода. По финансированию в соответствии с исламскими принципами эффективная процентная ставка раскрывается по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода.
Процентные платежи или наценка Полная стоимость кредита/финансирования Эффективная процентная ставка	
Комиссия за изменение условий договора по заявлению клиента (за исключением случаев реструктуризации кредита в соответствии с требованиями нормативных правовых актов Национального банка)	При наличии комиссий они указываются в кредитном договоре в соответствии с утвержденными тарифами МФО в процентном либо стоимостном выражении
Комиссия за резервирование денежных средств (за неиспользуемую часть кредитной линии), если договором предусмотрено безусловное обязательство МФО по предоставлению кредитных средств	

Комиссия за кассовое обслуживание (несвязанная с прямой выдачей кредита), которая включает в себя расходы МФО, связанные с банковскими услугами, согласно тарифам коммерческого банка (обслуживание в коммерческих банках, обналичивание в коммерческих банках), а также расходы третьих лиц, связанные с инкассированием денежной наличности	
Платежи в пользу третьих лиц (например, плата за услуги страхования, нотариуса, услуг регистрации в государственных органах, расходы МФО, связанные с безналичным перечислением кредита на счет заемщика, открытым в коммерческих банках, согласно тарифам коммерческого банка и т.п.)	В тех случаях, когда МФО не предоставляет такие услуги, МФО для осведомленности клиента должна указывать стоимость таких расходов по действующим тарифам третьих лиц на дату заключения кредитного договора с указанием того, что данные расходы осуществляются заемщиком в пользу третьих лиц, а также того, что данная расценка может измениться в будущем
Штрафные санкции и пени МФО	
За просрочку оплаты платежей по основной сумме долга и по процентам	Указываются в соответствии с утвержденными размерами штрафных санкций, взимаемых в МФО на основании кредитного договора, в процентном либо стоимостном выражении. При этом размер процента по неустойке (штрафам, пени) за просроченную задолженность по основной сумме и процентам/наценке не должен превышать номинальную процентную ставку/наценку по кредиту, указанную в кредитном договоре (за исключением беспроцентных потребительских кредитов), а максимальный размер неустойки (штрафов, пени), начисленной за весь период действия кредита, не должен превышать 10 процентов от суммы выданного кредита
За несвоевременный возврат пакета оригиналов документов по залоговому обеспечению (за исключением случаев несвоевременного возврата в связи с форс-мажорными обстоятельствами и другими объективными причинами, которые должны быть рассмотрены МФО)	

Условия расторжения кредитного договора после получения денежных средств	Указываются в соответствии с утвержденными размерами штрафных санкций, взимаемых в МФО на основании кредитного договора, в процентном либо стоимостном выражении
Другие расходы	

(ФИО кредитного специалиста МФО)

(подпись)

(дата)

(ФИО клиента МФО)

(подпись)

(дата)

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к порядку предоставления финансовых услуг и рассмотрения обращений потребителей» от 24 июня 2015 года № 35/10 следующее изменение:

в Положении «О минимальных требованиях к порядку предоставления финансовых услуг и рассмотрения обращений потребителей», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- абзац первый пункта 16 изложить в следующей редакции:

«При обращении потребителя - потенциального заемщика для получения кредита ФКО в обязательном порядке на бесплатной основе совместно с потребителем заполняет листок ключевых данных о потенциальном кредите строго в соответствии с формой согласно Приложению 1 к настоящему Положению и предоставляет его потребителю, за исключением случаев предоставления потребительских кредитов. Потребитель вправе оставить заполненный листок ключевых данных у себя для сравнения информации по услугам других ФКО. При обращении потребителя - потенциального заемщика за получением потребительского кредита ФКО предоставляет ему информационный лист согласно требованиям Закона Кыргызской Республики «О потребительском кредите».».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О мерах воздействия, применяемых к банкам, лицензируемым Национальным банком Кыргызской Республики» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-4-(НПА) следующие изменения:

в Положении «О мерах воздействия, применяемых к банкам, лицензируемым Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) абзац пятый главы 1 после слов ««О защите банковских вкладов (депозитов)»,» дополнить словами ««О потребительском кредите», «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике»»;

2) абзац шестнадцатый подпункта 2 пункта 2 изложить в следующей редакции:

«- характера, частоты и/или объема операции(й), подпадающей(их) под нарушение банковского законодательства Кыргызской Республики, законодательства о противодействии финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов и законодательства Кыргызской Республики об ограничении ростовщической деятельности.»;

3) абзац первый пункта 24 после слов ««О защите банковских вкладов (депозитов)»,» дополнить словами ««О потребительском кредите», «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике»,».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по рассмотрению дел о правонарушениях» от 19 декабря 2018 года № 2018-П-12/55-6-(НПА) следующее изменение:

в Инструкции по рассмотрению дел о правонарушениях, утвержденной вышеуказанным постановлением:

- в подпункте 1 пункта 2 слова «управление платежных систем» заменить словами «управление надзора за платежными системами».

7. Внести в постановление Правления Национального банка

Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики» от 23 декабря 2020 года № 2020-П-33/73-12-(НФКУ) следующие изменения:

в Положении «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) предложение первое пункта 4 изложить в следующей редакции:

«Меры воздействия применяются Национальным банком самостоятельно на основаниях и в порядке, предусмотренных законами Кыргызской Республики, банковским законодательством Кыргызской Республики, законодательством Кыргызской Республики в сфере противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов и законодательством Кыргызской Республики об ограничении ростовщической деятельности, нормативными правовыми актами Национального банка и настоящим Положением.»;

2) абзац тринадцатый пункта 7 изложить в следующей редакции:

«- характера, частоты и/или объема операции(й), подпадающей(их) под нарушение банковского законодательства Кыргызской Республики, законодательства Кыргызской Республики о противодействии финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов и законодательства Кыргызской Республики об ограничении ростовщической деятельности.»;

3) в пункте 26 после слова «(депозитов)»,» дополнить словами ««О потребительском кредите», «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике»,».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 27 апреля 2026 года
№ 2026-П-07/26-1-(ДКП)**

О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 13, 63 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить учетную ставку Национального банка Кыргызской Республики в размере 12,00 процента годовых.
2. Настоящее постановление вступает в силу с 28 апреля 2026 года.
3. Управлению денежно-кредитной политики разместить информацию о размере учетной ставки на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики в течение 1 (одного) рабочего дня со дня принятия настоящего постановления.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление денежно-кредитной политики.

Председатель

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 27 апреля 2026 года
№ 2026-П-12/26-2-(НПА)

**О внесении изменений
в постановление Правления Национального банка Кыргызской
Республики «О временных решениях Национального банка
Кыргызской Республики по регулированию деятельности
коммерческих банков Кыргызской Республики» от 10 марта 2022
года № 2022-П-12/13-2-(НПА)**

В целях обеспечения эффективности, безопасности и надежности банковской системы, повышения эффективности проведения расчетов в иностранной валюте в соответствии со статьями 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных решениях Национального банка Кыргызской Республики по регулированию деятельности коммерческих банков Кыргызской Республики» от 10 марта 2022 года № 2022-П-12/13-2-(НПА) следующие изменения:

1) дополнить пунктами 2-1, 2-2, 2-3, 2-4, 2-5, 2-6, 2-7 следующего содержания:

«2-1. Разрешить коммерческим банкам устанавливать корреспондентские отношения по счетам в иностранной валюте с банками-резидентами в целях проведения трансграничных

платежей клиентов для оплаты товаров, работ и/или услуг по внешнеэкономическим операциям через инфраструктуру международных платежных систем, которые одновременно соответствуют следующим критериям:

- предусматривают наличие централизованного клиринга и окончательных и безотзывных расчетов внутри системы;
- предоставляют возможность открытия и ведения счетов участников в рамках системы и/или иного расчетного обслуживания участников;
- функционируют под регулированием и надзором уполномоченного органа государства регистрации соответствующей международной платежной системы.

2-2. Банк-резидент, являющийся прямым участником международной платежной системы, обеспечивающей проведение трансграничных расчетов, обязан:

- провести оценку рисков, связанных с проведением трансграничных платежей клиентов банков-резидентов, включая риски ликвидности, расчетные, операционные, правовые, комплаенс-риски, риски финансирования преступной деятельности и легализации (отмывания) преступных доходов (далее - ФПД/ЛПД), а также санкционные риски, связанные с применимыми международными санкциями, и обеспечить наличие системы управления такими рисками до начала проведения операций;
- оценить достаточность кадровых, технологических и иных ресурсов, необходимых для осуществления операций, и обеспечить наличие и достаточность ресурсов подразделений контроля, соразмерных объему операций и уровню принимаемых рисков ФПД/ЛПД, комплаенс-рисков, санкционных рисков и т.д.;
- обеспечить выполнение экономических нормативов и требований, установленных Национальным банком Кыргызской Республики, с учетом операций, осуществляемых в рамках настоящего постановления;
- поддерживать достаточный уровень ликвидности, обеспечить наличие доступа к источникам ликвидности в иностранной валюте, для бесперебойного проведения платежей своих клиентов и клиентов банков-резидентов;

- обеспечить использование корреспондентских счетов исключительно для проведения операций, предусмотренных настоящим постановлением, при наличии обязательств клиентов по внешнеэкономическим операциям;

- проводить проверку всех транзакций на соответствие требованиям международной платежной системы и законодательства Кыргызской Республики, в том числе в сфере противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмывания) преступных доходов, а также обеспечивать наличие сведений, достаточных для идентификации клиента, выгодоприобретателя (при наличии), о назначении платежа и экономической сущности операции, не допускать проведение операций при отсутствии либо недостаточности указанных сведений;

- обеспечить непрерывность оказания платежных услуг, информационную безопасность при осуществлении расчетов и защиту персональных данных своих клиентов и клиентов банков-резидентов;

- установить внутренние лимиты на объем операций и концентрацию рисков, в том числе лимиты на одного банка-резидента;

- обеспечить отдельное отражение/учет операций, осуществляемых в рамках настоящего постановления;

- обеспечить конфиденциальность информации о платежах клиентов банков-резидентов, ограничить доступ к такой информации и использовать ее исключительно для целей проведения операций, управления рисками и соблюдения требований законодательства Кыргызской Республики;

- предоставлять отчеты о проведенных транзакциях по запросу Национального банка Кыргызской Республики.

2-3. Банк-резидент, указанный в пункте 2-2 настоящего постановления, вправе отказать в проведении платежа, приостановить проведение операции либо прекратить корреспондентские отношения в случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики, договором, регулирующим корреспондентские отношения, и внутренними процедурами управления рисками.

Порядок урегулирования вопросов, связанных с задержкой, возвратом либо замораживанием денежных средств при

проведении операций, определяется договором, регулирующим корреспондентские отношения.

2-4. Банки-резиденты обязаны предоставлять по запросу банка-резидента, указанного в пункте 2-2 настоящего постановления, документы и сведения по операциям, подтверждающие экономическую сущность операции (в том числе инвойсы, контракты и иные подтверждающие документы), а также сведения, необходимые для целей противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов, при наличии оснований, связанных с проведением внутреннего контроля и управления рисками.

2-5. Банк-резидент, указанный в пункте 2-2 настоящего постановления:

- не вправе проводить по корреспондентским счетам в иностранной валюте банков-резидентов и через указанную международную платежную систему операции, не предусмотренные настоящим постановлением, включая межбанковские расчеты, клиринговые операции и взаимозачеты, а также операции, не связанные с оплатой товаров, работ и (или) услуг по внешнеэкономическим операциям, за исключением операций, необходимых для проведения платежей в соответствии с настоящим постановлением;

- несет ответственность за соблюдение требований настоящего постановления и законодательства Кыргызской Республики, в том числе в сфере противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов, в том числе при осуществлении транзакций клиентов банков-резидентов.

2-6. Банк-резидент, указанный в пункте 2-2 настоящего постановления, до начала проведения операций в рамках настоящего постановления уведомляет Национальный банк Кыргызской Республики о международной платежной системе, используемой для проведения таких операций. Национальный банк в рамках надзорной деятельности вправе устанавливать дополнительные ограничения по объему и условиям проведения операций, а также приостанавливать их осуществление в случае выявления нарушений требований законодательства Кыргызской Республики, настоящего постановления либо недостаточности системы управления рисками.

2-7. Вновь созданным банкам-резидентам, получившим лицензии Национального банка на проведение банковских операций, разрешить устанавливать корреспондентские отношения по счетам в иностранной валюте с одним из банков-резидентов в целях обеспечения осуществления платежей клиентов и выполнения обязательств перед контрагентами в рамках осуществления банковской деятельности.

Данные корреспондентские счета могут действовать до момента открытия банками-резидентами, получившими лицензии Национального банка на проведение банковских операций, корреспондентских счетов в банках-нерезидентах, но не более шести месяцев с момента получения банковской лицензии.»;

2) пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. Настоящее постановление вступает в силу со дня его официального опубликования и действует до принятия соответствующего решения Правления Национального банка, за исключением пунктов 2-1, 2-2, 2-3, 2-4, 2-5, 2-6, 2-7, которые действуют до 31 декабря 2026 года».

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков и ОЮЛ «Союз банков

Кыргызстана».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 27 апреля 2026 года
№ 2026-П-12/26-3-(НПА)**

**О внесении изменений
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

1) «Об утверждении Положения «О расчете эффективной процентной ставки при распространении информации о размере вознаграждения по банковским услугам» от 27 августа 2008 года № 33/4;

2) «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 сентября 2009 года № 38/8;

3) «О Положении «О требованиях к типовым договорам, заключаемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 сентября 2009 года № 39/4;

4) «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых микрофинансовыми организациями и кредитными союзами в

соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 26 октября 2011 года № 60/8;

5) «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13;

6) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 октября 2013 года № 39/9;

7) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к политике ценообразования банковских, платежных услуг и услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями, и к осуществлению маркетинговых мероприятий» от 29 декабря 2021 года № 2021-П-12/75-1-(БС);

8) «Об утверждении Порядка по учету операции мурабаха» от 29 декабря 2021 года № 2021-П-12/75-2-(НПА).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Коммерческим банкам, осуществляющим операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, привести свои внутренние нормативные документы в соответствие с требованиями настоящего постановления в части, касающейся порядка расчета показателя долговой нагрузки, указанного в подпункте 5 пункта 5 приложения к настоящему постановлению, до 1 августа 2026 года.

4. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 10 (десяти) дней со дня официального опубликования, за исключением подпункта 9 пункта 5 Приложения к настоящему постановлению, который вступает в силу с 1 августа 2026 года.

5. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, микрофинансовых организаций, кредитных союзов, Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана», Объединения юридических лиц «Ассоциация Микрофинансовых Организаций», ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», Объединения юридических лиц «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов», Объединения юридических лиц «Ассоциация операторов платежных систем KG (КЕЙ-ДЖИ)», операторов платежных систем и платежных организаций.

6. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

А. Бакетаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 27 апреля 2026 года
№ 2026-П-12/26-3-(НПА)**

**Изменения в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О расчете эффективной процентной ставки при распространении информации о размере вознаграждения по банковским услугам» от 27 августа 2008 года № 33/4 следующие изменения:

в Положении «О расчете эффективной процентной ставки при распространении информации о размере вознаграждения по банковским услугам», утвержденном вышеуказанным постановлением:

в пункте 4.1:

- в абзаце первом цифру «(1)» исключить;
- примечание 1 признать утратившим силу;
- дополнить абзацем следующего содержания:

«Исламский банк или банк, имеющий «исламское окно», учитывая специфику операций по исламским принципам финансирования, может предварительно не раскрывать информацию о годовой эффективной процентной ставке, за исключением информации о годовой эффективной процентной ставке по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода. Исламский банк или банк, имеющий «исламское окно», доводит до сведения клиента всю информацию согласно пункту 4.2 настоящего Положения.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами

банковского дела и финансирования» от 23 сентября 2009 года № 38/8 следующее изменение:

в Положении «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- Раздел I дополнить пунктом 1.11 следующего содержания:

«1.11. При предоставлении финансирования, по которому возможно составление графика погашения задолженности или начисления дохода, в договоре дополнительно должна быть указана наценка/доход или увеличение суммы задолженности клиента по сравнению с ценой (стоимостью) товара, работы или услуги в номинальном годовом процентном значении, рассчитанном в соответствии с Положением «О минимальных требованиях к политике ценообразования банковских, платежных услуг и услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями, и к осуществлению маркетинговых мероприятий», утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 29 декабря 2021 года № 2021-П-12/75-1-(БС).».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О требованиях к типовым договорам, заключаемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 сентября 2009 года № 39/4 следующие изменения:

в Положении «О требованиях к типовым договорам, заключаемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) раздел I дополнить пунктом 1.11 следующего содержания:

«1.11. Договор банка по предоставлению финансирования на потребительские цели должен быть составлен в соответствии с требованиями Закона Кыргызской Республики «О потребительском кредите», нормативных правовых актов Национального банка и настоящего Положения с учётом специфики исламских принципов финансирования.»;

2) абзац четвертый подпункта 2.2.1 пункта 2.2. главы 2 раздела II изложить в следующей редакции:

«Существенным условием договора мурабаха является обязательное указание и выделение в цене продажи размера наценки. В договоре дополнительно должна быть указана наценка в номинальном годовом процентном значении, рассчитанном в соответствии с Положением «О минимальных требованиях к политике ценообразования банковских, платежных услуг и услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями, и к осуществлению маркетинговых мероприятий», утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 29 декабря 2021 года № 2021-П-12/75-1-(БС) (далее – Положение о политике ценообразования банковских услуг).»;

3) абзац четвертый подпункта 2.2.5 пункта 2.2. главы 2 раздела II изложить в следующей редакции:

«в) размер наценки в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения – вознаграждение, которое получит банк согласно условиям договора.»;

4) главу 3 раздела II дополнить пунктом 3.5. следующего содержания:

«3.5. Существенным условием договора иджара мунтахийя биттамлик является обязательное указание арендных платежей (дохода) в абсолютном значении. В договоре дополнительно должны быть указаны арендные платежи (доход) в номинальном годовом процентном значении, рассчитанном в соответствии с Положением о политике ценообразования банковских услуг.»;

5) подпункт «г» пункта 5 Приложения 2 изложить в следующей редакции:

«г) _____ сомов – сумма наценки, в номинальном годовом процентном значении – ____%.»;

6) пункт 1.1. договора иджара _____ к основному договору иджара мунтахийя биттамлик Приложения 3 дополнить предложением следующего содержания:

«Арендные платежи (доход) _____ сомов, в номинальном годовом процентном значении – ____%.».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях,

осуществляемых микрофинансовыми организациями и кредитными союзами в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 26 октября 2011 года № 60/8 следующие изменения:

в Положении «Об операциях, осуществляемых микрофинансовыми организациями и кредитными союзами в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) пункты 4 и 5 изложить в следующей редакции:

«4. Виды сделок и операции для ФКО должны быть одобрены Шариатским советом, основные функции которого заключаются в обеспечении соответствия операций и сделок, осуществляемых данными ФКО, стандартам Шариата.

Шариатский совет может быть создан ассоциациями (объединениями) ФКО.

5. Деятельность Шариатского совета, созданного при ассоциациях (объединениях) ФКО, регулируется положением о Шариатском совете, которое утверждается членами ассоциации ФКО.»;

2) пункт 7 изложить в следующей редакции:

«7. Члены Шариатского совета должны соответствовать требованиям, установленным нормативными правовыми актами Национального банка Кыргызской Республики (далее – Национальный банк).»;

3) пункт 9 изложить в следующей редакции:

«9. ФКО при наличии, соответствующей лицензии/свидетельства Национального банка вправе осуществлять операции, указанные в разделе II настоящего Положения, при соблюдении требований банковского законодательства Кыргызской Республики и нормативных правовых актов Национального банка.»;

4) дополнить пунктом 10-3 следующего содержания:

«10-3. При предоставлении финансирования, по которому возможно составление графика погашения задолженности или начисления дохода, в договоре дополнительно должна быть указана наценка/доход или увеличение суммы задолженности клиента по сравнению с ценой (стоимостью) товара, работы или услуги

в номинальном годовом процентном значении, рассчитанном в соответствии с Положением «О минимальных требованиях к политике ценообразования банковских, платежных услуг и услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями, и к осуществлению маркетинговых мероприятий», утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 29 декабря 2021 года № 2021-П-12/75-1-(БС).».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13 следующие изменения:

в Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) дополнить пунктами 3-6 и 3-7 следующего содержания:

«3-6. Полная стоимость финансирования на потребительские цели – совокупный размер всех расходов клиента по договору, связанных с получением и обслуживанием финансирования на потребительские цели, включая наценку, комиссии и иные обязательные платежи, а также увеличение стоимости товара (работы, услуги), обусловленное предоставлением финансирования на потребительские цели.

3-7. Финансирование на потребительские цели – финансирование, предоставляемое банком на условиях срочности, возвратности и с обязательством уплаты наценки/дохода, в том числе для целей оплаты товаров, работ или услуг с последующей оплатой клиентом в рассрочку (отсрочку) исполнения денежного обязательства в рамках договора финансирования на потребительские цели. Финансирование на потребительские цели предоставляется физическим лицам для личных, семейных или бытовых целей, не связанных с предпринимательской деятельностью и извлечением прибыли. Для целей настоящего Положения к финансированию на потребительские цели не относятся финансирование и рассрочки,

связанные с приобретением, строительством или завершением жилой недвижимости, обеспеченные недвижимостью. Финансирование на потребительские цели может предоставляться без наценки по соглашению сторон.»;

2) в пункте 9:

- абзац седьмой подпункта 1 изложить в следующей редакции:

«- критерии оценки платежеспособности клиентов/партнеров, а также порядок проведения расчета показателя долговой нагрузки для финансирования на потребительские цели в соответствии с требованиями настоящего Положения;»;

- подпункт 8 изложить в следующей редакции:

«8) принципы ответственного финансирования, содержащие требования по разработке и внедрению системы оценки и отчетности, направленные на предотвращение перекредитованности (когда у клиента/партнера имеются параллельные обязательства, в том числе в более чем одной финансово-кредитной организации (далее – ФКО), в связи с чем долговая нагрузка клиента/партнера может превысить возможности клиента/партнера обслуживать его обязательства), включая применение показателя долговой нагрузки для финансирования на потребительские цели в соответствии с требованиями настоящего Положения.

В пределах требований, установленных законодательством Кыргызской Республики, включая нормативные правовые акты Национального банка, банк самостоятельно определяет круг будущих клиентов/партнеров, виды активов, несущих в себе кредитный риск, формирует портфель финансирования и устанавливает наценку/доход по активам, несущим в себе кредитный риск, которая(ый) включает налоги, установленные налоговым законодательством Кыргызской Республики.

При этом внутренние документы банка должны содержать процедуры оценки деятельности клиента/партнера – юридического лица на предмет ведения им действительной деятельности, а именно осуществления и предоставления на рынке определенных товаров/услуг.

Банк обязан обеспечивать соблюдение требований законодательства Кыргызской Республики о предельно допустимом

размере наценки/дохода по финансированию, включая требования Закона Кыргызской Республики «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике» и Закона Кыргызской Республики «О потребительском кредите», а также иных требований законодательства Кыргызской Республики, регулирующих порядок предоставления финансирования на потребительские цели.»;

3) пункт 12 дополнить абзацем десятым следующего содержания:

«При предоставлении финансирования на потребительские цели система оценки платежеспособности клиента должна включать расчет показателя долговой нагрузки в соответствии с требованиями настоящего Положения.»;

4) абзац тринадцатый пункта 29 изложить в следующей редакции:

«Кроме перечисленных выше документов, банк может запросить и другие документы, которые необходимы банку, в том числе для оценки платежеспособности клиента/партнера (контракты, договоры, рекомендательные письма и т.п.) и расчета показателя долговой нагрузки при предоставлении финансирования на потребительские цели, по усмотрению банка, которые могут быть предоставлены в форме электронного документа или на бумажном носителе.»;

5) дополнить пунктами 29-2 и 29-3 следующего содержания:

«29-2. Банк обязан бесплатно предоставить клиенту стандартизированный информационный лист в бумажной или электронной форме для ознакомления и сравнения условий предоставления финансирования на потребительские цели до заключения договора. Требования к информационному листу установлены Законом Кыргызской Республики «О потребительском кредите.».

29-3. Банк обязан осуществлять расчет показателя долговой нагрузки клиента в следующих случаях:

1) при принятии решения о предоставлении финансирования на потребительские цели, в том числе для целей рефинансирования ранее полученного финансирования на потребительские цели;

2) при изменении условий договора финансирования на потребительские цели, влекущих увеличение среднемесячного платежа или продление срока действия договора.

Показатель долговой нагрузки клиента не рассчитывается при изменении условий договора по инициативе клиента, если изменения предусматривают уменьшение размера или приостановление платежей.

Показатель долговой нагрузки клиента рассчитывается банком в процентах с точностью до одного знака после запятой как отношение суммы среднемесячных платежей по всем долговым обязательствам клиента (основная сумма финансирования (стоимость товара/имущества) и платежи по наценке/доходу), включая финансирование на потребительские цели, заявление о предоставлении которого рассматривается, к величине его среднемесячного дохода, согласно данным, доступным банку.

Банк обязан закрепить в своих внутренних документах порядок расчета суммы среднемесячных платежей и среднемесячного дохода клиента, который должен содержать как минимум следующее:

- перечень документов и/или информации, подтверждающих доходы/платежеспособность клиента, в зависимости от размера и вида финансирования на потребительские цели, деятельности и доходов клиента;

- период, за который должны рассчитываться среднемесячные показатели, в зависимости от размера и вида финансирования на потребительские цели, деятельности и доходов клиента. При этом для расчета среднемесячного дохода данный период не должен быть менее последних 3 месяцев с даты подачи заявки на получение финансирования на потребительские цели.

Если показатель долговой нагрузки клиента, рассчитанный в соответствии с настоящим пунктом, в том числе в случае рефинансирования ранее полученного финансирования на потребительские цели превышает 60 процентов, банк, в случаях, когда предоставление финансирования на потребительские цели допускается в соответствии с пунктом 38-1 настоящего Положения, до заключения договора финансирования на потребительские цели обязан под роспись уведомить клиента о рисках неисполнения обязательств и возможном применении к нему мер ответственности, за исключением случая, когда банк отказывается от дальнейшего финансирования клиента или требует полного досрочного возврата финансирования на потребительские цели в соответствии с

условиями договора. Выдача финансирования на потребительские цели в указанном случае допускается только при наличии письменного согласия клиента, подтверждающего его информированность о рисках.

Факт ознакомления клиента с уведомлениями, указанными в настоящем пункте, подтверждается его собственноручной подписью либо иными способами, предусмотренными законодательством Кыргызской Республики, регулирующим цифровую среду.»;

6) пункт 30 изложить в следующей редакции:

«30. При оказании банковских услуг банк должен обеспечить соблюдение прав клиентов/партнеров, включая следующие права:

- получать достоверную, полную и доступную для восприятия информацию о получаемом финансировании, включая все расходы по нему как в абсолютных суммах, так и в виде эффективной процентной ставки (по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода) на государственном языке и по согласованию с клиентом/партнером на официальном языке. При необходимости информация может быть переведена на другой язык;

- право клиента по договорам мурабаха, истиснаа, иджара отказаться от получения актива, несущего в себе кредитный риск, с момента подписания договора до момента осуществления платежа по оплате за товар/имущество;

- право партнера по договорам мудараба и убывающая мушарака отказаться от получения актива, несущего в себе кредитный риск, с момента подписания договора до момента получения денежных средств;

- право клиента/партнера до момента подписания договора получить на руки проект договора со всеми прилагаемыми к нему документами и обратиться за юридической консультацией за пределами банка, при этом время, предоставляемое клиенту/партнеру на ознакомление с договором, должно быть не менее 1 (одного) дня, но не более 3 (трех) дней;

- право клиента/партнера обратиться в банк с просьбой о пролонгации или реструктуризации актива, несущего в себе кредитный риск. Рефинансирование ранее полученного финансирования на потребительские цели не может осуществляться более двух раз;

- право клиента/партнера на досрочное погашение актива, несущего в себе кредитный риск, полностью или по частям в любое время без каких-либо комиссий, штрафных санкций и иных платежей в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики. При полном или частичном досрочном погашении финансирования на потребительские цели банк обязан произвести перерасчет обязательств клиента/партнера по договору, скорректировать график платежей и общую сумму наценки/дохода, подлежащих уплате, пропорционально уменьшенному остатку основной суммы финансирования. Подтверждение об изменении либо полном исполнении обязательств предоставляется клиенту/партнеру в письменной или электронной форме по его требованию в срок, согласованный с клиентом/партнером, но не превышающий пяти рабочих дней;

- право клиента/партнера в случае, если более 50% от основной суммы актива, несущего в себе кредитный риск, погашено, предоставить взамен имеющегося залога другой залог, приемлемый для обеих сторон, стоимость которого покрывает оставшуюся сумму задолженности по активу, несущему в себе кредитный риск, в соответствии с внутренними документами банка, без уплаты комиссионных и иных платежей;

- право клиента/партнера самостоятельно выбрать очередность распределения его денежных средств в соответствии с законодательством, которые направлены на погашение задолженности финансирования в случае наличия нескольких (более одного) просроченных активов, несущих в себе кредитный риск (в том числе траншей в рамках одной или нескольких линий финансирования).

При заключении договора финансирования с клиентом/партнером – физическим лицом, в том числе с индивидуальным предпринимателем, банк предоставляет указанным клиентам/партнерам право выбора следующих способов получения финансирования:

- получение денежных средств в наличной форме без уплаты комиссионных и иных платежей за обналичивание;

- получение денежных средств с расчетного (текущего) счета/счета по банковским вкладам (депозитам)/до востребования, условия

обслуживания которого определяются в соответствующем договоре;

- право выбора клиента заключить или отказаться от заключения договора страхования в связи с получением финансирования на потребительские цели, за исключением случаев, когда обязательность страхования прямо предусмотрена законодательством Кыргызской Республики в сфере страхования;

- иные права клиента, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики, в том числе Законом Кыргызской Республики «О потребительском кредите».

При этом клиенты/партнеры – физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, вправе осуществлять погашение финансирования как в наличной, так и в безналичной формах.

Право получения денежных средств без уплаты комиссионных и иных платежей за обналичивание денежных средств предоставляется банком клиентам/партнерам – физическим лицам, в том числе индивидуальным предпринимателям, при ипотечном финансировании, а также финансировании в рамках государственных/правительственных и социальных программ, направленных на развитие экономики.»;

7) пункт 31 изложить в следующей редакции:

«31. В целях повышения прозрачности деятельности банка по финансированию и улучшения осведомленности клиентов/партнеров об условиях финансирования на официальном сайте банка и в местах обслуживания клиентов/партнеров банка (стенды) должна быть размещена информация об условиях и порядке финансирования, о перечне необходимых документов для получения актива, несущего в себе кредитный риск, о перечне основных нормативных правовых актов Национального банка и внутренних нормативных документов банка, регламентирующих процесс финансирования. Вместе с тем на стендах должна быть представлена информация о правах клиентов/партнеров, о наличии в банке книги жалоб и предложений и другая полезная информация для клиентов/партнеров.

Информация об общих условиях предоставления активов, несущих в себе кредитный риск, размере наценок/дохода, а также комиссионных вознаграждений и тарифов за оказание услуг должна быть открытой и доступной для клиентов и не может быть предметом

коммерческой или банковской тайны.

Информация об изменении размера наценки/дохода по финансированию на потребительские цели публикуется на официальном сайте банка не позднее даты введения их в действие.»;

8) абзац восьмой пункта 34 дополнить предложением следующего содержания:

«При этом при предоставлении финансирования на потребительские цели сотрудник банка обязан осуществить расчет показателя долговой нагрузки клиента в соответствии с пунктом 29-3 настоящего Положения.»;

9) абзац первый пункта 38-1 изложить в следующей редакции:

«Банк может выдать клиенту финансирование в национальной валюте на потребительские цели при условии, что показатель долговой нагрузки клиента, рассчитанный в соответствии с требованиями пункта 29-3 настоящего Положения не превышает следующих значений:»;

10) пункт 38-2 изложить в следующей редакции:

«38-2. Банк не может выдавать финансирование на приобретение, строительство или завершение жилой недвижимости, обеспеченное недвижимостью (по договорам мурабаха, истиснаа и др.), в иностранной валюте клиенту – физическому лицу, за исключением лиц, осуществляющих предпринимательскую деятельность на основе свидетельства или патента, либо решения органа налоговой службы о применении уплаты налога в зоне торговли с особым режимом. Банк не может выдавать клиенту финансирование на потребительские цели в иностранной валюте, за исключением овердрафтов по платежным картам в рамках зарплатных проектов и лимитов финансирования на платежные карты в иностранной валюте под залог депозита. При этом если депозит в той же валюте, что и финансирование, то он должен покрывать сумму финансирования не менее чем на 100%, а депозит в валюте, отличной от валюты финансирования, – не менее чем на 120% в сомовом эквиваленте.

Не допускается использование продуктов финансирования, способов начисления или условий, которые искажают полную стоимость услуг или предусматривают индексирование платежей по финансированию, привязанных к валюте, отличной от валюты

договора финансирования.»;

11) пункт 44 изложить в следующей редакции:

«44. В договоре как минимум указывается:

- наименование сторон, в том числе с указанием реквизитов документов, удостоверяющих личность, для физических лиц при выдаче финансирования на потребительские цели;

- место жительства/место нахождения (юридический адрес) сторон;

- предмет договора;

- период действия договора;

- основные условия предоставления актива, несущего в себе кредитный риск, сумма, срок погашения, обеспечение, наценка/доход по нему (в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода), эффективная процентная ставка по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода, полная стоимость финансирования и методы расчета, форма предоставления актива: наличная (через кассу) или безналичная (в том числе на счет клиента/партнера, посредством использования банковских платежных карт и др.);

- целевое назначение актива, несущего в себе кредитный риск;

- права и обязанности сторон;

- право клиента/партнера на досрочное погашение актива, несущего в себе кредитный риск (в том числе по договору иджара мунтахийя биттамлик) полностью или по частям в любое время без взимания каких-либо комиссий, штрафных санкций и иных платежей в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики. При досрочном погашении актива, несущего в себе кредитный риск одним из участников ГСО, банк может запросить письменное согласие участников ГСО;

- условия предоставления информации о клиенте/партнере в кредитные бюро, а также иные случаи использования данных о клиенте в соответствии с банковским законодательством и законодательством в сфере персональных данных Кыргызской Республики;

- санкции за нарушение какой-либо стороной своих обязательств, случаи и условия расторжения договора;
- ответственность сторон;
- порядок изменения и расторжения договора;
- иные условия, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики.

В случае досрочного погашения актива, несущего в себе кредитный риск, одним из участников ГСО в своей части он продолжает нести солидарную ответственность по договору поручительства до полного погашения актива, полученного в составе данного ГСО. При условии согласия участников ГСО и банка, а также соблюдения условий по минимальному количеству состава ГСО участник, который погасил в своей части актив, несущий в себе кредитный риск, может быть освобожден от солидарной ответственности.»;

12) в пункте 45:

- абзац восьмой изложить в следующей редакции:

«В договор финансирования запрещается включение не предусмотренных банковским законодательством дополнительных сборов, комиссионных и других платежей, в том числе штрафных санкций, кроме установленных в Приложении 6, а также иных сопутствующих услуг на платной основе, вне зависимости от договоренности с клиентом/партнером.»;

- предложение первое абзаца пятнадцатого изложить в следующей редакции:

«- обязанность банка прекратить начисление неустойки (штрафов, пени) по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня направления извещения о начале процедуры обращения взыскания на предмет залога клиента/партнера – физического лица, в том числе индивидуального предпринимателя без образования юридического лица.»;

13) дополнить пунктом 45-1 следующего содержания:

«45-1. Общая сумма начислений (включая наценку, комиссии, неустойку, штрафы, пени) по финансированию на потребительские цели, в том числе в случае его реструктуризации, не может превышать 60 процентов от суммы выданного финансирования на

потребительские цели.»;

14) дополнить пунктом 52-1 следующего содержания:

«52-1. Предоставление обеспечения не является обязательным условием предоставления финансирования на потребительские цели.

Страхование жизни и здоровья или иных личных рисков клиента не признается обеспечением исполнения обязательств по договору финансирования на потребительские цели.»;

15) в пункте 63:

- абзац четвертый изложить в следующей редакции:

«- для финансирования на потребительские цели: сумма актива меньше или равна 300000 сомам, срок – не более 36 месяцев, аннуитетный график погашения;»;

- абзац седьмой изложить в следующей редакции:

«- наценка/доход по активу, несущему в себе кредитный риск, не должна/не должен превышать значения средневзвешенной процентной ставки по финансированию на потребительские цели (на конец периода), которая ежемесячно публикуется на официальном интернет-сайте Национального банка;»;

16) Приложение 1 дополнить пунктом 3-1 и 3-2 следующего содержания:

«3-1. Расчет показателя долговой нагрузки клиента (при финансировании на потребительские цели) в случаях, предусмотренных настоящим Положением.

3-2. Письменное согласие клиента на получение финансирования на потребительские цели, подтверждающее его информированность о рисках неисполнения обязательств и возможном применении к нему мер ответственности (в соответствии с пунктом 29-3 настоящего Положения).»;

17) Приложении 6 изложить в следующей редакции:

Приложение 6

**к Положению о минимальных требованиях по управлению кредитным
риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими
принципами банковского дела и финансирования**

ПЕРЕЧЕНЬ

**расходов (платежей) клиентов/партнеров банка и штрафных
санкций**

Расходы (платежи) клиента/партнера банка по активу, несущему кредитный риск	
Сумма актива, несущего кредитный риск	Указывается согласно договору
Наценка/доход по активу, несущему кредитный риск Эффективная процентная ставка Полная стоимость финансирования	Наценка должна указываться в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода. Эффективная процентная ставка раскрывается по операциям, по которым составляется график погашения задолженности или начисления дохода
Комиссия за рассмотрение заявки в случае отказа от получения актива, несущего в себе кредитный риск, с момента подписания договора финансирования до момента получения от банка денежных средств продавцом товара, либо осуществления платежа банком за имущество в рамках иджара мунтахийя биттамлик	При наличии комиссий они указываются в соответствии с утвержденными тарифами банка в процентном либо стоимостном выражении
Комиссия за открытие (если открытие счета обусловлено заключением кредитного договора) и обслуживание (если операции по активу, несущему кредитный риск проводятся в безналичной форме) расчетного (текущего)/счета по банковским вкладам (депозитам) до востребования счетов	

Комиссия за расчетно-кассовое обслуживание (в том числе внесение и получение клиентом/партнером наличных денег через банкомат)	
Комиссия за изменение условий договора по заявлению клиента/партнера (за исключением случаев реструктуризации активов, несущих кредитный риск, в соответствии с требованиями нормативных правовых актов Национального банка)	
Комиссия за резервирование денежных средств (за неиспользуемую часть линии финансирования), если договором предусмотрено безусловное обязательство банка по предоставлению денежных средств	
Платежи в пользу третьих лиц (например, плата за услуги страхования, нотариуса, услуг регистрации в государственных органах и др.)	Указывается примерная стоимость (диапазон) таких расходов с указанием того, что данные расходы могут измениться в будущем
Штрафные санкции и пени банка	
За просрочку оплаты платежей по основной сумме актива, несущего кредитный риск, и по наценке/доходам банка	
За просрочку более 30 календарных дней пополнения депозита, предоставленного в залог по активу, несущему кредитный риск	
За несвоевременный возврат пакета оригиналов документов по залоговому обеспечению (за исключением случаев несвоевременного возврата в связи с форс-мажорными обстоятельствами и другими объективными причинами, которые должны быть рассмотрены банком)	

Условия расторжения договора после получения актива, несущего в себе кредитный риск	
Другие расходы (платежи)	

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 октября 2013 года № 39/9 следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) дополнить пунктом 9-4 следующего содержания:

«9-4. Договор ФКО по предоставлению финансирования на потребительские цели должен быть составлен в соответствии с требованиями Закона Кыргызской Республики «О потребительском кредите», нормативных правовых актов Национального банка и настоящего Положения с учётом специфики исламских принципов финансирования.»;

2) абзац четвертый пункта 32 изложить в следующей редакции:

«Существенным условием договора мурабаха является обязательное указание и выделение в цене продажи размера наценки. В договоре дополнительно должна быть указана наценка в номинальном годовом процентном значении, рассчитанном в соответствии с Положением «О минимальных требованиях к политике ценообразования банковских, платежных услуг и услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями, и к осуществлению маркетинговых мероприятий», утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 29 декабря 2021 года № 2021-П-12/75-1-(БС).»;

3) подпункт «в» пункта 36 изложить в следующей редакции:

«в) размер наценки в абсолютном значении с дополнительным раскрытием номинального годового процентного значения – вознаграждение, которое получит ФКО от данной сделки.»;

4) подпункт «г» пункта 5 Приложения 2 изложить в следующей редакции:

«г) _____ сомов – сумма наценки, в номинальном годовом процентном значении – _____%.».

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к политике ценообразования банковских, платежных услуг и услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями, и к осуществлению маркетинговых мероприятий» от 29 декабря 2021 года № 2021-П-12/75-1-(БС) следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях к политике ценообразования банковских, платежных услуг и услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями, и к осуществлению маркетинговых мероприятий», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) пункт 2 дополнить абзацами следующего содержания:

«В целях настоящего Положения:

- под термином «кредит» понимается также финансирование, предоставленное по исламским принципам банковского дела и финансирования;

- под термином «процентная ставка» понимается также наценка по финансированию, предоставленному по исламским принципам банковского дела и финансирования.

Наценка – норма доходности по договорам в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, приведенная в номинальное годовое процентное значение, а также увеличение суммы обязательства заемщика по сравнению с ценой (стоимостью) товара, работы или услуги при полной единовременной оплате.»;

2) абзац первый пункта 3 изложить в следующей редакции:

«Размеры процентной ставки, комиссионного вознаграждения,

а также тарифы устанавливаются лицами, предоставляющими банковские услуги, самостоятельно с учетом требований банковского законодательства Кыргызской Республики и законодательства Кыргызской Республики об ограничении ростовщической деятельности.»;

3) дополнить пунктом 7-3 следующего содержания:

«7-3. Лица, предоставляющие банковские услуги в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования при предоставлении финансирования, по которому возможно составление графика погашения задолженности или начисления дохода, должны пересчитывать в номинальное годовое процентное значение наценку/доход или увеличение суммы задолженности клиента по сравнению с ценой (стоимостью) товара, работы или услуги (далее – наценка) для целей раскрытия информации о стоимости финансирования в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка. Номинальная годовая процентная ставка ($R_{ном}$) определяется исходя из фактической абсолютной суммы наценки (I) по следующему алгоритму:

1) определяется равный ежемесячный аннуитетный платёж (A):

$A = (\text{сумма финансирования } (P) + \text{наценка } (I)) / (\text{срок финансирования в месяцах } (k))$

где:

P – сумма финансирования;

I – наценка;

k – срок финансирования в месяцах;

2) определяется номинальная ставка за месяц (r) методом итераций:

$$A = P \times (r \times (1+r)^k) / ((1+r)^k - 1)$$

где:

r – номинальная ставка за месяц;

A – ежемесячный аннуитетный платёж;

P – сумма финансирования;

k – срок финансирования в месяцах;

3) определяется номинальная годовая процентная ставка:

$$R_{\text{ном}} = r \cdot 12.$$

Расчет номинальной годовой процентной ставки по финансированию в соответствии с исламскими принципами производится с учетом допущения о ежемесячном аннуитетном погашении задолженности.

Номинальная годовая процентная ставка должна быть округлена до десятичных (четыре знака после запятой).

Для расчета номинальной годовой процентной ставки может использоваться финансовая функция «ставка» программы Microsoft EXCEL (функция «rate», если версия Microsoft EXCEL англоязычная):

- в качестве значения «Кпер» используется срок финансирования в месяцах;

- в качестве значения «Плт» указывается со знаком минус сумма ежемесячного аннуитетного платежа (A), определяемая в соответствии с подпунктом 1 настоящего пункта;

- в качестве «Пс» используется сумма финансирования.

Для получения номинальной годовой процентной ставки полученное с помощью функции «ставка» программы Microsoft EXCEL значение умножается на 12.».

8. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Порядка по учету операции мурабаха» от 29 декабря 2021 года № 2021-П-12/75-2- (НПА) следующее изменение:

в Порядке по учету операции мурабаха, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 17 изложить в следующей редакции:

«17. Сумма скидки (уступки) банка клиенту при досрочном погашении задолженности или по иной причине по договору мурабаха должна быть отражена в бухгалтерском балансе с уменьшением статей «отсроченная прибыль по мурабаха» и «наценка по мурабаха».».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 13 мая 2026 года
№ 2026-П-17/29-3-(НПА)**

О минимальном размере оборотных средств обменных бюро

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить с 1 июня 2026 года для вновь открываемых обменных бюро, дополнительных обменных бюро и обменных бюро, осуществляющих деятельность на сезонной основе, следующий минимальный размер оборотных средств:

- 1) 3 000 000 (три миллиона) сомов, за исключением обменных бюро, находящихся на территории городов Бишкек и Ош;
- 2) 5 000 000 (пять миллионов) сомов – для обменных бюро, находящихся на территории городов Бишкек и Ош;
- 3) 1 000 000 (один миллион) сомов – для обменных бюро, осуществляющих деятельность на сезонной основе вне зависимости от их месторасположения.

2. Установить для действующих обменных бюро, дополнительных обменных бюро и обменных бюро, осуществляющих деятельность на сезонной основе, следующий минимальный размер оборотных

средств и сроки его формирования:

1) для обменных бюро, за исключением обменных бюро, находящихся на территории городов Бишкек и Ош:

- до 1 октября 2026 года – в размере не менее 1 000 000 (одного миллиона) сомов;

- до 1 октября 2028 года – в размере не менее 2 000 000 (двух миллионов) сомов;

- до 1 октября 2030 года – в размере не менее 3 000 000 (трех миллионов) сомов.

2) для обменных бюро, находящихся на территории городов Бишкек и Ош:

- до 1 октября 2026 года – в размере не менее 2 000 000 (двух миллионов) сомов;

- до 1 октября 2028 года – в размере не менее 3 000 000 (трех миллионов) сомов;

- до 1 октября 2030 года – в размере не менее 5 000 000 (пяти миллионов) сомов.

3) для обменных бюро, осуществляющих деятельность на сезонной основе вне зависимости от их месторасположения, до 1 октября 2026 года – в размере не менее 1 000 000 (одного миллиона) сомов.

3. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней после официального опубликования.

5. Управлению лицензирования в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Ассоциация обменных бюро «Альянс» и обменных бюро.

6. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления лицензирования, управления надзора за небанковскими организациями, управления банковского надзора, управления методологии надзора, отдела мониторинга и анализа финансовой стабильности, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление лицензирования.

Председатель

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 13 мая 2026 года
№ 2026-П-17/29-4-(НПА)**

**О внесении изменений в нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики по вопросам
лицензирования обменных бюро и микрофинансовых организаций**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

- «Об утверждении Положения «О порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой» от 27 июля 2011 года №40/4»;
- «Об утверждении Положения «О создании и деятельности микрокредитных компаний и микрокредитных агентств» от 9 декабря 2015 года №76/9»;
- «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности микрофинансовых компаний» от 23 декабря 2015 года № 78/26.

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на

официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней после официального опубликования.

4. Управлению лицензирования в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Ассоциация обменных бюро «Альянс», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», обменных бюро и микрофинансовых организаций.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления надзора за небанковскими организациями, управление банковского надзора, управления методологии надзора, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление лицензирования.

Председатель

А. Бакетаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 13 мая 2026 года
№ 2026-П-17/29-4-(НПА)**

Изменения в нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам лицензирования обменных бюро и микрофинансовых организаций

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой» от 27 июля 2011 года №40/4» следующие изменения:

в Положении о порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой, утвержденной вышеуказанным постановлением:

1) в пункте 1:

а) абзац пятый изложить в следующей редакции;

«Оборотные средства обменного бюро» – это свободные от уплаты налогов в бюджет собственные денежные средства юридического лица, которыми наделяется обменное бюро для проведения обменных операций с наличной иностранной валютой. Минимальная сумма оборотных средств для одного обменного бюро устанавливается нормативным правовым актом Национального банка о минимальном размере оборотных средств обменных бюро.»;

б) абзац шестой изложить в следующей редакции;

«Определение «Бенефициарный владелец лицензиата» - понимается в том значении, которое предусмотрено Законом Кыргызской Республики «О противодействии финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» (далее – бенефициарный владелец).»;

в) абзац седьмой признать утратившим силу;

2) дополнить пунктами 6-2 и 6-3 следующего содержания;

«6-2. Документы, представляемые в Национальный банк в соответствии с настоящим Положением и содержащие более одного листа, должны быть описаны полистно, прошиты, пронумерованы, подписаны и заверены надлежащим образом.

Документы, предоставляемые иностранными учредителями/участниками (бенефициарами) на иностранном языке, должны быть легализованы в установленном законодательством Кыргызской Республики порядке, в том числе международными договорами, участницей которых является Кыргызская Республика, и переведены на официальный язык и при необходимости на государственный язык Кыргызской Республики (предоставляется нотариально удостоверенный перевод).

В случае предоставления документов, установленных настоящим Положением, в Национальный банк не в полном объеме либо при несоответствии их требованиям, установленным законодательством Кыргызской Республики и настоящим Положением, Национальный банк в срок, отведенный для рассмотрения представленного пакета документов, вправе вернуть документы на доработку.

Национальный банк может запросить дополнительные сведения и документы, необходимые для процедур подтверждения источников происхождения денежных средств, которые должны быть представлены заявителями в сроки, указанные в запросе.

6-3. Вместе с предоставлением документов, предусмотренных настоящим Положением, заявитель должен предоставить согласие на сбор и обработку персональных данных в соответствии с Приложением 12 к настоящему Положению в отношении физических лиц, чьи персональные данные предоставляются в Национальный банк.»;

3) в пункте 9:

а) подпункт 3 признать утратившим силу;

б) в подпункте 5 и 8 слова «указанными в пункте 1 настоящего Положения» заменить словами «установленными нормативным правовым актом Национального банка о минимальном размере оборотных средств обменных бюро.»;

в) подпункт 10 изложить в следующей редакции;

«приказ о назначении, ответственного за соблюдение правил внутреннего контроля по противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов при проведении обменных операций с наличной иностранной валютой, и документ о прохождении обучения по противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов при проведении обменных операций с наличной иностранной валютой;»;

г) подпункт 11 изложить в следующей редакции:

«11) копия паспорта учредителя/участника (бенефициарного собственника) юридического лица-заявителя, руководителя и сотрудника(ов) обменного бюро;»;

д) дополнить подпунктом 11-1 следующего содержания;

«11-1) информацию о конечных бенефициарах юридического лица (до физического лица или до логического конечного выгодоприобретателя)»;

е) подпункт 12 признать утратившим силу;

4) в пункте 9-1:

а) в подпункте 2 слова «указанными в пункте 1 настоящего Положения» заменить словами «установленными нормативным правовым актом Национального банка о минимальном размере оборотных средств обменных бюро;»;

б) подпункт 7 изложить в следующей редакции;

«приказ о назначении, ответственного за соблюдение правил внутреннего контроля по противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов при проведении обменных операций с наличной иностранной валютой, и документ о прохождении обучения по противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов при проведении обменных операций с наличной иностранной валютой;»;

в) подпункт 8 изложить в следующей редакции:

«8) копию паспорта учредителя/участника юридического лица-заявителя, руководителя и сотрудника(ов) обменного бюро;»;

г) дополнить подпунктом 8-1 следующего содержания:

«8-1) информацию о конечных бенефициарах юридического лица (до физического лица или до логического конечного выгодоприобретателя);»;

5) пункты 9-2, 11 признать утратившими силу;

6) в пункте 21 слово «изъятие» заменить словом «отзыв»;

7) пункт 25 изложить в следующей редакции:

«25. Смена учредителя и изменения состава участников юридического лица подлежат согласованию с Национальным банком.

Для согласования с Национальным банком Лицензиат по месту его расположения до прохождения процедуры перерегистрации в уполномоченном органе Кыргызской Республики подает в Национальный банк следующие документы:

1) ходатайство о согласовании изменения состава учредителя/участника;

2) копию решения участника (при одном участнике) или протокола общего собрания участников (при числе участников более одного) о внесении изменений в учредительные документы, заверенную печатью лицензиата;

3) документы, выданные не ранее чем за 14 календарных дней до дня подачи документов, подтверждающие наличие оборотных денежных средств в национальной валюте в соответствии с суммами, установленного нормативным правовым актом Национального банка о минимальном размере оборотных средств обменных бюро;

4) сведения об источниках происхождения оборотных средств обменного бюро (Приложение 8-1);

5) копию паспорта(ов) потенциального(ых) учредителя(ей)/участника(ов) юридического лица-заявителя;

6) проект учредительных документов с внесенными изменениями, заверенные печатью лицензиата;

В случае полноты и соответствия представленных документов требованиям законодательства Кыргызской Республики, а также отсутствия оснований для отказа согласно пункту 44 настоящего Положения, Национальный банк со дня поступления всех необходимых документов, в течение 10 (десяти) рабочих дней направляет в адрес лицензиата согласие на изменение состава

учредителя(ей)/участника(ов).

После прохождения государственной перерегистрации в уполномоченном органе в течение 10 (десяти) рабочих дней Лицензиат информирует об этом Национальный банк.

В случае смены бенефициарного владельца, лицензиат в срок не позднее 10 (десяти) календарных дней со дня смены должен представить уведомление о смене бенефициарного владельца, а также копии паспортов/учредительных документов бенефициарных владельцев.

Бенефициарные владельцы должны соответствовать требованиям пункта 44 настоящего Положения.»;

8) в абзаце первом пункта 25-1 и в подпункте 2 пункта 25-1 слова «указанными в пункте 1 настоящего Положения» заменить словами «установленными нормативным правовым актом Национального банка о минимальном размере оборотных средств обменных бюро;»

9) дополнить пунктом 25-2 следующего содержания:

«25-2. При увеличении суммы оборотных средств обменного бюро на 1 000 000 (один миллион) сомов и более, лицензиат в течении 3 рабочих дней должен предоставить в Национальный банк следующие документы:

1) уведомление;

2) решение уполномоченного органа управления юридического лица-заявителя об увеличении оборотных средств обменного бюро;

3) справка из коммерческого банка, подтверждающая наличие на счете заявителя (юридическое лицо) в коммерческом банке оборотных денежных средств (справка должна быть выдана не ранее чем за 14 (четырнадцать) календарных дней до дня подачи документов) в национальной валюте;

4) сведения об источниках оборотных средств обменного бюро (Приложение 8-1).

При уменьшении суммы оборотных средств обменного бюро на 1 000 000 (один миллион) сомов и более лицензиат в течении 3 рабочих дней должен направить в Национальный банк уведомление, при этом сумма оборотных средств обменного бюро не должна быть ниже суммы установленного нормативным правовым актом Национального

банка о минимальном размере оборотных средств обменных бюро.»;

10) пункты 26 и 27 изложить в следующей редакции:

«26. При найме лицензиатом новых сотрудников, задействованных в деятельности обменного бюро, лицензиат в течение 3 (трех) рабочих дней обязан уведомить об этом в письменной форме Национальный банк, вместе с предоставлением документа о прохождении обучения по противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов при проведении обменных операций с наличной иностранной валютой (в случае смены ответственного сотрудника за соблюдение правил внутреннего контроля по противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов при проведении обменных операций с наличной иностранной валютой).

При изменении своего руководителя (для юридических лиц), а также руководителя обменного бюро лицензиат обязан уведомить об этом в письменной форме Национальный банк, в течение 3 (трех) рабочих дней.

27. При изменении наименования лицензиата необходимо переоформление лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой и письма о регистрации дополнительного обменного бюро в соответствии с требованиями подпункта 1 («а» и «в») пункта 28 настоящего Положения.

Национальный банк заявление по переоформлению лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой и письма о регистрации дополнительного обменного бюро рассматривает в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня поступления всех необходимых документов.»;

11) в подпункте «а» и «в» пункта 28 после слов «иностранной валютой» дополнить словами «и/или письма о регистрации дополнительного обменного бюро»;

12) в пункте 32:

а) подпункт 2 изложить в следующей редакции:

«2) копию договора аренды, содержащего данные, позволяющие идентифицировать помещение дополнительного обменного бюро, либо копию документа, подтверждающего право собственности на

помещение дополнительного обменного бюро, заверенную печатью лицензиата;»;

б) в подпункте 3 слова «указанными в пункте 1 настоящего Положения» заменить словами «установленными нормативным правовым актом Национального банка о минимальном размере оборотных средств обменных бюро»;

в) в подпункте 4 после слова «руководителя» дополнить словами «и сотрудников дополнительного»;

г) подпункт 6 изложить в следующей редакции:

«6) решение об открытии дополнительного обменного бюро и о вложении денежных средств учредителя/участника для пополнения оборотных средств дополнительного обменного бюро в соответствии с суммами, установленного нормативным правовым актом Национального банка о минимальном размере оборотных средств обменных бюро;»;

д) дополнить подпунктом 8 следующего содержания:

«8) приказ о назначении ответственного за соблюдение правил внутреннего контроля по противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов при проведении обменных операций с наличной иностранной валютой, а также документ о прохождении обучения по противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов при проведении обменных операций с наличной иностранной валютой.»;

13) абзац второй пункта 32-1 изложить в следующей редакции:

«Для получения нового письма о регистрации дополнительного обменного бюро не позднее 5 (пяти) рабочих дней после получения новой лицензии в соответствии с пунктом 9-1 настоящего Положения юридическое лицо может предоставлять документы, указанные подпунктах 1-2, 4-6 и 8 пункта 32 настоящего Положения, сведения об источниках происхождения оборотных средств дополнительного обменного бюро согласно Приложению 8-1 к настоящему Положению (если ранее не предоставлялись) и/или на разницу в суммах оборотных средств (в случае увеличения оборотных средств), а также документы, подтверждающие наличие оборотных денежных средств (выданные не ранее чем за 14 календарных дней до дня

подачи документов) в соответствии с суммами, установленными нормативным правовым актом Национального банка о минимальном размере оборотных средств обменных бюро»;

14) пункт 38 изложить в следующей редакции:

«38. В помещениях обменных бюро, арендуемых или занимающих отдельно расположенное сооружение, помещение с отдельным входом в нежилых зданиях или квартиру в жилом доме, обязательно наличие:

- металлических решеток на кассовых окнах или бронированного стекла (с приложением документов, подтверждающих класс защиты и соответствующего стандартам качества);

- металлических решеток на окнах;

- входной металлической двери;

- стен, обшитых металлическими решетками либо листовым металлом (в случае если стены выполнены в облегченном каркасном исполнении, не являются капитальным строением);

- системы видеонаблюдения, обеспечивающая запись операций по обмену наличных денежных средств с клиентами и хранение данных не менее 1 месяца.

Обслуживание клиентов производится в помещении обменного бюро только через кассовое окно.»;

15) пункт 40 изложить в следующей редакции:

«40. В кассовом помещении обменного бюро могут находиться только руководитель и сотрудники обменного бюро, о принятии которых направлено уведомление в Национальный банк, и не допускается присутствие посторонних лиц. Собственные деньги сотрудников обменного бюро и другие предметы, должны храниться в специально отведенной комнате вне кассового помещения.»:

16) в абзаце девятом пункта 43 слова «На территории» заменить словами «В помещении»;

17) в пункте 44:

а) абзац первый изложить в следующей редакции:

«Национальный банк отказывает в выдаче лицензии и в регистрации дополнительного обменного бюро в случаях:»;

б) подпункт 1 после слова «лицензии» дополнить словами «и письма о регистрации дополнительного обменного бюро;»;

в) подпункт 2 после слова «лицензии,» дополнить словами «письма о регистрации дополнительного обменного бюро;»;

г) в подпункте 3 слова «выдачу лицензии» заменить словом «лицензию»;

д) подпункт 8 после слова «заявителя» дополнить словами «(бенефициарные владельцы)»;

е) в подпункте 9:

- после слова «заявителя» дополнить словами «(бенефициарные владельцы)»;

- слова «террористической» заменить на слово «преступной»;

ё) подпункт 10 изложить в следующей редакции:

«10) наличия в отношении заявителя, учредителя/участника (бенефициарного(ных) владельца(ев)), руководителя заявителя, руководителя и/или сотрудника(ов) обменного бюро (дополнительного обменного бюро) решения суда, запрещающего занятие данным видом деятельности;»;

ж) подпункты 11, 14, 15 и 17 изложить в следующей редакции:

«11) повторного обращения заявителя и/или любых его участников (в том числе путем создания нового юридического лица или участия в уставном капитале другого юридического лица), у которых в течение последних 5 (пяти) лет была отозвана лицензия на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой за нарушение требований законодательства и нормативных правовых актов Национального банка, в том числе в области противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов;

14) наличия неснятой и непогашенной судимости за совершение преступления в сфере экономики у учредителя/участника (бенефициарного владельца), руководителя юридического лица-заявителя, руководителя и/или сотрудника(ов) обменного бюро (дополнительного обменного бюро);

15) наличия непогашенной задолженности (штрафа) за нарушения, связанные с проведением операций по обмену с наличной иностранной

валютой у учредителя/участника (бенефициарного владельца), руководителя юридического лица-заявителя, у руководителя и/или сотрудника(ов) обменного бюро (дополнительного обменного бюро);

17) осуществления обменных операций с наличной иностранной валютой после истечения срока действия лицензии, в том числе во время подачи и рассмотрения документов для получения новой лицензии/письма о регистрации дополнительного обменного бюро в соответствии с пунктами 9, 9-1, 32 и 32-1 Положения соответственно;

з) дополнить абзацем следующего содержания:

«Подпункты 1, 2, 5 и 8-15 настоящего пункта также могут применяться в качестве основания для отказа в согласовании смены учредителя и изменения состава участников лицензиата.»;

18) пункт 45 изложить в следующей редакции:

«Ответственное структурное подразделение Национального банка письменно направляет информацию о принятом решении об отказе в выдаче лицензии/регистрации дополнительного обменного бюро до сведения заявителя в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия такого решения.»;

19) в пункте 49;

а) в первом абзаце слово «предупреждение» исключить;

б) в подпункте 1 слово «террористической» заменить на слово «преступной»;

20) в пункте 51:

а) подпункт 2 изложить в следующей редакции;

«наличия вступившего в законную силу решения суда, запрещающего занятие данным видом деятельности юридическому лицу, имеющему лицензию на осуществление обменных операций, в том числе и в отношении учредителя(ей)/участника(ов) (бенефициарного владельца) данного юридического лица;»;

б) подпункт 3 изложить в следующей редакции;

«неосуществления деятельности обменного бюро более 3 (трех) последовательных календарных месяцев, за исключением обменного бюро, осуществляющего операции по обмену с наличной иностранной валютой на сезонной основе;»;

в) подпункт 5 изложить в следующей редакции;

«подтверждения фактов нарушения законодательства Кыргызской Республики, изложенных в обращении потребителей услуг обменного бюро;»;

21) пункт 52 признать утратившим силу;

22) Приложение 8-1 к Положению о порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой изложить в следующей редакции:

Приложение 8-1

к Положению о порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой

Примерный перечень документов, представляемых юридическими, физическими лицами в качестве источников происхождения оборотных средств обменного бюро:

1) Юридические лица:

- копии бухгалтерского баланса и отчета о прибылях и убытках удостоверенные уполномоченными органами Кыргызской Республики или;

- копии финансовой отчетности, декларации или иные документы о финансовом состоянии, заверенные заявителем;

- копию аудиторского заключения (в случае если данное требование установлено законодательством);

2) Физические лица: справки, декларации, договора купли-продажи/дарения, право на наследование суммы, имущества и др.

3) Иные документы, подтверждающие источники происхождения оборотных средств обменного бюро, не запрещенные законодательными актами Кыргызской Республики.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О создании и деятельности микрокредитных компаний и микрокредитных агентств» от 9 декабря 2015 года №76/9» следующие изменения:

в Положении о создании и деятельности микрокредитных компаний и микрокредитных агентств, утвержденной вышеуказанным постановлением:

1) пункт 3 дополнить абзацем следующего содержания:

«Определение «Бенефициарный владелец МКК/МКА» - понимается в том значении, которое предусмотрено Законом Кыргызской Республики «О противодействии финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» (далее – бенефициарный владелец).»;

2) в пункте 17:

а) в подпункте 3 слово «террористической» заменить на слово

«преступной»;

б) абзац первый подпункта 7 изложить в следующей редакции:

«7) документы, содержащие сведения и позволяющие определить источники происхождения денежных средств, при внесении учредителями (участниками, акционерами) в уставный капитал МКК/МКА;»;

в) подпункт 9 изложить в следующей редакции:

«9) сведения/документы обо всех своих учредителях/акционерах (участниках) и контролирующих лицах до бенефициарных владельцев (учредительные документы, выписки/сведения из уполномоченного органа по регистрации юридических лиц/акционеров).»;

3) в пункте 44:

а) подпункт 5 изложить в следующей редакции:

«5) документы, содержащие сведения, позволяющие определить источники происхождения денежных средств, при внесении или покупки доли в уставном капитале учредителями (участниками, акционерами), в том числе новыми участниками/акционерами, в уставный капитал МКК, согласно перечню документов, установленному в подпункте 7 пункта 17 настоящего Положения (за исключением увеличения уставного капитала за счет нераспределенной прибыли);»;

б) дополнить подпунктом 9 следующего содержания:

«9) сведения/документы обо всех своих учредителях/акционерах (участниках) и контролирующих лицах до бенефициарных владельцев (учредительные документы, выписки/сведения из уполномоченного органа по регистрации юридических лиц/акционеров).»

4) пункт 74 дополнить подпунктами 6-10 следующего содержания:

«6) у бенефициарного владельца МКК/МКА имеется не снятая и не погашенная в установленном законодательством порядке судимость в сфере финансовых и/или экономических преступлений;

7) наличие решения суда, запрещающего бенефициарному владельцу МКК/МКА заниматься банковской и/или финансовой деятельностью;

8) если бенефициарные владельцы МКК/МКА, являющиеся резидентами оффшорных зон, проживающие на территории оффшорных зон, перечень которых устанавливается Национальным

банком;

9) если бенефициарные владельцы, являющиеся резидентами и/или проживающие на территории высокорискованных стран, которые не применяют рекомендации международных организаций по разработке и внедрению международных стандартов по противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов, а также на противодействие финансированию экстремистской деятельности и финансированию распространения оружия массового уничтожения и не участвуют в международном сотрудничестве в сфере противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмывании) преступных доходов, а также бенефициарные владельцы, находящиеся в Санкционных перечнях и Перечне лиц, групп и организаций, в отношении которых имеются сведения об их участии в легализации (отмывании) преступных доходов, ответственным за формирование и обновление которых является орган финансовой разведки;

10) если бенефициарные владельцы, являющиеся резидентами и/или проживающие на территории государств, в отношении которых приняты решения (резолюции) международных организаций, к которым присоединилась Кыргызская Республика, о применении санкций, предусматривающих запрет и/или ограничения на сотрудничество с физическими и юридическими лицами из данных государств.».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности микрофинансовых компаний» от 23 декабря 2015 года №78/26» следующие изменения:

в Положении о лицензировании деятельности микрофинансовых компаний, утвержденной вышеуказанным постановлением:

1) дополнить пунктом 1-1 следующего содержания:

«Определение «Бенефициарный владелец МФК» - понимается в том значении, которое предусмотрено Законом Кыргызской Республики «О противодействии финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов»

(далее – бенефициарный владелец).»;

2) дополнить пунктом 21-1 следующего содержания:

«21-1. Решения о выдаче/отказе: лицензии/дополнительной лицензии/снятия ограничения в лицензии МФК, согласия на государственную регистрацию/перерегистрацию МФК/филиала/представительства МФК, согласия на открытие "исламского окна" МФК/, преобразования МФК в МФК осуществляющую операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, приобретения 5 (пяти) и более процентов голосующих акций МФК, согласия на преобразование МКК/МКА/КС в МФК, согласие на реорганизацию МФК принимает Заместитель Председателя/член Правления Национального банка, курирующий вопросы лицензирования.»;

3) в пункте 23:

а) подпункт 2 после слова «акционера» дополнить словами «(бенефициарного владельца)»;

б) подпункт 3 после слова «акционеру» дополнить словами «(бенефициарному владельцу)»;

в) подпункт 5 после слов «физические лица» дополнить словами «и бенефициарные владельцы»;

г) в подпункте 6 слово «террористической» заменить на слово «преступной»;

д) подпункт 7;

- после слов «физические лица» дополнить словами «и бенефициарные владельцы»;

- слова «экстремистской» и «террористической» заменить на слово «преступной»;

е) подпункт 9 после слов «физические лица» дополнить словами «и бенефициарные владельцы».

4) пункт 50 дополнить подпунктом 11 следующего содержания:

«11) сведения/документы обо всех своих учредителях/акционерах (участниках) и контролирующих лицах до бенефициарных владельцев (учредительные документы, выписки/сведения из уполномоченного органа по регистрации юридических лиц/акционеров).»;

5) в пункте 63:

а) в абзаце четвертом слово «календарных» заменить на слово «рабочих»;

б) дополнить абзацем следующего содержания:

«После выдачи лицензии на право проведения отдельных банковских операций или снятия ограничения в лицензии по приему вкладов в течении 3 (трех) рабочих дней в Агентство по защите депозитов Кыргызской Республики направляется уведомление, подтверждающее выдачу лицензии на право проведения отдельных банковских операций или снятие ограничений в лицензии на право приема вкладов от физических и юридических лиц с приложением копии заявления микрофинансовой компании на участие в системе защиты депозитов.»;

6) пункт 67 изложить в следующей редакции:

«В течение первых двух лет с момента начала своей деятельности МФК не может подать ходатайство о снятии в лицензии ограничения на осуществления операции по приему срочных вкладов от физических и юридических лиц (на условиях возвратности, срочности и платности) в целях накопления сбережений клиентов, в том числе в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования по сделке "мудароба" (далее - снятие ограничения на право привлечения вкладов), за исключением случаев:

1) если организация осуществляла деятельность до вступления Закона Кыргызской Республики «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике» в силу, на законном основании принимая вклады и выдавая кредиты в течение двух лет до получения настоящей лицензии, и меняет организационно-правовую форму в целях получения лицензии в качестве микрофинансовой компании и при условии, что Национальный банк удостоверится в том, что по сути это то же лицо, которое осуществляло деятельность ранее;

2) когда лицо, учрежденное в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О кредитных союзах» в качестве кредитного союза, активно действуя и принимая вклады на взаимной основе и выдавая кредиты в течение двух лет, меняет организационно-правовую форму на акционерное общество в целях получения лицензии в качестве МФК;

3) когда лицо, учрежденное в качестве МКК/МКА, проработало два года на основании свидетельства, выданного Национальным банком, и при этом соответствует квалификационным и другим требованиям Национального банка для получения лицензии на право осуществления деятельности по приему срочных вкладов.»;

7) пункты 68 и 69 признать утратившими силу;

8) в пункте 70 слова «письма о намерении» заменить словами «ходатайства о снятии ограничения в лицензии на осуществление операции по приему срочных вкладов от физических и юридических лиц (на условиях возвратности, срочности и платности)»;

9) пункт 73 изложить в следующей редакции;

«Национальный банк в течение 6 (шесть) месяцев с момента представления МФК ходатайства о снятии в лицензии ограничения или получении лицензии на осуществление операции по приему срочных вкладов от физических и юридических лиц (на условиях возвратности, срочности и платности) проводит инспекторскую проверку деятельности МФК.»;

10) в пункте 75 слова «в порядке и сроки, установленные в главе 5 настоящего Положения» заменить словами «в срок, не превышающий 7 (семи) месяцев»;

11) пункт 93 дополнить подпунктом 6 следующего содержания:

«б) сведения/документы обо всех своих учредителях/акционерах (участниках) и контролирующих лицах до бенефициарных владельцев (учредительные документы, выписки/сведения из уполномоченного органа по регистрации юридических лиц/акционеров).»;

12) в пункте 130:

а) в подпункте 1 слова «5 (пяти) лет» заменить словами «2 (двух) лет»;

б) в подпункте 2:

- слова «2 (двух) лет» заменить словами «12 (двенадцати) месяцев»;

- слова «предупреждений» и «и рекомендаций» исключить;

в) дополнить абзацами следующего содержания;

«МКК/МКА/КС, намеревающиеся преобразоваться в МФК с

депозитной лицензией, должны соответствовать следующим требованиям:

- соотношение классифицированных кредитов к кредитному портфелю за последний год должно быть не более 5%;

- подтвердить соответствие МКК принципам корпоративного управления МФК (наличие организационной структуры, структуры управления МКК, квалификации личного и делового характера руководящего состава МКК).»

13) пункт 132 дополнить подпунктом 11 следующего содержания;

«11) прогнозные расчеты МФК на предстоящие 3 (три) года, с соблюдением экономических нормативов и требований, приведенных в нормативных правовых актах Национального банка, в объеме и размере, установленных для МФК, имеющих право привлекать вклады (для МКК/МКА/КС, намеревающегося осуществлять операции по приему срочных вкладов от физических и юридических лиц на условиях возвратности в целях накопления сбережений клиентов).»;

14) в подпункте 2 пункта 136 слова «2 (два) года» заменить словами «12 (двенадцать) месяцев»;

15) пункт 142-8 признать утратившим силу.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 15 мая 2026 года
№ 2026-П-12/30-1-(ПС)**

О признании утратившими силу некоторых постановлений Правления Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Признать утратившими силу следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики:

- «Об обеспечении экономической безопасности и поддержании финансовой стабильности» от 4 сентября 2024 года № 2024-П-14/41-3-(ПС);

- «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об обеспечении экономической безопасности и поддержании финансовой стабильности» от 4 сентября 2024 года № 2024-П-14/41-3-(ПС)» от 22 ноября 2024 года № 2024-П-14/61-2-(ПС);

- «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об обеспечении экономической безопасности и поддержании финансовой стабильности» от 4 сентября 2024 года № 2024-П-14/41-3-(ПС)» от 24 сентября 2025 года № 2025-П-14/48-4-(ПС).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня опубликования настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии и лицензирования платежных систем.

Председатель

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 25 мая 2026 года
№ 2026-П-07/31-2-(ДКП)**

О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 13, 63 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить учетную ставку Национального банка Кыргызской Республики в размере 12,00 процента годовых.
2. Настоящее постановление вступает в силу с 26 мая 2026 года.
3. Управлению денежно-кредитной политики разместить информацию о размере учетной ставки на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики в течение 1 (одного) рабочего дня со дня принятия настоящего постановления.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление денежно-кредитной политики.

Председатель

А. Бакетаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 29 мая 2026 года
№ 2026-П-12/33-4-(БС)**

**О внесении изменений
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

1) «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3;

2) «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 12 октября 2022 года № 2022-П-12/63-1-(НПА).

2. Признать утратившим силу пункт 4 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 12 октября 2022 года № 2022-П-12/63-1-(НПА).

3. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

5. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» и гарантийных фондов.

6. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения управления методологии надзора, управления банковского надзора, отдела мониторинга и анализа финансовой стабильности, управления финансовой статистики и обзора, управления лицензирования, управления денежно-кредитной политики, отдела противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов, управления цифровых финансовых технологий и юридического управления.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

А. Бакетаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 29 мая 2026 года
№ 2026-П-12/33-4-(БС)**

**Изменения
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3 следующие изменения:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) пункт 4.2. дополнить подпунктом 4.2.8 следующего содержания:

«4.2.8. Банк вправе классифицировать кредит в иностранной валюте как «удовлетворительный актив» в случае, если он соответствует нормам, указанным в подпунктах 4.2.1 и 4.2.2 пункта 4.2 настоящего Положения, а также при одновременном соблюдении следующих условий:

- кредит предоставлен в иностранной валюте филиалом коммерческого банка, расположенным за пределами Кыргызской Республики;

- кредит предоставлен и обслуживается на территории страны пребывания филиала;

- страна пребывания филиала имеет долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «BBB», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service;

- валюта кредита соответствует валюте доходов заемщика (не менее 75 процентов доходов заемщика формируется в валюте кредита).»;

2) пункт 11.1 изложить в следующей редакции:

«11.1. Трансграничные кредиты и кредиты, которые обеспечены залогом, находящимся за пределами Кыргызской Республики, банк должен классифицировать как минимум как «активы под наблюдением», за исключением случая, предусмотренного подпунктом 4.2.8 пункта 4.2 настоящего Положения.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 12 октября 2022 года № 2022-П-12/63-1-(НПА) следующие изменения:

в Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики, утвержденной вышеуказанным постановлением:

1) подпункт 2 пункта 21 изложить в следующей редакции:

«2) нематериальные активы, за исключением:

а) нематериальных активов, представляющих собой программные решения, направленные на противодействие мошенничеству (антифрод-системы) и соответствующие требованиям Национального банка, при предварительном уведомлении Национального банка с предоставлением подтверждающих документов;

б) нематериальных активов, предназначенных для открытия и функционирования филиалов за рубежом, при этом к таким активам относятся исключительно программные решения, возникающие в результате приобретения или разработки идентифицируемых нематериальных активов, признанных в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – МСФО), при одновременном соблюдении следующих условий:

- такие активы используются исключительно для обеспечения деятельности соответствующего филиала и не используются иными подразделениями банка, за исключением нематериальных активов,

предназначенных для сбора, структурирования, обработки, хранения данных, включая данные филиала за рубежом, а также формирования консолидированной отчетности;

- затраты носят разовый характер и не включают расходы, связанные с технической поддержкой, обновлением и эксплуатацией, а также с обучением персонала;

- активы подлежат амортизации в соответствии с МСФО, при этом срок амортизации не превышает 5 (пяти) лет;

- по данным активам отсутствуют признаки обесценения;

- банк обеспечивает отдельный учет таких активов;

- при предварительном уведомлении Национального банка с предоставлением подтверждающих документов.

В случае несоблюдения указанных условий такие активы подлежат вычету в соответствии с настоящим пунктом.»;

2) в пункте 25:

- подпункт 4 дополнить абзацами следующего содержания:

«д) кредиты юридическим лицам, имеющим кредитный рейтинг не ниже уровня «BBB», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service, и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», при условии, что суверенный кредитный рейтинг страны, в которой осуществляет деятельность данное юридическое лицо, не ниже вышеуказанного рейтинга и валюта кредита соответствует валюте доходов заемщика.

В случае если данные кредиты просрочены свыше 30 дней и/или реструктурированы, то они указываются в категории 5 со степенью кредитного риска 100%.»;

- подпункт 5 дополнить абзацами следующего содержания:

«к) кредиты, предоставленные в иностранной валюте филиалом коммерческого банка, расположенным за пределами Кыргызской Республики, за исключением кредитов, указанных в абзаце первом

подпункта «д» подпункта 4 пункта 25, при одновременном соблюдении следующих условий:

- кредит предоставлен и обслуживается на территории страны пребывания филиала;

- страна пребывания филиала имеет долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «BBB», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service;

- валюта кредита соответствует валюте доходов заемщика (не менее 75 процентов доходов заемщика формируется в валюте кредита).»;

- в абзаце втором подпункта 6 слова «категории 4» заменить словами «категориях 4 и 5».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 10 июня 2026 года
№ 2026-П-09/34-3-(БС)**

**О внесении изменений
в постановление Правления Национального банка Кыргызской
Республики «Об утверждении Правил определения официальных
курсов иностранных валют по отношению к кыргызскому сому»
от 28 марта 2013 года № 10/15**

В соответствии со статьями 5, 9, 25 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил определения официальных курсов иностранных валют по отношению к кыргызскому сому» от 28 марта 2013 года № 10/15 (прилагаются).

2. Настоящее постановление вступает в силу с 15 июня 2026 года.

3. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее

постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению денежно-кредитных операций в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, Министерства финансов Кыргызской Республики, Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики, Государственной таможенной службы при Кабинете Министров Кыргызской Республики, Государственной налоговой службы при Кабинете Министров Кыргызской Республики, Национального статистического комитета Кыргызской Республики, соответствующих структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление денежно-кредитных операций.

Председатель

А. Бакетаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 10 июня 2026 года
№ 2026-П-09/34-3-(БС)**

**Изменения в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Правил определения официальных курсов
иностраннных валют по отношению к кыргызскому сом» от 28
марта 2013 года № 10/15**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил определения официальных курсов иностраннных валют по отношению к кыргызскому сом» от 28 марта 2013 года № 10/15 следующие изменения:

в Правилах определения официальных курсов иностраннных валют по отношению к кыргызскому сом, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- Приложение 2 к Правилам определения официальных курсов иностраннных валют по отношению к кыргызскому сом дополнить пунктами 44, 45, 46 следующего содержания:

«44. Бахрейнский динар.

45. Вьетнамский донг.

46. Тайский бат.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 10 июня 2026 года
№ 2026-П-12/34-5-(БС)

О вопросах рефинансирования кредитов, выданных субъектам предпринимательства в швейной отрасли

В целях обеспечения эффективности и безопасности банковской системы Кыргызской Республики в соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Финансово-кредитные организации в рамках реализации проекта, утвержденного Кабинетом Министров Кыргызской Республики, вправе классифицировать вновь выданные на рефинансирование кредиты субъектам предпринимательства в швейной отрасли в категории «актив под наблюдением» с созданием резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков (далее – РГПУ) в размере 5% при соблюдении следующих условий:

- субъекты предпринимательства в швейной отрасли действуют не менее 12 месяцев, работают согласно налоговому законодательству Кыргызской Республики и не имеют неисполненных обязательств по налогам и страховым взносам;
- проведен тщательный анализ финансового состояния заемщика (с соответствующими расчетами, финансовыми показателями) с документальным подтверждением приведенных расчетов;

- финансово-кредитная организация может продемонстрировать (на основе разумных, документально подтвержденных финансовых данных) возможность для заемщика осуществлять платежи по новому графику погашения;

- льготный период по погашению основной суммы не превышает 6 (шести) месяцев;

- последняя реструктуризация была более 1 (одного) года назад.

В случае если по вышеуказанному рефинансированному кредиту возникла просроченная задолженность, финансово-кредитная организация должна применять следующую классификацию:

Категория классификации	Количество календарных дней просрочки плановых платежей	РППУ, в %
Под наблюдением	4-29	10
Субстандартные	30-59	25
Сомнительные	60-89	50
Потери	90 и более	100

2. На финансово-кредитные организации регулятивные требования нормативных правовых актов Национального банка Кыргызской Республики распространяются в части, не противоречащей настоящему постановлению.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня его официального опубликования и действует до 1 апреля 2027 года.

4. Юридическому управлению:

- после получения соответствующих документов в течение 1 (одного) рабочего дня опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее

постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

5. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, Объединения юридических лиц «Ассоциация микрофинансовых организаций» и микрофинансовых организаций.

6. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

А. Бакетаев